

A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA ELNÖKÉNEK
BESZÁMOLÓJA
MAGYARORSZÁG ORSZÁGGYŰLÉSE SZÁMÁRA
2018–2019

A Magyar Művészeti Akadémia munkájáról,
valamint a magyar művészeti élet általános helyzetéről

2020. szeptember 7.

Tartalomjegyzék

I.	VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ.....	5
II.	A KÖZTESTÜLET MŰKÖDÉSE 2018–2019-BEN, JELENTŐS ESEMÉNYEK.....	7
1.	A KÖZTESTÜLET.....	7
	Nemzet Művésze díj.....	7
	A közgyűlés által adományozandó állandó díjak.....	9
	Tagválasztás (akadémikusok, tiszteletbeli és pártoló tagok, nem akadémikus tagok).....	12
	„Postumus honoris causa” cím adományozása.....	14
	Művésziáradiék.....	14
	Az MMA hároméves művészeti ösztöndíj programja.....	15
	Az MMA közfeladatainak megvalósítását szolgáló pályázatok, egyedi támogatások.....	16
	A köztestület működését, tevékenységét érintő jogszabályi változások, kormánydöntések.....	19
	Emlékévek, fontos megemlékezések.....	19
2.	TAGOZATOK.....	22
	A köztestület tagozatai 2018–2019-ben.....	23
	Építőművészeti Tagozat.....	23
	Film-és Fotóművészeti Tagozat.....	26
	Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat.....	29
	Irodalmi Tagozat.....	32
	Képzőművészeti Tagozat.....	35
	Művészetelméleti Tagozat.....	37
	Népművészeti Tagozat.....	39
	Színházművészeti Tagozat.....	42
	Zeneművészeti Tagozat.....	44
3.	A KÖZTESTÜLET BIZOTTSÁGAI.....	50
	A köztestület bizottságai 2018–2019-ben.....	50
	Oktatási, Képzési, Tudományos Bizottság.....	51
	Nemzetközi és Határon Túli Bizottság.....	53
	Professzori Felterjesztések Bizottsága.....	54
	Etikai Bizottság.....	54
	Díjbizottság.....	55
	Társadalmi Tanácsadó Testület.....	55
	Szerkesztőbizottság.....	56
	Tagozatvezetők Egyeztető Fóruma.....	56
	Programbizottság.....	56
	Előadó-művészeti Bizottság.....	57

Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ szakmai programtervét előkészítő elnöki bizottság.....	57
4. A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA NEMZETKÖZI ÉS HATÁRON TÚLI TEVÉKENYSÉGE.....	58
5. INTÉZMÉNYFENNTARTÁS.....	64
Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet (MMKI).....	64
Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ	70
Pesti Vigadó Nonprofit Kft.....	75
Múcsarnok Közhasznú Nonprofit Kft.....	79
MMA Kiadó Nonprofit Kft.....	84
6. EGYÜTTMŰKÖDÉSEK A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA ÉLETÉBEN.....	95
2018.....	95
2019.....	97
A köztestület képviselete döntés-előkészítő, véleményező és egyéb testületekben, szervezetekben.....	99
III. A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA TITKÁRSÁGÁNAK MŰKÖDÉSE	102
A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA TITKÁRSÁGÁNAK SZERVEZETE.....	102
IV. GAZDÁLKODÁS ÉS VAGYONVÁLTOZÁS.....	105
1. 2018. ÉV.....	105
2. 2019. ÉV.....	108
V. TÁJÉKOZTATÁS A MAGYAR MŰVÉSZETI ÉLET ÁLTALÁNOS HELYZETÉRŐL.....	111

I. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A Magyar Művészeti Akadémiáról szóló 2011. évi CIX. törvény (a továbbiakban: MMA törvény vagy MMA tv.) értelmében a Magyar Művészeti Akadémia (a továbbiakban: MMA) az önkormányzás elvén alapuló köztestület, amely a művészettel – különösen az irodalommal, a zenével, a képző-, az ipar- és tervezőművészettel, valamint az építészettel, a fotó-, a film-, az előadó-, a népművészettel –, továbbá a művészet elemzésével, támogatásával, oktatásával, hazai és nemzetközi bemutatásával, közkinccsá tételével és a magyar művészek képviselésével összefüggő országos közfeladatokat lát el.

Az MMA-t a rendes tagok, a levelező tagok, a pártoló és a tiszteletbeli tagok, valamint a nem akadémikus tagok alkotják, akik törvényben meghatározott köztestületi jogaikat közvetlen részvétel vagy képviselő útján gyakorolják.

Az MMA közfeladatként ellátott tevékenységével összefogja a magyar művészeti élet kimagasló teljesítményt nyújtó képviselőit.

Az MMA törvényben rögzített közfeladatai – 2019. december 31-i hatállyal – a következők:

- a) elősegíti a magyar és az egyetemes kultúra értékeinek érvényesülését, megővését, új értékes alkotások megszületését,
- b) figyelemmel kíséri a művészeti élet kérdéseit és meghatározó szellemi folyamatait, majd álláspontját, javaslatait a nyilvánosság elé tárja,
- c) hozzájárul a magyar művészeti hagyomány gondozásához és közkinccsá tételéhez,
- d) segíti a művészetoktatást és a művészképzést,
- e) segíti a művészeti tárgyú tudományos tevékenységet,
- f) pályázatok kiírásával, díjak és ösztöndíjak adományozásával ösztönzi a hazai művészeti életet,
- g) támogatja a művészeti alkotások nyilvánosságra kerülését, különösen felolvasó ülések, kiállítások, zenei rendezvények, szakmai találkozók, konferenciák és viták megrendezésével; fórumot teremt a hazai művészeti élet számára,
- h) támogatja az új összefüggéseket feltáró munkákat, illetve a szaktudományos és ismeretközlő kiadványok megjelenését, szaktudományos és ismeretközlő kiadványokat ad ki,
- i) művészeti könyvtárat és az MMA alapszabályában (a továbbiakban: Alapszabály) meghatározott dokumentációs központot működtet,
- j) részt vesz a magyar kulturális értékek nemzeti nyilvántartásának megvalósításában,
- k) együttműködik a magyarországi országos művészeti szervezetekkel,
- l) együttműködik az országos audiovizuális közszolgálati médiaszolgáltatókkal,
- m) működési és programtámogatás nyújtásával támogathatja a különböző művészeti ágak országos civil szervezeteit,
- n) jogszabály vagy egyedi megkeresés, felkérés alapján képviseli a művészeket közfeladat ellátásában közreműködő különböző döntés-előkészítő, véleményező és egyéb testületekben, szervezetekben,
- o) együttműködik a határon túli magyar művészeti szervezetekkel, és külföldi, hasonló rendeltetésű intézményekkel,
- p) gondoskodik a magyar művészeti élet alkotóinak, előadóinak személyes megbecsüléséről,
- q) a különböző művészeti ágak művelése és korszerű művészetelméleti álláspontok kialakítása érdekében tagozatokat hoz létre és működtet,
- r) ellátja a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ fenntartói feladatait,
- s) segíti a kulturális örökségvédelem területét érintő szakértői és tudományos tevékenységet, valamint
- t) a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ útján ellátja a kulturális örökségvédelem tudományos gyűjteményeinek kezelésével, gyarapításával, közzétételével és nyilvánosan hozzáférhető kutatószolgálatának működtetésével kapcsolatos feladatokat.

Az MMA átfogó művészettámogatási rendszere részeként a köztestület 2018 őszétől új művészeti ösztöndíjprogramot nyújt a 18 és 50 év közötti művészek részére, évi 300 fős létszámkeretig felmenő rendszerben feltöltve. A három évre szóló program célja alkotó- és előadó-művészeti, valamint művészetelméleti tevékenységek támogatása, magas színvonalú művészi és művészetelméleti tevékenységek anyagi feltételeinek megteremtése. A legfeljebb 300 fős ösztöndíjas létszám 3 év alatt, 2020. szeptembertől rögzül; az ösztöndíjprogram szakmai lebonyolítására a köztestület az MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézetet kérte fel.

Az Országgyűlés – a köztestület kormányzatnál tett kezdeményezése nyomán – 2018. január 1-től bevezetett egy új, rendszeres havi juttatást, a művészjáradékot. Ezen járandóságot az MMA Titkársága útján a köztestület nyújtja – a kiemelkedő művészeti teljesítmények és művészi életút iránti állami tisztelet kifejezésekként – a törvényben meghatározott művészeti díjakban részesült, 65. életévüket betöltött, azt kérelmező személyeknek.

A beszámolási időszak első esztendejében a Makovecz Központ és Archívum megkezdte, a köztestület szakkönyvtára pedig folytatta tevékenységét az MMA Művészetelméleti Kutatóintézetbe integráltan.

A köztestületi intézményalapítást követően első két szakmai évét zárta az MMA Kiadó Nonprofit Kft. és a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ (a továbbiakban: MÉM MDK), amely 2017. novemberi megalapítása óta az alapító köztestület kiemelt feladatákként kezeli az intézményi gyűjteményi anyag megfelelő elhelyezését, az intézmény működési feltételeinek megteremtését. A MÉM MDK működtetésének biztosítása a beszámolási időszak alatt ideiglenes helyszínen valósult meg; az 1771/2017. (XI. 7.) Korm. határozat alapján az MMA a 2018. évben tulajdonba kapta a Budapest VII. kerület, Városligeti fasor 9–11. szám alatti ingatlanegyüttest, amely a szükséges rekonstrukciót követően alkalmassá tehető az építészeti-építészettörténeti gyűjtemény és a műemléki tudományos gyűjtemények védelmére, szakszerű restaurálására, digitalizálására, feldolgozására, magyarországi és nemzetközi kiállításokra történő előkészítésére, kiállítások bemutatására a MÉM MDK végleges elhelyezése céljából.

2018 augusztusában ünnepélyes keretek között vehette át a köztestület új irodaházát az Andrássy út és a Bajza utca sarkán. Az épületegyüttes teljes rekonstrukciója 2017 elején kezdődött, és 20 hónapot vett igénybe; a tervező Fazakas György, a kivitelező a Laki Épületszobrász Zrt. volt. A felújítás eredményeként az üvegsarnokkal összekötött két épületben a köztestület vezetésének és az MMA Titkárságának irodái, valamint egyebek mellett tanácsterem, akadémiai klubszoba és a volt 25. színház helyén rendezvényterem is helyet kapott. Az épületegyüttes teljesen automatizált, zero energia kibocsátású, a fűtést és a hűtést hőszivattyúk biztosítják.

A köztestület felügyelő testülete tagjainak megbízatása 2019. május 31-én megszűnt, ezért új felügyelő testületi tagokat kellett választani, illetve kinevezni. A felügyelő testület egy tagját a Kormány – Balog Zoltán egykori kultúráért felelős minisztert, miniszterelnöki biztost –, egy tagját az Országgyűlés kulturális ügyekért felelős bizottsága – Erdélyi Rudolf Zalánt, a Bethlen Gábor Alap Zrt. vezérigazgatóját – nevezett ki, további három tagját – Haris László, Galánfi András és Sára Ernő akadémikusokat – a közgyűlés választotta. Az új testület alakuló ülésén megalkotta ügyrendjét, és Balog Zoltánt választotta meg elnökéül.

2019-ben a köztestület decemberi közgyűlésén az előírt két év elteltével újra levelező és rendes tagokat választott.

A korábbi években megkezdett munkák, tevékenységek gyümölcsét szüretelhattük, kézzel fogható eredményeit láthattuk a 2018-2019-es években; ezen eredmények előzménye a megfontolt, körültekintő alapozás volt. A korábbi években kezdett tervezéssel, szervezéssel, munkával, együtt gondolkodással, az MMA Titkársága és intézményrendszere közösen valósította meg a kitűzött célokat.

A beszámoló – a fent írtakra is kiterjedően – részleteiben tekinti át a köztestület közfeladatainak ellátását; a köztestület és szervezetei 2018. és 2019. évi működését, a köztestület gazdálkodását, továbbá a köztestület közfeladatainak szervezését, a vagyonának hasznosításával összefüggő pénzügyi, vagyonkezelési és ellenőrzési feladatokat, valamint költségvetési fejezetével és az MMA által irányított költségvetési szervekkel kapcsolatos, a köztestület közfeladatai ellátásával összefüggő igazgatási és gazdálkodási feladatokat ellátó MMA Titkársága szervezetét és működését. A beszámoló külön fejezetben tájékoztatja az Országgyűlést a magyar művészeti élet általános helyzetéről.

Vashegyi György elnök s.k.

II. A KÖZTESTÜLET MŰKÖDÉSE 2018–2019-BEN, JELENTŐS ESEMÉNYEK

1. AKÖZTESTÜLET

Nemzet Művésze díj

A hazai művészeti élet Kossuth-díjas művészei számára páratlan elismerés, hogy az MMA törvény 2014. március 1-jétől hatályos módosításával – a köztestület kezdeményezésére – az Országgyűlés megalapította a Nemzet Művésze díjat, amelynek célja a legkiemelkedőbb, elismert művészek méltó életkörülményeinek biztosítása, életjáradék révén. A díjat Kossuth-díjjal elismert, 65. életévét – táncművész és cirkuszművész esetén 50. életévét – betöltött művész kaphatja a köztestület megalakulásának évfordulója (november 5.) alkalmából. A Nemzet Művésze cím viselésére egyidejűleg hetven fő jogosult.

A díj odaítéléséről a Nemzet Művésze díj Bizottság dönt, amelyet tizenegy Kossuth-díjjal kitüntetett művész alkot; a bizottság elnöke, ha rendelkezik Kossuth-díjjal, a Magyar Művészeti Akadémia elnöke; a bizottság nyolc tagját a bizottság elnöke, két tagját a kultúráért felelős miniszter kéri fel legfeljebb három évre.

Az MMA törvény 2015. november 6-tól hatályos 28/B. § (2) bekezdése értelmében, ha a Nemzet Művésze címet egyidejűleg viselők száma 70 fő alá csökken, az elnökség határozza meg, hogy a megüresedett díjazotti helyen a díj az MMA törvény 28/A. § (2) bekezdésében meghatározott mely művészeti területen adományozható, azzal, hogy az egyes művészeti területeken a Nemzet Művésze címet viselők száma lehetőleg ne legyen kevesebb egy főnél.

Az MMA törvény 28/A. § (2) bekezdés szerinti művészeti területek:

- a) színházművészet,
- b) irodalom,
- c) zeneművészet,
- d) képzőművészet,
- e) filmművészet,
- f) építőművészet,
- g) táncművészet,
- h) iparművészet,
- i) fotóművészet,
- j) népművészet, valamint
- k) cirkuszművészet.

Az MMA törvény 28/D. § (2) bekezdése szerint a díj adományozására tárgyév június 30. napjáig javaslatot tehet

- a) a díj birtokosa,
- b) az MMA törvény 28/D. § (3) bekezdésben foglaltakra figyelemmel a tagozat és
- c) a kultúráért felelős miniszter.

2018.

Az MMA közgyűlése 2017. október 10-én 29/2017. (10. 10.) számú határozatával 2017. november 5-től 2020. november 4-ig terjedő időszakra a köztestület elnökévé választotta Vashegyi György Liszt Ferenc-díjas karmestert, az MMA rendes tagját. A köztestület 2017. november 5-én hivatalba lépett új elnöke nem Kossuth-díjjal kitüntetett személy, ezért a Bizottság élére új elnök elnökség általi felkérése vált szükségessé, figyelemmel az MMA tv. 28/E. § (3) bekezdésére. Az elnökség 71/2017. (11. 03.) számú határozatában felkérte Kubik Anna Kossuth-díjas színművészt, akadémikust, a Bizottság tagját a Bizottság elnökéként a Bizottság vezetésére 2017. november 5. napjától legfeljebb a fennálló bizottsági tagi mandátuma lejáratáig (2020. március 31. napjáig) terjedő időre.

Az MMA törvény értelmében a Bizottság 8 tagját a Bizottság elnöke, 2 tagját a kultúráért felelős miniszter kéri fel.

A kultúráért felelős miniszter által felkért tagok:

- Aknay János festőművész, akadémikus, a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének elnöke; a képzőművészet művészeti területet képviseli;

- Eperjes Károly színművész, a Halhatatlanok Társulatának örökös tagja; a színművészet művészeti területet képviseli.

A Bizottság előző elnöke által felkért tagok:

- Finta József építőművész, akadémikus, a Nemzet Művésze; az építőművészet művészeti területet képviseli;
- Gyulai Líviusz grafikus, akadémikus, a Nemzet Művésze; a képzőművészet és az animáció művészeti területet képviseli;
- Kiss János balettművész, a Győri Balett igazgatója, alapító tagja, akadémikus; a táncművészet művészeti területet képviseli;
- Medveczky Ádám karmester, akadémikus; a zeneművészet művészeti területet képviseli;
- Sára Sándor operatőr, rendező, a Nemzet Művésze, akadémikus; a filmművészet művészeti területet képviseli;
- Schrammel Imre keramikus, iparművész, akadémikus, a Nemzet Művésze; az iparművészet művészeti területet képviseli;
- Sebő Ferenc előadóművész, népzene kutató, a Nemzet Művésze; a népművészet művészeti területet képviseli;
- Szilágyi István író, akadémikus, a Nemzet Művésze; az irodalom művészeti területet képviseli.

Makk Károly filmrendező (1925. december 23. – 2017. augusztus 30.); Balla Demeter fotóművész (1931. május 4. – 2017. november 5.); Bohus Zoltán szobrászművész, üvegtervező (1941. december 21. – 2017. november 23.); Vasadi Péter költő, író (1926. június 1. – 2017. november 24.); Zalaváry Lajos építőművész (1923. június 1. – 2018. február 13.); Kallós Zoltán néprajztudós (1926. március 26. – 2018. február 14.) és Szervátiusz Tibor szobrászművész (1930. július 26. – 2018. április 25.) elhalálózásával a Nemzet Művésze címet viselők száma a 2017. évi adományozási eljárást követően 63 főre csökkent.

A Nemzet Művésze díj 2018. évi adományozási eljárásba bevont művészeti területek és tagozatok kijelöléséről a 41/2018. (05. 30.) számú határozatában az MMA elnöksége úgy döntött, hogy a Nemzet Művésze díj 2018-ban a következő művészeti területeken adományozható:

- 1 fő részére az építőművészet területén,
- 1 fő részére a filmművészet területén,
- 1 fő részére a fotóművészet területén,
- 1 fő részére az iparművészet területén,
- 1 fő részére az irodalom területén,
- 1 fő részére a képzőművészet területén,
- 1 fő részére a népművészet területén.

A Bizottság a beérkezett javaslatokat megvitatta 2018. július 23-án megtartott ülésén valamennyi, az elnökség által kijelölt művészeti területen döntött a díj odaítéléséről; a törvény által előírt határidőig (szeptember 15.) minden érintett akként nyilatkozott, hogy az elismerést elfogadja.

A Nemzet Művésze díjat 2018-ban az alábbi művészek kapták:

Népművészet művészeti területen *Budai Ilona* Kossuth-díjas népdalénekes az autentikus magyar népi kultúra ápolásának, valamint előadóművészként értékkeremtő gyarapításának, és generációkat kiművelő oktatói munkájának elismeréseként és megbecsüléseként.

Iparművészet művészeti területen *Fekete György* Kossuth-díjas belsőépítész, az MMA tiszteletbeli elnöke a kortárs iparművészet nagyformátumú és sokoldalú, több mint fél évszázados töretlen alkotómunkájának elismeréseként, oktatói munkássága megbecsüléseként.

Építőművészet művészeti területen *Kampis Miklós* Kossuth-díjas építőművész, akadémikus a magyar organikus építészeti iskolateremtő képviselőjeként létrehozott, városképformáló, példaértékű életműve elismeréseként és megbecsüléseként.

Fotóművészet művészeti területen *Kunkovác László* Kossuth-díjas fotóművész, néprajzkutató, akadémikus a vizuális antropológia és az etnográfia módszereit alkalmazó, kultúránknak, hagyományainknak örökérvényű igazságait feltáró, forrásértékű életműve elismeréseként és megbecsüléseként.

Irodalom művészeti területen *Lator László* Kossuth-díjas költő, műfordító, esszéista a kortárs magyar lírai költészet egyedülálló életművével történő gyarapításáért, és a nemzeti irodalmi műveltséget gazdagító értékkeremtő műfordítói tevékenységének elismeréseként.

Képzőművészet művészeti területen *Orosz István* Kossuth-díjas grafikusművész, filmrendező, író, akadémikus a kortárs magyar képzőművészet rangját világszerte gyarapító, egyedi hangvétellű grafikusművészetének nagyrabecsüléseként, és sok műfajú példaértékű életműve elismeréseként.

Filmművészet művészeti területen *Rófusz Ferenc* Oscar-díjas és Kossuth-díjas animációs filmrendező részére a magyar animációs mozgóképművészet nemzetközi elismertségéhez hozzájáruló alkotó tevékenységének megbecsüléséért, különleges technikákkal létrehozott életműve méltatásaként.

A Nemzet Művésze díjakat Kásler Miklós, az emberi erőforrások minisztere és Vashegyi György, az MMA elnöke 2018. november 5-én sajtónyilvános díjátadó keretében adták át.

2019

A Magyar Művészeti Akadémia elnöke által 2016-ban a Bizottság tagjaként felkért Finta József, Sebő Ferenc, valamint Szilágyi István bizottsági tagok mandátuma 2019. május 31-én lejárt; erre figyelemmel szükségessé vált e három tag bizottsági mandátumának megújítása. A Nemzet Művésze díj Bizottság elnöke felkérését Finta József építőművész és Sebő Ferenc előadóművész, népzene kutató további három évre – 2022. május 31-ig – elfogadta. Szilágyi István Nemzet Művésze címmel kitüntetett író nem tudta vállalni a felkérést. A Bizottság elnöke – törekedve a művészeti területek lehetőség szerinti reprezentálására – Buda Ferenc költőt, akadémikust, a Nemzet Művészt kérte fel a Bizottságon belül az irodalom művészeti terület képviseletére, aki elvállalta a felkérést.

Kányádi Sándor író, költő (1929. május 10. – Budapest, 2018. június 20.), valamint Tandori Dezső író (1938. december 8. – Budapest, 2019. február 13.) elhalálásával a Nemzet Művésze címet viselők száma a 2018. évi adományozási eljárást követően 68 főre csökkent.

A Nemzet Művésze díj 2019. évi adományozási eljárásba bevont művészeti területek és tagozatok kijelöléséről a 48/2019. (05. 29.) számú határozatában az MMA elnöksége úgy döntött, hogy a Nemzet Művésze díj 2019-ban két fő részére az irodalom művészeti területen adományozható.

A Bizottság a beérkezett javaslatokat megvitatva 2019. július 19-én tartott ülésén döntött a díj odaítéléséről; a törvény által előírt határidőig (szeptember 15.) minden érintett az elismerés elfogadásáról nyilatkozott.

A Nemzet Művésze díjat 2019-ben az alábbi művészek kapták:

Bodor Ádám Kossuth-díjas író, az abszurd stíluselemekkel átszőtt kortárs magyar irodalmat gyarapító szépirói életműve elismeréseként.

Czakó Gábor Kossuth-díjas író, a magyar irodalmat gyarapító írói életműve elismeréseként, nyelvrégészeti tevékenységéért és a humanista gondolkodás tanításának megbecsüléseként.

A Nemzet Művésze díjakat Kásler Miklós, az emberi erőforrások minisztere és Vashegyi György, az MMA elnöke 2019. november 5-én sajtónyilvános díjátadó keretében nyújtották át a Pesti Vigadóban.

A közgyűlés által adományozandó állandó díjak

Az MMA tv-ben és az Alapszabályban foglaltakra tekintettel a köztestület külön – az elnökség által kiadott – szabályzata rendelkezik saját díjak alapításáról (a továbbiakban: Díjszabályzat). A Díjszabályzat alapján a közgyűlés által évente adományozandó köztestületi állandó díjak ünnepélyes átadása 2018-ban és 2019-ben is a májusi közgyűlésen történt.

A Magyar Művészeti Akadémia Életműdíja, a Magyar Művészeti Akadémia Nagydíja elismerés átadására első ízben 2013-ban került sor; míg a Magyar Művészeti Akadémia Aranyérmét, a Magyar Művészeti Akadémia Művészeti Írói Díját és a Magyar Művészeti Akadémia Kováts Flórián Emlékérmét először 2014-ben vehették át az egyes díjakkal elismert személyek.

A köztestület közgyűlése 2017. május 25-ei ülésén hagyta jóvá a Díjszabályzat 2018. január 1. napjától hatályos módosításának koncepcióját. Az MMA elnöksége 39/2017. (06.20.) számú határozatával kiadott Díjszabályzatában foglaltak szerint a Magyar Művészeti Akadémia Kováts Flórián Emlékérme díjazottja emlékérmét és az adományozást igazoló oklevelet kap, s bruttó kétmillió forint összegű pénzbeli elismerésben részesül.

A köztestületi állandó díjak a következők szerint pénzbeli elismeréssel járnak; a díjjal járó juttatás összege

- a Magyar Művészeti Akadémia Életműdíja esetén: bruttó 6 millió forint;
- a Magyar Művészeti Akadémia Nagydíja esetén: bruttó 4 millió forint;
- a Magyar Művészeti Akadémia Művészeti Írói Díja esetén: bruttó 2 millió forint;
- a Magyar Művészeti Akadémia Kováts Flórián Emlékérme esetén: bruttó 2 millió forint.

Az MMA elnöksége 55/2019. (06. 11.) számú határozatával döntött – a megelőzőleg, 2019. május 29-ei közgyűlés által jóváhagyott elvek mentén – a Díjszabályzat 2020. január 1. napjától hatályos módosításáról. A módosítás értelmében köztestületi állandó díj adományozására a tagozatvezető, a tagozat álláspontjának ismeretében; az elnökség tagjai; valamint a díjazotti kategóriájukban a köztestületi állandó díjjal rendelkező személyek tehetnek javaslatot a köztestület elnöke útján. A módosított Díjszabályzat megszüntette a Díjbizottságot, feladatainak a Tagozatvezetők Egyeztető Fórumára való áthelyezése mellett.

A fentiekén túl 2020. évtől a Magyar Művészeti Akadémia Nagydíja kizárólag akadémikusok körében adományozható és megszűnik a díjhoz járó pénzbeli elismerés; továbbá a Magyar Művészeti Akadémia Életműdíjához járó pénzbeli elismerés összege bruttó 6 millió forintról bruttó 8 millió forintra, a Magyar Művészeti Akadémia Kováts Flórián Emlékérméhez, valamint a Magyar Művészeti Akadémia Művészeti Írói Díjához jelenleg járó 2-2 millió forint összegű pénzbeli elismerés bruttó 3-3 millió forintra emelkedik, és ezen három elismerés akadémikus részére nem adományozható.

Díjazottak		
	2018	2019
A díj megnevezése	Az adományozás feltételei	
A Magyar Művészeti Akadémia Életrajza	A díjban a magyar szellemi élet azon jeles művészei részesíthetők, akiknek kiemelkedő munkássága, életműve példa a nemzet felemelkedéséért, megmaradásáért végzett odaadó, önzetlentől és a személyes biztonságot sem nélkülöző munkálkodásra.	A díjat Budnogi Gyula szobrász kapta példaértékű életműve, kiemelkedő munkássága elismeréseképpen.
A Magyar Művészeti Akadémia Nagydíja	A díjban a magyar szellemi élet azon személyiségei részesíthetők, akik az adományozást megelőző két évben kiemelkedő jelentőségű művészeti alkotást, művészetelméleti munkát hozott létre.	A díjat Matl Péter szobrászművész kapta kiemelkedő jelentőségű művészeti munkája elismeréseképpen.
A Magyar Művészeti Akadémia Aranyérmé	A díjban az a személy vagy szervezet részesíthető, aki/ amely munkájával, anyag támogatásával, egyéb adományaival vagy tevékenységével hozzájárult a magyar kultúra és művészet társadalmi elismertségének emeléséhez.	A díjat Wikler Beatrix építész kapta a magyar építéset értékeinek gyűjtése, publikálása során kifejtett tevékenységéért.
A Magyar Művészeti Akadémia Művészeti Írói Díja	A díjban az a művészeti író részesíthető, aki kiemelkedő és tartósan magas színvonalú tevékenységével, ismeretterjesztő, művészetelméleti vagy műkritikai munkájával hozzájárult a magyar művészet közkinccsítéséhez egyszerűsített elnevezéssel megőrizve ezzel a magyar kultúra értékeit.	A díjat Gróh Gáspár irodalomtörténész, kritikus publicista kapta munkássága, kimagasló publikációs tevékenysége elismeréseképpen.
A Magyar Művészeti Akadémia Kovács Flórián Emlékérmé	A díjban az a személy részesíthető, aki hivatásbeli vagy civil tevékenységével jelentős művészeti és kulturális szervezőmunkát végez vagy a művészet szervezés, a művészeti igazgatás területén kiemelkedő tevékenységet folytat.	A díjat Udvardy Béla rendező, az Evangélium Színház alapító igazgatója kapta több évtizedes rendezői, színházteremtő és közösségformáló, közösség-szervező munkájáért.

Tagválasztás (akadémikusok, tiszteletbeli és pártoló tagok, nem akadémikus tagok)

Az MMA tv. szerint a köztestület rendes tagjainak száma legfeljebb 250 fő, levelező tagjainak száma legfeljebb 50 fő lehet. Az Alapszabály értelmében akadémikusok (rendes, illetve levelező tagok) megválasztásra két évente kerülhet sor; az MMA tv. 2014. november 1. napjától hatályos rendelkezés alapján rendes taggá a levelező tag, legkorábban a levelező taggá választása napját követő két év elteltével választható. Az akadémikusokat a közgyűlés választja; a köztestület újonnan megválasztott rendes és levelező tagjai a megválasztásukat követően székfoglaló előadást tartanak.

Az Alapszabály szerint az MMA tiszteletbeli, illetve pártoló tagjainak két évenkénti választására az MMA elnöksége tesz javaslatot a közgyűlésnek.

Az MMA tv. alapján 2014. március 1-jétől nem akadémikus köztestületi tagként felvételét kérheti az MMA-ba a DLA fokozattal vagy az Alapszabályban meghatározott hazai művészeti szakmai elismeréssel vagy külföldi művészeti szakmai elismeréssel rendelkező személy; mely utóbbi esetben a kérelmező által megjelölt tagozatnak van mérlegelési joga az elismerés alapján a felvétel támogatása tekintetében.

Az MMA tagsága számokban:

	2018*	2019*
rendes tagok	237 fő	248 fő
levelező tagok	50 fő	50 fő
nem akadémikus köztestületi tagok	548 fő	606 fő
tiszteletbeli tagok	8 fő	8 fő
pártoló tagok	4 fő	4 fő

* tárgyév december 31-i adatok

2018

A köztestület életében 2018 elején ötödik alkalommal, több sajtóorgánium felületén jelent meg az úgynevezett társadalmassítás célját szolgáló felhívás, továbbá a művészeti doktori iskolát működtető egyetem rektorait az elnök közvetlenül értesítette a nem akadémikus tagként való jelentkezés lehetőségéről. 2018-ban a köztestület elnöksége 121 fő tekintetében – jogszabályban, Alapszabályban foglalt feltételek teljesítése, illetve szükség esetén a tagozat támogató döntése alapján – döntött nem akadémikus köztestületi tagok központi köztestületi nyilvántartásába vételéről.

2019

2019. december 3-ai közgyűlésén a köztestület akadémikusokat választott; levelező tagjai sorából rendes tagokat, továbbá levelező tagokat a következők szerint.

A közgyűlés a következő – a tagozatok által 2019. évben – regisztrált rendes tagjelölteket a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagjává választotta:

Építőművészeti Tagozat

Salamin Ferenc építész

Film- és Fotóművészeti Tagozat

Olasz Ferenc fotóművész, filmrendező

Horváth Péter fotóművész

Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat

Baráth Ferenc grafikusművész

Irodalmi Tagozat

Szörényi László író, irodalomtörténész

Makkai Ádám költő, műfordító

Képzőművészeti Tagozat

Lajta Gábor festőművész, művészeti író

Gaál József képzőművész

Művészetelméleti Tagozat

Tóth Klára filmkritikus

Sturcz János művészettörténész

Népművészeti Tagozat

Andrásfalvy Bertalan néprajzkutató

Kóka Rozália népművész, előadóművész

Színházművészeti Tagozat

Pártay Lilla táncművész, koreográfus

Lukács Sándor színművész

Cseke Péter színművész

Zeneművészeti Tagozat

Dobozy Borbála csembalóművész

A közgyűlés a következő – a tagozatok által 2019. évben – regisztrált levelező tagjelölteket a Magyar Művészeti Akadémia levelező tagjává választotta:

Építőművészeti Tagozat

Vadász Bence építész

Film- és Fotóművészeti Tagozat

Máthé Tibor operatőr

Pap Ferenc operatőr

Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat

Hefter László üvegművész

Irodalmi Tagozat

Kontra Ferenc költő, író, műfordító

Tóth László költő, író, műfordító

Képzőművészeti Tagozat

Csurka Eszter képzőművész

Művészetelméleti Tagozat

Sebő Ferenc előadóművész, népzene kutató

Kulin Ferenc irodalomtörténész, író, kritikus, szerkesztő, ny. egy. docens

Kucsera Tamás Gergely c. egy. tanár, művészeti szakíró, filozófus, esztétikustörténész

Szakolczay Lajos irodalomtörténész, művészetkritikus

Népművészeti Tagozat

Szerényi Béla népzene, hangszerkészítő

Budainé Kósa Klára keramikus népművész

Bereczky Csaba fafaragó népművész

Színházművészeti Tagozat

Eperjes Károly színművész

Zeneművészeti Tagozat

Onczay Csaba egyetemi tanár, gordonkaművész

Paulik László hegedűművész

Az Alapszabály 17. § (1) bekezdése szerint az MMA tiszteletbeli tagjainak kétvévenkénti választására az MMA elnöksége tesz javaslatot a közgyűlésnek. A köztestület utolsó alkalommal a 2015. évi tavaszi közgyűlésen döntött tiszteletbeli tagok felvételéről. 2018-ban az elnökség 53/2018. (10.25.) számú határozatával Helmuth Rilling karmestert ajánlotta a

közgyűlésnek tiszteletbeli taggá választásra, akinek a közgyűlés 24/2018. (11.22.) számú határozatával tiszteletbeli tagi címet adományozott.

Az MMA 2019. év elején hatodik alkalommal tett közzé társadalmasítás célját szolgáló felhívását. 2019-ben a köztestület elnöksége 88 fő tekintetében döntött nem akadémikus tagok központi köztestületi nyilvántartásába vételéről.

„Postumus honoris causa” cím adományozása

Az Alapszabály 16. § (3) bekezdése alapján – a közgyűlés titkos szavazással hozott döntése alapján – „postumus honoris causa” címet adományozhat azon kimagasló művészi tevékenységet folytatott személynek, aki az MMA mint köztestület megalakulása előtt, vagy a köztestület megalakulását követően – tagjelöltként – a lehetséges megválasztása előtt elhunyt, és nem volt tagja az MMA társadalmi szervezetnek.

Az MMA 2018. november 22-i közgyűlése Csókos Varga Györgyi népművésznék és Kovács László operatőrnek, filmművésznék adományozott „postumus honoris causa” címet.

Művésztáradék

Az Országgyűlés – a köztestület kormányzatnál tett kezdeményezése nyomán – az MMA törvény módosításával 2018. január 1-jétől bevezetett egy új – közigazgatási hatósági eljárásban megállapítható – rendszeres havi juttatást, a művésztáradékot. A járandóságot 2018. március 1. napjától a Magyar Művészeti Akadémia Titkársága útján nyújtja a köztestület a kiemelkedő művészeti teljesítmények és művészi életút iránti állami tisztelet kifejezésekként, az MMA törvényben meghatározott művészeti, vagy művészet-igazgatási területen végzett vagy művészetelméleti tevékenységre tekintettel adományozott művészet- és közművelődés-igazgatási, művészetelméleti és közművelődés-elméleti díjban részesült, 65. életévét betöltött, azt kérelmező személynek.

Az MMA törvényben nevesített, a művésztáradék megállapítását megalapozó egyes elismerések:

- Kossuth-díj, Magyarország Kiváló Művésze, Magyar Köztársaság Kiváló Művésze, Magyar Népköztársaság Kiváló Művésze, Magyarország Érdemes Művésze, Magyar Köztársaság Érdemes Művésze, Magyar Népköztársaság Érdemes Művésze, Magyar Köztársaság Babérkoszorúja, Magyarország Babérkoszorúja, Népművészet Mestere díj;
- a Népművészet Ifjú Mestere és a Táncsics Mihály-díj kivételével a kultúráért felelős miniszter feladatkörében adományozható művészeti díj – a Balassa Péter-díjat beleértve –, továbbá művészet-igazgatási területen végzett vagy művészetelméleti tevékenységre tekintettel adományozott művészet- és közművelődés-igazgatási, művészetelméleti és közművelődés-elméleti díj;
- Ybl Miklós-díj, természetes személy részére adományozott Pro Architectura díj; valamint
- a Magyar Művészeti Akadémia közgyűlése által adományozott következő díjak: a Magyar Művészeti Akadémia Életműdíja, a Magyar Művészeti Akadémia Nagydíja, a Magyar Művészeti Akadémia Művészeti Írói Díja és a Magyar Művészeti Akadémia Kovács Flórián Emlékérme.

A kettős díjazás elkerülése érdekében *nem részesülhet művésztáradékban* a Nemzet Színésze, a Nemzet Művésze, a Magyar Állami Operaház Mesterművésze címben részesített személy, a Magyar Mozgóképi Mestere cím birtokosa, a Magyar Művészeti Akadémia rendes és levelező tagja, valamint az *emberi erőforrások minisztere által adományozható elismerésekről* szóló 26/2016. (IX. 8.) EMMI rendelet 2. § (6) bekezdés 3. pontja szerinti művészeti életpálya elismerésben részesített személy, illetve az sem, aki a művésztáradék megállapítását megalapozó elismerésről lemondott, vagy akitől ezen elismerését visszavonták.

A művésztáradék havi mértéke az öregségi teljes nyugdíj jogszabályban meghatározott legkisebb összegének – a *társadalombiztosítási nyugellátásról* szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet 11. §-ában meghatározott 28 500 forint – 425 %-a: a 2018. január 1-jén hatályos szabályozás szerint, 2018-ban 121 125 forint/hó. A művésztáradék a *személyi jövedelemadóról* szóló 1995. évi CXVII. törvénynek az adómentes bevételekről rendelkező 1. melléklete értelmében *adó- és járulégmentes* juttatás, amely a jogosultat, ha a folyósítást kizáró körülmény a megállapítását követően nem merül fel – élethosszig megilleti.

Az új jogintézmény bevezetésének évében, különösen 2018. első negyedévében számos művésztáradék megállapítása iránti kérelem érkezett a Magyar Művészeti Akadémia Titkárságára.

A művészjáradék számokban

2018. január 1. és december 31. közötti érdemi döntések száma:	1 443 db	
	kérelemnek helyt adó határozat	1 404 db
	kérelmet elutasító határozat*	39 db

2019. január 1. és december 31. közötti érdemi döntések száma:	161 db	
	kérelemnek helyt adó határozat	154 db
	kérelmet elutasító határozat*	7 db

* Az elutasítás oka jellemzően: nem megfelelő elismerés vagy nem megfelelő (65 év alatti) életkor.

2018-ban a Magyar Művészeti Akadémia Titkársága 33 fő művészjáradékra jogosult elhalálozásáról szerzett tudomást; továbbá 3 fő jogosult 2018 novemberében Nemzet Művésze díjban részesült (így e három fő művészjáradékra való jogosultsága 2018. decembertől megszűnt).

2019-ben 42 fő művészjáradékra jogosult hunyt el; továbbá 9 fő jogosultat a köztestület 2019. december 3-i közgyűlésén levelező taggá választotta (így művészjáradékra jogosultságuk 2020. január 1-től megszűnt) és 1 fő jogosult 2019 novemberében Nemzet Művésze díjban részesült (így művészjáradékra való jogosultsága 2019. decembertől megszűnt).

Életkori megoszlás a művészjáradékban részesítetteknel		
Életkor a művészjáradék megállapításakor:	2018. év	2019. év
70 év alatt	466 fő (33,2%)	504 fő (34,38 %)
70-80 év között	694 fő (49,4%)	718 fő (48,98 %)
80 év felett	244 fő (17,3%)	244 fő (16,64 %)

Művészjáradékban részesült személyek száma:	
2018. december 31-én	1 349 fő
2019. december 31-én	1 466 fő

Az MMA hároméves művészeti ösztöndíj programja

Az MMA átfogó művésztámogatási rendszer kiépítésén dolgozik, amelynek részeként új alapokra helyezte ösztöndíjprogramját is. A Magyar Művészeti Akadémia és a MANK Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság művészeti ösztöndíj rendszerének támogatásáról szóló 1696/2017. (IX. 22.) Korm. határozat alapján megvalósuló programban évente száz-száz alkotó nyerhet három esztendőre havi bruttó 200 000 forintot. Az MMA költségvetéséhez rendelt forrásból a köztestület 2018 szeptemberétől nyújt ösztöndíjat fiatal és középgenerációs művészek számára, három év időtartamra – mely a Magyarországon jelenleg jellemző ösztöndíjak sorában kiemelkedően hosszú futamidőnek számít –, évi 300 fős létszámkeretig. A 300 fős létszámkeret felmenő rendszerben feltölthető: 2018-ban 100 fős indulással, az ösztöndíjasok létszámát 2019-ben és 2020-ban évi további 100–100 fővel növelve, szeptemberben kezdődő, s három év elteltével szeptemberig tartó folyósítási időszak mellett. A legfeljebb 300 fős ösztöndíjas létszám 3 év alatt, 2020 szeptemberétől rögzül.

Figyelemmel arra, hogy a kortárs művészet folyamatainak elemzésére a köztestület korábban szakosított szervet [MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet (MMKI)] hozott létre, az ösztöndíjprogram szakmai lebonyolítására az MMA az MMKI-t kérte fel. Az MMA Művészeti Ösztöndíjprogram első pályázati felhívása 2018. április 9-én jelent meg, a pályázatok beadási határideje 2018. május 17-e volt; a pályázatkezelés teljes mértékben egy külön erre a célra fejlesztett internetes felületen történt. A 2018-ban beérkezett, érvényes pályázatokat szakértő bírálók értékelték, javaslataik alapján pedig az MMA elnöke által felkért döntőbizottság döntött az ösztöndíjak odaítéléséről. A pályázati felhívás egyértelműen sikeresnek volt mondható: több mint 2 000 regisztráció mellett 1121 érvényes pályázatot fogadott be az intézet. Az érdeklődést több száz elektronikus levél és telefonon is visszaigazolta. 2018. augusztus közepén lezárult a bírálat, majd ezt követően döntött a döntőbizottság; az ösztöndíjasokkal a szerződéskötési folyamat 2018 szeptemberében zárult.

A 2019-ben meghirdetett Művészeti Ösztöndíjprogram pályázati szakasza változatlan érdeklődés, figyelem mellett zajlott; végül 1324 érvényes pályázat került benyújtásra, amelyből a 100 nyertes pályázóval augusztus folyamán zárult a szerződéskötés, majd 2019 végén az első beszámolás.

Az ösztöndíjasokkal az MMA Titkársága kötött ösztöndíjszerződést, az ösztöndíj folyósítása havi teljesítésigazolások alapján, zavartalanul történik.

Az ösztöndíjasok negyedéves előrehaladási jelentések formájában adnak számot időszaki tevékenységükről, s folyamatosan tájékoztathatják a nyilvánosságot művészeti programjuk fázisairól, eseményeiről a művészeti ösztöndíjprogram hivatalos honlapján (<https://osztondij.mma-mmki.hu>).

Az MMA közfeladatainak megvalósítását szolgáló pályázatok, egyedi támogatások

A köztestület közfeladatainak ellátása érdekében művészeti szakmai programok megvalósításának támogatására évről évre ír ki pályázatokat a Pályázati Alapok fejezeti kezelésű előirányzat terhére; mindezeket túl egyedi kérelem alapján támogatja országos művészeti társaságok, szövetségek és társult szervezetek tevékenységét, társfinanszírozással hozzájárul számos művészeti program megvalósulásához, továbbá művészeti, kutatási tevékenység folytatásához.

Az Országos művészeti társaságok, szövetségek támogatása fejezeti kezelésű előirányzat országos hatókörű szervezetek működéssel kapcsolatos költségeinek finanszírozására biztosít forrást.

A Magyar Művészetek Háza Programok fejezeti kezelésű előirányzat terhére támogatásban részesítettek működési formájukat tekintve jellemzően civil szervezetek, illetve gazdasági társaságok, valamint az egyes programok esetében alkotók, szerzői jogdíjra jogosult magánszemélyek nyertek el megvalósítást lehetővé tevő forrásokat.

2018

Az MMA közfeladatainak megvalósítását szolgáló pályázatokra, egyedi támogatásokra 2018-ban – a Magyar Művészeti Akadémia fejezeti kezelésű előirányzatain az alább részletezettek szerint támogatás jogcímen – 687 000 ezer forint állt rendelkezésre. Az elnökség 2017. november 3-i ülésén döntött a 2018. évre irányadó támogatási elvekről, majd 2018. június 11-i, illetve december 10-i ülésén a támogatási elvek módosításáról; az elnök 2018. februárban adta ki – az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével – a Magyar Művészeti Akadémia fejezeti kezelésű előirányzatai felhasználásáról szóló szabályzatot.

A 2018. évi ún. Művészeti program pályázati kiírás 2018. február 16-án jelent meg a köztestület honlapján; a köztestület a közfeladatainak ellátása érdekében művészeti szakmai programok megvalósításának támogatására 200 millió forint keretösszeggel írt ki pályázatot (MMA-18-P). Mindezen túl a köztestület egyedi kérelem alapján támogatta országos művészeti társaságok, szövetségek tevékenységét, és járult hozzá számos művészeti program megvalósulásához.

A *Pályázati alapok fejezeti kezelésű előirányzat* terhére az MMA-18-P kódszámú pályázaton 275 pályázó jutott támogatáshoz a következő tagozati tematika alapján:

- a Művészetelméleti Tagozat pályázati tematikája konferencia, könyv, tanulmány vagy egyéb elméleti munka létrehozása volt a következő témakörökben: 1.) határainkon túli magyar művészeti értékek feltárása, 2.) művészet és közművelődés, 3.) a magyar vizuális művészet középgenerációja;
- a Népművészeti Tagozat pályázatának célja az élő hagyományt ápoló, önfenntartó, közösségépítő nyitott műhelyek (táncházak, zenei, tánc- és tárgyalgó táborok, népdaléneklést, népi hangszerjátékot, népköltészetet és népi mesterségeket tanító körök stb.), valamint saját autentikus gyűjtést tartalmazó és/vagy oktatást, fennmaradást segítő korszerű szakmai kiadványok megvalósítása, továbbá e célokhoz kapcsolódóan gyűjtemények és azok kiállításának, publikálásának, illetve konferenciák megrendezésének támogatása; valamint népművészeti szakmai szervezetek által adományozott népművészeti szakmai elismerések/díjak/címek anyagi támogatása volt, kizárólag az adott elismerés(ek)ben részesülő művészeknek nyújtandó személyi juttatás és az ahhoz közvetlenül kapcsolódó közterhek fedezete formájában;
- az Irodalmi Tagozat a 2018. évi magyar irodalmi évfordulókhoz kötődő alkotói ösztöndíjakat, irodalmi kiadványok (folyóirat, könyv) megjelenését és irodalmi rendezvények lebonyolítását támogatta;
- az Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat az új technológiák, új anyagok, tematikák bevezetésének lehetőségeit támogatta a kortárs iparművészetben;

- a Film- és Fotóművészeti Tagozat felhívása „A Kárpát-medence felfedezése” címmel jelent meg, célja a Kárpát-medencében élő népek mindennapjainak, sorsfordító eseményeinek, a politikai rendszerváltás elindította folyamatok ma is érzékelhető társadalmi hatásainak, dokumentálható tüneteinek, pozitív és negatív eredményeinek művészi igényességgel történő feldolgozása volt a fotográfia, valamint a mozgókép eszközeivel, illetve a támogatás fotósorozatok díjazására, dokumentumfilmek előkészítésére, kutatásra, helyszínelésre, oral-history készítésére volt tervezhető;
- a Színházművészeti Tagozat *tematikája kortárs produkciók (tánc, dráma, opera) támogatása volt;*
- az Építőművészeti Tagozat az alábbi három témában benyújtott pályázatok támogatását preferálta: 1.) építész nyári alkotótáborok megvalósítása, 2.) építészeti témájú könyv megjelenítése, 3.) építészeti kiállítás megvalósítása;
- a Képzőművészeti Tagozat művészeti, civil szakmai szervezetek szakmai programjainak megvalósítását támogatta;
- a Zeneművészeti Tagozat 2018. évben is komolyzenei projektek megvalósítását támogatta és elsősorban azokat a pályázatokat részesítette előnyben, amelyek az ifjúság zenei nevelését célozták. A tagozat nem támogatott könyv- és kottakiadást, valamint hangfelvétel készítést, megjelenítést.

A pályázati keretösszeg művészeti tagozatok közötti eloszlása a következőképpen alakult:

	Nyertes pályázatok száma	Elnyert támogatás
Művészetelméleti Tagozat	24 db	19 265 000 Ft
Népművészeti Tagozat	43 db	21 275 000 Ft
Irodalmi Tagozat	33 db	20 000 000 Ft
Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat	13 db	10 545 400 Ft
Film- és Fotóművészeti Tagozat	26 db	19 250 000 Ft
Színházművészeti Tagozat	26 db	18 175 000 Ft
Építőművészeti Tagozat	16 db	15 712 688 Ft
Képzőművészeti Tagozat	28 db	20 000 000 Ft
Zeneművészeti Tagozat	66 db	22 350 000 Ft

Az Országos művészeti társaságok, szövetségek támogatása fejezeti kezelésű előirányzat terhére 2018-ban 97 szervezet jutott összesen 97 750 000 forint összegű támogatáshoz. A köztestület országos hatókörű szervezetek működéssel kapcsolatos költségeinek finanszírozására biztosított forrást.

A Magyar Művészetek Háza Programok fejezeti kezelésű előirányzat terhére 2018-ban 97 egyedi kérelemre összesen 140 974 148 forint folyósításáról született döntés. A támogatásban részesültek működési formájukat tekintve jellemzően civil szervezetek, illetve gazdasági társaságok voltak, valamint az egyes programok esetében alkotók, szerzői jogdíjra jogosult magánszemélyek nyertek el szakmai program megvalósítását lehetővé tevő forrásokat.

A Kutatási tevékenység támogatása fejezeti kezelésű előirányzat terhére 2 szervezet egyedi kérelmére 2018-ban 25 000 000 forint támogatást folyósított a köztestület.

A Pesti Vigadó művészeti programok fejezeti kezelésű előirányzat terhére 3 kérelem alapján 2 200 000 forint összegben született döntés 2018-ban.

A Nemzetközi programok, konferenciák, nemzetközi tagdíjak fejezeti kezelésű előirányzat terhére 2018-ban egy szervezetet támogatott az MMA 1 000 000 forint összegben.

A Makovecz Emlékközpont fejezeti kezelésű előirányzat terhére 2018-ban a Makovecz Alapítvány 32 928 063 forint támogatást kapott.

2019

Az MMA közfeladatainak megvalósítását szolgáló pályázatokra, egyedi támogatásokra 2019-ben – a Magyar Művészeti Akadémia fejezeti kezelésű előirányzatain az alább részletezettek szerint támogatás jogcímen – 687 000 ezer forint állt rendelkezésre. Az elnökség 2018. december 10-i ülésén döntött a 2019. évre irányadó támogatási elvekről, az elnök 2019 februárjában adta ki – az államháztartáért felelős miniszter egyetértésével – a Magyar Művészeti Akadémia fejezeti kezelésű előirányzatai felhasználásáról szóló szabályzatot.

A 2019. évi ún. Művészeti program pályázati kiírás 2019. február 25-én jelent meg a köztestület honlapján; a köztestület a közfeladatainak ellátása érdekében művészeti szakmai programok megvalósításának támogatására 200 millió forint

keretösszeggel írt ki pályázatot (MMA-19-P). Mindezen túl a köztestület egyedi kérelem alapján támogatta országos művészeti társaságok, szövetségek tevékenységét, és járult hozzá számos művészeti program megvalósulásához.

A Pályázati alapok fejezeti kezelésű előirányzat terhére az MMA-19-P kódszámú pályázaton 363 pályázó jutott támogatáshoz a következő tagozati tematika alapján:

- a Művészetelméleti Tagozat pályázati tematikája a XX. századi és kortárs magyar művészeti alkotások és folyamatok tudományos feldolgozása és közvetítése;
- a Népművészeti Tagozat pályázatának célja az élő hagyományt ápoló, önfenntartó, közösségépítő nyitott műhelyek (táncházak, zenei, tánc- és tárgyalgó táborok, népdaléneklést, népi hangszerjátékot, népköltészetet és népi mesterségeket tanító körök stb.), valamint saját autentikus gyűjtést tartalmazó és/vagy oktatást, fennmaradást segítő korszerű szakmai kiadványok megvalósítása, továbbá e célokhoz kapcsolódóan gyűjtemények és azok kiállításának, publikálásának, illetve konferenciák megrendezésének támogatása; valamint népművészeti szakmai szervezetek által adományozott népművészeti szakmai elismerések/díjak/címek anyagi támogatása volt, kizárólag az adott elismerés(ek)ben részesülő művészeknek nyújtandó személyi juttatás és az ahhoz közvetlenül kapcsolódó közterhek fedezete formájában;
- az Irodalmi Tagozat a 2019. évi magyar irodalmi évfordulókhoz kötődő irodalmi kiadványok (folyóirat, könyv) megjelenését és irodalmi rendezvények, rendhagyó irodalom órák, valamint a kortárs irodalmat és az olvasást népszerűsítő programok megvalósítását támogatta;
- az Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat a kortárs magyar iparművészet eredményeinek közzétételét tűzte ki célul;
- a Film- és Fotóművészeti Tagozat felhívása „A Kárpát-medence felfedezése” címmel jelent meg, célja a Kárpát-medencében élő népek mindennapjainak, sorsfordító eseményeinek, a politikai rendszerváltás elindította folyamatok ma is érzékelhető társadalmi hatásainak, dokumentálható tüneteinek, pozitív és negatív eredményeinek művészi igényességgel történő feldolgozása volt a fotográfia, valamint a mozgókép eszközeivel, illetve a támogatás fotósorozatok díjazására, dokumentumfilmek előkészítésére, kutatásra, helyszínelésre, oral-history készítésére volt tervezhető;
- a Színházművészeti Tagozat két témakörben hirdetett pályázatot: 1) Németh Antal mecénási program – a diákszínházak támogatása és 2) a magyar színházművészet értékmegőrzése és -teremtése – színművészeti, operaművészeti, tánc- és mozgásművészeti programok megvalósításának támogatása;
- az Építőművészeti Tagozat az alábbi négy témában benyújtott pályázatok támogatását részesítette előnyben: 1) építész nyári alkotótáborok megvalósítása, 2) építészeti értékek népszerűsítése a nyomtatott és digitális médiumokon (pl. könyv, film, folyóirat, katalógus, videó), 3) regionális építészeti értékek gyűjtőtárának létrehozása, bővítése, 4) építészeti kiállítás megvalósítása;
- a Képzőművészeti Tagozat a képzőművészet területén tevékenykedő civil szakmai szervezetek szakmai programjainak megvalósítását támogatta;
- a Zeneművészeti Tagozat 2019. évben is magas színvonalú komolyzenei projektek megvalósítását támogatta és elsősorban azokat a pályázatokat részesítette előnyben, amelyek az ifjúság zenei nevelését célozták. A tagozat nem támogatott könyv- és kottakiadást, valamint hangfelvétel készítést, megjelentetést.

A pályázati keretösszeg művészeti tagozatok közötti eloszlása a következőképpen alakult:

	Nyertes pályázatok száma	Elnyert támogatás
Művészetelméleti Tagozat	21 db	14 202 660 Ft
Népművészeti Tagozat	44 db	22 600 000 Ft
Irodalmi Tagozat	55 db	21 600 000 Ft
Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat	22 db	19 380 000 Ft
Film- és Fotóművészeti Tagozat	35 db	21 476 200 Ft
Színházművészeti Tagozat	47 db	21 300 000 Ft
Építőművészeti Tagozat	25 db	21 000 000 Ft
Képzőművészeti Tagozat	41 db	21 000 000 Ft
Zeneművészeti Tagozat	74 db	23 400 000 Ft

Az Országos művészeti társaságok, szövetségek támogatása fejezeti kezelésű előirányzat terhére 2019-ben 93 szervezet jutott összesen 95 175 000 forint összegű támogatáshoz. A köztestület országos hatókörű szervezetek működésével kapcsolatos költségeinek finanszírozására biztosított forrást.

A Magyar Művészetek Háza Programok fejezeti kezelésű előirányzat terhére 2019-ben 101 egyedi kérelemre összesen 120 573 372 forint folyósításáról született döntés. A támogatásban részesültek működési formájukat tekintve jellemzően civil szervezetek, illetve gazdasági társaságok voltak.

A Kutatási tevékenység támogatása fejezeti kezelésű előirányzat terhére két szervezet egyedi kérelmére 2019-ben 8 500 000 forint támogatást folyósított a köztestület.

A Nemzetközi programok, konferenciák, nemzetközi tagdíjak fejezeti kezelésű előirányzat terhére 2019-ben öt szervezetet támogatott az MMA 5 550 000 forint összegben.

A Makovecz Emlékközpont fejezeti kezelésű előirányzat terhére 2019-ben a Makovecz Alapítvány 64 242 000 forint támogatást kapott.

A köztestület működését, tevékenységét érintő jogszabályi változások, kormánydöntések

Az akadémikusokat megillető havi életjáradék éves fejlesztése

Az MMA elnökének javaslata alapján és a kultúráért felelős miniszter előterjesztésére a Kormány 2018-ban és 2019-ben is támogatta az akadémikusokat megillető havi életjáradék – jogszabályban 2020. év végéig előírt éves felülvizsgálaton alapuló – fejlesztését. A 2018. október 15-én kihirdetett, a Magyar Művészeti Akadémia tagjainak életjáradékáról, valamint életjáradékban részesített tagjának elhalálozása esetén megállapítható hozzátartozói ellátásokról szóló 208/2013. (VI. 17.) Korm. rendelet módosításáról szóló 193/2018. (X. 15.) Korm. rendelet –, 2019. január 1-jétől alkalmazandóan – a rendes tagok havi életjáradékának összegét 350 000 forint/hó; a levelező tagokét 280 000 forint/hó összegben határozza meg.

A 2019. szeptember 5-én kihirdetett, a Magyar Művészeti Akadémia tagjainak életjáradékáról, valamint életjáradékban részesített tagjának elhalálozása esetén megállapítható hozzátartozói ellátásokról szóló 208/2013. (VI. 17.) Korm. rendelet módosításáról szóló 218/2019. (IX. 5.) Korm. rendelet –, 2020. január 1-jétől alkalmazandóan – a rendes tagok havi életjáradékának összegét 380 000 forint/hó; a levelező tagokét 310 000 forint/hó összegben határozza meg.

Emlékévek, fontos megemlékezések

2018

Arany János-émlékév

Az Országgyűlés 5/2016. (IV. 5.) számú határozatával a 2017-es évet Arany János-émlékévvé nyilvánította. Az ehhez kapcsolódó programsorozatban az MMA is részt vett saját szervezésű projektjeivel – többek között a *Hallgatni Aranyt!* programmal –, amelyeket nagy részben a központi költségvetés Arany János-émlékévre elkülönített forrásából finanszírozott.

A nagyszabású Hallgatni Aranyt! projekt eredményeként egy online hangoskönyv született Arany János legszebb verseinek és a korszak meghatározó személyiségeivel folytatott levelezéseinek válogatásából. A kialakított önálló honlapon (www.hallgatniaranyt.hu) hangzóanyag formájában, kiváló színművészek tolmácsolásában bárki számára ingyenesen elérhetők a költő jelentős művei.

A válogatott verseket és levelezéseket tartalmazó hangzóanyag neves irodalomtörténészek és előadóművészek közös munkája. A weboldal 130 költeményt és mintegy 70 levelet magába foglaló „szöveggyűjteménye” egyszerre vall arról, hogy az ezredforduló színész-nemzedéke mennyire tudott azonosulni Arany János emberi és költői világával, s arról, hogy milyen értékszempontokat követ az irodalomtudomány, amikor egy monumentális életmű részeiből az egészet igyekszik felmutatni. A projektet kezdeményező MMA olyan irodalomtörténészeket kért fel a szerkesztői és szakértői feladatokra, akik évtizedek óta gondozzák Arany János szellemi hagyatékát és e projekt megvalósítása során is komoly filológiai munkát végeztek; Szörényi Lászlót, a Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtudományi Intézetének volt igazgatóját, akadémikust; Korompay H. Jánost, az Arany-életmű kritikai kiadásának sajtó alá rendezőjét és Kulin Ferencet, a XIX. századi magyar lírát – a Magyar Remekírók sorozatban – átfogóan bemutató antológia szerkesztőjét. A projekt számára válogatott versanyag nem korlátozódik az életmű valamely korszakára, illetőleg műfajára. A szerkesztőknek egyetlen

vezérelve volt: a lehető legteljesebb valóságában felidézni Arany János emberi arcát, érzelmi világát, s azt a látképet a magyar és az egyetemes történelemről, amelyet kivételes műveltségével és költői talentumával hitelesített. A művek könnyebb értelmezéséhez a szakértők jegyzetei is olvashatók a felhangzó versek szövegeit követően.

Az így elkészült honlap oktatási anyagként is jól használható vagy hallgatása egyszerűen tartalmas kikapcsolódás.

A projekt ötletgazdája és szakmai felelőse Rátóti Zoltán színművész, az MMA Színházművészeti Tagozatának vezetője.

A kezdeményezés nem csak a költőnek állít emléket; az Arany-életmű jeles darabjai korunk kiemelkedő színművészeinek előadásában hangoznak fel, így egyfajta színművészi korlenyomatként, katalógusként is szolgál. Közreműködik többek között: Béres Ilona akadémikus, Bodrogi Gyula, Császár Angela akadémikus, Cseke Péter akadémikus, Csujá Imre, Gáspár Sándor, Haumann Péter akadémikus, Kerekes József, Kubik Anna akadémikus, Lukács Sándor akadémikus, Máté Gábor, Mécs Károly akadémikus, Oberfrank Pál akadémikus, Ráckevei Anna akadémikus, Rátóti Zoltán akadémikus, Szarvas József akadémikus s mellettük fiatal művészek is, mint Orosz Ákos, Ötvös András, Szatory Dávid, Tenki Réka, Vecsei H. Miklós, illetve határon túli előadók a Felvidékről és Erdélyből, így például Bányai Kelemen Barna, Bogdán Zolt, Gál Tamás és Gyéresi Júlia.

Az oldal különlegessége, hogy a verseket és a leveleket tolmácsoló színművészekről is információt nyújt. Werkfilmek, beszélgetések és aktualitások is színesítik a honlapot, emellett irodalomtudományi elemzések segítik Arany János műveinek elmélyült értelmezését.

A *hallgatniarany.hu* portált egy rendhagyó irodalomóra keretében roadshow népszerűsítette országszerte mintegy 15 helyszínen. Többnyire vidéki iskolák – köztük hátrányos helyzetű gyermekek által látogatott intézmények is, ahová jellemzően nem jutnak el kulturális programok – diákjai vettek részt interaktív foglalkozásainkon, ahol népszerű színművészek vitték közel a hallgatókhoz, éreztették meg a diákokkal és a tanárokkal a XIX. századi költészet aktualitását, a mai korra is ható érvényességét.

A projektzáró sajtótájékoztató 2018. június 6-án zajlott, stílusosan a margitszigeti „tölgyek alatt ...”.

A projekt eredetileg tervezett szakasza 2018. június első hetében lezárult. Ám, mint ahogy a gazdag, értékes elemekből álló Arany Jánosra emlékező programsorozat sem ért véget a költő születésnapjához kapcsolódó naptári évvel – hiszen a magyar irodalom egyik legkiemelkedőbb egyéniségének emlékét ápoló események folytatódtak –, az MMA is az elkészült Hallgatni Aranyt! honlap további fejlesztése és népszerűsítése mellett határozott.

Az Arany János Emlékbizottság 2018. június 18-i ülésén ismerhette meg az MMA projektterveit, amelyek szervesen kapcsolódnak és beépülnek a már kialakított, színvonalas, jól használható és maradandó webes felülethez, azt tovább bővítve, népszerűsítve; az Emlékbizottság további támogatást biztosított e tervek megvalósításához.

Így támogatást nyertek a rendhagyó irodalomórák, amelyekkel az ország további iskoláiba juthat el az ingyenesen elérhető hangoskönyv híre, különös figyelemmel a kulturálisan nem kiemelkedően ellátott országrészek intézményeire; továbbá a megítélt összegből kisfilmek gyártása is megvalósítható a honlapra.

2019

Arany János Emlékév

A 2017-ben indított nagyszabású projekt eredményeként egy online hangoskönyv született a költőóriás legszebb verseinek és a korszak meghatározó személyiségeivel folytatott levelezéseinek válogatásából. A honlap 2018–2019. években újabb versekkel bővült, felkerült egy interaktív térkép a költő valóságos és képzeletbeli utazásait megidézve, „Arany út” és „Gondolta a fene” címekkel kisfilmek készültek, valamint az Arany szellemét megidéző, iskolásoknak szóló roadshow is 12 új helyszínre vitte el a honlap hírét. A projektzáró sajtótájékoztató 2019. június 7-én foglalta össze az eredményeket.

30 éve szabadon emlékévk

A Kormány 1002/2019 (I. 9.) számú határozatával a 2019. március 15. – 2021. június 19. közötti időtartamot "30 éve szabadon" emlékévvé nyilvánította, és Emlékbizottságot hívott életre, amelynek az MMA elnöke is tagja. Az alakuló ülés 2019. január 28-án volt az Országházban. Az Emlékbizottság munkája folyamatos, a nyílt pályázatok kiírásra kerültek és a forrás kimerüléséig folyamatosan nyújthatók be. A rendszerváltoztatókról megemlékező bélyegsorozat névsorának kialakításában is részt vettek az Emlékbizottság tagjai, a bélyegsorozat ünnepélyes bemutatója 2019. december 16-án volt.

Budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus

2020. szeptember 13. és 20. között Budapest ad otthont az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusnak, melynek szervezője a Budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus Titkársága. A Magyar Művészeti Akadémia is aktív szerepet vállal a kongresszus programjainak megvalósításában. Az MMA támogatásával 2019. október 29-én nyílt tárlat a köztestület székházában, a Pesti Vigadóban, a Budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus Titkársága és az esztergomi Keresztény Múzeum szervezésében. Az „Agnus Dei – Az oltáriszentség tisztelete Magyarországon” című kiállítás a 2020. évi budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus előkészítő rendezvényeinek egyike volt, ezen kívül zajlanak az előkészületek a 2020-ban megvalósuló Múcsarnokbéli kiállításokhoz is.

Szokolay Sándor életművének gondozása

Szokolay Sándor Kossuth-díjas zeneszerző, az MMA néhai alapító tagja hagyatékának feldolgozását 2018–2019-ben a Kormány 100 millió forinttal, a Magyar Művészeti Akadémia összesen 10 millió forinttal támogatta.

A zeneszerző hagyatékának gondozásával a Legend Art Kft. keretében szűk családja foglalkozik, a hagyaték 400 opust, írásokat, leveleket, publikációkat, valamint személyes emléktárgyakat, kéziratokat tartalmaz. Az archívum rendezése, a művek digitalizálása, valamint az életmű népszerűsítése az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a köztestület támogatásának köszönhetően 2018-ban rendkívül hatékonyan folyt, óriási előrelépés történt a Szokolay-életmű feldolgozásának ügyében.

A megkezdett munkafolyamat 2019-ben az alábbiak szerint folytatódott: kéziratok digitalizálása, első korrektúrák, az elkészült kották kiadása, további kép és hangfelvételek rögzítése/online (*youtube*) megjelenése, az új *szokolay.hu* weboldal bemutatkozása. A korábbi év legsikeresebb eseménye a Szokolay InspirArt – SZIA ifjúsági zeneszerzőverseny második alkalommal is kiírásra került. 2019. december 9-én, a zeneszerző halálának 6. évfordulóján a Zeneakadémia Nagytermében „Magyar Karácsony” címmel ünnepi hangversennyel zárult a kétéves eseménysorozat.

A Kaláka együttes 50 éves jubileuma

A Kaláka együttes 2018 novemberében lépett fennállásának 50. esztendejébe. A jubileumi évad 2018. november 24-én kezdődött a szokásos Marczibányi téri klubkoncerttel és 2019. november 30-án a Müpában egy nagyszabású koncerttel zárult. A két esemény között az ünnep jegyében a zenekar külföldi turnékkal, rangos fesztiválokkal, kiemelt koncertekkel, valamint új albummal örvendeztette meg hazai és határon túli kedvelőit. Egy rendhagyó, zenés sajtótájékoztató keretében 2018. november 20-án ismertették a jubileumi programot. A programsorozat három koncertjében az MMA is támogatólag közreműködött.

Az MMA Irodalmi Tagozatának együttműködésével került sor 2019. január 28-án Kiss Anna költőnő, akadémikus születésnapjára a Pesti Vigadó Dísztermében „Nem múlik el a világ...” címmel.

Május 8-án, a Pesti Vigadó Dísztermében Kányádi Sándor költő, az MMA néhai tagjának verseit hallhatta a közönség az együttes koncertsorozatában az MMA Irodalmi Tagozata és a Kolozsvári Állami Magyar Színház közreműködésében.

A Kaláka együttes Adyra emlékező estjére szeptember 26-án került sor a Pesti Vigadó Sinkovits termében „Hajh, Élet, hajh” címmel. A száz éve elhunyt költő megzenésített verseiből állított össze műsort a Kaláka, amelyen az együttes tagjai mellett színpadra lépett az egykori Kaláka-tag, Huzella Péter is.

Szentendrei Teátrum 50

Magyarország egyik legrégebben működő és talán legszínesebb szakmai hagyományokkal rendelkező szabadtéri színháza, a Szentendrei Teátrum 50 éves volt 2019-ben. A színház vezetése – felismerve ezt a kulturális értéket – három éve a színház történetének átfogó színháztörténet-vizsgálatát és elemzését, emellett a szabadtéri nyári játékok historiográfiai vizsgálatának megalapozását tűzte zászlajára. A jubileumi évre előkészítendő, már 2018-ban elindult a Szentendrei Teátrum elmúlt fél évszázadát feldolgozó színháztörténeti kutatás eddigi eredményeit bemutató aloldala, a TEÁTRUM50.

A Magyar Művészeti Akadémia aktív szerepet vállalt a színházi emlékezet megőrzésében, ezért támogatta a kutatást. Augusztus 30-án este a városba látogatók utcátárlaton is megismerhették a színház helyi történetét. A TEÁTRUM50 utcátárlat – a Szentendre Éjjel-nappal Nyitva Fesztivál programjaként, a művelődési ház melletti, hangulatos Futó utcában – érdekességeket villantott föl az MMA által is támogatott TEÁTRUM50 kutatási projekt eredményeiből.

A Magyar Művészeti Akadémia különös figyelmet fordít arra, hogy a jelentős történelmi évfordulókról méltó módon megemlékezzen; így volt ez az 1956-ot megidéző emlékévkben, az első világháborús megemlékezések során és a Szent Korona hazatérésének 40. évfordulója alkalmából is.

2020-ban lesz 100 éve, hogy megkötötték az I. világháborút lezáró Párizs környéki békeszerződéseket, amelynek magyar vonatkozása az 1920. június 4-én aláírt trianoni békeszerződés.

A Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fóruma 2019. március 8-án tartott plenáris ülésének egyik döntéseként felkérték az Országgyűlést, hogy a 2020. esztendő-t nyilvánítsa a nemzeti összetartozás évének, és hozza meg a hatáskörébe tartozó mindazon döntéseket, amelyek lehetővé teszik, hogy a nemzet méltóképpen emlékezhessen a trianoni tragédiára, tisztelegessen száz év egymást követő magyar nemzedékeinek nemzethűsége előtt annak érdekében, hogy ezen emlékvál által is erős meríthessen önazonossága jövőbeni megőrzéséhez. Ennek következtében az Országgyűlés 18/2019. (VI. 18.) számú határozatában döntött a 2020. év nemzeti összetartozás évének nyilvánításáról.

Az MMA a magyarság országhatárok feletti összetartozásának kifejezése jegyében zeneművészeti, iparművészeti, képzőművészeti és egyéb rendkívüli programokkal kíván megemlékezni a békediktátum 100. évfordulójáról, amelyek előkészítése már a 2019-es évben megkezdődött.

2. TAGOZATOK

Az MMA tv. értelmében a köztestület közfeladatainak ellátását tagozatok segítik. A tagozat a köztestület rendes és levelező tagjait, valamint a – nem akadémikus tagok által maguk közül választott – közgyűlési képviselőket magában foglaló egysége. A tagozatok felsorolását az Alapszabály tartalmazza.

A tagozatok a vizsgált időszakban jelentős kiállításokat, koncerteket, vetítéseket, könyvbemutatókat, valamint szakmai konferenciákat rendeztek itthon – a fővárosban és vidéken – illetve külföldön egyaránt.

Az alábbiakban a beszámoló a köztestületi tagozatok munkájáról a vizsgált időszakra nézve tagozatonként nyújt tájékoztatást az adott tagozat életében kiemelkedő eseményekről: tagozati programokról, ösztöndíjakról, tagozati díjakról, a köztestület tagjai által elnyert szakmai elismerésekről, a tagozatot érintő székkfogláló előadásokról.

A Magyar Művészeti Akadémia által alapított *ösztöndíjak* célja az egyes művészeti területeken kiemelkedő műalkotások, művészetelméleti, kultúrtörténeti kutatások létrehozatala, valamint ezen területek tehetségeinek támogatása, szakmai tehetséggondozása. A köztestület az egyes tagozatok döntése alapján, tagozatonként 2-2 fő részére évente – pályázatalapján – adományoz ösztöndíjat: művészeti ösztöndíjat a 40 év feletti művészek, művészetelméleti szakemberek számára legalább 6, legfeljebb 12 hónapra (az ösztöndíj összege 120 ezer forint/hó); fiatal művészek ösztöndíját 20 és 40 év közötti fiatal alkotók, kutatók számára a szakdolgozat elkészítésének időtartamára, művészeti alkotás létrehozásához, (poszt)doktori program megvalósításához legalább 6, legfeljebb 12 hónapra (az ösztöndíj összege 110 ezer forint/hó).

A *tagozati díjakról* és adományozásuk feltételeiről a Díjszabályzat rendelkezik; amely szerint a Magyar Művészeti Akadémia tagozatai által adományozandó díjak:

- A Magyar Művészeti Akadémia Építőművészeti-díja (Építőművészeti Tagozat),
- Szóts István-díj – A Magyar Művészeti Akadémia Film- és Fotóművészeti-díja (Film- és Fotóművészeti Tagozat),
- A Magyar Művészeti Akadémia Iparművészeti- és Tervezőművészeti-díja (Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat),
- Illyés Gyula-díj – A Magyar Művészeti Akadémia Irodalmi-díja (Irodalmi Tagozat),
- A Magyar Művészeti Akadémia Képzőművészeti-díja (Képzőművészeti Tagozat),
- Erdélyi Zsuzsanna-díj – A Magyar Művészeti Akadémia Népművészeti-díja (Népművészeti Tagozat),
- A Magyar Művészeti Akadémia Színházművészeti-díja (Színházművészeti Tagozat),
- A Magyar Művészeti Akadémia Zeneművészeti-díja (Zeneművészeti Tagozat),
- Cs. Szabó László-díj – A Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti-díja (Művészetelméleti Tagozat).

A tagozati díjat az azt gondozó tagozat – tagozati ülés keretében – egyszerű többséggel meghozott döntése alapján adományozza; 2018-tól, a Díjszabályzat 2017. évi módosítása alapján, valamennyi tagozati díjból – az eddigi (legfeljebb) egy helyett – évente (legfeljebb) kettő adományozható, s ekként összességében évi 18 fő részesíthető tagozati díjban.

A Pályázati alapok fejezeti kezelésű előirányzat terhére kiírt pályázat tagozati tematikájáról és eredményéről a megelőző pont nyújt tájékoztatást.

A köztestület tagozatai 2018–2019-ben

Tagozat	Tagozatvezető	Rendes tagok száma* (fő)		Levelező tagok száma* (fő)		Tagozati ülések száma (db)	
		2018	2019	2018	2019	2018	2019
Építőművészeti Tagozat	Turi Attila	29	30	4	4	8	9
Film- és Fotóművészeti Tagozat	Buglya Sándor	21	21	5	5	7	7
Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat	Szenes István	30	31	6	6	11	9
Irodalmi Tagozat	Mezey Katalin	39	41	2	2	7	7
Képzőművészeti Tagozat	Stefanovits Péter	40	40	3	2	7	5
Művészetelméleti Tagozat	Solymosi-Tari Emőke	3	6	11	13	8	7
Népművészeti Tagozat	Kékedi László	16	18	5	6	8	6
Színházművészeti Tagozat	Rátóti Zoltán	29	32	11	8 ¹	7	8
Zeneművészeti Tagozat	Tóth Péter	30	29	3	4	7	5

*tárgyév december 31-i adat

¹A jelzetten felül egy fő levelező tag szünetelteti jogviszonyát.

Építőművészeti Tagozat

Programok

2018

A „Székesfehérvár történeti központja 2017” című, fiatal (40 év alatti) építészek számára hirdetett pályázat keretében egy karakteres építészeti eszközökkel megfogalmazott, az egyedülálló építészettörténeti és régészeti emlékeket Székesfehérvár történelmi központjában méltó módon bemutató hely megfogalmazására tett gondolatokat és javaslatokat várt a tagozat, ahol – a megtervezésre kerülő térben – a látogatók megismerkedhetnek az Árpád-ház szellemi és tárgyi örökségével. Az ünnepélyes eredményhirdetésre január 22-én került sor a székesfehérvári Városháza dísztermében, ahol Cser-Palkovics András polgármester és Marosi Miklós alelnök köszöntötte a megjelenteket. Turányi Gábor akadémikus, a bírálóbizottság társelnöke ismertette a pályázat eredményét, és összegezte a bírálóbizottság tapasztalatait. A benyújtott pályaműveket bemutató kiállítás február 20-ig volt látogatható a székesfehérvári Új Magyar Képtárban. Március 1-jén a díjazásban részesült pályaművek alkotói tartottak tervismertetést a Mész Kós Károly termében, ahol a pályázati felhívásra beérkezett 14 pályaművet március 10-ig tekinthették meg az érdeklődők.

Február 22-én az Építészklub első estjét tartotta az évben. A nem akadémikus tagok kezdeményezésére 2017 őszén elindított programsorozat találkozási akadémikus és nem akadémikus tag aktuális előadása köré szerveződnek, ahol az előadók röviden bemutatják éppen futó munkáikat, tervezési feladataikat, az őket foglalkoztató építészeti (vagy egyáltalán nem építészeti) gondolatokat és érzéseket. A klubestek helyszíne a Kecse utcai Makovecz Szalon. A 2018. évi első építész-páros Marosi Miklós alelnök és Szalay Tihamér nem akadémikus tag voltak. Az érdeklődők „A Magyar Állami Operaház Műhelyháza a kőbányai Eiffel-

csarnokban”, illetve „Az örök túlélő budai Postapalota” címmel hallgathatták meg a köztestület tagjainak előadásait. A március 22-i Építészklub esten Szabó Tamás János akadémikus, valamint Lukács István és Vikár András nem akadémikus tagok mutatták be épületeiket. Szabó Tamás János a Nemzeti Községi Egyetem Ludovika Campusának új oktatási épületéről tartott előadást, míg Vikár András „Régi és új, a város idősövéiben... avagy kőbányai kaland” című előadásának fő témája a – 2018. november 15-én Budapesti Építészeti Nívódíjban részesült – kőbányai új ügyfélközpont volt. Az április 19-i Építészklub programjában Turányi Gábor akadémikus „Régi új történetek” című, és Jánosi János köztestületi tag a gödöllői versenyuszodát bemutató előadása szerepelt. A május 17-i est résztvevői Rudolf Mihály akadémikus „A Hely Lelke. Vízi és hegyi várak” című, és Balogh Balázs közgyűlési képviselő „HSZ – Másként” című előadása szerepelt a programban. A júniusi klub építész-párosa Radványi György akadémikus és Varga Csaba köztestületi tag voltak. Előbb Sátoraljaújhely épített örökségeiről, az örökös feladatairól, utóbb Nagymarosról tartott előadást hallgathatták meg a résztvevők. A nyári szünet után, szeptember 13-án Ferencz István akadémikus „Kísérleti műhely 1973–2014” és Dénes György köztestületi tag „Változat egy témára – gyermektábor a Balaton-parton” című előadásai szerepeltek a programban. Az októberi Építészklub témája Pécs köré szerveződött Dévényi Sándor akadémikus és Bachmann Bálint köztestületi tag előadásai. November 29-én Salamin Ferenc akadémikus tartott előadást „Château vagy üzem? Borászat Tokaj-Hegyalján” címmel; Anthony Gall, az MMA tiszteletbeli tagja Kós Károlyt, mint a kezdeményezések emberét mutatta be előadásában. A programsorozatot 2019-ben is folytatja a tagozat.

Az MMA székháza, a Pesti Vigadó adott otthont a Salamin Ferenc akadémikus 60. születésnapja alkalmából megrendezett „Munkák, alkotótársak, tanítványok” című kiállításnak, amely 2018. május 15-ig volt látogatható. Az alsó szintű kiállítóterben a megvalósult épületek tablói mellett szabadkézi rajzok, valamint az alkotótársak és tanítványok – Erhardt Gábor, Salamin Miklós, Tusnády Zolt, Varga Csaba, valamint vándoriskolások – munkái is helyet kaptak. A kiállítást Ferencz István akadémikus nyitotta meg, a kiállítás anyagát katalógus dokumentálja. Április 12-én alkotói tárlatvezetésén vehettek részt az érdeklődők. A Héttorony Fesztivál keretében Salamin Ferenc akadémikus és tanítványai kiállítását november 17-től tekinthették meg az érdeklődők a tokaji Paulay Ede Színházban.

Az Építőművészeti Tagozat tagjai június 10-13. között szakmai tanulmányúton vettek részt, amelynek során az Őrvidékre látogattak. A tanulmányút főbb állomásai voltak: Fertőrákos, Nagycenk, Kismarton, Doborján, Fraknó, Lánzsér és Léka vára, Devecser.

A Képzőművészeti Tagozat tagjaival közös tanulmányút szakmai programja a 16. Velencei Nemzetközi Építészeti Biennálé megtekintése volt szeptember 19–23. között.

Az Építőművészeti Tagozat kiemelt figyelmet fordít a fiatal építészgenerációra: feladatának tekinti, hogy segítse az értékelismerést, a tehetségek szakmai előmenetelét, 2018-ban már hatodik alkalommal hirdetett pályázatot a fiatal (40 év alatti) építészek számára. A Budakalász Városához tartozó Kálvária-dombon a feledésbe merült templom alapfálait a 2011–2012-ben a település közakarátára végzett ásatás hozta felszínre. Az Árpád-kori templom újraértelmezte, egyben új, nemes fényben világította meg a település helyösszefüggéseit, helyidentitásának origója lett. A kiírás építészeti-tájépítészeti eszközökkel megfogalmazott javaslatot várt a Budakalász Kálvária-domb terület hasznosítására és termékeny gondolatokat élhető, közösségépítő hasznosítására; a felhívásra 27 pályamű érkezett. Az ünnepélyes eredményhirdetés 2019. január 21-én volt Budakalászon, a Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár dísztermében.

A műemlék kortárs építészeti kezelését, műemlék és kortárs építészet viszonyát vizsgálta a Művészetelméleti Tagozattal közös konferencia szeptember 6-7-én a Pesti Vigadóban. Az „Élő műemlék, rekonstrukció, de hogyan?” című konferencia célja az volt, hogy lehetőséget biztosítson az eltérő álláspontok kifejtésére, a társadalmi és szakmai párbeszéd elmélyítésére. A konferencia a műemléki szemlélet változásának korát kívánta bemutatni a gyakorló építészek megközelítésében, valamint a kérdés esztétikai és társadalmi háttérproblémáit elemezte elméleti szakemberek segítségével.

Az „ÉPÍTŐ – MŰVÉSZEK” című kiállítás anyaga az Építőművészeti Tagozat nem akadémikus tagjainak munkáiból készült reprezentatív válogatás volt. Az Építészet Világnapján, október 1-jén megnyílt kiállítás ízelítőt adott az Építőművészeti Tagozat szélesebb tevékenységéről, bemutatva a köztestületnek a tagozat munkájában résztvevő nem akadémikus tagjait és legfontosabb munkáikat, megvalósult épületeiket, keresztmetszetet nyújtva a hazai kortárs építészet példaértékű alkotásaiból. A kiállítás kurátorai Krizsán András és Vadász Bence köztestületi tagok voltak. A tárlat október 15-ig volt látogatható a MÉSZ székháza Kós Károly termében.

Január 21-én a budakalászi Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár báltermében került sor az Építőművészeti Tagozat „Budakalász magja 2018” című pályázat ünnepélyes eredményhirdetésére. A fiatal (40 év alatti) építészek számára hirdetett pályázat keretében tartalmi, építészeti-tájépítészeti eszközökkel megfogalmazott szellemmel átitatott gondolatok felmutatását és javaslatokat vártak a budakalászi Kálvária-domb hosszú távú kezelésére, élhető, közösségépítő hasznosítására. A díjazott pályaműveket bemutató kiállítás február 11-éig volt látogatható. Március 5-én a díjazásban részesült pályaművek alkotói tartottak tervismertetést a Magyar Építőművészek Szövetsége Kós Károly termében, ahol a pályázati felhívásra beérkezett 27 pályaművet március 10-éig tekinthették meg az érdeklődők.

2019-ben hét alkalommal került sor az Építészklub programsorozatra, melynek helyszíne a Makovecz Imre utcai Akadémiai Szalon. A találkozók egy akadémikus és egy köztisztületi tag előadása köré szerveződnek, ahol az előadók röviden bemutatják aktuális munkáikat, tervezési feladataikat.

Az MMA székháza, a Pesti Vigadó adott otthont a Dévényi Sándor akadémikus 70. születésnapja alkalmából megrendezett kiállításnak, amelyet 2019. február 1. és március 24. között lehetett megtekinteni. A kiállítás finisszázsán (március 21-én) „Illeszkedés kontra művészi autonómia, avagy kizárja-e az új építészeti gondolatokat az épített és természeti környezethez való illeszkedés?” című kerekasztal beszélgetésen vehettek részt az érdeklődők. Dévényi Sándor beszélgetőpartnerei voltak Schneller István építész, ny. egyetemi tanár, Erhardt Gábor Pro Architectura díjas építész és Turi Attila akadémikus. A kiállítás 2019. április 5. és május 5. között a Pécsi Galériában is bemutatásra került.

Az Építőművészeti Tagozat tagjai május 31. és június 3. között szakmai tanulmányúton vettek részt Szlovéniában, melynek főbb állomásai voltak: Lendva, Ljubljana, Škofja Loka, Kranj, Kamnik.

Az Építőművészeti Tagozat 2019-ben hetedik alkalommal hirdetett pályázatot a fiatal (40 év alatti) építészek számára. A „Szentendre – Kultúrpart 2019” című kiírás építészeti-tájépítészeti eszközökkel megfogalmazott javaslattételt várt Szentendre történeti belvárosában egy unikális kulturális és szabadidő centrum létrehozására védett épületegyüttesek bevonásával és rehabilitációjával, a Duna-korzó sétányrendszerébe integrálásával – egészen a Duna vízfelületéig kitérítve és megkomponálva a térsort. A pályázat benyújtási határideje 2019. november 15-e volt; az ünnepélyes eredményhirdetésre 2020. január 22-én került sor.

„Csomópontok” címmel rendezték meg a 60. születésnapját ünneplő Turi Attila építész és alkotótársai kiállítása a Pesti Vigadó földszinti és alsó szintű kiállítótereiben. A 2019. december 4-től 2020. február elejéig látható tárlat három évtized alkotásait mutatta be, képet adva a családi házaktól az iskolákon át, a nagy összefogással megvalósított programszintű beregi és a vörösiszap-katasztrófa utáni újjáépítési munkáig ívelő életműről. Turi Attila tagozatvezető december 6-án tartott szakmai tárlatvezetést az érdeklődőknek.

A tagozat támogatása/bevonása mellett megvalósult programok

A tagozat támogatta a „100 éves a Bauhaus” című kiállítás és előadássorozatot, valamint a „Viszlai 60” című kiállítás megvalósulását. A Tagozat a „Basa Péter öröksége” című kiállítás és konferencia előkészítéséhez, az „Építész – Design – Bor” című kiállítás és konferencia megvalósításához, a Körössy Albert Kálmán- emlékkonferencia lebonyolításához, valamint a 30 éves Kós Károly Egyesülés szakmai programjának megvalósulásához is hozzájárult. A tagozat támogatta a TERC Kiadó Szabó László „Műemlék, műemlékvédelem, építész” című könyve javított második kiadásának megjelenését, valamint Osskó Judit „Unokáink is látni fogják. Építészportrék” című könyv kéziratának elkészülését; továbbá a XXII. Zsenneyi BOT konferencia hangzó anyagának online megjelenését a tagozat támogatása biztosította.

Ösztöndíjak

2018

Fiatal művészek ösztöndíjában részesült a 2018. június 1. – 2019. május 31. közötti időszakban Balia-Nagy Judit „A hazai, korszerű, mintáértékű lakóegységek múltja a jelenben” című témavázlata alapján, valamint Karácsony Rita Hütl Dezső (1870–1945) építész hagyatékának kutatásáért (a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ munkáját támogatandó); a 2018. június 1. – 2019. május 31. közötti időszakban művészeti ösztöndíjban részesült Bán András PhD a miskolci Kollektív Ház létrejöttét, életmódkísérletét, tagjainak alkotói vállalkását, a kísérlet utóéletét bemutató tanulmányának, valamint dr. Novák Ágnes a magyarországi lakásépítés jelenét és lehetséges jövőjét vizsgáló tanulmányának elkészítéséért.

2019

Tagozati ösztöndíjban részesült Lenzsér Péter „Egyházi nagyrendezvények urbanisztikai, építészeti és tárgytervezési összefüggéseinek vizsgálata a 2020-ban megrendezésre kerülő 52. Nemzetközi Eucharisztikus Világkongresszus problémakörére fókuszálva” című munkatervéért; Litomericzky Nándor „Aranykor – Magyar világ: Komárom építészete az Osztrák-Magyar Monarchiában (1897–1920)” című írásáért; Müller Csaba „A csúcspdíz, mint világnézeti jelkép – Változatai és kultúrtörténeti vonatkozásai Kolozsváron és környékén” téma feldolgozásáért; Valkay Zoltán „Építészeti couleur locale Bácskában; A síksági építészet – regionális építészeti tájszólása” című alkotása elkészítéséért.

Tagozati díj 2018–2019

A Magyar Művészeti Akadémia Építőművészeti-díjat a tagozat

- 2018-ban U. Nagy Gábor és Varga Levente építészek,
- 2019-ben Kubička Kucsera Klára művészet- és építészettörténész és Tóth Vilmos építész részére adományozta.

A díj pénzbeli elismeréssel jár; a díjjal járó juttatás összege: 1 millió forint.

Állami kitüntetésben, művészeti díjban részesülő akademikusok

2018

Zakariás Attila Ybl-díjban részesült a székelyföldi népi építészet szakértőjeként végzett több évtizedes értékmentő és értékteremtő építészeti munkásságáért, valamint az erdélyi műemlékvédelem területén kifejtett tevékenységéért.

Ugyancsak Ybl-díjat vehetett át Anthony Gall, az MMA tiszteletbeli tagja Kós Károly szellemi és alkotói örökségének méltó módon történő közvetítéséért, a magyar szecessziós és népi építészet szakértőjeként végzett munkájáért, valamint magas színvonalú kutatói, építésztervezői és oktatói tevékenysége elismeréseként.

2019

A március 15-ei nemzeti ünnep alkalmából Skardelli György építész kiemelkedő művészi értékteremtő munkája elismeréseként Magyarország Érdemes Művésze díjat vehetett át.

A tagozat akademikusainak székfoglaló előadásai

2018. március 9-én Callmeyer Ferenc „Egy építésznek szerencsétlensége, ha túléli korát!” címmel; 2018. május 3-án Radványi György „Túl a félúton, a diakroniáról” címmel tartotta meg székfoglaló előadását.

Film-és Fotóművészeti Tagozat

Programok

2018

A Budapesti Nemzetközi Dokumentumfilm Fesztivál megvalósításához az MMA a záróesemény megszervezésével járult hozzá; a közönségdíjat Kucsera Tamás Gergely főtítkárral adta át január 28-án, a Pesti Vigadó Dísztermében.

Az MMA által támogatott operatőr verseny díjátadóján január 30-án osztották ki a Kovács László és Zsigmond Vilmos Magyar Operatőr Díjakat a Pesti Vigadóban. Diákkategóriában Balázs István Balázs nagy értékű felajánlással járó elismerésben részesült. Kende János, Koltai Lajos, Pados Gyula, Ragályi Elemér és Sára Sándor operatőrök életműdíjat vehettek át.

Február 14-én Benkő Imre és Haris László fotóművészeket, akademikusokat köszöntöttek 75. születésnapjuk alkalmából a Kecse utcában.

Zsigmond Dezső rendező, akademikus „A sátnál fatter” című játékfilmjének díszbemutatóját február 16-án tartották a Pesti Vigadó Sinkovits Kamaratermében. Kucsera Tamás Gergely főtítkárral köszöntötte a vendégeket, míg Szakály Sándor történész rövid bevezetőjében rávilágított a film történelmi hátterére.

A tagozat emléknapot rendezett Csoóri Sándor Kossuth-nagydíjas költő, író, forgatókönyvíró tiszteletére február 26-án a Pesti Vigadó Sinkovits Kamaratermében. A teltházas rendezvényen Zelnik József etnográfus, akademikus tartott előadást Csoóri

Sándor haza-hitéről, nomád teológiájáról, Lukács Sándor színművész, akadémikus a költő verseiből szavalt. Ráckevei Anna színművész, akadémikus felolvasott Kósa Ferenc és Csoóri Sándor levelezéséből. Filmrészleteket vetítettek olyan filmekből, amelyeknek Csoóri Sándor volt a forgatókönyvírója. A vetítést követő beszélgetésben Kósa Ferenc, Lugossy László és Buglya Sándor akadémikusok idézték meg a költő emlékét. Csoóri Sándor Kossuth- és Prima díjas népzeneész és ifj. Csoóri Sándor Junior Prima díjas népzeneész a költő kedvenc népdalait adta elő.

A „Mozi a Vigadóban | Akadémikusportrék” rendezvénysorozat keretén belül 2018-ban 10 alkalommal 10 portréfilmet láthatott a közönség. A filmek után az érintett akadémikusok és az alkotók beszélgettek a közönség bevonásával. Március 21-én Dávid Katalin művészettörténész portréfilmjének vetítésével indult el a tavaszi sorozat, melynek során Dárday István filmrendező, Csíkszentmihályi Róbert szobrászművész, Haumann Péter színművész és Bán Ferenc építőművész portréja volt látható. Az őszi vetítésen az érdeklődők bepillantást nyerhettek Ferdinandy György író, Dvorszky Hedvig művészettörténész, Párkai István karnagy és Kótai József ötvösművész életútjába. Novemberben Szóts István Kossuth-díjas filmrendezőről, az MMA posztumusz tiszteleti tagjáról filmvetítéssel, beszélgetéssel és könyvbemutatóval emlékeztek meg halálának 20. évfordulóján, a rendezvénysorozat keretén belül.

A tagozat a monográfiatorozatában – az MMA Kiadó gondozásában – három új kötetet jelentetett meg: a Benkő Imre fotóművészről, akadémikusról és a Kósa Ferenc filmrendezőről, akadémikusról írt műveket májusban mutatta be az MMA, a köztestület néhai tagjáról, Normantas Pauliusról készült könyvet november 30-án mutatták be a FUGA-ban.

A Film- és Fotóművészeti Tagozat, valamint a Művészetelméleti Tagozat támogatásával szeptember 14. és 16. között rendezték meg a Vidéki Filmnapokat Komlóskán, ahol dokumentumfilmek vetítése mellett filmszakemberek, gazdasági és közművelődési szakemberek tartottak előadásokat, illetve vitatták meg a vidék jelenét és jövőjét.

A tagozat együttműködött a Kassai Polgári Klubbal a Radványi Emléknepok megrendezésében Kassán szeptember 23-26. között. Radványi Géza születésének évfordulóján filmvetítéssel, előadásokkal emlékeztek meg a kassai születésű, Kossuth-díjas rendezőről.

A tagozat október 2-3-án fotóművészeti konferenciát rendezett a Pesti Vigadóban, mert feladatának tekinti, hogy a hazai fotográfiai értékeink valóban közismertté, ezáltal nemzeti közkinccsé váljanak. A konferencia megszervezését az a tény indokolta, hogy mind a mai napig nem jelent meg a magyar fotóművészet történetét a kezdetektől napjainkig összefoglaló kiadvány. A szakma széles köréből felkért előadókkal, valamint a hallgatóságot is bevonó beszélgetésekkel keresték a lehetséges válaszokat és a konszenzust.

„Válogatás a magyar animációs film történetéből” címmel a tagozat elindította az Animációs filmklubot, amely gazdag betekintést nyújt – a teljesség igénye nélkül – a hazai animáció kincsestárába. Október 8-tól december 10-ig hétfőnként a Premier Kultcaféban várták a filmbarátokat.

A tagozat bevonása mellett megvalósult művészeti események

Az MMA támogatta a május 23-25. között megrendezett V. Savaria Filmszemle megvalósítását; a szakmai zsűri munkájában részt vett András Ferenc filmrendező, akadémikus.

Negyedik alkalommal rendezték meg a Nemzetközi Természetfilm Fesztivált a Gödöllői Királyi Kastélyban május 25–27. között. Az MMA szakmai együttműködő partnerként járult hozzá a fesztivál Diáknapijának megszervezéséhez.

Szeptember 14-23. között tartották Miskolcon az egyik legrangosabb hazai filmes seregszemlét, a Jameson Cinefest Nemzetközi Filmfesztivált, amelynek az MMA évek óta támogatója.

2019

Január 28. és február 3. között zajlott az 5. Budapesti Nemzetközi Dokumentumfilm Fesztivál, amelynek megvalósításához a köztestület a február 3-ai záróesemény megszervezésével járult hozzá.

Az MMA által támogatott operatőr verseny díjátadóján, január 31-én másodízben adták át a Kovács László és Zsigmond Vilmos Magyar Operatőr Díjakat a Pesti Vigadóban.

A „Mozi a Vigadóban” című rendezvénysorozat keretében kilenc portréfilmet láthatott a közönség. A filmek után az érintett akadémikusok és az alkotók beszélgettek a közönség bevonásával. Március 28-án András Ferenc filmrendező portréfilmjének vetítésével indult el a tavaszi sorozat, amelynek során Csáji Attila festő- és fényművész, Serfőző Simon költő, Miller Lajos

operaénekes és Stoller Antal koreográfus portréfilmjeit láthatta a közönség. A sorozat októberi vetítése az érdeklődők bepillantást nyerhettek Ferencz István építőművész, Szőnyi Erzsébet zeneszerző, Kunkovics László fotóművész, néprajzkutató és Katona Katalin ötvösművész életútjába.

A tagozat szervezésében márciusban folytatódott a „Válogatás a magyar animációs film történetéből” című animációs filmsorozat, amely gazdag betekintést nyújtott – a teljesség igénye nélkül – a hazai animáció kincsestárába. A tavaszi tíz alkalmat ősszel további öt vetítés követte a Premier Kultcaféban.

A tagozat támogatásával és a Káli-medencéhez kötődő akademikusok meghívására idén is megrendezték a Káli Akadémiai Napokat. A június 14. és 16. között lebonyolított háromnapos rendezvény programja során fotókiállítást, könyvbemutatót, filmvetítést, koncertet és irodalmi összeállítást látogathattak az érdeklődők.

Szeptemberben megjelent a 2018. október 2. és 3. napokon megrendezett fotóművészeti konferencia előadásából összeállított konferenciakötet.

Születésének 100. évfordulója alkalmából a tagozat emlékestét rendezett Ranódy László Kossuth-díjas filmrendező, forgatókönyvíró tiszteletére szeptember 23-án a Pesti Vigadó Sinkovits Kamaratermében; az emlékestén levetítették *Árvácska* című filmjét (1976). A vetítés után Szekfű András filmtörténész, Elek Judit forgatókönyvíró és Papp Ferenc operatőr beszélgettek a filmhez és a rendezőhöz kapcsolódó élményeikről. Az est folyamán megemlékeztek a film Kossuth-nagydíjas operatőréről, Sára Sándor néhai akademikusáról, aki előző napon hunyt el.

Szeptember 27-én filmvetítéssel és beszélgetéssel köszöntötték Gulyás Gyula filmrendezőt, akademikust 75. születésnapja alkalmából a Pesti Vigadóban.

Szeptember 26. és 28. között rendezték meg a Radványi Emléknapiakat Kassán a Film- és Fotóművészeti Tagozat és a Kassai Polgári Klub együttműködésében. A háromnapos rendezvényen filmvetítésekkel és előadásokkal elevenítették fel Radványi Géza kassai születésű, Kossuth-díjas filmrendező életművét. A filmtörténeti múlt felidézésében segítségül hívták Szekfű András filmtörténészt, akinek – az MMA Kiadó gondozásában megjelent – interjúkötetét is ismertették.

80. születésnapja alkalmából, október 28-án a Pesti Vigadóban vetítették a Balázs Béla-díjas filmrendező, Lugossy László akademikus portréfilmjét. Pörös Géza filmtörténésszel és Medgyesi Gabriella rendezővel folytatott beszélgetésben idézték fel a rendező életpályáját.

November 27. és 29. között rendezték meg a tagozat támogatásával a XIX. Lakiteleki Filmszemlét, amelyet a 2018-ban elhunyt filmrendező, az MMA néhai tagja, Kósa Ferenc emlékére hirdettek meg; a zsűri elnöke Buglya Sándor tagozatvezető volt.

A tagozat monográfiatorozatában – az MMA Kiadó gondozásában – jelent meg Palotai János könyve Tóth György fotóművészről, akademikusról. Decemberben a Pesti Vigadó Makovecz termében mutatták be Jankovics Marcell, az MMA alelnöke, animációs filmrendező életművéről készült könyvet.

A tagozat bevonása mellett megvalósult művészeti események

A VI. Savaria Filmszemle megvalósítását 2019. május 22. és 24. között az MMA 500 000 forinttal támogatta. A szakmai zsűri munkájában évről-évre részt vesz András Ferenc filmrendező, akademikus.

Ötödik alkalommal rendezték meg a Nemzetközi Természetfilm Fesztivált a Gödöllői Királyi Kastélyban május 24. és 26. között. Az MMA szakmai együttműködő partnerként járult hozzá a Fesztivál Diáknapijának megszervezéséhez.

A szeptember 13. és 21. között megrendezett – a köztisztület által is támogatott – miskolci Cinefest Nemzetközi Filmfesztivál zéróünnepségén Buglya Sándor filmrendező, tagozatvezető köszöntőjét is felolvasták.

Ösztöndíjak

2018

Művészeti ösztöndíjban részesült Fekete Zsolt fotográfus, célja nagyformátumú portrék készítése a perifériák emberéről, illetve absztraktba hajló képek a környezetükről; valamint Erdélyi János filmrendező, aki az 1944–45. évi kőszegi nyilas megsemmisítő-tábor történeti tényeinek feltárását és film előkészítését („Végjáték a nyugati határon”) végzi. Fialat művészek ösztöndíjában részesült Török Ádám, aki kolozsvári kulturális eseményekről (operakoncertek, kiállítások) a rendszerváltás után készült felvételek

digitalizálását valósítja meg, valamint Benedek Szabolcs mesterszakos filmrendező, aki az ösztöndíjat „Eszter” című vizsgafilmje elkészítésére, forgatókönyvírásra használja fel.

2019

A tagozat Hupján Attila fotóművésznak és Szilágyi Sándor fotóművészeti írónak, filmművészet terén pedig Mudry Péter filmrendezőnek és Hegedűs 2 László képzőművész, filmrendezőnek ítélte oda az ösztöndíjakat. Hupján Attila a „Szélesvásznú narratívák” című fotósorozat készítésére, Szilágyi Sándor a magyar progresszív fotóművészetre vonatkozó kutatásra és adatbázis létrehozására használja fel az ösztöndíjat; Mudry Péter a „Per a Nemzet ellen” című filmsorozat játékfilmes jelenetsorait, filmtervét írja meg, és az ehhez kapcsolódó levéltári kutatást végzi el. Hegedűs 2 László a „NAGYEREMÁR” című animációs rövidfilm képes forgatókönyvét és a film digitális feldolgozásához szükséges képanyagot készíti el.

Tagozati díj 2018–2019

A tagozat a Szóts István-díj – A Magyar Művészeti Akadémia Film- és Fotóművészeti-díjat

- 2018-ban Pörös Géza filmtörténész és Koncz Csaba fotóművész, képzőművész,
 - 2019-ben Szekfű András filmtörténész és Ádám Gyula fotóművész
- részére adományozta.

A díj pénzbeli elismeréssel jár; a díjjal járó juttatás összege: 1 millió forint.

Állami kitüntetésben, művészeti díjban részesülő akademikusok

2018

Kossuth-nagydíjat kapott Sára Sándor Kossuth-díjas és Balázs Béla-díjas filmrendező, operatőr, a Nemzet Művésze, kiváló és érdemes művész, a Duna Televízió volt elnöke.

Magyarország Érdemes Művésze díjat vehetett át Haris László Balogh Rudolf-díjas fotóművész.

2019

A magyar kultúra napja alkalmából Kölcsey-émlékplakettet vehetett át Zsigmond Dezső Balázs Béla-díjas filmrendező. Március 15-e alkalmából Magyarország Érdemes Művésze díjban részesült Olasz Ferenc Balázs Béla-díjas fotóművész, filmrendező.

A tagozat akademikusainak székfoglaló előadásai

2018. május 3-án Barta Zsolt Péter fotóművész tartott székfoglaló előadást a Pesti Vigadó Makovecz termében; előadásának címe „CodeX – Az organikus fotográfia” volt.

2018. május 16-án Szabolcs Béla filmrendező tartotta meg a székfoglalóját „VALÓSÁG-KÉPEK – élte és rendezte Szabolcs Béla” címmel.

Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat

Programok

2018

Az MMA támogatásával és a Wartha Vince Kerámiaművészeti Alapítvány szervezésében január 27. és március 18. között a Vigadó Galéria VI. emeletén „A Kőkenydombi Vénusztól a NASA-ig. Hódmezővásárhely kerámiaművészete és ipara” címmel volt látható az a nagyszabású tárlat, amely mind történetileg, mind a ma készülő kortárs kerámia tárgyakon keresztül mutatta be Hódmezővásárhelyt, mint régi magyar fazekas központ mindenkor kerámiaművészetünkben betöltött vitathatatlan szerepét. A megnyitón köszöntőt mondott Kószó Péter, Hódmezővásárhely alpolgármestere. A kiállítást Fekete György, az MMA tiszteletbeli elnöke nyitotta meg, szakmai összegzésével Schrammel Imre akadémikus méltatta, a kurátor Pannonhalmi Zsuzsa keramikumművész volt. A kiállításához kapcsolódóan február 5-én rendezték meg azt a tematikus konferenciát, amelyen egyrészt a Vásárhelyi Kerámia Szimpózium és a hódmezővásárhelyi kerámia- és porcelángyarak együttműködéséről, valamint a húszéves Vásárhelyi Kerámia Szimpóziumról szóló előadást hallhatták. Szintén a kiállítás kísérőprogramja volt a március 6-án, a tárlat helyszínén megrendezett konferencia, melyen a Vallauris és Hódmezővásárhely közötti 50 éves testvérvárosi kapcsolat, a két város

kerámiaművészete és e területen megvalósult együttműködésük, valamint a Kerámiaművészeti Alapítvány névadója, Wartha Vince kutatásai és az eozinmáz kifejlesztése volt a tematika, remek előadások keretében, a keramikus szakma és művészettörténészek részvételével. A kiállítás március 18-án tárlatvezetéssel zárult.

A kaposvári Rippl-Rónai Múzeum szervezésében, az MMA támogatásával február 6. és március 25. között valósult meg Bors István szobrászművész és Honty Márta iparművész „Mitikus képezetek” című emlékkiállítása a Pesti Vigadó földszinti kiállítótermében. Köszöntőt mondott Szita Károly, Kaposvár polgármestere; a kiállítást Fekete György, az MMA tiszteletbeli elnöke nyitotta meg. A tárlat fővédnöke Kampis Miklós Kossuth-díjas építész, akadémikus, a kurátor dr. Géger Melinda, a Rippl-Rónai Múzeum művészettörténésze volt. A művészpár munkáiból, művészettörténeti szempontból is jelentős, olyan művek is szerepeltek a tárlaton, melyeket első ízben láthatott a nagyközönség. A kiállítás alkalmából a gazdag életműveket bemutató katalógus jelent meg.

„Kert a városban” címmel nyílt meg a Gödöllői Iparművészeti Műhely kiállítása április 11-én a Vigadó Galéria földszinti kiállítóterében. A huszonnyolc képző- és iparművész rendhagyó tárlatán az elmúlt húsz év emblematisz munkái között főinstallációt és üvegplasztikát egyaránt láthatott a nagyközönség. Köszöntőt mondott Juhász Judit, az MMA szóvivője. A kiállítást Szenes István, az MMA Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozatának vezetője nyitotta meg. A kiállítás kurátorai Katona Szabó Erzsébet textilművész, akadémikus és D. Udvary Ildikó művészettörténész voltak. A Gödöllői Iparművészeti Műhely kiállítása az MMA támogatásával valósult meg.

„Téralkítás szabad kézzel” címmel rendezett tárlatot a Magyar Belsőépítész Egyesület (MABE) június 2. és július 29. között a Pesti Vigadó VI. emeleti kiállító helyiségében. A kiállítás a magyar építőművészet olyan részének bemutatását tűzte célul, amely a magyar téralkotás eddig még rejtett területe. A magyar belsőépítészeti értékeit felszínre hozó, belsőépítész által készített rajzokon keresztül bemutatott munkák az ember által használt tér formálásában játszott szerepét mutatták be. A tárlat áttekintést adott arról, hogyan változott az elmúlt 70 évben a belsőépítész tervező víziójának, a belső tér kialakításának rajzon keresztüli megragadása és ábrázolása. A belsőépítés közösség ezzel a kiállítással járult hozzá a magyar építőművészet kulturális örökségéhez.

„Kulisszatitkok, színház kívül-belül” címmel nagyszabású tárlat volt látható a Pesti Vigadó Galéria földszinti és fogadótér helyiségeiben június 22. és július 29. között. A kiállítóterekbe álmódott enteriőrökben mese- és bábfigurák, grafikus plakátok, maszkok, jelmezek, színházi plasztikák, különleges díjak, látványtervek, bőr- és üvegműves remek, textil-képek, ékszerek, kellékek, színpadi koronák, a balett színpad titkai elevenedtek meg. Sokszínűségében számos művészeti ág egyesült egyetlen közös célért, a művészi látványért, melyben főszerephez jutott a színházi ihletű és színpadi iparművészet alkotófolyamata. Az iparművészeti alkotások bemutatása mellett gazdag járulékos programsorozat színesítette a kiállítási tematikát: öltözké- és ékszerbemutató, előadások, alkotói beszélgetések, work shopok. A kiállítás és a rendezvénysorozat kurátora Turnai Tímea, a PIM-Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet gyűjteményvezetője volt. A kiállítás és rendezvénysorozat sajtómegjelenése a tagozat történetének legsokebb és számosságát tekintve legpopulárisabb közönségigényét elégítette ki.

A „Jövő most” című design konferenciát a 2018. évi Design Hét Budapest keretén belül szeptember 28-án rendezte meg a Magyar Formatervezési Tanács a Pesti Vigadó Makovecz termében. A konferencia témaköre a jövő kihívása, ezen belül a mesterséges intelligencia a kreativitásban, a tervezés és az oktatás területe volt; a designerképzés kutatási és szervezeti struktúrája, jövője; az ökológia és design, vagyis hol van a design szerepe az öko-kultúra megteremtésében tematikával. A konferencia szervezője Lelkes Péter akadémikus, a Magyar Design Kulturális Alapítvány elnöke, a Magyar Formatervezési Tanács tagja volt.

November 23-25. között a tagozat akadémikusai szakmai kiránduláson vettek részt Bécsben, ahol többek között megtekintették a Kunsthistorisches Museumban az időszakos Brugel kiállítást, valamint az Albertinában az időszakos Monet tárlatot. A bécsi szecesszió építészetének emlékeit keresték fel az akadémikusok.

November 27-én nyílt a Pesti Vigadóban – és a tagozat támogatásával valósult meg – a Lelkes család kiállítása (amely 2019. január 27-ig volt látogatható). A hét nemzedékből kiállító tizenkét alkotó közül öten a festészet művelői, de találhattunk a kiállítók között formatervező iparművészt, a köztestület tagját, Lelkes Pétert, valamint fotóművészt, belsőépítészt, szobrászt, kiadvány- és könyvtervezőt, ötvöst, díszletfestőt és textilművészt.

Kókay Krisztina grafikus- és textilművész, Érdemes és Kiváló Művész, akadémikus „Kókay Krisztina '75 – a vonal misztériuma” című – november 30-án nyílt – jubileumi tárlatán a Pesti Vigadó teljes 6. szintjének kiállítótereiben monumentális falikárpitok és egyedi grafikák is megtekinthetőek voltak.

Március 26-án mutatták be az „Iparművészek, Tervezőművészek” című kismonográfia-sorozat három kötetét a Pesti Vigadóban. A P. Benkő Ilona, Németh János és Mezei Gábor akadémikusok életművét bemutató kiadványok az MMA Kiadó gondozásában készültek; a monográfiásorozat arculati tervét Árendás József akadémikus készítette. Az eseményen jelen voltak a monográfiák szerzői: Kernács Gabriella, Csenkey Éva, Feledy Balázs és Péntek Imre; a kiadvány szerzőivel és az alkotóművészekkel Nagy Borbála Réka felelős szerkesztő beszélgetett.

Április 9-én megnyílt a „Grafikus design” című kiállítás a Pesti Vigadó földszinti, alsó szinti és fogadótér helyiségeiben. A tárlat válogatást nyújtott a XXI. Országos Tervezőgrafikai Biennálé anyagából, valamint a tagozat pályázati felhívására készült Bauhaus tematikájú „Bauhaus 100” című plakátkiállítás munkáiból. A tárlaton több mint 200 alkotás adott helyzetképet a hazai vizuális kommunikáció aktuális állapotáról. A kiállítás megnyitója az iparművészeti tematikájú tárlat bemutatása kapcsán a tagozat történetének legnagyobb számú látogatóját vonzotta. A kiállítást Szepes Hédi rendezte, a kurátorok Baráth Ferenc akadémikus és Keppel Márton tagozati titkár voltak.

Május 8-án a Pesti Vigadó VI. emeleti többcélú kiállító terében nyílt meg az egykori Iparművészeti Főiskolán 1968-ban diplomát szerzett alkotók „Aranydiplomások” című kiállítása; a tárlat 15 iparművész fél évszázados pályafutása előtt tisztelgett. A nagy sikerű emlékező kiállítás belsőépítészeti terveit Somogyi Pál akadémikus készítette, a kurátor Tankó Judit volt. A szalonrendszerű atelier bemutatási koncepció vizuális szimbolikája a képzési szakvégtettséget igazoló bőrkötésű diploma-oklevél jelképes prezentációja köré szerveződött.

Május 9-én a köztestületi tagok munkáiból nyílt kiállítás „Mestermunkák” címmel. A tárlaton mintegy 80 kortárs ipar- és tervezőművész alkotását lehetett megtekinteni a Pesti Vigadó VI. emelet kiállító csarnokában. Az MMA történetében először került sor köztestületi tagok átfogó kiállítási bemutatójára a köztestület székházában. A tárlat kurátora Heffer László és Szávost Katalin közgyűlési képviselők voltak, a rendezésben a Magyar Belsőépítésszek Egyesülete működött közre.

Október 3-án a tagozat szervezésében „A hazai ötvösművészet felsőfokú oktatásának története 1945-től napjainkig” című konferenciát rendeztek meg a Klebelsberg Kultúrkúriában. A konferencia kísérőrendezvénye a XII. Ötvösművészeti Biennálé volt; a tudományos/művészeti tanácskozás szervezője és szakmai lebonyolítója Katona Katalin akadémikus és Keppel Márton tagozati titkár volt. A rendezvény széleskörű együttműködés kialakítását szorgalmazta az iparág szereplői között. A szakág történetének XX. századi epizódjait művészettörténészek mutatták be, a jelenkor helyzetére ötvösművészek és a felsőfokú képzésben szereplő oktatók reagáltak. Az elhangzott előadásokat konferenciakötet és videófelvétel örökítette meg.

November 8. és 10. között a tagozat szakmai tanulmányúton vett részt a Délvidéken, ahol többek között megtekintette Hauser Beáta akadémikus egyéni kiállítását a magyarkanizsai Dobó Tihamér Képtárban. A háromnapos eseménysor keretében a résztvevők ellátogattak Zenta, Magyarkanizsa, Szabadka, Aracs nevezetes helyeire, melyek a nemzeti összetartozás és művészeti emlékek megőrzésének törekvéseit erősítették. A tanulmányút összművészeti jellegét koncertek, kiállítások, előadások, vetítések és szakmai szervezetek látogatása és programjaikon való részvétele hangsúlyozta.

A tagozat támogatása/bevonása mellett megvalósult programok

Január 13-án zárult a Vigadó Galéria alsó szinti kiállítóterében Polgár Csaba Ferenczy Noémi-díjas képző- és iparművész kiállítása. A tárlat szervezésében és megvalósításában az Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozat szakmai támogatása az iparművészet és a képzőművészet műfaji határainak szétválaszthatatlansága melletti elvi kiállítás miatt valósult meg.

Január 17-én katalógus könyvbemutatóra és tárlatvezetésre került sor Kókay Krisztina akadémikus kiállításához kapcsolódóan a Vigadó Galéria VI. emeleti kiállító terében, a tárlat 2019. január 27-én zárult. A kiállítás kurátora és a kiadvány szakmai felelőse Keppel Márton tagozati titkár volt, a tárlatot Scherer József akadémikus rendezte, a könyvbemutatón Bárd Johanna ismertette a művészeti albumok tervezésének metodikáját.

Ösztöndíjak

2018

Fiatalképzés ösztöndíjában részesült Szilágyi Csilla üvegművész (téma: LED-es üvegpanel fejlesztése), valamint Püspöki Apor formatervező művész (téma: összecukható esernyő továbbfejlesztése); művészeti ösztöndíjban részesült Borkovics Péter üvegművész (téma: üvegpasztikák létrehozása), valamint Üveges Péter formatervező művész (téma: hangszerek létrehozása).

2019

Tagozati ösztöndíjban részesült Bocz Bea textilművész „Tenger-kert” című kárpitterve elkészítéséért; Borbás Dorka üvegművész „Utolsó vacsora” üvegdombormű triptichon elkészítéséért; M. Tóth Margit üvegművész Háromdimenziós üvegtárgyak elkészítéséért és a munkafolyamat dokumentálásáért; Smetana Ágnes üvegművész festett üvegfelületek technikai kísérleteiért.

Tagozati díj 2018–2019

A Magyar Művészeti Akadémia Iparművészeti- és Tervezőművészeti-díjat a tagozat

- 2018-ban Buczkó György üvegtervező, szobrászművész,
- 2019-ben Rostoka László tervezőgrafikus és Jahoda Ernő István formatervező iparművész részére adományozta.

A díj pénzbeli elismeréssel jár; a díjjal járó juttatás összege: 1 millió forint.

Állami kitüntetésben, művészeti díjban részesülő akademikusok

2018

Magyarország Kiváló Művésze díjban részesült Kókay Krisztina Ferenczy Noémi-díjas textilművész, érdemes művész; Kossuth-díjban részesült Geszler Mária Munkácsy-díjas keramikusművész; Jakobovits Márta keramikusművész Ezüstkő-díjat vehetett át a Romániai Magyar Demokrata Szövetségtől.

Kótai József Ferenczy Noémi-díjas ötvösművész a Magyar Művészeti Akadémia Nagydíjában részesült.

2019

Nemzeti ünnepünk, március 15-e alkalmából Árendás József Magyarország Érdemes Művésze díjat vehetett át.

A tagozat akademikusainak székfoglaló előadásai

2018. március 25-én Kulinyi István „A holdraszállástól Kodály Zoltánig, avagy technikai kihívások a kor falán” címmel; 2018. május 29-én Hámory Judit „Nem egyszer használatos” címmel tartotta meg székfoglaló előadását.

Irodalmi Tagozat

Programok

2018

Első alkalommal rendezték meg február 18-án, Jókai Mór születésnapján Kárpát-medence szerte a Magyar Széppróza napját. A központi ünnepségen Komáromban, Jókai Mór szülővárosában a köztestületet Szörényi László akademikus képviselte.

Március 8-án az Élőfolyóirat sorozat keretében, a Műcsarnokban az Aracs (délnyugati folyóirat) „Álom hava” című különszáma mutatkozott be. A házigazda Bata János főszerkesztő volt; közreműködött Ágh István, Berecz András és Bicskei Zoltán (a film rendezője) akademikusok.

Április 19-én a Műcsarnokban, az Élőfolyóirat sorozat keretében B. Kovács István régész, néprajzkutató „Az elveszettnek hitt magyar hősepikáról” című előadását hallhatta a közönség. A házigazda Mezey Katalin tagozatvezető volt, közreműködött Dóra Áron népzeneész.

A Tavaszi Irodalmi Gálán május 3-án a Pesti Vigadó Dísztermében Ágh István, Bogdán László, Farkas Árpád, Grendel Lajos, Kiss Benedek, Mezey Katalin, Oravecz Imre akademikusoknak, valamint Hubay Miklós és Páskándi Géza, az MMA posztumusz tiszteleti tagjainak – 2018-ban többen kerek születési évfordulósok – műveiből készült vers- és próza-összeállításokat hallhatott a közönség. Közreműködött: Oberfrank Pál akademikus, Húvösvölgyi Ildikó, Jegercsik Csaba, Lux Ádám, Szabó András, Újhelyi Kinga, valamint a Hungarian FolkEmbassy.

Május 4-én az Irodalmi Tagozat akademikusai Bonyhádon vettek részt a Lázár Ervin emléknapon, megemlékezve a köztestület posztumusz tiszteleti tagjáról.

Gál Sándorról, Grendel Lajosról, Oláh Jánosról, Sigmond Istvánról, Szilágyi Istvánról, Utassy Józsefről és Vas Istvánról szóló kötettel bővült az MMA „Közelképek írókról” című kismonográfia-sorozata. 2018-ban már négy éve, hogy monográfiák jelennek meg jelentős kortárs írókról, költőkről kiváló irodalmárok tollából. A május 24-én, a Pesti Vigadó Makovecz termében tartott könyvbemutató háziasszonya Ács Margit akadémikus volt.

Június 7-én a Műcsarnokban, az Élőfolyóirat sorozat keretében határon túli írók és költők 89. Ünnepi Könyvhétre megjelent könyveinek bemutatója zajlott, ahol vendégek voltak Iancu Laura akadémikus, valamint Király Farkas, Kontra Ferenc, Sárközi Mátyás és a Péterpál Könyvkiadó munkatársai.

Szeptember 18. és 21. között az Irodalmi Tagozat tagjai kolozsvári tanulmányútjuk során felköszöntötték akadémikustársukat, Szilágyi Istvánt 80. születésnapja alkalmából, valamint megtekintették Válaszúton és Szamosújváron a Kallós Zoltán Alapítvány intézményeit. Látogatást tettek a Házsongárdi temetőben, Nagyenyeden és jártak többek között Torockón is.

Az Élőfolyóirat sorozat keretében a Műcsarnokban október 4-én az Előretolt Helyőrség Szerkesztőség és Íróakadémia mutatkozott be.

Október 15-én az MMA és a PIM együtt köszöntötte a 80. születésnapját ünneplő Szilágyi Istvánt.

December 6-án a Műcsarnokban az Élőfolyóirat esten ünnepélyes keretek közt átadták Az Év Legjobb Könyve Díjat és a Könyv Nívódíjakat.

2019

Január 27-én az Irodalmi Tagozat és a Zeneművészeti Tagozat „Ady Endre – 100” címmel Ady Endre halálának 100. évfordulója alkalmából Ady emlékestet szervezett a Pesti Vigadó Dísztermében. Mások mellett Balassa Sándor, Nógrádi Péter, Szőnyi Erzsébet, Tornai József, Király László, Kiss Benedek, Gál Sándor, Farkas Árpád, Serfőző Simon, Tamás Menyhért, Ágh István és Szilágyi István, az MMA akadémikusainak művei hangzottak el, többek között olyan kiváló művészek előadásában, mint Sass Sylvia és Rátóti Zoltán akadémikusok. Az est irodalmi szerkesztője Mezey Katalin tagozatvezető volt.

Január 28-án „Nem múlik el a világ...” címmel az MMA Irodalmi Tagozata és a Kaláka együttes ünnepi koncerttel köszöntötte Kiss Anna akadémikust 80. születésnapja alkalmából.

Február 27-én az MMA Kiadó szervezésében a „Közelkép írókról” című kismonográfia-sorozat három új kötetét – Jánosi Zoltán: Oláh János, Márkus Béla: Szilágyi István és Cs. Nagy Ibolya: Király László – mutatták be a Pesti Vigadóban.

Március 7-én a Műcsarnokban, az Élőfolyóirat sorozat keretében Mandics György „Az elveszettnek hitt koraközépkori magyar költészetéről” című előadását hallhatta a közönség. A házigazda Csisztay Gizella műfordító volt.

Április 15-én az Illyés Gyula emléknapi alkalmából Bonyhádra látogattak a tagozat képviselői.

Május 10-én a Pesti Vigadóban a Tavaszi Irodalmi Gálán Vashegyi György, az MMA elnöke köszöntötte a résztvevőket. Az ünnepi műsorban Farkas Árpád, Kiss Anna, Nagy Zoltán Mihály akadémikusok, Albert Gábor, Kányádi Sándor, Lászlóffy Csaba, az MMA néhai tagjai és Nagy Gáspár, az MMA posztumusz tiszteleti tagja írásaiból, valamint Kodolányi János és Székely János műveiből készült vers- és próza-összeállítások hangzottak el Rátóti Zoltán, az MMA Színházművészeti Tagozatának vezetője, valamint Bálint Márta, Szabó András, Újhelyi Kinga és Zámboi Soma színművészek előadásában.

Május 14-én a Pesti Vigadó Makovecz termében „Én vagyok” címmel Kodolányi János születésének 120., halálának 50. évfordulója alkalmából rendezett konferencián többek között Ács Margit, Mezey Katalin, Kodolányi Gyula akadémikusok és Makkai Ádám, az MMA néhai tagja előadását hallhatta a közönség.

Május 16-án a Műcsarnokban, az Élőfolyóirat programsorozat keretében a kárpátaljai Együtt folyóirat mutatkozott be, a házigazda Vári Fábán László akadémikus volt.

Június 13-án a Műcsarnokban, az Élőfolyóirat programsorozat keretében a 90. Ünnepi Könyvhét határon túli vendégeinek könyvbemutatójának háziasszonya Erős Kinga szerkesztő, kritikus volt.

Október 16. és 18. között az Irodalmi Tagozat tagjai a felvidéki Kassára látogattak, ahol a Rovás Polgári Társulás meghívására október 17-én Ady-emlékest keretében mutatkoztak be a közönségnek.

Október 24-én a Múcsarnokban, az Élőfolyóirat programsorozat keretében Jánosi Zoltán irodalomtörténész mutatta be „Tornai József: Magyarul virágzó fa” című verseskötetét. A költemények Bálint Márta és Szabó András előadásában hangzottak el.

November 11-én a Pesti Vigadóban megrendezett Őszi Irodalmi Gálán Károlyi Amy, az MMA posztumusz tiszteleti tagja, Tóth Bálint, a köztestület néhai tagja, továbbá Dobai Péter, Kalász Márton, Temesi Ferenc, Tornai József akademikusok művei hangzottak el Szarvas József akademikus, Bálint Márta, Horányi László, Trill Zsolt és Újhelyi Kinga előadásában. A műsorban elhangzó zenei részleteket Szecsődi Ferenc akademikus, Nagy Márta, Kállay Katalin, Papp Viktor és a Sándorfalvi Kamarakórus tolmácsolta.

Ösztöndíjak

2018

Művészeti ösztöndíjban Bartha Gusztáv a „Csillagidő” című novelláskötet megírásáért és Babics Imre „A kő ködön” című verseskötet megírásáért; fiatal művészek ösztöndíjában pedig Czili Aranka a „Nytott ablak II.” című gyermekvers kötet megírásáért és Mórocz Gábor „Az öregség problémája Szekfű Gyula műveiben” című irodalmi értekezésért részesült.

2019

Tagozati ösztöndíjban részesült Babics Imre „Csendes esély” című verses kötete (64 vers) rövid, pontszerű, rimes versek, valamint a „Kő ködön” című könyv folytatása, a jin és jang szimbólumrendszer és filozófiai világnézet lírai leképezése témájában; Bartha Gusztáv „Földön futók” című regénye, amely 2009-ben játszódik; Lőrincz György „Bécs fölött a Hargitát” című elbeszélés kötete, amelynek témái: az asszimiláció, az identitásváltás, az öregedés, elmagányosodás, valamint a fiatalok elvándorlásából fakadó sorskérdések; Toldi Éva „Nyelv, irodalom, identitás” című tanulmánykötete, amelynek témái: nyelvi kontaktusjelenségek a magyar irodalomban, a vajdasági magyar irodalmi nyelvhasználat jellegzetességei, nyelvi interferencia és identitás Herceg János munkásságában.

Tagozati díj 2018–2019

A tagozat az Illyés Gyula-díj – A Magyar Művészeti Akadémia Irodalmi-díját

- 2018-ban Dávid Gyula irodalomtörténész és Vasy Géza irodalomtörténész, kritikus,
- 2019-ben Gazda József erdélyi magyar író, művészeti író, szociográfus és Tóth László költő, író, műfordító, szerkesztő kapta.

A díj pénzbeli elismeréssel jár; a díjjal járó juttatás összege: 1 millió forint.

Állami kitüntetésben, művészeti díjban részesülő akademikusok

2018

Farkas Árpád író, költő, műfordító és Kiss Benedek költő Kossuth-díjban részesült.

2019

A március 15-ei nemzeti ünnep alkalmából Tamás Menyhért költő, író, műfordító és Ferenczes István költő, szerkesztő, Kossuth-díjban, Kovács István költő, író, műfordító, történész Széchenyi-díjban részesült. Döbrentei Kornél író, költő, újságíró és Ferdinandy György író, költő, műfordító, kritikus Magyarország Babérkoszorúja díjat, Füzesi Magda költő, újságíró József Attila-díjat vehetett át.

Augusztus 20-án Temesi Ferenc író, műfordító a Magyar Érdemrend tisztikeresztje (polgári tagozat) kitüntetésben részesült.

November 5-én Czákó Gábor író-tüntetették ki a Nemzet Művésze címmel.

Magyar irodalom kategóriában Ferdinandy György író részesült Prima Primissima díjban december 6-án.

A tagozat akademikusainak székfoglaló előadásai

2018. április 26-án Szörényi László „ISTENTELEN(?) RABSZOLGA-LÁZADÁS [...] (Arany János)” címmel, 2018. május 25-én pedig Makkai Ádám „A költészet, mint a tudatállapotok parafrázisai” címmel tartott székfoglaló előadást.

Képzőművészeti Tagozat

Programok

2018

2017. november 2. és 2018. január 28. között tekinthették meg az érdeklődők a Gyulai Líviusz grafikusművész, akadémikus életművét reprezentáló „Mesék álló- és mozgóképeken” című kiállítást a Pesti Vigadó V. emeletén. Az Orosz István akadémikus kuratori koncepciója alapján megvalósult, az életmű zömét bemutató tárlaton önálló grafikai munkák, könyvillusztrációk, animációs filmek és az azokhoz készített tanulmányok kaptak helyet. A kiállítás anyagát az MMA gondozásában 500 példányszámban megjelentetett katalógus dokumentálta. A nagysikerű tárlat kísérő rendezvényeként január 22-én, a magyar kultúra napján a kiállító művész tartott tárlatvezetést.

Palotás József szobrászművész mintegy négy és fél évtizedes munkásságát mutatta be a Pesti Vigadó VI. emeletén 2017. november 10. – 2018. január 14. között megrendezett tárlat. A kiállításon fa, öntöttvas és bronz kispasztikák, rendhagyó formai megoldásokkal és anyaghasználattal komponált érem- és plaketsorozatok, továbbá a művész legújabb alkotóperiódusának termékeként a festői látomásokat rögzítő táblaképek voltak láthatók; a kiállítást Wehner Tibor művészettörténész installálta. A tárlatot 300 példányban megjelentetett katalógus kísérte; a kiállító művész január 9-én tartott szakmai tárlatvezetést az érdeklődőknek.

A Pesti Vigadó V. emeleti kiállítóterében március 23-án nyílt meg Vinczeff László akadémikus „Fénytörések” című tárlata, amely a képzőművész megelőző három évben keletkezett táblaképeiből és kispasztikáiból nyújtott átfogó keresztmetszetet. A Székely Nemzeti Múzeum Alapítvány és az MMA Képzőművészeti Tagozata közös szervezésében megvalósult kiállításon köszöntőt mondott Stefanovits Péter tagozatvezető; a kiállítást a tárlat kurátora, Szücs György művészettörténész, a Magyar Nemzeti Galéria tudományos főigazgató-helyettese méltatta. Az eseményen közreműködött a Pannon Voices kórus, Vinczeff Adrienne karmester vezetésével, a születésnapját ünneplő kiállító művészt Kucsera Tamás Gergely, az MMA főtitkára köszöntötte.

Berki Viola (1932–2001) festő- és grafikusművész, az MMA posztumusz tiszteleti tagja életműve a XX. századi magyar művészettörténet egyik legkülönlegesebb, legtitokzatosabb hagyatéka. Az MMA, a Thorma János Múzeum és a Türr István Múzeum közös szervezésében „Egy ember élt és álmodott” címmel megvalósult életmű-kiállítás március 28-tól május 20-ig volt látogatható a Pesti Vigadó VI. emeleti kiállító csarnokaiban. A március 27-i kiállítás megnyitón köszöntőt mondott Fekete György, az MMA tiszteletbeli elnöke és Fülöp Róbert, Kiskunhalas Város Önkormányzatának polgármestere. A kiállítást Bicskei Zoltán akadémikus és Miroslav Jovančić festőművész, a Szabadkai Kortárs Képtár kurátora nyitotta meg, közreműködött a kiskunhalasi Szilaj Citerazenekar. A kiállítás kurátorai N. Kovács Zita művészettörténész és Szakál Aurél történész volt. A tárlat értelmezését 1 000 példányban megjelentetett katalógus, továbbá az április 12-én megrendezett egész napos konferencia segítette.

A Pesti Vigadó alsó szintjén május 25. és július 22. között „Az MMA Képzőművészeti Tagozatának díjazottjai 2016–2017.” címmel kamaratárlat mutatta be a 2016–2017. évben a tagozat művészeti ösztöndíjában részesített Olajos György és Sulyok Gabriella képzőművész, Rabóczky Judit Rita és Verebics Ágnes fiatal művészeti ösztöndíjat elnyert alkotóművész, valamint Kelemen Károly, a Képzőművészeti Tagozat 2016. évi díjazottja munkáit. A kiállító művészek munkásságát a tárlat május 24-i ünnepélyes megnyitásán M. Novák András akadémikus, a rendezvény kurátora méltatta.

„Nyers” címmel Bogdándy Szultán és Toldi Miklós tárlatát június 7. és július 29. között tekinthették meg az érdeklődők a Pesti Vigadó VI. emeletén. A két alkotó sajátos, eltérő szemléletmódú tárgyalkotás technikával készült műveinek összefeszülését Lóska Lajos művészettörténész, a tárlat kurátora artikulálta, rendezte egységes dialógussá. A kiállítás június 6-ai megnyitó ünnepségén Dresch Mihály szaxofonművész és Balogh Kálmán cimbalomművész működött közre.

„Panteon” címmel nyílt kiállítás a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum képzőművészeti gyűjteményéből augusztus 22-én a Pesti Vigadó V. emeleti kiállítótermében. Az MMA székházában installált tárlat kultúrtörténeti jelentőségű, hasonló múzeumi gyűjteményi bemutatóra Trianon óta nem volt példa a magyar fővárosban. A kiállítás ízelítőt adott a magyar közönségnek a határon túl megőrzött azon magyar vonatkozású értékekről, amelyek európai mércével is mérhetők: többek között Gyárfás Jenő, Ziffer Sándor, Nagy Albert, Mattis-Teutsch János, Baász Imre, Plugor Sándor, Jecza Péter munkásságáról. A tárlat ünnepélyes megnyitásán Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár, Tamás

Sándor, Kovászna Megye Tanácsának elnöke, valamint Stefanovits Péter tagozatvezető és Vargha Mihály múzeumigazgató, akadémikus köszöntötte a megjelenteket. A kiállítást Szücs György művészettörténész, a Magyar Nemzeti Galéria tudományos főigazgató-helyettese, a tárlat kurátora nyitotta meg Szokolai Dongó Balázs zenei közreműködésével. A kiállítást szeptember 30-ig lehetett megtekinteni.

Az Építőművészeti Tagozattal együttműködésben, Velencében tartotta 2018. évi szakmai tanulmányútját a Képzőművészeti Tagozat szeptember 19-23. között, amelynek keretén belül a résztvevők a 16. Velencei Építészeti Biennálé nemzeti pavilonjait tanulmányozták.

A 2018-ban 70. születésnapját ünneplő Véssey Gábor képzőművész, akadémikus megelőző 30 évben született festményeiből és szobraiból nyílt átfogó tárlat október 1-jén a Pesti Vigadó VI. emeleti kiállító csarnokaiban. Véssey legújabb figurális, ironikus és expresszív képei mellett eddig még ki nem állított sorozataiban a hozzá közel álló alkotók munkáira

homage-okban és parafrázisokban reflektált. A Csordás Zoltán képzőművész kurátor nevével fémjelzett tárlat megnyitóján köszöntőt mondott Stefanovits Péter tagozatvezető; a kiállítást Lajta Gábor akadémikus nyitotta meg. Az eseményen közreműködött Kézdy Luca hegedűművész. A kiállítást november 18-ig lehetett megtekinteni; a tárlat alkalmából az MMA Kiadó összefoglaló életmű-albumot jelentetett meg 300 példányban.

Magyar Gábor festőművész kiállítása október 8-án nyílt meg a Pesti Vigadó V. emeletén. A 35 év terméséből válogatott és kiállított képek fő motívuma a cseppforma, illetve az abból született konstrukció, amely az európai ikonográfia két alapformájára, a kör vagy gömbformára és a háromszögre vezethető vissza. A tárlatot – amelyet november 18-ig lehetett megnézni – Szemadám György elnökségi tag méltatta elemző, szakmai megnyitójában.

2019

A Képzőművészeti Tagozat szervezésében február 6. és április 21. között a Pesti Vigadó V. emeletén „Gulliver a kertben – Badacsonyi Sándor képi világa” címmel rendezték meg Badacsonyi Sándor képzőművész (1949–2016) emlékkiállítását. A művész romantikus, szurreális, valamint zenei, irodalmi és bibliai vonatkozású elemekkel átszőtt sajátos képi és álomvilágát, szín- és formavilágában az esztétikai élményt előtérbe helyező rézkarait, grafikáit és festményeit Stefanovits Péter tagozatvezető, a kiállítás kurátora installálta. A tárlatot a február 5-i ünnepélyes megnyitáson Lóska Lajos művészettörténész méltatta. A kiállítás értelmezését az 500 példányszámban megjelentetett leporelló, valamint több tárlatvezetés is segítette.

Május 3. és július 19. között a Pesti Vigadó V. emeletén „Credo” címmel került megrendezésre Kárpáti Tamás akadémikus kiállítása. A hetvenesztendős alkotó tárlatán a közelmúlt három évében készített táblaképe, tíz bronzba öntött kisplasztikája és az életművet kísérő dokumentumok együttese került közönség elé. A tárlat május 2-i ünnepélyes megnyitásán köszöntőt mondott Vashegyi György, az MMA elnöke, a kiállítást Wehner Tibor művészettörténész, a tárlat kurátora mutatta be, közreműködött Tóth Kristóf hegedűművész és Végh Attila költő, író.

Az MMA székházában augusztus 23. és szeptember 22. között „A Magyar Művészeti Akadémia Képzőművészeti Tagozatának díjazottjai, 2017–2018.” címmel megrendezett kamaratárlat Sulyok Miklós akadémikus kurátori válogatásában a 2017–2018. évben az MMA Képzőművészeti Tagozata Művészeti ösztöndíjában részesített Bogdándy Zoltán Szultán és Drabik István képzőművészek, Ámmer Gergő és Mátrai Erik fiatal művészeti ösztöndíjat elnyert alkotóművészek, valamint Molnár Sándor, az MMA Képzőművészeti Tagozat 2017. évi díjazottja munkáit tárta a nagyközönség elé. A tárlat megnyitásán a megjelenteket Stefanovits Péter tagozatvezető köszöntötte, a kiállítók műveit a tárlat kurátora méltatta.

Október 2. és november 10. között tekinthették meg az érdeklődők a 75 esztendős M. Novák András akadémikus kiállítását a Pesti Vigadó V. emeleti kiállítótermében. A képzőművész nagyméretű lauffer szabadvászni, festőivé szintetizált kép-dokumentumai az utóbbi tíz év alkotói periódusába nyújtottak betekintést. Az „Őszi lehalászás” címmel megrendezett tárlatot Tölgy-Molnár Zoltán képzőművész, egyetemi tanár nyitotta meg, a kiállítás anyagát a 250 példányszámban megjelentetett katalógus dokumentálja.

A 10. Székelyföld Napok alkalmából az MMA Képzőművészeti Tagozata és az Erdélyi Művészeti Központ október 11-én nyitotta meg közösen rendezett „Transzmisszió” című kiállítását az Erdélyi Művészeti Központban, Sepsiszentgyörgyön. A kiállítás kurátorai Jován György akadémikus és Vécsei Nagy Zoltán, az Erdélyi Művészeti Központ vezetője voltak. A tagozat 2019. évi kiemelt rendezvényeként megvalósult tárlatot október 12-én a Székely Nemzeti Múzeum Bartók

termében „Régió – regionalitás – provincia, avagy művészeti sajátosság” tematikájú konferencia kísérte, amelyen a vendégeket Vargha Mihály akadémikus, a Székely Nemzeti Múzeum igazgatója köszöntötte, a konferencia levezető elnökei Stefanovits Péter tagozatvezető és Szücs György, a Magyar Nemzeti Galéria tudományos főigazgató-helyettese voltak. A konferencián elhangzott előadások szövegeit és a november 22-éig látogatható tárlat anyagát az 500 példányszámban megjelentetett katalógus rögzítette.

A tagozat támogatása/bevonása mellett megvalósult programok

A nagy hagyományokkal rendelkező Magyar Festészet Napja kiállítássorozat megvalósulását a tagozat kiemelt szakmai rendezvényként támogatta 2019-ben is. A 2019. évi központi rendezvény ünnepélyes megnyitóján köszöntőt mondott Verebes György, a Magyar Festészet Napja Alapítvány elnöke, a tárlatot Wehner Tibor művészettörténész nyitotta meg.

Ösztöndíjak

2018

Művészeti ösztöndíjban részesült „Égi jel” című munkatere megvalósításáért Ütő Gusztáv, továbbá „Bronzvidék és Városkép-tér” című bronz kispasztika-sorozata folytatásáért Zsemlye Ildikó képzőművész.

A 2018/19. évben a fiatal művészek ösztöndíját nyerte önreflexiós képsorozata folytatásáért Jagiczka Patrícia festőművész és a konstrukció-dekonstrukció-rekonstrukció szellemében megvalósuló pseudo-objektsorozata létrehozásáért Kuti Botond képzőművész.

2019

A benyújtott munkatervek alapján a tagozat ösztöndíjában részesült Csontó Lajos képzőművész a fotográfia és rajz médiumának ötvözése című munkatervéért, Szentpétery Ádám festőművész „Deformációk” és Ganczaugh Miklós festőművész „Szent geometria” és az „Ó szép boldog idők” munkacímű sorozatok folytatásáért, valamint Szocska László szobrászművész „Fraktálgeometriai térbeli formák plasztikai megjelenítése” című munkatere megvalósításáért.

Tagozati díj 2018–2019

A Magyar Művészeti Akadémia Képzőművészeti-díjat a tagozat

- 2018-ban Bereznai Péter és Molnár Péter festőművészek,
- 2019-ben Nagy Árpád Pika képzőművész és Maurits Ferenc festőművész részére adományozta.

A díj pénzbeli elismeréssel jár; a díjjal járó juttatás összege: 1 millió forint.

Állami kitüntetésben, művészeti díjban részesülő akadémikusok

2018

Magyarország Kiváló Művésze kitüntetést vehetett át Csáji Attila, Veress Sándor László és Szentkirályi Miklós Béla Magyarország Érdemes Művésze elismerésben részesültek.

A Történelmi Vitézi Rend tavaszi állománygyűlésén, 2018. április 14-én Prutkay Péter a Nemzetvédelmi Kereszt ezüst fokozatát vette át vitéz Hunyadi László főkapitánytól.

A tagozat akadémikusainak székfoglaló előadásai

2018. március 9-én Gaál József „Metaarchaizmus” címmel tartotta meg székfoglaló előadását.

Művészetelméleti Tagozat

Programok

2018

Kismonográfia sorozat

A tagozat két megjelent kismonográfia könyvbemutatóját tartotta 2018-ban; február 22-én a Pesti Vigadó Makovecz termében Hoppál Mihály „A kultúra mint emlékezet” és Bárdosi József „Évek és képek” című munkáiból. A tárgyidőszakban megjelent még a „What is the Hungarian?” című esszégyűjtemény angol nyelven magyar szerzők munkáiból Márkus Béla akadémikus szerkesztésében, valamint Galántai Csaba „Márkus László – A művészi létezés mestere” című munkája.

Keddi Kaleidoszkóp programsorozat

A programsorozat keretében január 16-án Turi Attilával, az Építőművészeti Tagozat vezetőjével Sulyok Miklós, február 27-én Iancu Laura költővel, akadémikussal Halmi Tamás, március 13-án Andrásfalvy Bertalan néprajzkutatóval, akadémikussal Povedák István, április 10-én Korniss Péter fotóművésszel Haris László akadémikus, május 8-án Mihályi Gábor koreográfussal, akadémikussal Hegedűs Sándor, május 29-én Kiss Anna költőnővel, akadémikussal Ács Margit akadémikus, október 30-án Csernyus Lőrinc építésszel, akadémikussal Sulyok Miklós akadémikus, december 4-én Eredics Gábor népzenezzel, akadémikussal Vasváry Annamária, december 11-én Sipos János népzene kutatóval, akadémikussal Solymosi-Tari Emőke zenetörténész, tagozatvezető beszélgetett.

További tagozati programok

Május 10-én zajlott a Szabó Zoltán emlékére rendezett emlékülés, konferencia „Rodostója volt London” címmel a Pesti Vigadó Makovecz termében.

Június 15–17. között tartotta a tagozat kihelyezett tagozati ülést és szakmai útját Pécs, Villány, Szekszárd városban.

Szeptember 6–7-én az Építőművészeti Tagozattal közösen a Pesti Vigadó Makovecz termében rendezett a tagozat „Az élő műemlék, rekonstrukció, de hogyan?” címmel konferenciát, amely a műemléki szemlélet változásának korát kívánta bemutatni.

November 26-án szintén a Pesti Vigadó Makovecz termében zajlott „Az élet kincsháza» II. – művészeti nevelés, művészettel nevelés” elnevezésű konferencia, amely kiegészült a 2018-ban 25 éves Fóti Népművészeti Szakgimnázium diákjainak alkotásából rendezett kamara kiállítással, valamint Lovász Irén és zenekara Hangtájkép című koncertjével.

2019

A „Keddi Kaleidoszkóp” programsorozat keretében a tagozat kilenc pódiumbeszélgetést tartott. A sorozat célja, hogy a közönség bepillantást nyerjen a meghívott neves művészek és művészetelméleti szakemberek alkotó- és kutatómunkájába, megismerhesse szemléletmódjukat, törekvéseiket, módszereiket. Január 29-én Stefanovits Péter képzőművésszel, az MMA Képzőművészeti Tagozatának vezetőjével Szurcsik József grafikusművész, akadémikus, március 5-én Hoppál Mihály etnológus folkloristával Szemadám György festőművész, az MMA elnökségi tagja, április 2-án Mezey Katalin költővel, az MMA Irodalmi Tagozatának vezetőjével Erős Kinga szerkesztő, kritikus beszélgetett. Május 21-én Mandics György irodalomtörténésszel Záhonyi András íráskutató, június 4-én (a Keddi kaleidoszkóp 40. estjén) Kassai István zongoraművésszel, akadémikussal Kertész Lajos zongoraművész-tanár beszélgetett. Szeptember 24-én Szentkirályi Miklós Béla restaurátorművésszel, akadémikussal Lengyel László művészettörténész, október 8-án Juhász Anna irodalomtörténésszel Surányi András filmrendező beszélgetett. November 5-én Petrovics Eszter filmrendezővel Solymosi-Tari Emőke, az MMA Művészetelméleti Tagozatának vezetője, december 10-én pedig Kiss B. Attilával, az MMA elnökségi tagjával, a Budapesti Operettszínház főigazgatójával Kurucz Éva újságíró, televíziós műsorszerkesztő beszélgetett.

A tagozat szeptember 13. és 15. között Hódmezővásárhelyen tartott kihelyezett tagozati ülést és szakmai tanulmányutat, amelynek keretében megismerkedett a térség gazdag kulturális múltjával és jelenével. Az akadémikusok megtekintették többek között a Tornyai János Múzeumot, az Emlékpont Múzeumot, a Kopáncsi Tanyamúzeumot, továbbá Mórahalmon a Tóth Menyhért-kiállítást.

A tagozat október 21-én és 22-én konferenciát tartott „Párbeszéd a művészetkritikáról” címmel az MMA irodaházában és a Pesti Vigadó Makovecz termében. Az összművészeti konferencián nyolc művészeti ág művészetkritikájának helyzetéről, a rendszerváltozás óta megfigyelhető változásairól összesen 23 előadást, továbbá két kerekasztal beszélgetést hallgathattak meg a résztvevők. A programot zenei és színesi produkció, továbbá fotókiállítás gazdagította.

November 12-én a „Török-magyar művészeti és tudományos nap” címmel megtartott konferencia a magyarság és a törökségi népek kultúrájának kapcsolódásairól szóló aktuális kutatásokat és azok eredményeit tekintette át a köztestület székházában. Ezt követően török népzenei koncert következett eredeti török népzenezzel, végül magyar és török

zeneszerzők műveiből válogatott komolyzenei koncert zárta a napot Alpaslan Ertüngaalp vezényletével a Győri Filharmonikus Zenekar szereplésével.

Ösztöndíjak

2018

Művészeti ösztöndíjban részesült Ninkov Olga művészettörténész (témája: Dobó Tihamér munkásságának feldolgozása) és Vitéz Ferenc irodalmár, kultúraoktató (témája: „Tetten ért képek”); fiatal művészek ösztöndíjában részesült Benedek Tibor Magor zenetörténész (témája: Kodály Gyergyóban gyűjtött dallamai és azok mai utóélete) és Havas Gyöngyvér művészettörténész (témája: Budapest századfordulós építészeti ornamentikája).

2019

A tagozat Balázs-Arth Valéria művészettörténész a Délvidéki Magyar Képzőművészeti Lexikon következő kötetének (a Délszláv háborútól napjainkig) megírására, Nagy Imre művészettörténész az alföldi művészet korszerű művészetelméleti szempontú feldolgozására, Szombathy Bálint szerbiai magyar költő, kritikus, képzőművész, művészeti író egy a vajdasági avantgárdról szóló nagytanulmány megírására, valamint Simon Géza Gábor zene- és hanglemeztörténész, zenei újságíró és producer, zenei könyvtáros az 1927–1949 közötti budapesti jazzeseményekről szóló tanulmánykötet megírására ítélte oda a 2019–2020. évi tagozati ösztöndíjakat.

Tagozati díj 2018–2019

A tagozat a Cs. Szabó László – A Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti-díját

- 2018-ban Molnár Attila fotótörténész és Láng Gusztáv irodalomtörténész,
- 2019-ben Babus Antal irodalomtörténész, kéziratáros és Miklósi-Sikes Csaba építészettörténész, művészettörténész részére adományozta.

A díj pénzbeli elismeréssel jár; a díjjal járó juttatás összege: 1 millió forint.

Állami kitüntetésben, művészeti díjban részesülő akademikusok

2019

Március 15-e alkalmából Szabolcsi Bence-díjban részesült Sipos János népzene kutató, aki az Ankarai Egyetem díszdoktori címét is átvehette október 23-án.

Németh Lajos-díjat vehetett át Sulyok Miklós művészettörténész.

Balázs Béla-díjjal ismerték el Tóth Klára filmesztétát.

Pécsi Györgyi irodalomtörténészt a Tamási Áron Közalapítvány nagydíjával tüntették ki szeptember 22-én Farkaslakán.

A tagozat akademikusainak székfoglaló előadásai

2018. március 20-án Kincses Károly „Hungarian out. Magyar fotográfusok külföldön 1849-től máig” címmel, 2018. április 26-án Pécsi Györgyi „Honvágy egy hazáért – Identitásváltozások a rendszerváltozások után induló erdélyi és vajdasági írók műveiben” címmel és 2018. május 29-én Berlász Melinda „Mindnyájan bolygó Orfeuszokká lettünk a nukleáris Parnasszuson (Veress Sándor) – A magyar hagyomány és nyugat-európai inspiráció szintézise Veress Sándor életművében” címmel tartotta meg székfoglaló előadását a Pesti Vigadó Makovecz termében.

Népművészeti Tagozat

Programok

2018

A 2018. évi Nemzeti Salon témája a népművészet volt. A „Kéz-Mű-Remek” című kiállítás április 21-én nyitotta meg kapuit, és augusztus 20-ig volt látogatható. Fennállása alatt számos népművészeti (néptánc, népzene, kézműves foglalkozás stb.) kísérőprogrammal. A kiállítás idáig a legnagyobb látogatottságú salonnak bizonyult.

Áprilistól vette kezdetét a Kallós Zoltán Alapítvány választói múzeumának pedagógiai programja, mely az év végéig biztosított rendszeres lehetőséget az erdélyi Mezőség szóránymagyarságának gyermekei részére hagyományos népművészeti értékeik alaposabb megismeréséhez, elsajátításához.

Ugyancsak április folyamán vette kezdetét a tagozat hosszú távú szakmai támogatását bíró népművészeti hagyományörző rendezvények sorozata az erdélyi Jobbágytelkén Stoller Antal Huba akadémikus szakmai felügyelete alatt. Az MMA által támogatott programok a nyári népművészeti táborokkal, a nyári és az őszi jeles napokkal, valamint a hagyományörző együttes rendezvényeivel folytatódtak az év második felében.

Május 24-29. között ötödik alkalommal zajlott le sikeresen a Gyimesvölgyi Gyermekek Mesemondó Verseny, amihez 2018-ban már a II. Gyimesvölgyi Gyermekek Népdalverseny is társult. A Kóka Rozália akadémikus kezdeményezésére útjára indított, és azóta is szakmai segítségével megvalósuló rendezvényen 2018-ban közel 150 gyermek vett részt versenyzőként. A rendezvényt közös játékonysági gálaműsor zárta. A népművészeti versenyek előző évi helyezettei adták Gyimesbükkön 10 000 forintot előtérbe a pünkösdi vasárnapi ünnepi műsort. A programsorozat a Mátyás királyra való megemlékezés jegyében zajlott.

Június 25. és július 1. között a több mint harminc éves múltat tekintő Családi Kézműves Szaktábor zajlott Kisgyőrben, mely az észak-kelet magyarországi régió népművészeinek (elsősorban faművészeinek) és tanítványaiknak fontos képzési, továbbképzési és bemutatkozási lehetőség.

Petrás Mária akadémikus a hagyományos moldvai csángó kultúra, életmód és népművészet terén tartotta meg továbbképzéseinek második sorozatát a nemzeti művészetünk továbbadásában és -élvtetésében kulcsszerepet játszó pedagógusok és népművelők részére 2018. július 10. és 20. között.

Július 12-15-ig Tiszalök, Tiszavasvári, Tiszaeszlár és a szabolcsi földvár adtak otthont a XVI. Nemzetközi Kovácsművészeti Találkozóknak. A Vajda László mentorálta alkotótábor 2018. évi fő témája a kovácsművéség belsőépítészeti betöltött helye és szerepe volt.

Július 26-29. között a tagozat akadémikusai szakmai tanulmányutat tettek Erdélyben, Mezőbergenyén. Az erdélyi út alkalmával kihelyezett tagozati ülést tartottak a 2017-18. évi ösztöndíjasok záró előadásaival, szakmai megvitatásával. A tagok az erdélyi népművészekkel közös játékonysági előadóesten léptek fel a helyi magyar kulturális intézmények megsegítésére. A tagozat támogatta a Mezőségi Székely Néptáncfalókozó mezőbergenyei rendezvényeit.

Galánfi András akadémikus szervezésében és vezetésével 2018-ban harmadik alkalommal rendezték meg a 2016-ban útjára indított létavértesi népművészeti alkotótábor, mely 2018. augusztus 1-jétől 10-éig a határon túli fiatal népművészek számára nyújtott képzéseket, segítve őket a Népművészet Ifjú Mestere cím eléréséhez, szakmai továbbfejlődésükhöz.

Augusztus 5-11. között Vidák István akadémikus vezetésével valósult meg a VII. Országos Nemezművészeti Találkozó és XXXIII. Nemezművészeti Alkotótábor, a Kárpát-medence nemezművészeinek éves nagy seregszemléje Nagykőrösön.

Jánosi András akadémikus és zenésztársai részvételével szeptember 20-án vette kezdetét a „Zenei Anyanyelvünk” népzenei hangversenysorozat azzal a céllal, hogy bemutassa ismert zeneszerzők műveinek egyes magyar népzenei forrásait. A kezdő koncert Bartók műveinek forrásdallamait mutatta be. Október 29-én „Magyar Rapszódia” címmel Liszt magyar népzenei forrásainak bemutatásával folytatódott a sorozat. A kezdő előadásokat a 2018. év folyamán további három koncert követte: november 6-án Haydn magyar zenei forrásai, november 27-én „Régi magyar táncz” címmel a XV-XVII. század zenei hagyományai a magyar népzeneben, december 17-én pedig régmúltunk zenei emlékei szerepeltek műsoron.

A tagozat 2018. őszi, a Pesti Vigadóban megvalósult szakmai rendezvényei sorába tartozott október 16-án Mihályi Gábor akadémikus „Úton” című jubileumi előadást is az Állami Népi Együttes táncosainak és zenészeinek közreműködésével, november 6-án pedig a „Nemzedékről – Nemzedékre” című éves népművészeti nevelési-oktatási konferencia, melynek ez alkalommal címadó témája a „Hangszeres zene – hangszer és zene” szakmai kérdéskör volt.

2019

Február 9-től április 21-éig került sor Fodorné László Mária akadémikus „Sárkőz a szépség kertje” című életmű kiállítására a Pesti Vigadó teljes VI. emeleti kiállítóterében.

Áprilistól vette kezdetét a Kallós Zoltán Alapítvány választói múzeumának pedagógiai programja, az erdélyi Mezőség szóránymagyarságának gyermekei részére hagyományos népművészeti értékeik alaposabb megismeréséhez, elsajátításához.

Április hónap folyamán kezdődött a tagozat hosszú távú szakmai támogatását bíró népművészeti hagyományörző rendezvények sorozata az erdélyi Jobbágytelkén Stoller Antal akadémikus szakmai felügyeletével.

Május 1. és szeptember 30. közötti időszakban valósultak meg a Gömői Kézműves Társaság szervezésében a tagozat által támogatott felvidéki népművészeti rendezvények, melyek szakmai felelőse Kékedi László tagozatvezető volt. A sorozat mind alkotóművészeti, mind pedig előadóművészeti képzőtáborokat, közösségi művelődési lehetőségeket és megmutatkozási alkalmakat biztosított a felvidéki magyarság népművészeti hagyományörzői részére.

Május 9. és 13. között hatodik alkalommal zajlott le sikeresen a Gyimesvölgyi Gyermek Mesemondó Verseny, amelyhez ez évben már a III. Gyimesvölgyi Gyermek Népdalverseny is társult. A Kóka Rozália akadémikus kezdeményezéseként útjára indított, és azóta is az ő szakmai segítségével megvalósuló rendezvényen közel 200 gyermek vett részt „versenyzőként”.

„Napkelettől – Napnyugatig” címmel került sor Vidák István akadémikus és Nagy Mari köztestületi tag kurátori szervezésében a június 5. és 19. között tartott Nemzetközi Nemezművészeti Találkozó kísérő kiállítására a Pesti Vigadóban.

Június 20. és 30. között a több, mint harminc éves múltra visszatekintő Családi Kézműves Szaktábor zajlott Kisgyőrben, amely az észak-kelet magyarországi régió népművészeinek (elsősorban famíveseinek) és tanítványaiknak nyújt fontos képzési, továbbképzési és bemutatkozási lehetőséget. A program szakmai vezetője Kékedi László tagozatvezető volt.

Június 27-től 30-ig Tiszalök, Tiszavasvári, Tiszaeszlár és a szabolcsi földvár adtak otthont a XVII. Nemzetközi és Országos Kovácsművészeti Konferencia, Kiállítás, Kovácsverseny, Komplex Népművészeti Bemutónak. A Vajda László akadémikus által mentorált alkotótábor idei fő témája kovácsolt eszközök készítése, története, a népi kultúrában betöltött helye és szerepe volt.

Július 12. és 14. között a tagozat tanulmányúton vett részt Berettyóújfaluban és környékén, ahol a Bihari Népművészeti Egyesület szakmai programjain vehettek részt. Az akadémikusok 13-án jótékonysági esten léptek fel a Nadányi Zoltán Művelődési Házban, másnap pedig az Érmellékre is ellátogattak.

Petrás Mária akadémikus a hagyományos moldvai csángó kultúra, életmód és népművészet terén tartotta meg továbbképzéseinek második sorozatát a nemzeti művészetünk továbbadásában és tovább éltetésében kulcsszerepet játszó pedagógusok és népművelők részére július 15. és 25. között.

Július 24-től 30-ig az erdélyi Mezőbergenyén, immáron negyedik alkalommal megrendezett Székely-Mezősegi Népzene és Néptánc tábor eseményeit támogatta a tagozat, Jánosi András akadémikus közreműködésével és szakmai támogatásával.

Augusztus 5. és 11. között Vidák István akadémikus vezetésével sikeresen lezajlott a VIII. Országos Nemezművészeti Találkozó és XXXIV. Nemezművészeti Alkotótábor, a Kárpát-medence nemezművészeinek éves nagy seregszemléje Nagykőrösön.

Galánfi András akadémikus szervezésében és vezetésével 2019-ben immár negyedik alkalommal került megrendezésre a Létavértesi Népművészeti Alkotótábor, mely augusztus 1-től 10-ig a határon túli fiatal népművészek számára nyújtott képzéseket.

Augusztus 5. és 10. között zajlott a Nádudvari Népművészeti Alkotótábor Landgráf Katalin akadémikus vezetésével, melynek célja fiatal népművészek továbbképzése, segítve őket a Népművészet Ifjú Mestere cím eléréséhez, szakmai továbbfejlődésükhöz.

A tagozat előadóművész akadémikusainak jubileumi programjai sorában szeptember 24-én Juhász Zoltán, október 30-án Eredics Gábor, november 27-én Kóka Rozália, december 3-án Stoller Antal előadóestjére került sor a Pesti Vigadó Sinkovits Imre Kamaraszínpadán.

A tagozat a „Nemzedékről nemzedékre” című sorozat éves szakmai konferenciáját november 25-én rendezte meg a Pesti Vigadó Makovecz termében „Nemzeti azonosságtudat és művészettel nevelés” címmel. Az egész napos konferencia kísérőrendezvénye a tagozat szakmai együttműködői körében támogatott közösségek esti koncertje volt a Pesti Vigadó Sinkovits Imre Kamaraszínpadán.

A tagozat bevonása mellett megvalósult művészeti események

A május 24. és 26. között lezajló XXV. Szolnoki Néptáncfesztivál a tagozat által rendszeresen támogatott biennálé, egyike a hosszú távú szakmai együttműködéseknek.

Ősztündíjak

2018

Művészeti ösztöndíjban részesült Szatmári Viola tanár, a kárpátaljai népművészeti oktatás, valamint Raj Rozália tanár, egyesületi vezető a délvidéki népművészeti mozgalom és oktatás témában. Fiatal művészek ösztöndíjában részesült Füleki Kinga és Simó Dorottya néprajzkutató, a válaszüti Kallós Múzeum népművészeti anyaga feldolgozásának és múzeumpedagógiai programjának előmozdítása támogatására.

2019

A tagozat döntése alapján tagozati ösztöndíjban részesült Kissné Portik Irén gyergyószentmiklósi tanár és néprajzkutató a népművészeti oktatás, Nagy Ferenc mezőbergenyei kántor egyesületi vezető az erdélyi Székely-Mezőség népművészeti mozgalma és hagyományörzése, Salamon József az erdélyi Gyimesbükk gyermekeinek népművészeti nevelése, valamint Badin Ádám a felvidéki Meseszínház programjainak megvalósítása és kiterjesztése témájában.

Tagozati díj 2018–2019

Az Erdélyi Zsuzsanna-díj – A Magyar Művészeti Akadémia Népművészeti-díjat a tagozat

- 2018-ban Vetró Mihály és Szerényi Béla népművészek,
- 2019-ben Keszeg Vilmos néprajzkutató és Harangozó Imre néprajzkutató tanár részére adományozta.

A tagozati díj pénzbeli elismeréssel jár; a díjjal járó juttatás összege: 1 millió forint.

Állami kitüntetésben, művészeti díjban részesülő akademikusok

2019

Március 15-i nemzeti ünnepünk alkalmából Kossuth-díjban részesült Kovács Miklós köztisztviselői tag, a Népművészet Mestere.

Augusztus 20-i állami ünnepünk alkalmából Martin György-díjban részesült Stoller Antal.

Színházművészeti Tagozat

Programok

2018

A tagozat rendszeresen beemeli éves tagozati programjai közé a színházművészeti fesztiválok, szakmai találkozók támogatását. 2018-ban a következő események részesültek támogatásban:

- II. FACT Fesztivál február 1–4. – művészeti egyetemek nemzetközi találkozója, workshoppal, szakmai konferenciával egybekötve;
- XII. DESZKA Fesztivál április 6–14. – a kortárs magyar drámai művek találkozója, Debrecen;
- IV. MOST Fesztivál március 21–25. – monodrámái és stúdiószínházi előadások találkozója, Tatabánya;
- VIII. SZÍN-TÁR március 20–24. – színházművészeti egyetemek találkozója, Kecskemét;
- ASSITEJ Fesztivál május 7–12. – IX. Kaposvári ASSITEJ Nemzetközi Gyermek és Ifjúsági Színházi Biennálé.

A tagozat a MOST Fesztivál zsűrijébe Császár Angela akademikust delegálta.

Június 7–15. között valósult meg a tagozat színháztörténeti kiállítása, amely évek óta a Pécsi Országos Színházi Találkozó programjába illeszkedik. 2018-ban a pécsi Zsolnay Negyedben volt látható a „Színházi mesterségek – díszletfestés” című kiállítás.

Június 7-én tartották a Pesti Vigadó Sinkovits Imre Kamaraszínpadán a Sound of Spirit Énekegyüttes koncertjét „Gospel&Blues Koncertshow” címmel.

Szeptember 7-én zajlott „A Párbeszéd a magyar színház jövőjéért 5.” elnevezésű előadó-művészeti konferencia, amely már ötödik alkalommal előzte meg az Országos Színházi Évadnyitó eseményét, 2018-ban a tatabányai Jászai Mari Színházban. A szakmai találkozóról szóló összefoglaló jelen tájékoztató III. fejezet 3. pontjában olvasható.

Szeptember 21-én Sinkovits Imre születésének 90. évfordulóján megemlékező ünnepséget tartottak a Pesti Vigadó Sinkovits Imre Kamaraszínpadán, ahol levetítették azt a portréfilmet, amelyet az MMA posztumusz tiszteleti tagjáról a Magyar Művészeti Akadémia megbízásából, az MMA Kiadó megrendelésére a Krea TV Kft. készített 2018-ban.

Szeptember 30-án a Zene Világnapja alkalmából – már harmadik alkalommal –, Miller Lajos akadémikus kezdeményezésére és szervezésében nagyszabású operagálát tartottak Gyöngyösön a tagozat támogatásával. Az operajátzás népszerűsítése program keretében Gyöngyös városa adott helyet az eseménynek a Dr. Fejes András Sport- és Rendezvénycsarnokban, ahol neves énekesek a Magyar Állami Operaházból és külföldről léptek fel az Egri Szimfonikusok kíséretével, valamint a városi énekkarok közreműködésével.

2019

A tagozat rendszeresen szerepelteti éves tagozati programjai között a színházművészeti fesztiválok, szakmai találkozók támogatását; 2019-ben a következő programok részesültek támogatásban:

- FACT Fesztivál január 30. és február 3. között Budapesten valósult meg a művészeti egyetemek nemzetközi találkozója, workshopkal, szakmai konferenciával egybekötve;
- MOST Fesztivál március 20. és 24. között: monodrámák és stúdiószínházi előadások találkozója Tatabányán; a Fesztivál zsűrijében Császár Angela és Pregitzer Fruzsina akadémikusok vettek részt;
- IX. SZÍN-TÁR Fesztivál március 26–30.: színházművészeti egyetemek találkozója;
- március 29. és április 6. között zajlott Debrecenben a XIII. DESZKA Fesztivál, a kortárs magyar drámai művek találkozója.

Június 6. és 15. között valósult meg a tagozat színháztörténeti kiállítása, amely évek óta a Pécsi Országos Színházi Találkozó (POSZT) programjába illeszkedik. 2019-ben „Táncszerelem” címmel Gombár Judit iparművész, látványtervező, a Pécsi és Győri Balett alapító tagja munkásságának állított emléket.

Június 17. és 23. között rendezték meg a 15. Magyar Táncfesztivált, amely Győr város értékes, a határainkon is túlérő hatású turisztikai eleme, s egyben a magyar táncművészet legnagyobb ünnepe.

A Pesti Magyar Színházban augusztus 30-án zajlott a Párbeszéd a magyar színház jövőjéért elnevezésű előadó-művészeti konferencia, amely hatodik alkalommal az Országos Színházi Évadnyitó eseményét előzte meg.

Szeptember 29-én, a Zene Világnapjához kötődően negyedik alkalommal nagyszabású operagálát tartottak neves énekesek közreműködésével, Miller Lajos akadémikus kezdeményezésére és szakmai irányítása mellett. Az eseménynek hagyományosan Gyöngyös város ad otthont.

Szeptember 30-án, a Pesti Vigadó Sinkovits Imre Kamaraszínpadán nagy sikerű bemutatkozó koncertet adtak Kiss B. Atila akadémikus operatanszakos zeneakadémiai növendékei.

Október 5-én Székely László díszlettervező, akadémikus munkásságát bemutató kiállítás nyílt az egri Gárdonyi Géza Színházban.

A Színházművészeti Tagozat támogatásban részesítette a Kassai Thália Színház megalakulásának 50. évfordulója tiszteletére szervezett ünnepi rendezvénysorozatot, és az október 10-én tartott díszelőadáson az MMA képviseletében részt vettek a tagozat tagjai is.

A Színházművészeti Tagozat kiemelt feladatának tartja a magyar színházművészet értékeinek felkutatását és népszerűsítését, s ennek jegyében hangoskönyv-sorozatot indított „Színészlegendák – válogatás régi magyar színházi nagyjaink írásaiból” címmel. A hangoskönyv-sorozat a Petőfi Irodalmi Múzeum – Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet (PIM-OSZMI) gyűjteményében fellelhető anyagra épül, első darabja az 1800–1886 között írt levelek, naplók, feljegyzések anyagából válogat. Az első CD bemutatója november 26-án volt a PIM OSZMI Áldásy-palotájának dísztermében.

Ösztöndíjak

2018

A tagozat a fiatal művészek ösztöndíjában részesítette Rák Zoltán színművészt (témája: tájelőadások létrehozása Sándor Pál Ripacsok című filmjének alapján) és Sághy Alexandra táncművészt (témája: tánc-koreográfia létrehozása magyar versre

építve); művészeti ösztöndíjban pedig Darvai Nagy Adrienne színháztörténész (témája: Bánk bán-kutatás) és Szögi Csaba táncművész (témája: a Közép-Európa Táncszínház közel 40 éves történetének feldolgozása).

2019

A tagozat döntése alapján ösztöndíjban részesült Dr. Bodolay Géza, a PIM OSZMI igazgatója. Az ösztöndíj felhasználási célja Roland Schimmelpfennig kortárs német színpadi szerző színműveiből műfordítás készítése; ösztöndíjban részesült továbbá Mira János szabadfoglalkozású díszlettervező, aki az ösztöndíjat az általa készített színpadi látványtervek restaurálására és digitalizálására, valamint az általa készített színházi díszletek makettjeinek restaurálására használja fel. Pataki András, a Szegedi Kortárs Balett igazgatója „A Szegedi Kortárs Balett harminc éve 1987–2017.” című tanulmány elkészítését, míg Szögi Csaba, a Közép-Európa Táncszínház igazgatója „Egy táncművészeti műhely, egy tánc történeti korszak láthatóvá tétele” című tanulmány elkészítését vállalta.

Tagozati díj 2018–2019

A Magyar Művészeti Akadémia Színházművészeti-díjat a tagozat

- 2018-ban Meszléry Judit színművész és Gyimesi Kálmán operaénekes,
- 2019-ben Bárany Frigyes színművész és Beke Sándor színházi rendező részére adományozta.

A tagozati díj pénzbeli elismeréssel jár; a díjjal járó juttatás összege: 1 millió forint.

Állami kitüntetésben, művészeti díjban részesülő akademikusok

2019

A március 15-ei nemzeti ünnep alkalmából Szarvas József a Magyar Érdemrend lovagkeresztje polgári tagozata kitüntetésben, Rátóti Zoltán Magyarország Kiváló Művésze, Oberfrank Pál Magyarország Érdemes Művésze, valamint Rátkai Erzsébet Magyarország Érdemes Művésze címben részesült.

Marton Éva operaénekes a Washingtonban lévő John F. Kennedy Center for the Performing Arts (John F. Kennedy Központ az Előadóművészetért) nemzetközi bizottságának kitüntetésében részesült eddigi munkásságáért. A Gold Medal in the Arts (Művészeti Aranyérem) nevű díj átadására június 18-án az Amerikai Egyesült Államok Budapesti Nagykövetségén került sor.

Rohonyi Anikó operaénekest művészi munkásságának elismeréseként november 7-én, a Magyar Opera Napján, a Magyar Állami Operaház örökös tagjává választották.

A tagozat akademikusainak székfoglaló előadásai

2018. február 22-én Kiss János „A Győri Balett. Egy alapító szemszögéből” címmel, 2018. május 16-án Lukács Sándor „Másik dimenzió” címmel és 2018. szeptember 13-án Rost Andrea „A gyermeklelkű férfi és a bartóki nő” címmel tartotta meg székfoglaló előadását.

Zeneművészeti Tagozat

Programok

2018

Az MMA ösztöndíjasait bemutató hangversenysorozat első koncertjén, a Pesti Vigadó Dísztermében február 5-én Ránki Fülöp zongoraművész adott nagy sikerű szólóestet Haydn, Schubert, Liszt, Kodály és Dukay Barnabás műveiből.

Március 5-én „Mester és tanítványai” címmel Halmai Katalin énekművész, az MMA művészeti ösztöndíjasa és növendékei fergeteges sikerű hangversennyel kápráztatták el a Pesti Vigadó Makovecz termének közönségét. A műsoron olasz dalok és részletek hangzottak el Mozart „Don Giovanni”-jából, Verdi és Rossini operáiból.

Április 16-án a Kruppa Vonósnyégyes (Demény Balázs zongoraművész közreműködésével), április 23-án pedig a Kökény és a Soós Vonósnyégyes hangversennyel tisztelgett az MMA nemrég elhunyt tagja, Devich János tanár úr emléke előtt.

2018-ban is a Pesti Vigadó Díszterme adott otthont a – köztestületi művészetpedagógiai programként – Zuglói Filharmonia Pastorale (nyolc előadásból álló) ifjúsági hangversenysorozatának. A sorozat gazdái az MMA tagjai: Záborszky Kálmán karmester, a Zuglói Filharmonia művészeti vezetője és Solymosi-Tari Emőke zenetörténész, aki a sorozat szerkesztője és állandó műsorvezetője. Az MMA által támogatott koncertek február 17-én és 18-án (Donizetti vígoperája, a „Szerelmi bájtál”), március 24-én és 25-én („A sokarcú klarinét”), április 21-én és 22-én („Debussy-Ravel”) május 12-én és 13-án („Szomszédolás”) nagy sikerrel, teltház előtt zajlottak. A koncerteket az MTVA is rögzítette.

A Zeneművészeti Tagozat is támogatta az MMA által május 30-án megrendezett Határon Túli Magyar Zenészek Szimfonikus Zenekarának Pesti Vigadó Dísztermében megrendezett koncertjét. Műsoron Haydn „Die Jahreszeiten” című oratóriuma volt, közreműködött Szutrély Katalin, Komáromi Márton és Kovács István énekművész, a Purcell Kórus, vezényelt Vashegyi György, az MMA elnöke. A Határon Túli Magyar Zenészek Szimfonikus Zenekara Vashegyi György, az MMA elnöke ötlete nyomán született meg 2017-ben. A nemzeti összetartozás napjához kötődve 2018-ban is két hangversenyre állt össze a zenekar, amelynek tagjai erdélyi és más határon túli zenekarokból érkeztek. A zenekar létrejöttének célja, hogy egységbe szervezze a Trianon által elszakított nemzetrészek szimfonikus és kamarazenekarainak kiemelkedő képességű magyar zenészeit.

2018 júniusának első hétvégéjén, a Pesti Vigadó Északi termében került sor a – Szecsődi Ferenc akadémikus által szerkesztett – „Hegedű ünnepe” című rendezvénysorozatra. Június 2-án az érdeklődők megtekinthették az új magyar mesterhangszereket, amelyeken Balassa Sándor, Dubrovay László, Kocsár Miklós és Tóth Péter, az MMA zeneszerző tagjainak kompozíciói is megszólaltak Farkas Erzsébet, Benedekfi Zoltán, Szecsődi Ferenc hegedűművész és Nagy Enikő brácsaművész előadásában; zongorán közreműködött Benedekfi István. A délutáni programok sorát „Liliom és Türkíz” címmel – Hubay Jenő születésének 160. évfordulója alkalmából – Véber Noémi kiállítása nyitotta, majd versenygyőztes fiatalok (Demeter Dóra, Dudás Virág Ervin, Haluska Lara Jázmin, Liptai Enikő, Sztathatosz Sebestyén és Tóth Kristóf) mutatkoztak be. Marton Árpád művészeti író „Improvizációk húrokra és rímekre” témában ismertette verseit. Június 3-án Szecsődi Ferenc hegedűművész „Mesterhangszerek mesterkézben” című hangversenyén Sarasate, Bach, Kreisler, Drdla és Hubay műveit adta elő, zongorán kísért Szentpéteri Gabriella zongoraművész.

Június 16-án, a Pesti Vigadó Dísztermében a Zeneművészeti Tagozat fiatal tehetségeket bemutató hangversenye valósult meg. A Zuglói Filharmonia-Szent István Király Szimfonikus Zenekarát Horváth Gábor vezényelte. Mozart A-dúr zongoraversenye (K.414) Rozsonits Ildikó előadásában, Csajkovszkij D-dúr hegedűversenye (Op.35) Gaál Eszter tolmácsolásában hangzott el; Kabalevskij g-moll gordonkaversenyének szólistája (Op.49) Jeong Jin Seok volt.

Szeptember 9-én, a Pesti Vigadó Dísztermében a Zeneművészeti Tagozat is megrendezte a „Rabok legyünk, vagy szabadok? – 1848 a költészetben és a zenében” címmel meghirdetett hangversenyt a Magyar Dal Napján. Az 1848-as forradalom és szabadságharc 170. évfordulója alkalmából a XIX. század nagy magyar költői verseire írt korabeli, múlt századi és mai zeneszerzőknek dalaival jeles művészeink (Horti Lilla és Ódor Botond énekművész, Virág Emese zongoraművész, Kiss Gy. László tárogatóművész és Mécs Károly színművész, akadémikus) vállalták a fellépést.

Szeptember 17-én, a Pesti Vigadó Dísztermében a Zeneművészeti Tagozat kerek évfordulós akadémikusai – Párkai István, Kocsár Miklós, Dubrovay László, Zádori Mária, Huszár Lajos és Hőna Gusztáv – tiszteletére rendezett ünnepi hangversenyen a Magyar Nemzeti Énekkar lépett fel Kollár Éva akadémikus, Somos Csaba és Kocsis-Holper Zoltán vezényletével. Elhangzott Tóth Péter „Bánat-erdő” (ősbemutató), Kovács Zoltán „Ave Maria”, Vajda János „Kolinda”, Huszár Lajos „O Wunder ohne Massen”, Kocsár Miklós–Döbrentei Kornél „Vagyunk és leszünk” (ősbemutató), Kodály Zoltán „Molnár Anna (székely népballada)”, Mohay Miklós „Wandrer's Nachtlieder” (ősbemutató), Beischer-Matyó Tamás

„A halálra táncoltatott lány” és Dubrovay László József Attila versére írt „Tél” című kórusműve. Meglepetés-darabok és előadók is színesítették az ünnepi estét. A Hőna Gusztáv növendékeiből alakult Premier Harsona Kvartett a koncert kezdetén „Fox Fanfare”-jának, s a hangverseny végén Vedres Csaba „Laudate Dominum” című művének karzatról történt megszólaltatásával, Praetorius „Francia táncok” című darabjának előadásával, valamint Dobozy Borbála csembalóművész, akadémikus Bach „Kromatikus fantáziá”-jának (BWV 903) bensőséges játékaival ajándékozta meg az ünnepeket.

Október 8-án és 10-én a Pesti Vigadó Makovecz termében kerekasztal-beszélgetéssel, diavetítéssel és hangversennyel egybekötött kétestényi múltidézés történt abból az alkalomból, hogy 200 évvel ezelőtt Franz Schubert zeneszerző először járt magyar földön. A kerekasztal-beszélgetés vendégei Domokos Mária és Domokos Zsuzsanna zenetörténész, valamint Horváth Géza zselizi zene- és helytörténész, pedagógus, a hangversenyek közreműködői Lantos István akadémikus,

Kemenes András és Alsászy Gábor zongoraművész, valamint Halmai Katalin és Tatai Nóra énekművész voltak. Műsoron Schubert zselízi tartózkodása alatt komponált négykezes zongoraművei és dalai, továbbá Fusz János „Beruhigung (Megnyugvás)” című dala szerepeltek. Az est házigazdája és a program szakmai felelőse Olsay Endre zeneszerző, akadémikus volt.

November 7-én a Pesti Vigadó Makovecz termében, november 14-én a Pesti Vigadó Sinkovits Imre Kamaraszínpadán Onczay Csaba, Kossuth-díjas gordonkaművész szerkesztésében, „Fókuszban a cselló” címmel különleges koncerteket hallhatott a közönség. Az első esten a gordonka, mint szólóhangszer, illetve duó és zongorás formában szólalt meg, a második esten pedig a cselló, nemcsak mint szólóhangszer, hanem csellóegyüttesként is hallható volt. A hangversenyeken Huszár Lajos, Tóth Péter, Kocsár Miklós, Dubrovay László, Balassa Sándor és Kovács Zoltán (az MMA zeneszerző tagjai), továbbá Zombola Péter, Fekete Gyula, Vajda János, Gyöngyösi Levente, Derecskei András, Reményi Attila, Eötvös Péter, Melis László, Bánlaky Ákos, Király László, Hollós Máté kortárs magyar zeneszerzők művei hangzottak el. Közreműködött Hány Péter, Karasszon Eszter, Onczay Csaba, Onczay Zoltán, Mérei Tamás, Rózsa Richárd, Jávorkai Ádám, Hotzi Mátyás, Kántor Balázs, Rohmann Ditta, Déri György gordonkaművész és a 12 tagú Budapesti Csellóegyüttes, valamint Zombola Péter zeneszerző, Homor Zsuzsanna, Mocsári Károly és Bizjak Dóra zongoraművész, továbbá Jávorkai Sándor hegedűművész.

November 21-én a Pesti Vigadó Dísztermében az MMA „Hommage à Erkel” hangversenyén az MMA zeneszerző tagjainak Erkel Ferenc tiszteletére komponált zenekari darabjai hangzottak el a szerző halálának 125. évfordulója alkalmából. Műsorra került Erkel Ferenc „Ünnepi nyitánya”, Tóth Péter „Hunyadi-intermezzo” bemutatója, Balassa Sándor „A Nap fiai” című kompozíciója, Kocsár Miklós „Capriccio” című műve, Kovács Zoltán „Három a tánc (In memoriam Erkel)” ősbemutatója s Dubrovay László Tavaszi (VI.) szimfóniája „Hommage á Erkel”. A Szombathelyi Szimfonikus Zenekart a Zeneművészeti Tagozat karmester tagjai, Medveczky Ádám, Kocsár Balázs, Kovács Zoltán és Záborszky Kálmán vezényelték.

*

A Zeneművészeti Tagozat Pesti Vigadóbéli, nagy érdeklődésre számot tartó hangversenyei regisztrációhoz kötött, ingyenesen látogatható rendezvények, amelyek egyfajta társadalmi szerepvállalást is jelentenek – nem csupán az akadémikusok közösségének erősítése és egymás munkájának megismerése, hanem – a nagyközönség kulturális, művészeti értékekhez való azonos hozzáféréseinek biztosítása érdekében. A kortárs komolyzene megismertetése és megkedveltetése a társadalom erre nyitott érdeklődőivel, és a Magyar Művészeti Akadémia hivatásának és küldetésének betöltése.

A Zeneművészeti Tagozat támogatta a szegedi Vántus István Kortárszenei Napok és a FÉSZEK kortárs koncertsorozat megrendezését, valamint hozzájárult a mezőtúri Bárdos Lajos Alapfokú Művészeti Iskola zongorájának felújítási költségeihez.

2019

A Zeneművészeti Tagozat Pesti Vigadóban megrendezett hangversenyei regisztrációhoz kötött ingyenesen látogatható rendezvények, amelyek egyfajta társadalmi szerepvállalást jelentenek nem csupán az akadémikusok közösségének erősítése és egymás munkájának megismerése, hanem a nagyközönség kulturális, művészeti értékekhez való azonos hozzáféréseinek biztosítása érdekében. A kortárs komolyzene megismertetése és megkedveltetése a Magyar Művészeti Akadémia vállalt hivatása és küldetése.

Január 22-én a Magyar Kultúra ünnepe alkalmából, a MŰPA Bartók Béla Nemzeti Hangversenytermében J. Haydn „Az évszakok” című műve hangzott el a Purcell Kórus és az Orfeo Zenekar előadásában korabeli hangszereken. Közreműködött Szutrély Katalin (szoprán), Bernhard Berchtold (tenor) és Kovács István (basszus), a koncertmester Paulik László, a karmester Vashegyi György, az MMA elnöke volt.

Január 27-én a Pesti Vigadó Dísztermében – Ady Endre halálának 100. évfordulóján – az MMA Irodalmi és Zeneművészeti Tagozatai emlékesttel tisztelegtek a költőóriás előtt. Ady Endre versei mellett XX. századi és kortárs zeneszerzők (Bartók Béla, Hajdu Mihály, Reinitz Béla, Horusitzky Zoltán, Farkas Ferenc, Bárdos Lajos, Deák-Bárdos György, Balassa Sándor, Nógrádi Péter, Szőnyi Erzsébet, Kodály Zoltán, Daróci Bárdos Tamás) Ady-ihlette dalait és kórusműveit hallhatta a nagyérdemű.

Az esten mások mellett felléptek Sass Sylvia akadémikus, Kertesi Ingrid, Meláth Andrea, Bándi János és Pataki Bence énekművészek, Nagy Márta és Cs. Nagy Ildikó zongoraművészek, valamint a Debreceni Kölcsey Kórus (vezényelt Tamási László) és az Erkel Ferenc Vegyeskar (vezényelt Cseri Zsófia).

Március 18-án – az MMA ösztöndíjasait bemutató hangversenysorozat keretében – a Pesti Vigadó Dísztermében Fülei Balázs zongoraművész adott teltházas koncertet. A Schubert-est műsorán a Magyar melódia, D 817; az Allegretto, D 915; 4 impromptu, D 899 és a B-dúr szonáta, D 960 kompozíciók szerepeltek.

2019. évben is a Pesti Vigadó Díszterme adott otthont a Zuglói Filharmónia – MMA által is támogatott – Pastorale (nyolc előadásból álló) ifjúsági hangversenysorozatának. A nagy sikerű és teltházas sorozat gazdái a köztestület tagjai: Záborszky Kálmán karmester, a Zuglói Filharmónia művészeti vezetője és Solymosi-Tari Emőke zenetörténész, a sorozat szerkesztője és állandó műsorvezetője.

A bérleti hangverseny első „Friss szelek Amerikából” előadásán február 23-án és 24-én, George Gershwin izgalmas világával ismerkedett meg a közönség. Balog József zongoraművész, Csordás Klára énekművész, valamint a Zuglói Filharmónia – Szent István Király Szimfonikus Zenekar közreműködésével, vezényelt Ménesi Gergely. A programot a Magyar Táncművészeti Egyetem balett szakos hallgatói, Nagy Franciska és Kaszab Bence (zongorán közreműködött Reich Margit) tették látványossá John Cage zenéjével és Macher Szilárd koreográfiájával.

A második bérleti hangversenyen március 30-án és 31-én, Farkas Ferenc „A bűvös szekrény” című két felvonásos vígoperáját hallhatta a közönség. A Zuglói Filharmónia – Szent István Király Szimfonikus Zenekarát Horváth Gábor karmester dirigálta, közreműködtek Sipos Marianna, Erdős Róbert, Najbauer Lóránt, Gaál Csaba, Jekl László, Yanis Benabdallah, Lökösházi Mária, Sipos Katalin, Balogh Eszter énekművészek. A 2018 őszén elhunyt Horváth Zoltán Erkel-díjas, érdemes művész ötlete alapján megvalósuló produkcióval a nagy színházi rendezőre is emlékeztek.

Az április 13-án és 14-én „Mester és tanítványa” című koncertek főszereplői Stuller Gyula és Zerkula György hegedűművészek, továbbá Rohmann Imre zongoraművész és Rohmann Ditta gordonkaművész voltak. Műsoron Sosztakovics, Brahms, Wieniawski, Bach, Mendelssohn és Mozart művei szerepeltek. Zerkula György (a legendás gyimesi prímás, Zerkula János unokája) ütőgardon (Ábrahám Judit) kíséretével adott talpalálót a Magyar Táncművészeti Egyetem két tanárának. A Zuglói Filharmónia Szent István Király Szimfonikus Zenekarát Záborszky Kálmán akadémikus vezényelte.

A sorozat utolsó, május 11-ei és 12-ei „Ha te húzod, én meg járom...” előadásain a Magyar Táncművészeti Egyetem Néptánc Tanszékének hallgatói ropták a táncot, a zenét Pálházi Bence Bandája szolgáltatta. A Pastorale-koncerteket az MTVA is rögzítette.

Április 24-én a Pesti Vigadó Dísztermében a 95 éves Szőnyi Erzsébet († 2019. december 28.) Kossuth-díjas zeneszerzőt, akadémikust, a Nemzet Művészetét bensőséges születésnap szerzői esttel köszöntötte a Magyar Művészeti Akadémia és Zeneművészeti Tagozata. Ünnepi beszédet mondott Vashegyi György, az MMA elnöke, Vigh Andrea, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem rektora, valamint Fekete Péter, az EMMI kultúráért felelős államtitkára és Kertész Attila, a Magyar Kodály Társaság elnöke, továbbá Fekete György, az MMA tiszteletbeli elnöke. A koncerten közreműködtek Banda Ádám hegedűművész, Papp Viktor énekművész, Nagy Márta zongoraművész; a Szent István Szakgimnázium növendékeit Záborszky Kálmán akadémikus, a Budapesti Monteverdi Kórust Kollár Éva akadémikus vezényelte.

Május 20-án a Pesti Vigadó Dísztermében Balázs János zongoraművész, a köztestület 2015/2016. évi ösztöndíjasa adott nagy sikerű koncertet, műsoron Liszt Ferenc Dante- és h-moll szonátája, valamint Dubrovay László akadémikus legújabb zongoraműve, a „Sonata di felicità” szerepelt.

Június 7-én és 8-án – az elmúlt évekhez hasonlóan – a Pesti Vigadó Északi termében valósult meg Szecsódi Ferenc akadémikus „Hegedű ünnepe” című rendezvénysorozata.

Június 7-én délelőtt az érdeklődők megtekinthették az új magyar mesterhangszereket bemutató kiállítást. A Szegedi Hegedűegyüttes bemutatkozó hangversenye után Holló Bence tartott előadást a Stradivari hegedű titkáról, majd „Hangpróba – Stradivari vagy kortárs hegedű” címmel a közönség is rangsorba állíthatta a legszebb hangú hangszereket. Az első ünnepi nap során „SZÓ-MI-SZÓ” címmel Marton Árpád hangok ihlette versei hangzottak el a szerző előadásában. A délutáni koncerten „Mester és tanítvány” címmel a világhírű Hubay mesteriskola utódai, versenyyőztes fiatal hegedűsök (Tóth Kristóf, Pécsiné Pánczél Mária, Haluska Lara Jázmin, Kövecs Renáta Abigél, Demeter Dóra, Sztathatosz Sebestyén, Benedekfi Zoltán és Dudás Virág Ervin) hangversenyére került sor, zongorán közreműködött Péterffy Gabriella, Sigmondné Erős Andrea és Benedekfi István.

Június 8-án délelőtt Szecsódi Ferenc akadémikus Budapesten először adta elő az „Egy szerelem története” című egyedülálló produkcióját. A két napos eseménysorozat alatt Véber Noémi képzőművész „Inspirációk hegedűre” című tárlatát nézhette

meg a publikum. A „Hegedű ünnepe” rendezvényt sorozat Somodi Sándor borász borainak bemutatójával és kóstolójával zárult.

Június 12-én a Pesti Vigadó Dísztermében a Zeneművészeti Tagozat fiatal tehetségeket bemutató hangversenyét hallhatta a közönség. A Zuglói Filharmonia–Szent István Király Szimfonikus Zenekarát Horváth Gábor vezényelte. Antonín Dvořák a-moll hegedűversenyét (Op.53) Gaál Julianna (tanára: Kertész István), Henri Vieuxtemps a-moll hegedűversenyét (Op. 37) Hodos Dániel (tanára: Szenthelyi Miklós), Szergej Rachmaninov Rapszódia egy Paganini témára (Op.43) zongoraversenyét Magyar Valentin (tanárai: Hargitai Imre és Eckhardt Gábor) adta elő.

Szeptember 1-jén a Pesti Vigadó dísztermében Bozay Attila és Durkó Zsolt zeneszerzők, az MMA posztumusz tiszteleti tagjai emlékhangversenyét a Magyar Zeneművészeti Társaság és az MMA Zeneművészeti Tagozata közösen rendezte meg. A koncert műsorán Durkó Zsolt Zongoraversenye és Ornamenti, No.1., valamint Bozay Attila Pezzo concertato, No.3. Op.37. és Pezzo sinfonico, Op.13. kompozíciói hangzottak el a Miskolci Szimfonikus Zenekar előadásában. Az est karmestere Antal Mátyás volt, közreműködött Körmenyi Klára zongoraművész és Matuz István fuvolaművész.

Szeptember 8-án a Pesti Vigadó Sinkovits Kamaraszínpadán – a Magyar Dal Napjához kapcsolódva – a tagozat is megrendezte a magyar zeneszerzők műveiből összeállított nagy sikerű dalestjét. A koncerten Balassa Sándor, Dubrovay László, Huszár Lajos, Kovács Zoltán, Nógrádi Péter, Tóth Péter akadémikusok, Kocsár Miklós, az MMA néhai tagja, továbbá Fekete Gyula, Horváth Barnabás, Király László zeneszerzők magyar költők verseire írt művei hangzottak el. A dalesten fellépett Réti Balázs zongoraművész, Meláth Andrea, Horti Lilla és Kovács István énekművészek.

Október 14-én a Pesti Vigadó Makovecz termében Hóna Gusztáv harsonaművész, akadémikus mutatta be a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Harsona Tanszakának növendékeit. A közönség nagy tetszéssel fogadta a hangversenyt, amelynek műsorán Fox, Gabrieli, Nino Rota, Schnyder, Márta István, Defaye, Hidas Frigyes és Kocsár Miklós, az MMA néhai tagja fúvósokra írt művei hangzottak el, zongorán közreműködött Sarkady Katalin.

November 10-én a Pesti Vigadó Dísztermében a tagozat meglepetés-hangversennyel ünnepelte kerek születésnapos akadémikusait. A hangverseny műsorán Kovács Zoltán két Dsida Jenő versére írt dala (Meláth Andrea énekművész és Réti Balázs zongoraművész), Bartók Béla „Román népi táncok” műve (Baráti Kristóf hegedűművész és Bogányi Gergely zongoraművész, akadémikusok), Széchenyi Imre „Wintermärchen Walzer” és Brahms - Cziffra György „5. magyar tánca” (Kassai István zongoraművész, akadémikus), Sarasate „Faust-fantáziája” (Szecsődi Ferenc hegedűművész, akadémikus és Benedekfi István zongoraművész), Szőnyi Erzsébet akadémikusnak Kosztolányi és Ady verseire írt dala (Meláth Andrea és Nagy Márta) előadásában szerepelt. Az ünnepi hangversenyt Liszt Ferenc „Tasso, Lamento e Trionfo” szimfonikus költeményének – szerző által írt – négykezes változata koronázta meg – Klukon Edit és Ránki Dezső zongoraművészek ihletett tolmácsolásában.

November 16-án „Minden forrásom belőled fakad – Zenei és lelki készület a 2020. évi Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus előtt” címmel Horváth Márton Levente orgonaművész és zeneszerző (aki 2015/2016. évben nyerte el az MMA Fiatal művészek ösztöndíját), valamint Cserekyei Andrea énekművész (az MMA 2014/2015. évi Művészeti ösztöndíjasa) adott hangversenyt a Felsővízvárosi Szent Anna Plébániatemplomban. Megszóltak Farkas Ferenc „Ave Verum”, Maros Rudolf „Öt bagatell”, Tóth Péter „O salutaris hostia - énekhangra és orgonára” (ősbemutató), Horváth Márton Levente „Adveniat regnum tuum”, Liszt Ferenc „Tu es Petrus”, „Gebet”, „Der du von dem Himmel bist”, „Ihr Glocken von Marling” és B-A-C-H prelúdium és fuga művei.

December 2-án a Pesti Vigadó Sinkovits Imre Kamaraszínpadán a 2020 januárjában 85. születésnapját ünneplő Balassa Sándor zeneszerző, akadémikus különleges lemezbemutató hangversenyén Kassai István zongoraművész, akadémikus előadásában a Ládafia I. 14 könnyű zongoradarab op.113 és op.120., 12 könnyű zongoradarab op.123 és a Fantázia op. 97 zongorára írt kompozíciók hangzottak el.

December 8-án a Pesti Vigadó Sinkovits Imre Kamaraszínpadán „Fókuszban a fagott–Van-e titok” címmel, Lakatos György fagottművész (az MMA 2019/2020. évi tagozati ösztöndíjasa) adott hangversenyt. Victoria O Magnum Mysterium, Tóth Péter O Magnum Mysterium és Apokrif szonáta, Mamao chveno, Kovács Zoltán Elégia, Tallis If ye love me, Huszár Lajos Fagott-kvartett, Kocsár Miklós 5 Bagatell, Dubrovay László Solo no. 7., Arcadelt Ave Maria kompozícióit hallhatta a közönség. Zongorán Hernádi Hilda, fagoton Fábry Péter, Hartenstein Péter és Simonics Viktória közreműködött.

A Zeneművészeti Tagozat támogatást nyújtott az Erkel Ferenc Társaságnak (a Magyar Hymnus megzenésítésének 175. évfordulóján – Nemzeti Múzeum, június 15.); a Petrovics Emil kortárs énekverseny megrendezéséhez (Debrecen, július 22.); a Vántus Napok megvalósításához (Szeged, november 18–21.); és a XVII. Országos Hegedűverseny megszervezéséhez (Győr, december 6–8.).

Ösztöndíjak

2018

A Zeneművészeti Tagozat döntése alapján – 2018. június 1-től 2019. május 31-ig tartó időszakban – fiatal művészek ösztöndíjában Karasszon Eszter csellóművész, Szokos Augustin csembalóművész és karmester, művészeti ösztöndíjban pedig Elek Szilvia csembaló- és zongoraművész, író, valamint Horváth Gábor karmester részesült.

Karasszon Eszter kutatói pályázati témája Moór Emanuel zeneszerző (1863-1931) életműve, Szokos Augustin ösztöndíjas elsősorban Joseph Gregor Werner kismartoni kapellmeister életművének, azon belül oratorikus műveinek kutatását, valamint teljes előadási anyagának elkészítését vállalta. Elek Szilvia sokrétű munkaprogramjában számos zongoraművészi, zeneszerzői, csembalóművészi, írói, zenei szerkesztői feladat, magyar és kortárs szerzők ősbemutatóinak előadása szerepel. Horváth Gábor ösztöndíjas feladatának tekinti a magyar zeneszerzőkkel és kompozícióikkal kapcsolatos tevékenységet, elsősorban Ránki György kevésbé vagy szinte soha nem játszott műveinek elemzését, kutatását, előadását, s a Ránki György zeneszerzői hagyaték Zenetudományi Intézetben történő tanulmányozását.

2019

A tagozat Elek Szilvia csembalóművész, zeneszerző 2018/19. évi ösztöndíjának egy évvel történő meghosszabbításáról, valamint további három ösztöndíjas személyéről döntött. Kaczmarczyk Adrienne zenetörténész Liszt Ferenc Dante-kommentárjainak elemzését vállalta, Lakatos György fagottművész az 1945 után keletkezett magyar fúvósdarabokkal – szólókkal, zongorakíséretesekkel, versenyművekkel, elektronikus- és kamaraművekkel – kapcsolatos kutató és gyűjtő munkát tűzte ki céljául, Nagy Márta zongoraművész pályázatát „a XX. század, ezen belül magyar zeneszerzők magyar költők verseinek megzenésített dalai” témában nyújtotta be.

Tagozati díj 2018–2019

A Magyar Művészeti Akadémia Zeneművészeti-díját a tagozat

- 2018-ban Kerényi Mária újságíró, zenekritikus, szerkesztő és fordító és Erdei Péter karnagy,
 - 2019-ben Berczelly István operaénekes és Márkos Albert kolozsvári hegedűművész
- részére adományozta.

A tagozati díj pénzbeli elismeréssel jár; a díjjal járó juttatás összege: 1 millió forint.

Állami kitüntetésben, művészeti díjban részesülő akademikusok

2018

Kossuth-díjban részesült *Lantos István* Liszt Ferenc-díjas zongoraművész, érdemes és kiváló művész és *Zádori Mária* Liszt Ferenc-díjas énekművész, kiváló művész. Magyarország Kiváló Művésze kitüntetést kapott *Záborszky Kálmán* Liszt Ferenc-díjas karmester, gordonkaművész, érdemes művész, valamint a Magyar Érdemrend középkeresztjét vehette át *Medveczky Ádám* Liszt Ferenc- és Kossuth-díjas karmester, érdemes művész.

3. AKÖZTESTÜLET BIZOTTSÁGAI

A köztestület bizottságai 2018–2019-ben

*tárgyév december 31-i adat

Bizottság	Alapítás jogcíme	A bizottság elnöke*		A bizottság tagjainak száma* (fő)	
		2018	2019	2018	2019
Oktatási, Képzési, Tudományos Bizottság	Alapszabály 4. § (8) bekezdés	Farkas Ádám		9	9
Nemzetközi és Határon Túli Bizottság	Alapszabály 4. § (11) bekezdés	Záborszky Kálmán		10	10
Professzori Felterjesztések Bizottsága	Alapszabály 4. § (10) bekezdés	Fekete György, az MMA elnökségének felkérése alapján		5	5
Etikai Bizottság	Alapszabály 4. § (6) bekezdés	Dobó János		10	10
Díjbizottság	Díjszabályzat	Kiss B. Atilla	Vashegyi György	10	10
Társadalmi Tanácsadó Testület	Alapszabály 42/A. §	Vízkelety Mariann		5	5
Szerkesztőbizottság	Alapszabály 62. §	az MMA elnöke		10	12
Tagozatvezetők Egyeztető Fóruma	Alapszabály 35. §; alapító: elnök	az MMA elnöke		10	10
Programbizottság; a Sinkovits Imre Kamaraszínpad működését segítő tanácsadó testület (a Programbizottság albizottsága)	Alapszabály 35. §; alapító: elnök	az MMA elnöke; a bizottság 2018. december 31-éig működött		4	–
Előadó-művészeti Bizottság	Alapszabály 35. §; alapító: főtítkárs	Kucsera Tamás Gergely, a bizottság 2018. október 15-i megszűnéséig		7	–
Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ szakmai programtervét előkészítő elnöki bizottság	Alapszabály 35. §; alapító: elnök	az MMA elnöke		13	12

Oktatási, Képzési, Tudományos Bizottság

Az Alapszabály értelmében az MMA tevékenységével segíti a művészetoktatást és a művészképzést, valamint a művészeti tudományos tevékenységet, és erre a célra tagjaiból oktatási, képzési, tudományos állandó bizottságot hoz létre, működtet.

2018

A bizottság 2018-ban 8 alkalommal ülésezett.

A megújult bizottság január 17-én tartotta első ülését, amelyen megjelent az MMA elnöke és főtítkára. Az ülés napirendjén a 2018. évi munkaterv kialakítása szerepelt, amelyet a bizottság a februári ülésén fogadott el.

A februári ülés központi témája a zenei EDUCATIO programról, a köznevelésben betöltött szerepéről, fontosságáról szóló konzultáció volt. Az ülés meghívott előadói Popa Péter, a Magyar Szimfonikus Zenekarok Szövetsége főtítkára és Solymosi-Tari Emőke akadémikus, a bizottság állandó meghívottja, a Művészetelméleti Tagozat vezetője volt; prezentációval és kisfilmek vetítésével egybekötött előadás keretében mutatták be a szimfonikus zenekarok azon törekvését, hogy a zene segítségével a fiatalok érdeklődését a kultúra és a művészetek felé fordítsák.

A testület márciusi ülésén a művészetoktatásban hiánypótló tanári (papíralapú és digitális) segédkönyvekről, valamint a Digitális FilmtörtéNET és FotótörtéNET összművészeti koncepciójáról konzultált. Az ülés meghívott előadói többek között Butak András, a Magyar Grafikusművészek Társasága elnöke, Stefanovits Péter akadémikus, az MMA Képzőművészeti Tagozatának vezetője, valamint Haris László akadémikus voltak.

A bizottság foglalkozott az iskolarendszeren kívüli művészeti fejlesztés lehetőségeinek, a múzeumpedagógia komplex művészeti oktató-nevelő tevékenységének megismerésével is. Az áprilisi ülésen a Ludwig Múzeum és a Múcsarnok múzeumpedagógusai tartottak előadást. A Ludwig Múzeum a kezdetektől fogva a legfontosabb feladatának tekinti folyamatosan gyarapodó gyűjteményének bemutatása mellett az állandó kiállítások befogadásának segítségét, a kortárs magyar képzőművészet legjelentősebb alkotóinak megismertetését. Az esztétikai vizsgáldások mellett – az életkori sajátosságoknak megfelelően – ennek elősegítésére a 6-18 éves korosztály számára folyamatos jelleggel átgondolt múzeumpedagógia foglalkozásokat szervez, amelyekről a Múcsarnok egyik munkatársával együtt színes előadás keretében tartott tájékoztatót. A bizottság bepillantást nyert a foglalkozások pedagógiájába, módszertanába, tematikus felépítésének mikéntjébe, s a fiatalokra gyakorolt hatására.

A bizottság a 2018. évi tavaszi közgyűlést követő beszámolási időszakban ülést tartott május és június hónapban, valamint szeptember 19-21. között valósult meg az éves kihelyezett ülése, Pécsen.

A májusi ülés napirendjén az alap- és középfokú művészeti iskolák aktuális problémái, mérés-értékelés rendszere, a szakmai színvonal erősítésének módjai szerepeltek. A téma meghívott előadói voltak: Szűcs Tibor, a Művészeti Szakközépiskolák elnöke, Brassói Sándor, az Oktatási Hivatal köznevelésért felelős elnök-helyettese és Kissné Breczek Margit, a Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetségének elnök-helyettese. Az előadók bemutatták az alapfokú művészeti iskolákban folyó oktatás jelenleg működő rendszerét (kitérve a pedagógusok minősítésére, tanfelügyeleti eljárásokra), továbbá az alapfokú művészeti oktatás köznevelésben elfoglalt helyzetét (művészettel nevelés szerepe a korai iskolaelhagyás leküzdésében).

A júniusi bizottsági ülésen a népművészet szerepéről a magyarság identitásának megőrzése érdekében tárgyában Jánosi András akadémikus, a bizottság állandó meghívottja tartott előadást.

A bizottság a háromnapos szeptemberi kihelyezett ülésén elsődlegesen az időközben véleményezésre megküldött Nemzeti Alaptanterv (NAT) tervezetének megvitatásával, művészeti vonatkozásban egységes szakmai álláspontjának kialakításával foglalkozott. A NAT tervezet kapcsán felmerült bizottsági észrevételek, javaslatok konzultációját követően összefoglaló készült, amelyet az MMA elnökével egyeztetve a véleményezési határidőben a bizottság elnöke megküldött a tervezet előkészítő Oktatás 2030 Tanulástudományi Kutatócsoport vezetője részére. Válaszában az MMA felajánlotta szakmai együttműködését a művészeti területeket és az irodalomoktatást érintő részek átdolgozásához, az általános alapelvek és a célkitűzések újragondolása érdekében.

A Díjszabályzat értelmében az MMA elismerő oklevelet adományoz a művészetoktatásban kimagasló teljesítményt elért pedagógusok, művésztanárok, művészetpedagógiai kutatók – természetes személyek –, továbbá közösségek, intézmények részére; az elismerésből évente legfeljebb öt adományozható, ahhoz bruttó 250 ezer forint pénzjutalom jár. Az elismerés

adományozása tekintetében véleményezésre jogosult bizottság a szeptemberi ülésén alakította ki javaslatát elismerő oklevelek művészetoktatási területen adományozásáról, amely elismerő oklevelek odaítéléséről az elnökség október 25-i ülésén döntött. (A 2018. évi díjazottakról a III.1. pont nyújt tájékoztatást.)

A bizottság kihelyezett ülésére meghívott előadók voltak: Uzsálné dr. Pécsi Rita neveléskutató, aki „Jó embert nevelni” című előadásában édesapja, Pécsi Géza életművének, a „Kulcs a muzsikához” című főművének ismertetésén keresztül bepillantást nyújtott a komplex művészeti nevelés rendszerének működési elvébe, összefoglalva gyakorlati megvalósításának eredményeit, a gyermekek testi, lelki, szellemi fejlődésére gyakorolt pozitív hatását; továbbá Pongrácz Éva Zsuzsanna művésztanár, festőművész, aki „Cigánygyerekek saját élményű modern művészeti nevelése” című prezentációjában pedagógiai munkásságának eredményeiről, annak a hátrányos helyzetű cigánygyermekre gyakorolt hatásáról tartott rendkívüli előadást („minden alkotásnak az élmény a kiindulópontja”).

A bizottság novemberi ülésén az MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet igazgatója, Kocsis Miklós beszámolót tartott a művészeti területen alkalmazott jó gyakorlatok gyűjtéséről, és a jövőben a zenepedagógiai területen induló kutatási programról. A kutatási program kiegészítéseképpen a bizottság a köznevelésben, a felsőoktatásban meghatározó jelentőségű személyek ajánlásával segíti a kutatómunkát, akiknek a jó gyakorlatait személyes interjú formájában begyűjtik. A kutatóintézet ennek szervezését és lebonyolítását egyaránt felvállalja minden művészeti területre vonatkozóan.

A bizottság az MMA oktatási stratégiájának megalkotása érdekében a stratégia kialakításának tárgyalását a NAT tervezettel összefüggő szakmai és kormányzati törekvésekre figyelemmel a következő ülései egyik fő témájaként napirenden tartja.

Az MMA képviseletében Farkas Ádám, a bizottság elnöke, az MMA elnökségi tagja állandó delegáltként vett részt az *Országos Köznevelési Tanácsban*.

A *Köznevelés Stratégiai Kerekasztal* ülésein a bizottság tagja, Landgráf Katalin akadémikus képviselte a köztestületet.

2019

A bizottság 2019-ben 7 alkalommal ülésezett.

A januári-februári ülések központi tematikája az éves munkaterv kialakításán és elfogadásán túl az MMA oktatási stratégiájának, valamint a Nemzeti Alaptanterv és a művészetek közoktatásban betöltött helyének megvitatásáról szóló konzultációkra épült. A bizottság februári ülésén – ezen túl – a „Magyar népi építészet a modernitásban” című témában az előadó többek között Csernyus Lőrinc bizottsági tag volt, valamint az ülésen tiszteletét tette s előadást tartott Csete Örs tanár, néprajzos, fotóművész, Nagy Dénes tanár, matematikus, író, valamint U. Nagy Gábor, Ybl-díjas építész is. Az ülésen bemutatták az Óbudai Waldorf Iskolában folyó oktatás gyakorlatán keresztül az építészeti hagyományok szerepének fontosságát, valamint Csete György, a Nemzet Művésze címmel kitüntetett, Kossuth-díjas okleveles építészmérnök, az MMA néhai tagja életműve, hagyatékának időszerűségét és jelentőségét. Az előadók rámutattak, hogy a hagyomány és a modernitás kapcsolatát az építészetben az Őrség és a Vend-vidék építésze nagyszerűen ötvözi.

A bizottság április 3-i ülésén a művészeti szakképzés témáját tárgyalta, amelynek keretében Borosán Beáta, az Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI) Köznevelés Stratégiai Főosztályának főosztályvezető-helyettese tartott előadást, Puskás G. Attila az EMMI Köznevelési és Szakképzési Programkoordinációs Osztálya vezető főtanácsosának közreműködése mellett.

A májusi ülésen a néptánc táncházas „anyanyelvének” pedagógiai modellje, valamint a felsőfokú, egyetemi népművészeti képzés aktuális kérdései vitatták meg a meghívott előadók segítségével.

A júniusi ülés központi tematikája a természet, a zene és a képzőművészet tükrében történő integrált művészeti nevelés volt.

A bizottság szeptemberi ülésén javaslatot tett az elnökség részére a 2019. évben művészetoktatási területen Elismerő Oklevéllel kitüntetni javasolt személyekre, közösségekre, intézményekre. Az Elismerő Oklevelek odaítéléséről az elnökség a szeptember 30-i ülésén döntött. Az elismerések az elnökség november 6-i ülését követően ünnepélyes keretek között adták át. A bizottság napirend szerint tárgyalta továbbá az MMA Oktatási Stratégiájának elfogadásáról, amely kijelöli, meghatározza a művészetoktatás magyar oktatási rendszerben való helyét, alapvető szerepét, fő fejlesztési irányait. Az OKTB által elfogadott MMA Oktatási Stratégia javaslatként került előterjesztésre, majd elfogadásra a november 6-i

elnökségi ülésen. A bizottság szeptemberi ülésén foglalkozott továbbá a tanórán kívüli iskolai és az iskolán kívüli művészeti nevelés tematikájával.

Az év utolsó októberi ülésének napirendjén a bizottság tagjai által tartott előadások keretében a művészetnek az irodalomban, színházban, televízióban betöltött kultúráközvetítő felelőssége szerepelt. Az előadások szorosan kapcsolódtak az oktatás aktuális napi kérdéseire, azokra válaszokat keresve segítették a megismerését azon jó gyakorlatoknak, amelyeket az előadó akadémikusok tevékenységükkel példáznak.

Az *Országos Köznevelési Tanács* ülésein Farkas Ádám, a bizottság elnöke, az MMA elnökségi tagja állandó delegáltként képviselte a köztestületet.

A *Köznevelés Stratégiai Kerekasztal* október 15-i ülésén az MMA képviselőjét ellátó állandó delegáltként Landgráf Katalin akadémikus vett részt.

Nemzetközi és Határon Túli Bizottság

Az MMA törvény szerint a köztestület együttműködik a határon túli magyar művészeti szervezetekkel és külföldi hasonló rendeltetésű intézményekkel; az Alapszabály szerint az MMA a külföldi és nemzetközi művészeti szervezetekkel való kapcsolatok elvi kérdéseinek kidolgozását, a kapcsolattartás módját és gyakorlati megvalósítását előkészítő, valamint ezek gyakorlati megvalósításában részt vállaló határon túli, illetve nemzetközi önálló állandó bizottságot hoz létre, működtet.

2018

A Nemzetközi és Határon Túli Bizottság 2018-ban összesen három alkalommal ülésezett.

A bizottság január 22-én tartotta az év első ülését, melynek során tanácskozást folytattak az előző évi nemzetközi és határon túli eseményekről, valamint Répás Zsuzsanna, az MMA Titkárságának főosztályvezetője és Kucsera Tamás Gergely főtitkár vázolták a bizottság és a külföldön működő magyar intézetek kapcsolatát. A bizottság tagjai megvitatták és véleményezték a 2018. évre tervezett nemzetközi és határon túli programokat és a nemzetközi szervezetekkel tervezett együttműködéseket.

A bizottság december 1-jén tartotta kihelyezett ülését Kassán a MaJel Rovás Centrumban. Záborszky Kálmán levezető elnök felkérésére Kucsera Tamás Gergely főtitkár beszámolót tartott a Nemzetközi és Határon túli Bizottság megelőző 6 éves működéséről. A főtitkár tájékoztatta a jelenlevőket a határon túli magyar szervezetekkel megvalósult és jövőben tervezett együttműködésekről, illetve az Akadémia által támogatott programokról, megemlítve – többek között – a Pozsonyi Magyar Hét „Több mint szomszéd” programját és a kárpátaljai művészeti intézményekben tanulók támogatását, mint az elmúlt évek sikeres együttműködési kezdeményezéseit. A tájékoztató során szó esett a nyugati magyarsággal való kapcsolattartásról és közös eseményekről, illetve a Magyar Művészeti Akadémia nemzetközi intézményekkel vállalt partnerségi kapcsolatairól. Az ülést követően a bizottság közös ebédet adott a kassai és Kassa környéki kulturális, művészeti élet aktív magyar képviselőinek, melyen Haraszi Attila kassai főkonzul mellett jelen volt Czajlik József, a kassai Thália Színház igazgatója is.

A Nemzetközi és Határon Túli Bizottság soron következő ülése december 10-én volt, amelynek során a tagok áttekintették a 2019. évi programokat és javaslatokat, illetve az egyes tagozatok képviselői megvitatták a határon túli és hazai művészeti élet aktuális kérdéseit; továbbá megvizsgálták és véleményezték a hazai művészeti szervezetek múltbeli és jelenlegi működését a magyar kultúrpolitika jelenlegi kérdéseit is érintve. A bizottság tagjai értekezést folytattak az országos művészeti és civil szervezetekkel való együttműködések jövőbeli lehetőségeiről.

2019

A Nemzetközi és Határon Túli Bizottság 2019. évben április 29-én tartotta első ülését, amelynek kiemelt témája a „30 éve szabadon” emlékévi tiszteletére rendezett „Elfolyó idő...” című kiállítás. A program a Müncheni Magyar Főkonzulátus kezdeményezésére jött létre, a passauai Modern Művészetek Múzeumával együttműködve. Az ülésen elhangzott, hogy az MMA képviselteti magát Stuttgartban, a május elején megrendezésre kerülő Animációs Filmfesztiválon, valamint az izraeli Magyar Kulturális Évad keretében, a Szöuli Biennálén és a Teheráni Nemzetközi Animációs Filmfesztiválon. A főtitkár kiemelte, hogy az MMA tartalom-és program nyújtásával eddig is támogatta a magyar kultúrdiplomáciai törekvéseket, és ezt folytatni is szándékozik a jövőben.

A bizottság második, kihelyezett ülését október 25-én és 26-án tartotta Beregszászon, amely a Magyarország Beregszászi Konzulátusa által szervezett „30 éve szabadon – A magyar rendszerváltás és a külhoni magyarság” című konferencia mentén

valósult meg. Az ülés fő témái a 2019. utolsó negyedévében zajló nemzetközi és határon túli programok voltak, kiemelve az MMA csatlakozását az izraeli, dél-koreai, valamint a japán emlékévekhez. A két fővárosban, Szöulban, valamint Tokióban a Külgazdasági és Külügyminisztérium 2019 decemberében új magyar kulturális intézeteket nyit, amelyek avatásában, a nyitó rendezvények létrehozásában az MMA fő szerepet vállalt. A bizottság ezen kívül még érintette a 2020-as terveket, és javaslatokat kért a tagjaitól az egyes határon túli programok jövő évi megvalósításában.

A Nemzetközi és Határon Túli Bizottságának 2019. évi utolsó ülésére december 2-án került sor. A főtitkár beszámolt a decemberi nemzetközi programokról az „Elfolyó idő” című képzőművészeti tárlatról, mely Passau és Stuttgart után, december közepén a berlini Collegium Hungaricum falai közé költözött, illetve a két új kulturális intézet megnyitásáról, melyek nyitó kiállításait a köztestület adta, a tokiói Magyar Kulturális Intézetben Orosz István rézkarcai, a Szöuli Magyar Kulturális Intézetben pedig az ősszel a Cshongdzsui Iparművészeti Biennálén bemutatott kézműves tárlat válogatása kapott helyet. Mindkét intézet megnyitásán magas szintű állami delegáció is képviseltette magát. Záborszky Kálmán, a 2020-as év nemzetközi és határon túli vonatkozású terveit ismertette: elsőként a Helsinki Magyar Kulturális és Tudományos Központban kerül sor egy építőművészeti tablókiállításra, valamint szakmai találkozókra, továbbá a Nemzeti Összetartozás Évének keretében számos budapesti, határon túli programot tervez az Akadémia. A bizottság javaslatot tett a 2020-as évben tervezett kihelyezett ülés helyszínére és időpontjára vonatkozóan is.

Professzori Felterjesztések Bizottsága

A köztestület a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) rendelkezései szerint főiskolai vagy egyetemi tanár kinevezését kezdeményezheti; az Alapszabály szerint ennek előkészítése érdekében bizottságot hoz létre, működtet.

2018

A bizottság a beszámolási időszakban először április 5-én ülésezett; az ülésen – az MMA főtitkárának közreműködése mellett – konzultált a soron következő köztestületi egyetemi tanári kinevezés kezdeményezéséről, valamint ehhez kötődően az Nftv. és a felsőoktatási minőségértékelés és -fejlesztés egyes kérdéseiről szóló 19/2012. (II. 22.) Korm. rendelet köztestületi jogosultságokat érintő rendelkezéseinek értelmezéséről.

A bizottság október 4-ei ülésén – a jelölt meghallgatását követően – egyetemi tanári munkaköri címre felterjesztés elnökség elé terjesztéséről döntött; valamint konzultált az MMA részére összevont előzetes és közigazgatási egyeztetés keretében véleményezés céljából megküldött, a felsőoktatás szabályozására vonatkozó és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló előterjesztésről.

2019

A bizottság 2019-ben először február 15-én ülésezett. Az ülésen – a jelölt meghallgatását követően – döntött az egyetemi tanári munkaköri címre felterjesztés elnökség elé terjesztéséről, valamint ügyrendjének technikai jellegű módosításáról.

A bizottság november 21-i ülésén – az MMA főtitkárának közreműködése mellett – konzultált a soron következő köztestületi egyetemi tanári kinevezés(ek) kezdeményezéséről, valamint a művészeti területen akár a habilitáció, akár a professzori kinevezés törvényi feltételrendszeréről, a mesterkurzusokon végzett oktatói tevékenység beszámításának, valamint egy, az MTA doktora címviselés analógiájára, művészeti, művészetoktatói tevékenységre alapozott sajátos habituszvizsgálati rendszer bevezetésének és cím adományozásának lehetőségéről.

2019-ben a bizottság felterjesztése nyomán Anthony Gall és Wesselényi-Garay Andor kapták meg egyetemi tanári kinevezésüket.

Etikai Bizottság

Az Alapszabály értelmében a köztestület őrökdi a magyar művészeti élet szabadsága és a művészeti közélet tisztasága felett; ennek érdekében etikai kódexet alkot, és etikai bizottságot hoz létre, működtet.

2018

A 2017. évi harmadik közgyűlés által a tagságában megújult bizottság 2018-ban első általános éves ülését október 8-án tartotta. A bizottság ez alkalommal áttekintette a működésével, a mindenkor feladataival és az azokhoz kapcsolódó eljárási renddel összefüggő szabályozók vonatkozó rendelkezéseit (Etikai Kódex, Etikai Bizottság ügyrendje, etikai eljárásrend

tervezet). A jogi szempontból felülvizsgált etikai eljárásrend tervezettel kapcsolatban folytatott konzultáció eredményeképpen folytatódik a tervezet bizottsági véleményezése, annak mielőbbi elfogadása érdekében.

2019

A bizottság általános éves ülését szeptember 13-án tartotta. A bizottság ez alkalommal áttekintette a működésével, a mindenkor feladataival és az azokhoz kapcsolódó eljárási renddel összefüggő szabályzók vonatkozó rendelkezéseit (Etikai Kódex, Etikai Bizottság ügyrendje, etikai eljárásrend tervezete), és az Etikai Kódex 11. § (4) bekezdése alapján, amely szerint az etikai eljárásrendet az Alapszabály és az Etikai Kódex keretei között a bizottság maga állapítja meg, az MMA Etikai Bizottsága elfogadta a Magyar Művészeti Akadémia Etikai Bizottságának Eljárásrendjét.

Díjbizottság

A Magyar Művészeti Akadémiáról szóló törvény, illetve az Alapszabály értelmében a köztestület gondoskodik a magyar művészeti élet szereplőinek személyes megbecsüléséről; egyebek mellett díjak adományozásával segíti műalkotások megszületését, nyilvánosságra kerülését, amelynek feltételeit és részletes rendjét az elnökség szabályzatban állapítja meg. A Magyar Művészeti Akadémia Díjszabályzata értelmében a köztestületi elismerések adományozására irányuló kezdeményezéseket az elnök által felkért személyekből álló bizottság készíti elő döntésre.

A Díjbizottság tíz tagból áll, amelyet a tagozatok által delegált egy-egy személy és az elnök által felkért további egy személy alkot.

A köztestületi állandó díjak adományozásáról a Díjbizottság tesz javaslatot az elnökség részére; az adományozásról az elnökség dönt, az elnökség döntését a közgyűlés megerősíti.

A 2018. és 2019. évi díjazottakat a II.1. pont mutatja be.

Az MMA elnöksége 55/2019. (06. 11.) számú határozatával döntött – a megelőzőleg, 2019. május 29-ei közgyűlés által jóváhagyott elvek mentén – a Díjszabályzat 2020. január 1. napjától hatályos módosításáról; a módosított Díjszabályzat megszüntette a Díjbizottságot, feladatainak a Tagozatvezetők Egyeztető Fórumára történő áthelyezése mellett.

Társadalmi Tanácsadó Testület

A Társadalmi Tanácsadó Testület az MMA társadalmi szerepvállalása, illetve gazdasági partnerkapcsolatai hatékonyságának elősegítése érdekében jött létre, s működik 2016. februárjától. A testület legitimációját erősíti, hogy arról 2017. december 14-től az MMA törvény is rendelkezik.

A testület tagjai: Freund Tamás professzor, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke; Vizi E. Szilveszter professzor, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja; Jávor András, a Magyar Kormánytisztviselői Kar tiszteletbeli elnöke; Maróth Miklós professzor, az Eötvös Loránd Kutatási Hálózat elnöke, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja; Vízkelety Mariann, az Igazságügyi Minisztérium igazságügyi kapcsolatokért felelős államtitkára (a testület elnöke).

A testület 2018. április 27-én a megelőző ülés óta eltelt időszak eseményeiről és az MMA hároméves művészeti ösztöndíjprogramjáról tanácskozott; 2018. november 27-ei ülésén az aktuális kultúrafinanszírozási, kultúrpolitikai kérdésekről egyeztetett.

Az MMA alapszabálya 2019. június 1-jével hatályba lépett módosításával a Társadalmi Tanácsadó Testület 2019. június 1-jén megbízatásukat töltő tagjainak a 2016. szeptember 20. napjától hároméves megbízatását töltő tagi mandátuma 2021. december 21-ig meghosszabbodik, és a tagok mandátuma egységesen e napon jár le. Az e módon eszközölt mandátum meghosszabbítás nem minősül újraválasztásnak.

A Társadalmi Tanácsadó Testület 2019. évi első ülésére május 20-án került sor, amelyen a jelenlévők konzultációt folytattak az MMA 2018. év munkájáról készített kormánytájékoztató bemutatása vonatkozásában az MMA elnöke és az MMA főtitkára 2018. évi tevékenységéről, valamint az Akadémiát érintő aktuális társadalmi és politikai eseményekről, tendenciákról.

A 2019. november 20-i ülésen bemutatták a Magyar Művészeti Akadémia civil és országos szakmai szervezetekkel kötött együttműködési megállapodások, valamint a legutóbbi ülés óta megvalósult kiemelt események és eredmények. Vashegyi György elnök és Kucsera Tamás Gergely főtitkár a testület tagjaival ismertette az MMA 2020. évi jelentősebb feladatait és céljait, a törvényi szabályozásból adódó változásokat és tanácskozást folytattak aktuális kultúrpolitikai kérdésekről.

Szerkesztőbizottság

Az Alapszabály értelmében az MMA tagjait a köztestületi működésről, az azzal összefüggő egyéb kiegészítő információkról, a magyarországi és határon túli magyar művészeti eseményekről, továbbá a hazai, valamint nemzetközi művészeti és tudományos közösségek által vitatott-befogadott művészetelméleti, illetve művészettörténeti teoretikus eredményeiről évente négy alkalommal saját alapítású folyóiratában, a Magyar Művészetben tájékoztatja. A kiadványról bővebben az 5. pont, MMA Kiadó Nonprofit Kft. alpont nyújt tájékoztatást.

A szerkesztőbizottság feladata kettős, egyfelől előkészíti az folyóirat soron következő lapszámát, másfelől értékeli az aktuális számot.

A bizottság a lapszámok megjelenéséhez kapcsolódva 2018-ban három, 2019-ben öt ülést tartott.

Tagozatvezetők Egyeztető Fóruma

Az elnök által létrehívott állandó bizottság biztosítja az elnök és az egyes tagozatok közötti közvetlen kapcsolatot, emellett lehetőséget teremt a tagozatok együttműködésére, több tagozatot érintő kérdések egyeztetésére. A tíz főből álló elnöki bizottság elnöke a Magyar Művészeti Akadémia elnöke, további tagjai a togozatvezetők.

2018

2018. I. félévben a Tagozatvezetők Egyeztető Fóruma egy ülést tartott, 2018. április 10-én, amelyen a tagok áttekintették a 2018. év feladatait, programjait, döntöttek továbbá arról, hogy az elnökséget folyamatosan, összefoglaló jelleggel tájékoztatják a tagozatok havi munkájáról. Egyeztetés folyt az ülésen a 2018-19. év szakmai, művészeti programok tervezéséről és végrehajtásáról.

A májusi közgyűlést követően két alkalommal ülésezett a testület: június 11-én és szeptember 10-én. Az ülések alkalmával áttekintette a tagozatok ez évi programjait és egyeztetette a tagozati díjazottak jelölésének folyamatát, valamint megkezdte az előkészületeket a 2019. évi akadémiai tagválasztásra.

2019

2019-ben a bizottság két alkalommal ülésezett.

Április 4-én a togozatvezetők áttekintették a 2019. év határidős feladatait; megegyeztek abban, hogy a 2021. évre tervezett össztagozati rendezvényen – melynek Pécsen a Zsolnay-negyed, valamint Szeged város ad majd otthont – lehetőségeihez mérten minden tagozat képviselteti magát.

A bizottság tagjai egyértelműen állást foglaltak azon gondolat mellett, hogy a Magyar Művészeti Akadémia a jövőben igyekszik megtalálni a csomópontokat a Budapesten kívüli és határon túli rendezvények megszervezésére, valamint támogatják a Budapesten kívüli és határon túli partnerpontok kialakítását.

A májusi közgyűlést követően november 25-én ülésezett a testület, ahol áttekintette a tagozatok következő éves programját, elkezdte a tervezést a 2021. évi tagozati programokra vonatkozóan. A bizottság tagjai felvetették a tagozati díjak mellé járó pénzösszegek újradefiniálásának szükségességét.

Programbizottság

A Magyar Művészeti Akadémia programjainak, programhelyszíneinek koordinálására 2015. áprilisában megalakult a Programbizottság.

A bizottság elnöke: a köztestület elnöke, tagjai: Kubik Anna, Dubrovay László, Kovács István, állandó meghívottjai a Pesti Vigadó Nonprofit Kft. és Műcsarnok Közhasznú Nonprofit Kft. ügyvezetői.

A Programbizottság a vizsgált időszakban nem tartott ülést.

A Programbizottság albizottságaként működik a *Sinkovits Imre Kamaraszínpad működését segítő tanácsadó testület*, amely az Irodalmi Tagozat „Irodalom a színpadon” sorozatának folytatására és továbbgondolására, a „Szó, szín, játék” című színpadi sorozat szerkesztésére alakult 2015-ben; 2018-ban a korábbi évben történt egyeztetések alapján ülést nem tartott.

A testület szervezésében, a „Szó, szín, játék” című színpadi sorozat programjában 8 előadás valósult meg 2018. év végéig.

Január 11-én a köztestület néhai tagja, Jókai Anna „Én, szegény Sudár Anna” című művét láthatta a közönség Bálint Márta színművész előadásában a Pesti Vigadó Sinkovits Imre Kamaraszínpadán. Február 22-én „Rajttammaradt télikabát” címmel a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron színház előadása szerepelt műsoron. Március 9-én a Nagy László-Kiss Ferenc „Aranypénz-térdű szerető” című előadást láthatta a közönség; majd „Irodalmi Humorfesztivál” címmel április 9-én a gyulai Várszínház alkotói estjét, szeptember 11-én Lackfi János „Hinták” című előadását, október 9-én pedig Ablonczy László akadémikus „Színpad és kőpad (1956-58)” című előadását élvezhette a közönség a Pesti Vigadó Sinkovits Imre Kamaraszínpadán. November 26-án a Kalácska együttes és Rátóti Zoltán színművész, akadémikus előadásában Szabó Lőrinc estet, december 12-én pedig Ács Margit akadémikus „Párbaj” című művének bemutató előadást láthatta a közönség.

A „Szó, szín, játék” című színpadi sorozat szerkesztését Oberfrank Pál színművész, akadémikus látja el 2019. január 1-jétől; a színpadi sorozat szervezésével kapcsolatos feladatokat a Pesti Vigadó Nonprofit Kft. látja el 2019. április 1-jétől.

Előadó-művészeti Bizottság

Az Alapszabály 35. § (1) bekezdése értelmében a speciális szakértelmet igénylő vagy olyan rendkívüli feladatok ellátására, amelyek az MMA tagozatai mellett más jellegű testületi munkát indokolnak, az elnök vagy a főtítkár bizottságot hozhat létre.

Az előadó-művészetet érintő aktuális kérdések megvitatására a főtítkár létrehozta, illetve 2018 márciusában 2018. október 15-ig terjedő határozott időre megújította a megelőzőleg is határozott időre alapított Előadó-művészeti Bizottságot.

A bizottság elnöke: Kucsera Tamás Gergely főtítkár, alelnöke: Kiss B. Atilla elnökségi tag; további tagjai: Rátóti Zoltán tagozatvezető, Tóth Péter tagozatvezető, Oberfrank Pál akadémikus, Kiss János akadémikus és Iglic György szakértő. A bizottság munkájában állandó meghívottként részt vett Kriza Zsigmond szakértő és Markó Angéla, a Győri Nemzeti Színház ügyvezető igazgatója.

A bizottság (újra)alakuló ülését 2018. március 20-án tartotta, amelyet további ülések követtek április 9-én, május 14-én, június 6-án és július 23-án.

Az ülések az alábbi témákkal foglalkoztak, a testület a következő kérdéseket járta körbe a 2018. évben:

- az előadó-művészet területén jelentkező kormányzati aktualitások megtárgyalása;
- az előadó-művészeti területet érintő adókedvezményen alapuló (közvetett) támogatási rendszer szabályainak felülvizsgálata / a közvetett támogatási rendszer jogosultsági körének vizsgálata, a közvetett támogatási rendszer pénzügyi közvetítőinek szerepe, hatása a támogatási rendszer működésére, a közvetett támogatási rendszer nyilvántartásának, ellenőrzésének rendszere;
- az előadó-művészeti szféra foglalkoztatási szabályainak felülvizsgálata / rövid pályáivű művészeti ágak (táncművészek, artistaművészek) foglalkoztatási szabályainak felülvizsgálata, újrászabályozása, színházi dolgozók (műszak, háttérzsmák) bérhelyzete, a szakmaelhagyás visszaszorításának egyéb lehetőségei, a színházi művészi munkakörökben foglalkoztatottak jogi helyzetének felülvizsgálata, a társulati működés szabályainak rendezése, hivatásgyakorlás (megbízási, illetve munka- és közalkalmazotti jogviszony, művésztátusz);
- a „Párbeszéd a magyar színház jövőjéről 5.” című, a tatabányai Jászai Mari Színházban 2018. szeptember 7-én megrendezett előadó-művészeti konferencia programtervének kialakítása.

A „Párbeszéd a magyar színház jövőjéről 5.” című színházművészeti konferencia az előző évek hagyományait követve az Országos Színházi Évadnyitóval egy napon zajlott az MMA és a tatabányai Jászai Mari Színház közös szervezésében. A rendezvény szerkezete előzetes szakmai egyeztetések eredményeként alakult ki; a megnyitó beszédeket 4 szekcióülés követte (párhuzamosan 2-2). A szekcióülések a színház művészeti profilépítését, az ideális színházi vezető kérdéskörét, a társulatok munkaerőhelyzetét és a színházi kritika szerepét tárgyalták. A kerekasztal-beszélgetések a magyar színház kulturális emlékezetéről és a tao-rendszer felülvizsgálatának szükségességéről szóltak. Az évadnyitó gála előtt a 2018-ban kinevezett kultúraért felelős államtitkár, Fekete Péter személyes hangvételi bemutatkozási lehetőséget kért és kapott.

Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ szakmai programtervét előkészítő elnöki bizottság

Az Alapszabály értelmében olyan köztestületi közfeladat ellátására, amely az MMA tagozatai mellett más jellegű testületi munkát indokol – ha annak ellátására állandó bizottság és munkacsoport nem jött létre – az elnök vagy a főtítkár bizottságot hozhat létre.

Az elnöki bizottság azzal a céllal alakult, hogy előkészítse a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ szakmai programtervét, küldetésnyilatkozatát; valamint működése során támogassa a köztestület, mint intézményfenntartó tevékenységét.

A bizottság elnöke Vashegyi György, az MMA elnöke, további tagjai: Fekete György, az MMA tiszteletbeli elnöke, Kucsera Tamás Gergely, az MMA főtitkára, Marosi Miklós, Széchenyi-díjas építész, az MMA alelnöke, Dévényi Sándor, az MMA korábbi alelnöke, a Nemzet Művésze, egyetemi tanár, Turi Attila, Ybl-díjas építész, az MMA Építőművészeti Tagozatának vezetője, Ferencz István, a Nemzet Művésze, az MMA Építőművészeti Tagozatának korábbi vezetője, Istvánfi Gyula, Széchenyi-díjas építész, építészettörténész, akadémikus, Csernyus Lőrinc építész, művészeti szakíró, akadémikus, Szegő György, Jászai Mari-díjas és Ybl-díjas építész, látvány- és díszlettervező, művészetiró, érdemes és kiváló művész, a Múcsarnok Közhasznú Nonprofit Kft. művészeti vezetője, Wesselényi-Garay Andor, az MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet munkatársa.

A bizottsági tagok 2018. december 31-ig tartó mandátumának 2020. december 31-ig történő meghosszabbításáról való döntés során Kampis Miklós, Kossuth-díjas építész, akadémikus, bizottsági tag lemondott mandátumáról, helyette új tagot nem kért fel a köztestület elnöke.

2018

A bizottság 2018-ban három alkalommal ülésezett.

A Városligeti fasor 9-13. szám alatt található ingatlan köztestületi tulajdonba kerülését követően a bizottság tagjai megtekintették az épület-együttest, amely alapját képezte a bizottság szakmai munkájának. A bizottság feladatkörében eljárva megvitatta az ingatlanegyüttes múzeumi feladatellátásra alkalmasságát, tételének lehetőségeit, amelynek kidolgozására munkacsoportokat hozott létre a következők szerint:

- a Magyar Építészeti Múzeum infrastruktúrájáért, illetve a múzeum és a kapcsolódó funkciók épületegyüttesének megvalósításáért felelős munkacsoport,
- a Magyar Építészeti Múzeum koncepcióját és a gyűjtemény gyarapítását tematizáló munkacsoport,
- az örökségvédelemmel foglalkozó munkacsoport.

2019

A bizottság 2019-ben két alkalommal ülésezett.

Fekete György, Istvánfi Gyula és Marosi Miklós vezetésével a munkacsoportok folytatták a 2018-ban megkezdett tervező munkát.

Az „Élő múzeum” szókapcsolattal megfogalmazott intézmény feladatának, struktúrájának, kiállítás szervezésének, kiállítási téregységeinek megfogalmazásán túlmenően nagy figyelmet kell fordítani a gyűjteménygyarapításra, tudományos feldolgozásra és az eddig begyűjtött feldolgozatlan anyagok szakmai szelektálására.

4. A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADEMIA NEMZETKÖZI ÉS HATÁRON TÚLI TEVÉKENYSÉGE

2018

Találkozó David Nájera mexikói nagykövettel

2018 januárjában Vashegyi György elnökhöz érkezett bemutatkozó látogatásra David Nájera mexikói nagykövet és César Ocaranza I. beosztott diplomata. A megbeszélés során felmerült a nemzetközi együttműködési lehetőségeket kereső mexikói államokkal való kapcsolatfelvétel elkezdése.

Berecz András, Kóka Rozália és Petrás Mária fellépése a XXII. Csángó Bálon

A XXII. Csángó Bálon fellépett többek között Berecz András mesemondó, akadémikus, Kóka Rozália népművész, akadémikus és Petrás Mária népdalénekes, akadémikus. A 2018 februárjában megrendezett esemény kiemelt támogatója a Magyar Művészeti Akadémia volt.

Makovecz Imre kiállítása Szentpéterváron

„... Összekötni az eget és a földet...” címmel Makovecz Imre életmű-kiállítás nyílt március 1-jén a szentpétervári Ilja Repin Festészeti, Szobrászati és Építészeti Akadémián. A tárlat a korábbi hazai és külföldi megjelenésekhez hasonlóan makettek, fényképek, rajzok, írásként és személyes tárgyak segítségével mutatta be az MMA alapító elnöke munkásságának legfontosabb állomásait. A tárlat megnyitását részt vett az MMA delegációja Kucsera Tamás Gergely főtitkár vezetésével, majd szakmai tárgyalásokat folytatott a város Kulturális Bizottsága megbízott elnökével. A kiállítás megnyitót megelőzően Csernyus Lőrinc építőművész, akadémikus az organikus építészetéről és Makovecz Imréről tartott előadást a Repin Akadémia Építőművészeti Tanszékén.

Találkozó a Francia Szépművészeti Akadémia és a Francia Szépirodalmi Akadémia vezetőivel

2018 áprilisában az MMA elnöke, Vashegyi György és főtitkára, Kucsera Tamás Gergely Párizsban találkozott Laurent Petitgirard-dal, a Francia Szépművészeti Akadémia örökös titkárával. Vashegyi György és Kucsera Tamás Gergely párizsi tartózkodásuk során személyes látogatást tettek a Francia Szépirodalmi Akadémia örökös titkáranál, Michel Zink-nél, kinek meghívására részt vettek a Francia Szépirodalmi Akadémia ülésén.

„Lélek-Jelen-Lét” – A Magyar Művészeti Akadémia gyűjteményei Pekingben

Nagyszabású képzőművészeti, ipar- és tervezőművészeti, valamint népművészeti alkotásokat is felvonultató tárlattal mutatkozott be az MMA a pekingi Today Art Museumban 2018 májusában. 2017-ben Budapesten, a Pesti Vigadóban fogadta a köztestület testvérintézménye, a Kínai Nemzeti Művészeti Akadémia (CNAA) festmény- és kalligráfia kiállítását. Eleget téve a kínai fél meghívásának, viszonzásul a főváros ismert kortárs kiállítóhelyén mutatkozhatott be a magyar alkotóművészet. A kiállítás kurátori feladatait Barabás Márton képzőművész és Sára Ernő ipar- és tervezőművész látta el. A tárlatot Mr. Lian Ji, a Kínai Nemzeti Művészeti Akadémia elnöke és az MMA képviseletében Farkas Ádám elnökségi tag – aki maga is a kiállítók között szerepelt – nyitotta meg május 14-én. A megnyitó ünnepség után egy közös workshopot tartottak, amelyen a CNAA tagjai, valamint az MMA tagjai közül Benkő Imre, Orosz István és Sipos János előadásait hallhatták.

Részvétel a MIFA Nemzetközi Animációs Filmvásáron Annecy-ban

A 2018 júniusában megrendezett Annecy Animációs Filmfesztivál a világ egyik legjelentősebb szakmai eseményeként először adott lehetőséget arra, hogy Magyarország önálló standdal mutakozzon be a nemzetközi animációs szektorban. A MMA, az NMHH, valamint a Magyar Filmiroda képviselői is részt vettek az eseményen.

Részvétel a „Több, mint szomszéd” – Magyar Kulturális Héten Pozsonyban

Az eseménynek, amely minden évben a legfontosabb pozsonyi magyar megjelenés, a 2018. évben is partnere volt az MMA. A fellépők között szerepelt többek között Illényi Katica hegedűművész és Balázs János zongoraművész, mindketten az MMA köztestületi tagjai.

1948-ra emlékeztek Tarnóiban – Lengyelországban mutatták be Sára Sándor „80 huszár” című művét

Az 1848/49-es magyar szabadságharc 170. évfordulójához kapcsolódva 2018. július 9-én a lengyelországi Tarnóiban díszvetítéssel mutatták be Sára Sándor, a Nemzet Művésze 40 évvel ezelőtt készült és nemrég digitálisan felújított, emblemikus filmjét, a „80 huszár”-t. A Magyar Nemzeti Filmalap és az MMA évek óta együttműködik a nemzeti mozgóképkultúra értékeinek hosszú távú megőrzése érdekében. Az MMA – az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulója alkalmából tett – 2016-os tarnóvi látogatása során Kucsera Tamás Gergely főtitkár javasolta Tarnó város polgármesterének, Roman Ciepielának, hogy az 1848/49-es forradalom és szabadságharc évfordulójához kötődően, az akadémikusaink közreműködésével megvalósult, és részben a városban forgatott 80 huszár című film tarnóvi vetítésével emlékezzenek meg a „legmagyarabb lengyel városról”.

Makovecz Imre kiállítás Izsevszkben és Ulánbátorban

Az „... Összekötni az eget és a földet...” című, Makovecz Imre életművét ismertető vándorkiállítást 2018 októberében a dél-uráli Izsevszkben és a Mongol Festőművészeti Galériában, Ulánbátorban láthatták. Az MMA és az NMHH közös delegációja az egyhetes oroszországi és mongóliai útja során – a kiállítás megnyitókön túl – olyan szakmai találkozókat bonyolított le, amelynek eredményeként számos jövőbeni közös program megvalósítását helyezték kilátásba az orosz és a mongol tárgyalópartnerekkel; a mongol államfő – nem hivatalos találkozó keretében – fogadta az MMA főtitkárát. Október

11-én az MMA és az NMHH delegációja Kazanyba utazott, ahol tárgyalásokat folytatott Zilja Valejeva-val, a Kreml komplexum igazgatójával, Tatár föld volt kultuszminiszterével; a tárgyalások során az MMA főtítkára felvetette a Makovecz-kiállítás bemutatásának lehetőségét a Kazanyi Kreml egyik kiállítóterében.

Izsevszki látogatása során a magyar küldöttség tanácskozást folytatott a további kulturális együttműködési lehetőségekről Dmitrij Csisztyjakov kormányzó-helyettestel, valamint a városi önkormányzat kultúráért, nemzetközi kapcsolatokért és turizmusért felelős munkatársaival is. A tárgyalást követően a delegáció ellátogatott az Udmurt Állami Egyetemre, ahol a magyarul tanuló diákokkal találkozott, másnap pedig megkoszorúzta a II. világháborúban elhunyt magyar hadifoglyok sírhelyét, és látogatást tett az Izsevszki Szépművészeti Galériában, valamint a városi Hagyományok Házában is. A Külgazdasági és Külügyminisztérium kezdeményezésére a delegáció Ulánbátorba érkezett a kulturális kapcsolatok erősítése, és a Makovecz-kiállítás megnyitása céljából, valamint kapcsolódó rendezvényként a Magyar Média Mecenatúra program keretén belül létrejött alkotásokból szervezett Magyar Filmnap megnyitására. A kiállítások kurátora Csernyus Lőrinc akadémikus volt.

Részvétel a 18. Los Angeles-i Magyar Filmfesztiválon – Hidegháborús és magyar animáció történeti kiállítás Los Angelesben

A Magyar Nemzeti Filmalap és az NMHH támogatásával 2018 októberében rendezték meg a 18. Los Angeles-i Magyar Filmfesztivált, amelynek egyik fővédnöke Kucsera Tamás Gergely főtítkár volt. A fesztivállátogatás előtt az MMA és az NMHH Médiatanácsának közös delegációja részt vett San Franciscóban az Öböl-környéki magyarságnak az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékét őrző ünnepi rendezvényein is. Az 1956-os forradalom emlékére tartott ünnepségen a San Franciscói Magyar Református Templomban a nagyszámú magyar közösség előtt mondott beszédet – mások mellett – Széles Tamás főkonzul és Kucsera Tamás Gergely főtítkár, aki köszöntőjében bemutatta a rendezvényt körbefogó, a kétpólusú világrendszer ismertető történeti kiállítást. A Los Angeles-i fesztivál alatt a filmvetítések mellett az MMA magyar animáció történetéről szóló tárlatát is láthatta a közönség. A fesztivál záró napján Kollarik Tamás, az NMHH Médiatanácsának tagja és az MMA főtítkára mondott beszédet.

Egyeztetések a Külgazdasági és Külügyminisztériummal

Kucsera Tamás Gergely, az MMA főtítkára első alkalommal, 2018 szeptemberében folytatott egyeztetést Schőberl Márton kulturális diplomáciáért felelős helyettes államtitkár úrral az izraeli, dél-koreai és kínai 2018. évi kulturális évadokról, valamint japán kultúrdiplomáciai akciókról; az első találkozót az év hátralévő részében további két találkozó követte.

2019

Klasszikus fotográfiai műfajterkép

Január 22-én, a magyar kultúra napja alkalmából, Csehországban nyílt „Klasszikus fotográfiai műfajterkép” címmel bemutatkozó kiállítás a Prágai Magyar Intézet Galériájában. A tárlat az MMA Film- és Fotóművészeti Tagozata első közös, „Kép/Társak” című fotókiállításának műveiből válogat, amelyen a köztestület tagjainak egy-egy alkotótársal közösen készített vagy egymásra reflektáló munkáit mutatták be 2017-ben a Pesti Vigadóban. A kiállítást Kucsera Tamás Gergely, az MMA főtítkára nyitotta meg. A Prágában bemutatkozó fotográfusok Benkő Imre, Haris László, Kunkovác László akadémikusok, Normantas Paulius, Sára Sándor, az MMA néhai tagjai, valamint Molnár Zoltán és néhai Telek Balázs fotóművészek voltak, a kiállítás kurátora pedig Uhl Gabriella volt.

Orosz István kiállítása

Január 24-én a jekatyerinburgi Jelcin Központban nyílt meg Orosz István grafikus művész, akadémikus „Illúzió grafikában és plakáton” című kiállítása. A rendezvény a moszkvai Magyar Kulturális Intézet szervezésében, főkonzulátusunk támogatásával valósult meg. A kiállítást a Jelcin Központ részéről Ilja Sipilovszkih, a művészeti galéria vezetője nyitotta meg, magyar részről Szűcs Szergej főkonzul és Hegyi Anita, a moszkvai Magyar Kulturális Intézet igazgatója méltatta a művész munkásságát. Ezt követően Orosz István mutatta be alkotásait, tárlatvezetést tartva a megjelent nagyszámú közönségnek.

Makovecz-kiállítás

Február 8-án érkezett Kazanyba a Makovecz Imre építészetét bemutató vándorkiállítás. A világhírű építész munkásságába bepillantást engedő, 2014-ben a Pesti Vigadóban nyílt tárlat anyagából összeállított reprezentatív életmű Moszkva, Szentpétervár, Cseljabinszk, Jekatyerinburg, Nyizsnyij Novgorod és Izsevszk után, ezúttal Kazany városának kulturális programját gazdagította a főváros Kreml épületében. Az oroszországi helyszíneken a kiállítási anyag összeállítója, Csernyus

Lőrinc építész, művészeti író, akadémikus szakmai vezetéssel és előadásaival gondoskodott Makovecz örökségének értékesítéséről. A vándorkiállítás hozománya szellemi és építészettörténeti értékei mellett a Magyar Művészeti Akadémia ismertebb tétele nemzetközi szinten, valamint az interkulturális kapcsolatok kiterjesztése. A köztestületet az orosz kiállítóhelyszíneken Csernyus Lőrinc akadémikus, a Makovecz Imre-kiállítások állandó kurátora képviselte.

Roll-up kiállítás a Teheráni Nemzetközi Animációs Filmfesztiválon, szakmai találkozók lebonyolítása

Március 3. és 7. között rendezték meg a Teheráni Nemzetközi Animációs Filmfesztivált, amelyen zsűritagként Mikulás Ferenc, a köztestület nem akadémikus tagja, a Kecskemétfilm ügyvezető igazgatója is közreműködött. Az ő kezdeményezésére, majd a fesztivál meghívására több magyar együttműködő partner is kapcsolódott a programhoz, így a fesztiválra a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa, a Kecskemétfilm, valamint a Magyar Művészeti Akadémia közös delegációval érkezett. A delegáció tagjai március 8-ig a szakmai programokon (előadások, workshop, kiállítás megnyitó) kívül számos kultúrdiplomáciai látogatást is tettek. A köztestület részéről előadást tartott Kucsera Tamás Gergely főtktár és Orosz István animációs film-rendező, akadémikus; a delegáció tagja volt Komlóssy Ágnes, az MMA Titkársága főosztályvezető-helyettese is.

„Magyarok Kazahsztánban, régen és most” – vendéglőadások

Április 9-én a Magyar Művészeti Akadémia Kazahsztánról rendezett beszélgetést „Magyarok Kazahsztánban – régen és most” címmel az Andrássy úti irodaházának rendezvénytermében. A délután során képes beszámolót láthattak a Kazahsztánból érkezett látogatók, valamint kazah népdalok is felcsendültek. Vendégek voltak Babakhumar Khinayat, Kurmangazy Zhandildin, Bankovics Attila ornitológus, valamint Kovács Zsolt zoológus; a program házigazdája Szemadám György festőművész, az MMA elnökségi tagja volt.

Roll-up kiállítás a stuttgarti animációs filmfesztiválon Trickfilm Nemzetközi Animációs Filmfesztiválon

A stuttgarti Magyar Kulturális Intézetben nyílt meg május 2-án a „Trickfilm” fesztiválhoz kapcsolódó magyar animáció-történeti kiállítás, amely május 20-áig volt látogatható. A tárlatot Kucsera Tamás Gergely, az MMA főtktára nyitotta meg, a köszöntőt Fülöp József, a budapesti Moholy-Nagy Művészeti Egyetem rektora mondta. Az 1982-ben alapított stuttgarti nemzetközi animációs filmfesztivál, az Internationales Trickfilm-Festival Stuttgart – Stuttgart International Festival of Animated Film (ITFS), a világ egyik vezető animáció filmes eseménye. A fesztivál bemutatja az animációs filmkészítés teljes körű és legmodernebb spektrumát, valamint annak a vizuális effektusokkal, építészettel, művészettel, dizájnnal, zenével és játékokkal való kereszteződését. Az esemény – melyen számos iparág képviselteti magát – olyan platformot kínál a forgalmazóknak, produkciós irodáknak, ahol rendkívül széles körű közönség számára mutathatják be filmjeiket és transzmédia projektjeiket. A kiállítást „100 Jahre Animation in Ungarn” címmel, ingyenesen lehetett megtekinteni a Stuttgarti Magyar Kulturális és Tájékoztatási Központban.

Magyar Filmhét és roll-up kiállítás az izraeli Magyar Kulturális Évad keretében

A március 15-e és október 23-a között zajló izraeli Magyar Kulturális Évad programjaként a Magyar Művészeti Akadémia a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem és a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság együttműködésével, a Tel-avivi Magyar Nagykövetség szervezésében május 12. és 20. között zajlott az Izraeli Magyar Filmhét. A rendezvénysorozat fő helyszíne Tel-Aviv legnagyobb művész mozija, a Cinematheque volt, ahol május 12-én este az esemény nyitófilmjeként Topolánszky Tamás CURTIZ című filmjét vetítették le. A hét során további magyar filmeket, így A berni követet, a Félvilágot, a Macskafogót, és az Eldorádót vetítették; utóbbi két film digitális restaurálása a Filmarchívum és a Filmlabor által, a Magyar Nemzeti Filmalap hosszú távú filmdigitalizálási és filmrestaurálási programja keretében valósult meg. A programot, amely a magyar filmtörténet kincseinek az utókor számára történő megőrzését célozza, a Magyar Művészeti Akadémia is támogatta; a rendezvénysorozatban az MMA-t a köztestület főtktára képviselte. Tel-Aviv mellett további helyszíneken, Haifában és Jeruzsálemben is vetítettek magyar filmeket.

A Külgazdasági és Külügyminisztérium éves intézet-igazgatói és kulturális attaséknak szervezett találkozója

„A Magyar Művészeti Akadémia nemzetközi és határon túli tevékenysége” címmel tartott előadást Kucsera Tamás Gergely, az MMA főtktára a Külgazdasági és Külügyminisztérium Konferenciatermében megrendezett éves intézet-igazgatói és kulturális attaséknak szervezett találkozón.

Az MMA Verstrichene Zeit – Elfolyó idő című képzőművészeti tárlata Passauban

A „30 éve szabadon” emlékév programsorozatához kapcsolódóan július 5. és szeptember 29. között „Verstrichene Zeit – Elfolyó idő” című, kortárs képzőművészeti kiállítást szervezett az MMA a passauai Modern Művészetek Múzeumában. A nyugati határnyitás harmincéves évfordulóján az MMA akadémikus tagjainak munkái e meghatározó történelmi eseményt idézték meg a művészet nyelvén, a német-magyar kapcsolatok kiemelten fontos kulturális állomásaként. A magyar-bajor kultúrdiplomáciában is jelentős esemény megnyitóján beszédet mondott Marion Bornscheuer, a múzeum igazgató asszonya, Tordai-Lejkó Gábor, Magyarország müncheni főkonzulja, Bernd Sibler, tudományért és művészetért felelős államminiszter, Urban Mangold, Passau városának polgármestere, Balog Zoltán, társadalmi ügyekért felelős miniszterelnöki biztos, illetve Kucsera Tamás Gergely, az MMA főtktára.

Kínai festődelegáció fogadása a Pesti Vigadóban

A Kínai Népköztársaság Kulturális és Idegenforgalmi Minisztériumának Művészeti Fejlesztési Központja a Chi Fu Investment Group-pal együttműködésben állófogadással egybekötött ünnepi megnyitót tartott augusztus 21-én este az Ybl Budai Kreatív Házban. A magyar-kínai diplomáciai kapcsolatfelvétel 70. évfordulójának keretében megvalósuló programon az „Új Tengeri Selyemút – Kulturális és Művészeti Csere Központ Európai Székhelye” budapesti megnyitása alkalmából. A kínai delegáció, így a Chi Fu Investment Group elnöke, Frank Liu, Austin Jieh, a Chi Fu Investment Hungary Kft. ügyvezető igazgatója, illetve a hazánkba látogatott kínai festőművészek és családtagjaik a Magyar Művészeti Akadémia meghívására az ünnepi megnyitó előtt tárlatvezetésen vehettek részt a Pesti Vigadóban. A delegációt házigazdaként Stefanovits Péter akadémikus, a Képzőművészeti Tagozat vezetője fogadta.

Japán antik gyermekkimonó kiállítás a Hagyományok Házában

Szeptember 9. és 25. között japán antik gyermekkimonó tárlat nyílt a Magyar Művészeti Akadémia támogatásával a Nakano Kazuko-gyűjteményből a Hagyományok Házában, ahol mintegy 50 darab, a japán kultúra egyik alappilléreinek számító, különleges kimonót állítottak ki. A megnyitó ünnepségen beszédet mondott a gyűjtő gyermeke, Nakano Rie, Lévai Anikó, a miniszterelnök felesége, Jankovics Marcell, az MMA alelnöke, Hende Csaba, az Országgyűlés alelnöke és Hoppál Péter, az Országgyűlés Magyar-Japán Baráti Csoportjának elnöke.

Az MMA Verstrichene Zeit – Elfolyó idő című képzőművészeti tárlata Stuttgartban

A nyáron Passauban debütált kiállítás október 2-án a stuttgarti Magyar Kulturális Intézetben kapott helyet. A nyugati határnyitás 30. évfordulójára összeállított tárlat 23 nemzetközileg is kiemelkedő alkotóművész munkáiból adott válogatást. A két hétig tartó kiállítás megnyitó ünnepségén Kucsera Tamás Gergely, az MMA főtktára, valamint B. Szabó Dezső, a stuttgarti Magyar Kulturális Intézet igazgatója mondott beszédet.

Kéz, ami összeköt – kiállítás a Cshongdzsui Iparművészeti Biennálén Dél-Koreában

Magyarország és a Koreai Köztársaság idén ünnepelte diplomáciai kapcsolatfelvételének 30. évfordulóját, amelynek tiszteletére meghívott vendégként vehetett részt a dél-koreai Cshongdzsu városában megrendezett kézműves biennálén, ahol Sára Ernő kurátor, akadémikus koncepciója alapján mutatkozott be a magyar kézműves és iparművész szakma. Az október 8-i megnyitó ünnepségen beszédet mondott Kucsera Tamás Gergely, az MMA főtktára. A közel 70 magyar műtárgyból álló kiállítást az ázsiai és dán alkotásokkal együtt november 17-ig láthatta a közönség Cshongdzsu közel 3000 négyzetméteres, régi dohányfeldolgozó üzemcsarnokában. A Magyar Napon, melyet október 26-án tartottak, Néma Júlia keramikai művész a magyar és koreai kerámiaművészet kapcsolódási pontjairól mesélt az érdeklődőknek, és a Csillagszeműek táncosai adtak ízelítőt a magyar táncművészetből.

Mindennapok művészete – iparművészet és dizájn Magyarországról című kiállítás Tel-Avivban

Izrael és Magyarország diplomáciai kapcsolatfelvételének 30. évfordulója alkalmából, az izraeli Magyar Kulturális Évad keretén belül valósult meg a Magyar Művészeti Akadémia kraft és dizájn alkotásokból összeállított tárlata, mely október 10. és 26. között kapott helyet az izraeli kikötővárosban. A megnyitón beszédet mondott Benkő Levente, Magyarország izraeli nagykövete, valamint a köztestület képviselőjében Vashegyi György elnök és Sára Ernő akadémikus, a kiállítás kurátora. A Capa Központból Boronyák Vivien köszöntőjét hallgathatták meg az egybegyűltek, emellett a kiállítás egyik vendégművésze, a világhírű, magyar származású izraeli plakátművész, Dan Reisinger pár szavas megemlékezésére is sor került.

Őszi művészeti programok Kassán, a Rovás Polgári Társulásban

2019 őszén a Rovás Őszi Artfeszt rendezvényen három köztestületi kulturális program is megvalósult, a kassai Rovás Polgári Társulással együttműködésben a Magyar Jelenlét Házában. Október 3-án az MMA Építőművészeti Tagozata a Nemzeti Szalonról tartott előadást Pásztor Péter, Krcho János, Rudolf Mihály, Sulyok Miklós akadémikusok és Viszlai József

Ybl Miklós-díjas építész közreműködésével, emellett Bodonyi Csaba építőművész, akadémikus életmű-könyvét (Sulyok Miklós: Bodonyi Csaba építészete) is bemutatták. Október 17-én pedig az MMA Irodalmi Tagozatának vezetője, Mezey Katalin tartott irodalmi megemlékezést az Ady-évforduló kapcsán.

Az MMA Nemzetközi és Határon Túli Ügyek Bizottságának ülése Beregszászon

Az MMA Nemzetközi és Határon Túli Ügyek Bizottsága október 25-én és 26-án a kárpátaljai Beregszászra látogatott, ahol éves kihelyezett ülésén túl részt vett a Magyarország Beregszászi Konzulátusa által szervezett „30 éve szabadon – A magyar rendszerváltás és a külhoni magyarság” című konferencián is. A rendezvény első napján került sor a kárpátaljai magyar festők tárlatának megnyitójára, amelyen – mások mellett – Szilágyi Mátyás főkonzul és Kucsera Tamás Gergely, az MMA főtítkára mondott beszédet.

Los Angeles-i Magyar Filmfesztivál

A magyar filmeket, alkotókat és nyelvet népszerűsítő Los Angeles-i Magyar Filmhetet a Magyar Nemzeti Filmalap, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa és a Magyar-Amerikai Filmszínházi Társaság támogatásával 2019-ben

19. alkalommal rendezték meg az Egyesült Államokban. A filmes seregszemléhez kapcsolódóan Takó Sándor producer, jogász november 12-én tartott előadást a Kaliforniai Egyetemen a magyar filmművészetről, a magyar művészeti intézményrendszerekről, kiemelten a Magyar Művészeti Akadémia tevékenységéről.

Orosz István kiállítása a Tokiói Magyar Intézet megnyitóján

A Magyar Művészeti Akadémia és a Külgazdasági és Külügyminisztérium együttműködésével került sor a tokiói Magyar Kulturális Intézet december 6-i avatóünnepségével egybekötött kiállítás megnyitójára, melyen Orosz István akadémikus plakátjait és rézkarcait tekinthette meg a közönség; a kiállítást a köztestület főtítkára nyitotta meg. A tárlaton helyet kapott a Shigeo Fukuda emlékére készített plakát is a japán-magyar diplomáciai kapcsolatfelvétel 150 éves évfordulójának méltó megemlékezéseként.

Az MMA Verstrichene Zeit – Elfolyó idő című képzőművészeti tárlata Berlinben

December 12-én Passau és Stuttgart után Berlinben is bemutatták az „Elfolyó idő” című tárlatot, amely a német fővárosban működő magyar kulturális intézet, a Collegium Hungaricum Berlin épületében kapott helyet. A megnyitón Vashegyi György, az MMA elnöke mondott beszédet.

Kéz, ami összeköt – kézműves kiállítás a szöuli Magyar Kulturális Intézet megnyitásának alkalmából

A koreai–magyar diplomáciai kapcsolatfelvétel 30. évfordulójának méltó megkoronázásaképpen december 11-én megnyitotta kapuit a szöuli Magyar Kulturális Intézet, ahol elsőként a korábban, a cshongdzsui iparművészeti biennálén bemutatott „Kéz, ami összeköt” című, magyar kézműves és iparművészeti alkotásokat felvonultató tárlat kapott helyet. A kiállításon Sára Ernő akadémikus, a kiállítás kurátora tartott tárlatvezetést, valamint work-shop jellegű előadást hallhatott a koreai közönség Néma Júlia keramikumművésztől.

Orosz István kiállítása Moszkvában

December 14-én nyílt meg Orosz István akadémikus kiállítása az orosz fővárosban, a Lenin könyvtárban. A kiállítás megnyitót követően akadémikusunk tárlatvezetést, és több, nagy sikerű előadást tartott az érdeklődő közönség számára a moszkvai Tretyakov-képtárban is. A program az MMA, a Külgazdasági és Külügyminisztérium, illetve a moszkvai Magyar Kulturális Intézet szervezésében valósult meg.

5. INTÉZMÉNYFENNTARTÁS

A vizsgált időszakban a köztestület irányítása alatt három költségvetési szerv – a 2012. január 1-jén alapított Magyar Művészeti Akadémia Titkársága, a 2014. január 1-jén alapított Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet, továbbá a 2017. november 1-jén alapított Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ – működik, továbbá a köztestület három gazdasági társaság – a Műcsarnok Közhazsnú Nonprofit Kft., a Pesti Vigadó Nonprofit Kft. és a 2017. októberben alapított MMA Kiadó Nonprofit Kft. – tekintetében gyakorol tulajdonosi jogokat.

A Magyar Művészeti Akadémia Titkársága működését külön fejezet tárgyalja.

Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet (MMKI)

2018

Kiemelkedő szakmai rendezvények – nyilvános konferenciák, műhelyviták, esték a Hild-villában

- a) Január 23-án az MMKI és az Európai Tudományos, Oktatási és Kutató Intézet közös együttműködés keretében lezajlott kutatásának zárásaként rendezte meg „A felsőoktatás nemzetköziesedése – különös tekintettel a művészeti felsőoktatásra” címmel konferenciáját a Pesti Vigadóban.
- b) Az MMKI kétnapos évindító konferenciáját 2018. február 12-13-án tartotta „A magyar művészetelmélet hagyományai” címmel szintén a Pesti Vigadóban.
- c) Az „Esték a Hild-villában” rendezvénysorozat 2018 I. félévének előadásai szintén februárban indultak „Haza a magasban” címmel, amely a kortárs magyar művészet határon túli műhelyeit mutatta be kéthetenként az érdeklődőknek:
 - Káldi Gyula: Három kortárs erdélyi építész munkásságának bemutatása,
 - Lőrincz P. Gabriella: Túlélés Kárpátján (a kárpátaljai irodalom),
 - Márkus Béla: Szilágyi István pályaképe,
 - Szakolczay Lajos: A kortárs magyar képzőművészet határon túli műhelyeiről,
 - Tóth László: A felvidéki (szlovákiai) magyar irodalom műhelyei,
 - Windhager Ákos: Terényi Ede zeneszerző munkássága,
 - Szilveszter László Szilárd: „Haza a magasban / s a mélyben” – kortárs erdélyi irodalmi fórumok, alkotóműhelyek.
- d) Az MMKI és a Szerzői Jogi Fórum Egyesülete kutatási együttműködésben állapodott meg 2017 őszén. E kutatási program keretében „A nemzeti kultúra fogalma és védelmének nemzetállami mozgástere” címmel tartott műhelybeszélgetést a Hild-villában február 28-án.
- e) Az MMKI tudományos konferenciáinak sorát március 28-án Nagy Gáspár és Szokolay Sándor nagyszabású életművéről „Symphonia Ungarorum” címmel folytatta a Pesti Vigadóban.
- f) Május 2-án tartotta az MMKI-val közös kutatásának első műhelybeszélgetését Grad-Gyenge Anikó „Szerzői jogi kutatás a komolyzenében” címmel.
- g) Az MMKI háromnapos nemzetközi konferenciát tartott „The Light and Shadow of ‘K. und K.’ Cultural Memory in the Self-Image of Central Europe” címmel Szigligeten május 7. és 9. között. A közép-európai kulturális identitásról szóló nemzetközi találkozó harmadik állomása volt a szigligeti rendezvény.
- h) Május 14-én műhelyvita zajlott a Hild-villában Hajós-Baku Eszter megbízott kutató „A két világháború közötti protestáns templomok centralizáló formái Magyarországon” címmel írt tanulmányáról.
- i) Az MMKI május 15-én „Eszmetörténeti lehetőségek” címmel rendezett műhelykonferenciát a Hild-villában.
- j) Május 31-én és június 1-jén az MMKI „Vallás – nép – művészet” címmel rendezett egyházművészeti konferenciát a Műcsarnokban. A konferencia kapcsolódott a „Kéz | Mű | Remek. Népművészet. Nemzeti Szalon 2018” című programhoz.
- k) Az „Esték a Hild-villában” rendezvénysorozat 2018 II. félévének előadásai szeptemberben indultak „140 éves a fonográf” címmel:
 - Windhager Ákos: Moór Emánuel és a marketing,
 - Pap János: „Verba volant, scripta manent.” Viaszba karcolt hangok – a fonográf, az első mechanikus hangrögzítő és visszajátszó,
 - Juhász Zoltán: A hosszúfurulya felélesztése és a fonográf,

- Pávai István: A fonográf előnyei és hátrányai a népzene kutatásban,
 - Árendás Péter: Lajtha László erdélyi gyűjtései,
 - Sebő Ferenc: Vikár Béla és a fonográf,
 - Fehér Anikó: Edison Amerikában és Magyarországon.
- l) Szeptember 4-én Bólya Anna Mária megbízott kutató műhelybeszélgetés keretében a táncosképzés és a tánctanárképzés helyzetét és lehetséges innovációit járta körbe „5th Generation – TÁNC” címmel.
- m) Szeptember 10-én volt Tornai Szabolcs „»Hol a bóbítád?« A transzcendencia képzetei a modern magyar költészetben” című – az MMKI felkérésére a Gondolat Kiadó által megjelentetett – kötetének bemutatója.
- n) Szeptember 17-én Urbán Erzsébet megbízott kutató műhelyvita keretében mutatta be elkészült tanulmányát „A kettős szentév építészeti vonatkozásai – Az 1938. évi Szent István jubileum és a 34. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus” címmel.
- o) Szeptember 24-én folytatódott a Kodály Zoltán nevelési elveiről szóló szimpózium „Mozgó Dó II. – A zene lelki táplálék” címmel a Pesti Vigadó Makovecz termében.
- p) Új építészeti előadás-sorozat indult a FUGA Kortárs Építészeti Központban „Haza a mélyben I. Kortárs öko-regionalista építészet Romániában” címmel Nemes Károly, Kozma Zsolt, András Pálffy, Tövissi Zsolt építész munkásságának bemutatásával.
- q) Másodszor zajlott a Kutatók Éjszakája program szeptember 28-án a Hild-villában, közel 150 látogató részvételével.
- r) Október 15-16-án kétnapos szimpózium dolgozta fel Krúdy Gyula műveinek tárgy, tér, távlat, metszet, textúra, képzet, toposz, attribútum vezérszavakban összpontosuló kulturális emlékezetét a Szindbád Rendezvénytérben, „Krúdy- Egy város anatómiája” címmel.
- s) November 12-én folytatódott a különböző tudásterületeket, illetve az eszmetörténet közötti módszertani kapcsolatokat, metszeteket vizsgáló műhelykonferencia-sorozat „Eszmetörténeti lehetőségek II. – Filozófia és eszmetörténet” címmel a Hild-villában.
- t) Az Erkel-emlékév alkalmából november 19-én „Kortársunk Erkel” címmel tudományos ülésszak keretében tárgyalták Erkel Ferenc műveinek politikai reprezentációhoz való viszonyát és a karmesteri-zenekarvezetői örökséget.
- u) November 26-án a Szent Korona hazatérének 40. évfordulóját ünneplő emlékévi alkalmából „A Szent Korona művészete” címmel konferencia zajlott a Makovecz Központban.
- v) Az MMKI a „Németh László a magyar művelődéstörténetben” címmel december 3-4-én megrendezett kétnapos konferencián a Kossuth-díjas íróra emlékezett a Pesti Vigadó Makovecz termében.
- w) A „Fundamenta profunda” könyvsorozatban megjelent négy új kötetet december 5-én és december 6-án mutatott be az MMKI:
- december 5-én az MMA irodaházának rendezvénytermében Falusi Márton „Jog és irodalom, haza és haladás a magyar eszmetörténetben” című kötetét és a „»Sereglés voltam egymagam« Tanulmányok Csoóri Sándorról” című konferenciakötetet.
 - december 6-án a Hild-villában Fehér Anikó „»Kis Kidéből nékem el kell menni« Járdányi Pál a népzene kutató” című kötetét és a „»Divertimento concertante« Tanulmányok Bartók Béláról és Járdányi Pálról” című konferenciakötetet.
- x) Az MMKI eszmetörténeti műhelykonferencia-sorozatának harmadik alkalmával zárta konferenciáit a 2018-as évben „Eszmetörténeti lehetőségek III. Filozófia – eszmetörténet – irodalomtörténet” címmel december 10-én a Hild-villában.

Kiadványok

„Fundamenta profunda” című sorozat

Az MMKI 2016-ban indította útjára „Fundamenta profunda” című sorozatát, amelynek hatodik kötete, Falusi Márton, az MMKI tudományos munkatársának „Jog és irodalom, haza és haladás a magyar eszmetörténetben” címmel 2018-ban jelent meg.

A sorozat hetedik kötete a 2017 februárjában Csoóri Sándor munkásságáról megrendezett konferencia tanulmányait tartalmazza, amely „»Sereglés voltam egymagam« Tanulmányok Csoóri Sándorról” címmel jelent meg.

A sorozat nyolcadik kötete, a „»Divertimento concertante« Tanulmányok Bartók Béláról és Járdányi Pálról” címmel szerkesztett formában közli a Bartók Béla és Járdányi Pál zeneszerzők, zenetudósok életművének összehasonlítására

vállalkozó előadásokat; a 2016 őszén az MMKI által tartott „Bartók és Járdányi a társművészetek tükrében” című tudományos konferenciája alapján.

„»Kis Kidéből nekem el kell menni ... « Járdányi Pál, a népzene kutató” címmel a sorozat kilencedik kötete teljes képet ad Járdányi Pál népzenevel kapcsolatos tevékenységéről, Fehér Anikó szerkesztésében.

„Kor-Kultúra-Kapcsolódás”

Az MMKI a „Kor-Kultúra-Kapcsolódás” című új könyvsorozata első kiadványát (Kávási Klára: Németh Antal) 2018. december 12-én mutatta be.

Dokumentációs Központ és Szakkönyvtár

A könyvtár 2017. november 1-jétől működik az MMKI szervezeti egységként. Alapfeladata, hogy teljességre törekvően gyűjtse – minden hagyományos könyvtári eszközzel és a legújabb technikák könyvtári jellegű felhasználásával – a Magyar Művészeti Akadémia rendes, levelező, néhai és posztumusz tiszteleti tagjainak bármilyen formában fellelhető teljes életművét, illetve az alkotók munkásságáról megjelent szakirodalmat.

A könyvtár két szolgáltatási helyen működik: a kutatóintézet székhelyeül szolgáló Hild-villában, valamint a Pesti Vigadó épületében. 2018-ban négy nagyobb hagyaték gyarapította a könyvtár állományát. Tovább folytatódott a MMA tagjai életműveinek könyvtári gyarapítása is.

Szakkönyvtári profiljához illeszkedően a könyvtár több online adatbázisra is előfizet, ezáltal elektronikusan olvasói rendelkezésére bocsátja több hazai és külföldi adatbázis teljes anyagát, ami több ezer nemzetközi szakfolyóirat archív és kurrens számainak elérését jelenti.

A könyvtár látogatottsága az elmúlt évekhez képest több, mint duplájára emelkedett.

Az MMA hároméves művészeti ösztöndíj programja

A Kormány – az 1696/2017. (IX. 22.) Korm. határozat alapján – az MMA művészeti ösztöndíj rendszerének megújítására többletforrást biztosít 2018 és 2021 között.

Az 2018-ban bevezetett új, hároméves ösztöndíj tekintetében a program szakmai lebonyolítására az MMA elnöksége az MMKI-t kérte fel.

Az MMA 2018–2021. évekre szóló Művészeti Ösztöndíjprogramjának pályázati felhívása egyértelműen sikeresnek volt mondható, arra 1.121 érvényes pályázatot nyújtottak be. A bírálatok lezárása, majd ezt követően a döntőbizottság döntése 2018. augusztus közepén történt meg, az ösztöndíjasokkal a szerződéskötési folyamat 2018 szeptemberében zárult.

Az ösztöndíjprogram keretében az MMA művészeti ösztöndíjasok negyedéves előrehaladási jelentések formájában adnak számot időszaki tevékenységükről, s folyamatosan tájékoztathatják a nyilvánosságot művészeti programjuk fázisairól, eseményeiről a művészeti ösztöndíjprogram hivatalos honlapján (<https://osztondij.mma-mmki.hu>).

Makovecz-központ és Archívum

Az MMKI 2017 óta gondoskodik a Makovecz Központ és Archívum működéséről, amely 2018 májusától Makovecz Imre munkásságához szervesen kötődő, rendszeres programokkal várja az érdeklődőket. 2017 vége – 2018 eleje a felkészülés és tervezés ideje volt elsősorban, 2018. második felétől ugyanakkor már olyan színvonalas programoknak is helyszínt biztosított a Makovecz Központ, mint a 2018. szeptember 29-én, Szent Mihály napján megrendezett „Beszélgetés Makovecz Imrével” előadás Kampis Miklós akadémikus, a Nemzet Művésze, Kossuth-díjas építőművész részvételével, a november 7-én lezajlott Héttorony Fesztivál Nyitóünnepség vagy a Szent Korona hazatérének 40. évfordulóját ünneplő emlékvé alkalmából megrendezett „A Szent Korona művészete” című konferencia 2018. november 26-án.

Felsőoktatási intézményekkel zajló kutatási program együttműködések

2018 őszén 17 művészeti felsőoktatásban résztvevő leendő partnerrel indult el projektindító egyeztetés közös kutatási programok lebonyolítására. A megkeresések célja volt egyrészt egy hosszú távú együttműködés megteremtése az érintettekkel, másrészt a programban résztvevők kutatási tervében foglalt szándékok szakmai és anyagi támogatása. A jelzett célkitűzés megvalósítása érdekében végül 12 művészeti felsőoktatásban érintett intézménnyel indult el a közös szakmai kutatási program lebonyolítására irányuló, hosszú távú együttműködés.

- a) A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Karának együttműködése mellett Grad-Gyenge Anikó kutatásvezető irányításával kezdődött el szerzői jogi kutatás, amely a design területének szerzői jogi kérdéseit vizsgálja, majd a kutatás alapján kézikönyv és szillabusz készül.
- b) Az Együtt a Művészetért Egyesület „A képzőművészet, mint brand” munkacímével készített komplex és gyakorlatias tudásanyagot összefoglaló tanulmánykötetet aktív művészek számára.
- c) A Kokas Nikolett művészettörténésszel megkezdett, a „Közoktatásban zajló vizuális művészeti nevelés Magyarországon” elnevezésű kutatás sikeresen lezárta első fázisára tekintettel tovább folytatódott 2018-ban.
- d) A Magyar Táncművészeti Egyetem együttműködése mellett Bólya Anna Mária kutatásvezető irányításával, „Auróra” fantáziánévvvel indult el a magyarországi balett születését feltáró kutatássorozat. „A magyarországi balett születése SOROZAT 1. és SOROZAT 2.” kutatás alapján kéziratok és kötetek készülnek.
- e) A Budapesti Metropolitan Egyetem „MŰ-KÖDÉSBEN / A GONDOLAT ÉS A MŰ (Jean-Luc Nancy)” címmel valósít meg kutatási programot, amelynek során a kutatás alatt összegyűjtött projekteket e-tankönyv / jegyzet formájában foglalják össze, illetve Jean-Luc Nancy részvételével előadás és workshop szerveződik.
- f) A korábban megkezdett „A Műhely modell – kutatási- és modell alkotási projektterv” további megvalósítása érdekében kötött szerződés a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Karának együttműködése mellett a Kulturális Innovációs Kompetencia Központ Egyesülettel.
- g) A Magyar Képzőművészeti Egyetem „140 szemeszter. Hetven éves a magyarországi restaurátor képzés” címmel indított kutatást, valamint a kutatás alapján kiadvány készítését vállalta.
- h) A Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kar és a Debreceni Egyetem Humán Tudományok Doktori Iskola együttműködésével kezdődött el a Jövő Művészetéért Alapítvány kutatása, amelynek tárgya „Az extrakurrikuláris művészeti tevékenység lehetőségei és hatásai (Az élménypedagógia jelenléte az oktatásban extrakurrikuláris keretek között).”.
- i) A Kaposvári Egyetem Rippl-Rónai Művészeti Kara „Légzőgyakorlatok – a Bauhaus pedagógiai programja” tárgykörben indított kutatást, amelynek során a Bauhaus évforduló kreatív megünnepléséhez kapcsolódva a kar oktatási módszerét ideiglenesen átalakítva művészeti iskola (és ezzel Bauhaus oktatási program) felállítása valósul meg. A program alapján online formában e-könyv (e-kiadvány) készül.
- j) A Kaposvári Egyetem Pedagógiai Kara és a Rippl-Rónai Művészeti Kara, továbbá a Csiky Gergely Színház Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság 2019 májusában országos konferenciát szervez a művészet – benne a színházművészet – és a pedagógia összekapcsolódása, egymást erősítő hatása témakörben.
- k) A Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kara által indított kutatás célja a közelmúltban elhunyt Bencsik István szobrászművész, az MMA néhai tagja hagyatékának feldolgozása, rendszerezése, forráshelyek felkutatása, archiválás, a kutatás eredményének dokumentálása.
- l) A Debreceni Egyetem Műszaki Kar, Építésztechnika Tanszéke 2019. március 25-29. között kulturális alkotóhetetet szervezett „ABLAKOK - köztéri installációk Debrecen lakótelepi részein” témakörben, amely a Debrecenben 2019 őszén, a MODEM-ben nyíló „Panel” kiállításához kapcsolódik. Az alkotóhét időtartama alatt a köztéri installációk létrehozására szakmai workshop keretében készülnek tervjavaslatok, amelyek közül szakmai zsűri választja ki a 2019 ősszel megvalósulókat.

Szervezet és személyi állomány

Az MMKI személyi állományának bővítése és továbbképzése folyamatos, amelynek eredményeképpen a 2018. évben egy fő tudományos munkatárs PhD fokozatot szerzett, egy fő pedig a Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Karán művészeti igazgató és művészetmenedzsment szakon kezdte meg tanulmányait.

Az MMKI személyi állományát 2018 decemberében 9 fő tudományos munkatárs, 3 fő könyvtáros és 4 fő adminisztratív személyzet mellett számos – az MMKI-val szerződéses jogviszonyban álló – külsős kutató alkotta.

2019

Szakmai rendezvények – nyilvános konferenciák, műhelyviták, esték a Hild-villában

- a) Az MMKI 2019 tavaszi félévében folytatta az „Esték a Hild-villában” című előadás-sorozatot figyelemmel annak nagy sikerére, „Krisztus kenyér s bor színében ...” – Az eucharisztia hatása a ma emberére címmel. Ezúttal a 2020-as 52. Nemzetközi Eucharisztikus Világkongresszusra való felkészülés jegyében kerültek megrendezésre az előadások.

- b) Az Esték a Hild-villában előadás-sorozat az őszi félévben „Gyűlj ki csillag sötét égen...” – Az elmúlt 100 év a népművészetben címmel került megrendezésre. Az előadók ezúttal az elmúlt száz évben a népművészet különböző területein történt jelenségeket, valamint a kutatás történetét mutatták be.
- c) Az MMKI 2019 tavaszi félévében folytatta építészeti előadás-sorozatát „Haza a mélyben II. – Kortárs öko-regionalista építészet Romániában” címmel, amelynek a FUGA Budapesti Építészeti Központ adott otthont. A sorozaton részt vett előadók: Köllő Miklós, Péterffy Miklós, Macalik Arnold, Korodi Szabolcs és Pásztor István.
- d) Az őszi félévben új építészeti programsorozat indult „Haza a kövekben I. – Kortárs szlovákiai építészet a modern és az organikus vonzásában” címmel, amely a Haza a mélyben sorozat folytatásaként szintén a FUGA Budapesti Építészeti Központban kapott helyet. A sorozaton részt vevő előadók: Jan Stempel, Sebastian Nagy és Krcho János akadémikus. A sorozat 2020. januártól folytatódik.
- e) 2019 tavaszán az MMKI új előadás-sorozatot indított „Könyvtári beszélgetések” címmel. A rendezvények havi rendszerességgel, a Pesti Vigadó könyvtárában kerültek megrendezésre.
- f) Az őszi félévben a Könyvtári beszélgetések előadás-sorozat két újabb alkalommal folytatódott:
- g) Január 21-én rendezték meg a „»Teljes dallamtérkép...« – A népzenei monográfia műfaji vizsgálata” című konferenciát a Pesti Vigadóban, amelyen a résztvevők összefoglalókat hallhattak az eddig megjelent népzenei kutatási munkákról, valamint több kiadás előtt álló anyag ismertetésére is sor került.
- h) Március 11. és 12. között művészetelméleti konferencia zajlott „A művészet közege” címmel a Pesti Vigadóban, amelyen az előadók azt vizsgálták, milyen nyomot hagy, milyen hatást vált ki a művészet mindabban, ami körülveszi, amiben maga elhelyezkedik és ahol ő maga is más művészetek vagy műalkotások közegeként létezik.
- i) Az április 1-én megrendezett „Művészet, média, marketing, avagy a műalkotás helye és méltósága a marketing korában” című konferenciának szintén a Pesti Vigadó épülete adott otthont. Az eseménynek többek között célja volt, hogy a kortárs magyar film elismert alkotóinak, szakembereinek tolmácsolásában ismertetésre kerüljön, hogy kell-e, s amennyiben igen, miként lehet egy európai filmművészeti alkotással felvenni a versenyt hazai és a nemzetközi piacon.
- j) Május 6-án rendezték meg „Az idő küszöbén – A magyar balett története” című konferenciát, amely az Óbudai Szindbád Rendezvényteremben kapott helyet. Az egyes előadások a zenetörténeti hagyományokra támaszkodó balett-történeti alapkutatási kérdésekről, törekvésekről és fejleményekről számoltak be.
- k) Immár harmadik alkalommal, május 13. és 15. között a Szigligeti Alkotóházban rendezték meg „A közép-európai identitás kortárs folyamatai” című tudományos találkozót, amely az előző évekhez hasonlóan elsősorban esztétikai, művészetelméleti és kultúratudományi szempontból vizsgálta a közép-európai identitás kérdését számos más tudományterület bevonása révén.
- l) Szeptember 6-án az MMKI „»Élet az énekekben« – Konferencia Bárdos Lajos születésének 120. évfordulójára” címmel szervezett konferenciát a Pesti Vigadóban, amelyen az előadók megidézték azt a szellemiséget, amely a sokoldalú, számos területen nagyot alkotó zeneszerzőt jellemezte.
- m) A Kutatók Éjszakája programsorozathoz idén is kapcsolódott az MMKI számos gyermek- és felnőtt programmal, bábelőadással, interaktív játékokkal, tudományos előadásokkal és tárlatvezetésekkel. A programok középpontjába ezúttal Kemény Henrik bábművész alakja került, akiről egész nap megtekinthető kiállítás várta az érdeklődőket.
- n) A „»Mozgó dó...« III. – Konferencia Kokas Klára emlékére” című konferencia előzményeihez hasonlóan többek közt a Kodály-módszert helyezte középpontba október 15-én a Pesti Vigadóban. Az előadások nagyrészt Kokas Klára pedagógiai módszerét tárgyalták, amely szintén a Kodály-módszerből eredeztethető.
- o) Október 28. és 29. között zajlott az a kétnapos konferencia, amely Szabó Dezső alakja köré szerveződött, és Szabó Dezső helye a magyar kultúrában címmel kapott helyet a Pesti Vigadóban. A tudományos eszmecsere az életmű szétszaggató jellegéből, sokirányú hatástörténeti vektoraiból fakadóan különböző tudományterületek képviselőit hívta párbeszédre.
- p) November 11-én „A történeted – Beszélgetés a digitális képiségről” címmel szimpóziumot rendeztek a FUGA Budapesti Építészeti Központban. A nyilvános beszélgetés az ezredforduló után általánossá váló digitális képi megjelenítés sajátosságainak azonosítására és értelmezésére törekedett.
- q) A november 18-án a Pesti Vigadóban megrendezett „Méregzöld – Összművészeti konferencia a természetről mint problémáról” című tudományos ülés célja volt, hogy kövesse az ökológiai gondolkodás azon célkitűzését, hogy a természethez aló viszonyulásunk mélyrétegeibe hatolva azokat a fogalmakat és rutinokat vizsgálja, amelyek elsődlegesen kapcsolódnak az ökológiai krízis és katasztrófa megértéséhez.

- r) A Cziffra György Fesztivállal közös együttműködésben szerveződött az a konferencia, amelyet november 20-án tartottak „»Ágyúk és virágok« – Cziffra György emlékezete” címmel a Duna Palotában. A rendezvényen hazai és nemzetközi kutatók, valamint pályatársak tekintették át a Cziffra György teljes életművét feldolgozó kutatás már meglévő eredményeit.
- s) December 4-én a Makovecz Központ és Archívumban rendezték meg a „Néptáncnyelven – Szimpózium” Timár Sándor közelgő 90. születésnapja tiszteletére című konferenciát, amely Timár Sándor művészetét mutatta be több oldalról, avatott szakemberek segítségével. Az előadók valamennyien Timár Sándor tanítványai, munkatársai, rokonai voltak.

Kiadványok

Az MMKI saját könyvsorozata, a *Fundamenta profunda* tizedik részeként új kötet látott napvilágot „Mozgóképek és paragrafusok – A filmgyártás intézményi és szabályozási kérdései” címmel.

Az MMKI *Documenta Artis* című saját könyvsorozatának második kötete „Magyar animációs alkotók I.” címmel jelent meg.

Az MMKI a 2016-os évben megkezdett gyakorlata szerint rendezvényeit megelőzően absztraktfüzeteket adott ki, a konferenciákat követően pedig az előadások anyagai összegyűjtésre kerültek, amelyek egységes szerkezetbe foglalt „műhelytanulmányokként”, mindenki számára elérhető, elektronikus formában folyamatosan kerülnek közlésre az MMKI honlapján. A 2019-ben megjelent *műhelytanulmányok* címei:

- Hullatja levelét az idő vén fája... Tanulmányok Arany János születésének 200. évfordulójára;
- „A teljesség felé” – Tanulmányok Weöres Sándorról;
- Miklós és Petar – Horvát–magyar politikai és kulturális kapcsolatok;
- A magyar művészetelmélet hagyományai;
- Vallás – nép – művészet – Egyházművészeti tanulmányok;
- A lélek mint a test formája, és a művészet mint a lélek formája;
- Szerzői jogi sorvezető komolyzenei szakemberek számára.

Dokumentációs Központ és Szakkönyvtár

A gyűjtemény jelenleg 12 000 kötetből áll és jelentős az elektronikus dokumentumok, e-könyvek, valamint a hang- és audiovizuális dokumentumok száma is. Az MMA tagjai életművének könyvtári rendszerben történő gyarapítása eredményképp több ezer analitikus leírást rögzítettek, és cikket gyűjtöttek különböző hazai folyóiratokból. Szakkönyvtári profiljához illeszkedően a könyvtár 2019-ben – a korábbiak mellett – több új online adatbázisra is előfizetett.

Makovecz-központ és Archívum

Az MMKI 2017 óta gondoskodik a Makovecz Központ és Archívum működéséről, amely 2019-ben is rendszeres programokkal várta az érdeklődőket. 2019-ben a tervezett program- és előadástémák többsége tematikus sorozatok keretében valósult meg, döntően az MMA Művészeti Ösztöndíjprogramjához kapcsolódó művészeti, kulturális programokkal. Két új programelem is megjelent: a *Mozgásforma kísérletek* előadás-sorozat és a *MI-KOR* műhelyprogram-sorozat.

Az MMA hároméves művészeti ösztöndíj programja

A Kormány 1696/2017. (IX. 22.) számú határozata alapján az MMA művészeti ösztöndíj rendszerének megújítására többletforrást biztosít 2018 és 2021 között. Az ösztöndíjprogram szakmai lebonyolítását az MMKI látja el az MMA elnöksége felkérése alapján.

A 2019-ben meghirdetett Művészeti Ösztöndíjprogramra 1324 darab érvényes pályázat került benyújtásra, amelyből a 100 nyertes pályázóval augusztus folyamán zárult a szerződés-kötés, majd 2019 végén az első beszámolás.

A 2018–2021. évi ösztöndíjasok három beszámolására, valamint az első év teljesítésének átfogó ellenőrzésére is sor került. Az így megállapított hiányosságokból, illetve egyéb okból kifolyólag három ösztöndíjasnak szűnt meg az ösztöndíja 2019 végén.

Az ösztöndíjasok 2018 végétől az ösztöndíjas honlapon rendszeresen bejegyzéseket tehetnek közzé előrehaladásukról és az MMA MMKI által szervezett találkozókra építhetik szakmai kapcsolataikat. A program további népszerűsítése céljából az MMA MMKI kisfilmeket forgatott, amelyhez kiválasztott ösztöndíjasok adtak interjút.

Kutatás

Az MMKI alapfeladatát egyrészt 8 fő állományban lévő kutatóval, tudományos munkatárssal, másrészt ún. külsős kutatókkal, tehát szerződéssel foglalkoztatott, rövid- és középtávú projektek megvalósítására felkért szakemberek megbízásával látja el.

Az állományban lévő kutatók állandó előadói voltak a Kutatóintézet rendezvényeinek 2019-ben is, valamint aktív résztvevői az ezekhez kapcsolódó műhelytanulmányok elkészülésének.

Az MMKI számos külső szakembert bízott meg 2019-ben művészetelmélethez kapcsolódó kutatások lefolytatásával, tanulmányok készítésével – amelyekhez több műhelybeszélgetést szerveztek.

Szervezet, személyi állomány és működés

Az MMKI személyi állományának bővítése és továbbképzése folyamatos, amelynek eredményeképpen 2019-ben 1 fő tudományos munkatárs egyetemi tanári címet szerzett.

Az MMKI személyi állományát 2019 decemberében 8 fő tudományos munkatárs és 3 fő könyvtáros mellett 7 fő adminisztratív személyzet alkotja – a megnövekedett feladatok megfelelő ellátása érdekében.

Az MMKI székhelyként szolgáló Hild-villa működtetése, karbantartása és állagmegóvása folyamatos.

Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ

2018

Kiemelkedő szakmai rendezvények – kiállítások, konferenciák, szakértői tevékenységek

- 1) Január 16-án a Barabás-villában megnyílt a „Sztehlo Lili üvegfestő színpompás ablakai” című kiállítás, amely a MÉM MDK, valamint a Stehlo Lili Kulturális Egyesület és XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat együttműködésében valósult meg.
- 2) Január 25-én a MÉM MDK előadásokkal, fotózással, a konferenciakötet szerkesztésében történt közreműködéssel vett részt a Régi Épületek Kutatóinak Egyesülete (RÉKE) által szervezett „Az értékleltár szerepe a műemlékvédelemben” című konferencián.
- 3) Április 18-án a MÉM MDK teljes munkatársi állománya részt vett a Műemléki Világnap alkalmából az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottsága által szervezett „Közös örökség - közös felelősség” című konferencián, ahol mások mellett az intézmény megbízott igazgatója, Varga Mariann is köszöntőt mondott.
- 4) Május 3-án a „»Józsátság, ellentétek, derű« Medgyaszay István építőművészete” című kiállítás nyílt Kassán Medgyaszay István születésének 140. évfordulója alkalmából, a Szeghalmy Bálint Építészeti Alapítvány rendezésében, az MMA és a MÉM MDK támogatásával. Az utazó kiállítás májusban és júniusban Komáromban, Rárósmúlyadon, Ógyallán és Rimaszombatban is bemutatkozott.
- 5) Május 15-én „»Se szavam se gondolatom: csak néztem és gyönyörködtem« Medgyaszay István építőművészete” című kiállítás nyílt Marosvásárhelyen, szervezői a Kós Károly Alapítvány és a MÉM MDK voltak. A vándorkiállítás májusban és júniusban Resicabányán, Nagyváradon, Bukarestben és Kolozsvárott is megtekinthető volt.
- 6) Május 30-án megnyílt a „Waves of Art Nouveau/A szecesszió hullámai” című nemzetközi kiállítás hazai tárlata a FUGA Budapesti Építészeti Központban. A kiállítás az Iparművészeti Múzeum és a MÉM MDK együttműködésben valósult meg.
- 7) A június 21-én megnyílt „Kulisszatitkok: Színház kívül-belül” című csoportos tárlat- és programsorozathoz a MÉM MDK reprodukciókat biztosított és segítette a kurátort a Pesti Vigadóban a július 29. napjáig tartó eseménysorozat létrehozásában.
- 8) Több hazai projektnap után július 10-13. között zajlott a MÉM MDK három munkatársának első tanulmányútja, amelynek során Párizs több múzeumában és más franciaországi kiállítóhelyeken ismerték meg a „HistoPad” elnevezésű multimédiás, kiterjesztett valóságon alapuló alkalmazás segítségével a helyszínek innovatív eszközökkel való interaktív, élményközpontú bemutatását.
- 9) Augusztus 22-én „Felejthetetlen hangulatok, bölcs tanulságok” Medgyaszay István építész Indiában címmel nyílt meg kiállítás Új Delhiben, a Delhi Egyetem Szláv és Finnugor Tanulmányok Tanszékén, amelynek anyagát a MÉM MDK állította össze.

- 10) A MÉM MDK muzeológusai a nemzetközi szakmai kapcsolatok ápolása és tapasztalatok gyűjtése céljából szeptember 9-13. között részt vettek a Dán Építészeti Központban, Koppenhágában rendezett ICAM konferencián.
- 11) A Kozma-emlékév keretében 2018. október 8-9. napjain zajlott a Design Hét egyik jelentős eseménye, a Kozma Konferencia a MÉM MDK szervezésében és több partnerrel együttműködésben. A Műcsarnok előadótermét mindkét napon a tervezett létszámon felül töltötték meg a résztvevők.
- 12) Október 15-én megnyílt a MÉM MDK „Napsugaras tornyok: Sándy Gyula építőművészete” című kiállítása, amelynek a Mész adott otthont.
- 13) A MÉM MDK műtárgykölcsönzéssel támogatta a „Szerb székesegyház a Tabánban: Az eltűnt Rácváros emlékezete” című kiállítást, amely november 8-án a Budapesti Történeti Múzeum Vármúzeumában nyílt meg.
- 14) A MÉM MDK hét műtárgyat kölcsönzött a november 9-én megnyílt International Cultural Centre, Krakó „Architecture of Independence in Central Europe” című kiállításához. A kiállítás magyar anyagának összeállítását, a műtárgyak kurír kíséretét a MÉM MDK munkatársa végezte.
- 15) November 20-án a MÉM MDK Daróczi utcai múzeumi gyűjteményében angol nyelvű előadást és építészeti sétát tartottak a MÉM MDK munkatársai, Galamb Zsuzsanna és Ritoók Pál az „Interreg Duna Transznacionális Program DTP 1-467-2.2” projekten belül a 2018. november 19-21. között rendezett „training on art history/museology” programon (Architectural plans and their documentation - sources of Art Nouveau architecture).
- 16) A MÉM MDK munkatársai, Baldavári Eszter és Kovács Gergely november 20-án előadást tartottak a Szent István Egyetem Ybl Miklós Építéstudományi Kara által szervezett Foerk Ernő-emlékkonferencián. A konferenciához kapcsolódóan ugyanekkor nyílt meg a SZIE Ybl Miklós Építéstudományi Karának épületében a MÉM MDK által létrehozott „Napsugaras tornyok: Sándy Gyula építőművészete” című kiállítás.

Kutatások, publikációk, tanulmányok, tudományos dokumentációk

- a) Milyen templomot építsünk mi? Egy jellegzetes református templomtípus kialakulása és elterjedése a XIX. század első felétől – a tanulmány írója Bartos György (2018. január)
- b) A bugaci Pétermonostora egykori temploma és kőfaragványai. Előzetes beszámoló a művészettörténeti feldolgozásról. In: Műemlékvédelem 2017/1-2. – szerző: Jankovics Norbert (2018. január)
- c) Pápa, Esterházy-kastély építéstörténete az újabb kutatások eredményei alapján – a tanulmány írója Bartos György (2018. február)
- d) Megjegyzések a füzéri római katolikus templom középkori Arma Christi falképéhez, valamint további töredékeihez, Ars Hungarica 2017/3 – szerző Kovács Gergely (2018. február)
- e) "Aranygombos" Telkibánya református temploma, valamint Szemeztetés egy ritkán felkeresett vidék látnivalói között In: Várak, kastélyok templomok Évkönyv 2017., továbbá Egy esettanulmány: A füzéri vár helyreállításai a 20. században és napjainkban – a tanulmányok szerzője Simon Zoltán (2018. február)
- f) A Műcsarnok értéktárának, építéstörténeti tudományos dokumentációjának elkészítése – szerzők: Fülöp András, Galamb Zsuzsanna, Hack Róbert, Jankovics Norbert, Nagy Krisztina (2018. február-március)
- g) Fejér megye klasszicista templomépítészete - a tanulmány írója Bartos György (2018. március)
- h) Gondolatok a nyírturai református templom késő gótikus kapujáról In: „Vadrózsából tündérsípot csináltam” Tanulmányok Istvánovits Eszter 60. születésnapjára. – a tanulmány szerzői Fülöp András és Simon Zoltán (2018. március)
- i) A sziráki Teleki-sírbolt szondázó falkutatása In: Folia Historica XXXII. – a publikáció szerzője Thury László (2018. április)
- j) A hevesi római katolikus templom építéstörténete a homlokzati kutatások tükrében. In: „Bárhová a Dunától keletre, de leginkább Szabolcs-Szatmárba...” Ünnepi tanulmányok Juan Cabello tiszteletére. – a tanulmány írója Fülöp András (2018. április)
- k) Műemléki érték nyilvántartásba vételi dokumentáció elkészítése Makovecz Imre Városkúti utcai házáról, a Makovecz Központ részére – a dokumentáció készítője Jankovics Norbert (2018. május)
- l) Foerk Ernő születésének 150. évfordulója alkalmából megjelent cikk a Magyar Iparművészet folyóiratban – a cikk írója Baldavári Eszter (2018. május)
- m) A Docomomo Journal 59-es, Közép- és Kelet-Európa építészetével foglalkozó tematikus számába angol nyelvű cikk írása a Tér és Forma című 1928 és 1948 között megjelent építészeti szakfolyóiratról – szerzők: Ritoók Pál, Sebestyén Ágnes (2018. június)

- n) Egy barokk templom Somogy és Tolna határán. Adatok a kányai római katolikus templom építéstörténetéhez. Műemlékvédelem LXI (2017) 6. sz. – a cikk szerzője Fülöp András (2018. szeptember)
- o) A Zichy-Bercsényi kastély barokk kertje című cikk a "Budaörs történeti kertjei" kötetbe. (Kiadó: Magyar Történelmi Szalon) – a cikk írója Thury László (2018. szeptember)
- p) Uzsa, Pálos kolostorom 2000-2001. évi kutatása, cikk Gere László tiszteleti kötetébe – a cikk írója Thury László (2018. október)
- q) A MÉM MDK leendő helyszíne, a Városligeti fasor 9-13. szám alatti ingatlanegyüttes értékvizsgálati dokumentációjának elkészítése – szerzők: Borossay Katalin, Csejdy Júlia, Fülöp András, Galamb Zsuzsanna, Gaylhofer-Kovács Gábor, Jankovics Norbert, Nagy Veronika, Szökrön Péter, Bélavári Krisztina, Hack Róbert, Nagy Krisztina (2018. november)
- r) A füzéri vár régészeti kutatása – a publikáció szerzője Simon Zoltán (2018. november)
- s) Tokaj-Hegyalja műemléki topográfiája, Tállya, A település topográfiai fejlődése című fejezet – szerzők: Borossay Katalin, Csejdy Júlia, Simon Zoltán (2018. november)
- t) Tanulmányok írása az előkészületben lévő Medgyaszay-tanulmánykötethez – szerzők: Baldavári Eszter, Ritoók Pál (2018. december)
- u) A MÉM MDK munkatársa, Bardoly István több kiadvány szerkesztési munkálatait végezte 2018 folyamán (Az értékleltár szerepe a műemlékvédelemben (Haris Andreával közösen); 1919 – művész-szemmel; Gerevich Tibor. Olvasókönyv 2. és 3.; Herman Lipót naplójegyzetei 1919), valamint több folyóiratban (Enigma, Művészettörténeti Értesítő) megjelent cikkeknek volt egyedüli vagy társszerzője.

A MÉM MDK munkatársai a 2018-as esztendőben részt vettek a Nemzeti Kastélyprogram és Nemzeti Várprogram feladatainak megvalósításában, a MÉM MDK és a Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság által kötött szerződés alapján. Ezzel összefüggésben a MÉM MDK művészettörténészei, régészei, földmérője, fotósai által nagy számban készültek szakértői vélemények, építéstörténeti tudományos dokumentációk és más szakmai dokumentumok.

A MÉM MDK szakembereinek műemléki topográfia munkálatai is szerteágazóak és figyelemreméltók. A jelenleg folyó munkák az ország több területét is érintik – Kőszeg, Tokaj-Hegyalja (Erdőbénye, Tállya), Veszprém város és megye stb. –, és szerteágazó tevékenységeket jelentenek: geodéziai felmérések és ezek feldolgozása, számítógépes rajzolás, levéltári és helyszíni kutatások, forrásfeldolgozás, szócikkek megírása, épületleírások elkészítése, tanulmányok írása.

A MÉM MDK munkatársai több önálló, az intézmény keretei között zajló, valamint nagyszámú, más szervezetekkel együttműködésben megvalósuló kutatásban vesznek részt. Néhányat említve ezek közül: Johann Ignaz Cimbale életműve; középkori falképfestészet Erdélyben és Felvidéken; Georg Vogl budai barokk festő életműve; Franz Anton Maulbertsch freskói a sümegi plébániatemplomban és majki freskói; Mogyoróskő, a regéci vár kutatása. Mindezek mellett többéves kutatás lezárásaképpen folyamatban van a „Barokk falképfestészet Magyarországon” című könyv kiadásának előkészítése.

Szervezet és személyi állomány

Az intézményen belül a vezetést, adminisztrációt ellátó 1 fő mellett négy szakmai terület szerinti osztály működik: Múzeumi Osztály (4 fő), Kutatási és Módszertani Osztály (16 fő), Műemlékvédelmi Dokumentációs Osztály (5 fő), Digitalizációs Osztály (3 fő).

A továbbképzésre a 2018-as évben is figyelmet fordított az intézmény, ennek eredményeképpen egy munkatárs diplomát szerzett a Zsigmond Király Egyetemen, majd szeptembertől az Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Karának múzeumpedagógiai képzésén folytatja tanulmányait. A Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Karán művészeti igazgató és művészetmenedzser szakon egy fő diplomát szerzett, egy másik munkatárs pedig megkezdte tanulmányait. A munkatársak közül többen PhD képzésben vesznek részt.

Működés

Az 1771/2017. (XI. 7.) Korm. határozat alapján az MMA a 2018. évben tulajdonba kapta a Budapest VII. kerület, Városligeti fasor 9-11. szám alatti, 33505 helyrajzi számú ingatlanegyüttest, amelynek a szerződéskötést követő birtokba adása – az intézménytől és fenntartójától független okokból – 2018. szeptember 25-én történt csak meg. Ezt az ingatlanegyüttest azonban még alkalmassá kell tenni az építészeti-építészettörténeti gyűjtemény és a műemléki

tudományos gyűjtemények védelmére, szakszerű restaurálására, digitalizálására, feldolgozására, magyarországi és nemzetközi kiállításokra történő előkészítésére, kiállítások bemutatására, a MÉM MDK végleges elhelyezésére.

Az intézmény ez idő alatt is folytatja, így 2018-ban is folytatta működését, a három évre (2018-2020) elkészített munkaterve alapján. A 2018. év jelentős részében az örökölt állapotok szerint az intézményi munkatársak tevékenysége és a gyűjtemények elhelyezése négy különböző helyszínen valósult meg: I. kerület Táncsics u. 1. – műemlékvédelmi tudományos gyűjtemények és az ezekkel dolgozó 5 fő, a Műemlékvédelmi Dokumentációs Osztály munkatársai; XI. kerület Daróczi út 3. – építészeti-építészettörténeti gyűjtemény és a Múzeumi Osztály 3 munkatársa, valamint a Kutatási és Módszertani Osztály és a Digitalizációs Osztály teljes személyi állománya, továbbá a műemlékvédelmi tudományos gyűjtemény egy része; XI. kerület Talpas u. 4. – ahol mindkét gyűjteményi egység anyagainak egy része lelhető fel; V. kerület Vörösmarty tér 1. – adminisztráció, vezetés, 2 fő.

Az év folyamán az említett helyszínek között és azokon belül is több alkalommal kényszerű költözésekre kellett sort keríteni, amelyek kockázatot jelentettek mind a gyűjtemények állagára, állapotára, mind a munkavégzés folyamatosságára, ezért a sürgetővé vált a gyűjtemények és a munkatársak jelentős részének egyesítése, elhelyezésre alkalmas vagy gyorsan alkalmassá tehető helyszín megtalálása. Ez a projekt az év második felében vezetett eredményre. A XIII. kerület Jász utca 35. szám alatti ingatlanban lehetőség nyílt a gyűjteményi elhelyezéshez szükséges különleges feltételek kialakítására, így 2018. november-december folyamán megtörtént a műemlékvédelmi tudományos gyűjtemények anyagának átköltöztetése. A munkatársak jelentős részének a Jász utcai ingatlanba költözésével a 2019. év során megoldhatóvá válik a műemlékvédelmi tudományos gyűjtemények kutathatóvá tétele is, amely tevékenység 2016 májusa óta szünetel. A múzeumi és a digitalizációs tevékenység egyelőre a Daróczi út 3. szám alatti helyszínen folytatódik.

A fentiekből, valamint az intézmény több profilt (múzeum és gyűjteménye, műemlékvédelmi tudományos gyűjtemény, valamint az ezekhez kapcsolódó szolgáltatások és tudományos munka, kutatások folytatása, szakértői tevékenység, topográfia, digitalizációs és fotós tevékenység stb.) képviselő jellegéből és sokirányú működéséből fakadóan a MÉM MDK egyre több szerződéses partnerrel dolgozik. Ugyancsak sok az intézmény saját szervezésben vagy partnerekkel együttműködésben megvalósuló rendezvényeinek száma.

2019

Szakmai rendezvények – kiállítások, konferenciák, projektek, szakértői tevékenységek

- a) Április 3-án a Pozsonyi Magyar Kulturális Intézetben megnyílt a "Napsugaras tornyok – Sándy Gyula építőművészete" című MÉM MDK vándorkiállítás.
- b) Április 9-én a „Bauhaus100. Program a mának – kortárs nézőpontok” című kiállítás bevezető részeként megnyílt a MÉM MDK „Bauhaus-dokumentumok, relikviák” című tárlata a Ludwig Múzeumban.
- c) Május 3-án nyílt a MÉM MDK munkatársainak aktív részvételével és gyűjteményének felhasználásával létrejött "Kollektív álmok és burzsu villák – A magyar CIRPAC-csoport helyszínrajza" című kiállítás a Blinken OSA Archívum szervezésében.
- d) Május 4-én a MÉM MDK mini-kiállítással és programokkal vett részt a „Budapest100 – a Bauhaus 100 éves évfordulója alkalmából” című rendezvénysorozatban, amelynek más helyszínein és honlapján a MÉM építészeti fotóanyagának különleges részei is megjelentek.
- e) Június 14-én „Díszítőérzékkel átszőtt tudás” – Kőrössy Albert Kálmán építésze címmel nyílt kiállítás a MÉM MDK szervezésében a Ráth György-villában. A kiállításban több alkalommal – a Szecesszió Világnapján, a Múzeumok Éjszakáján, a Közgyűjtemények Napján – került sor kurátori tárlatvezetésekre.
- f) Június 20-án Kassán, a MaJel Rovás Központ, FiguratiF Galériában megnyílt a MÉM MDK "Napsugaras tornyok – Sándy Gyula építőművészete" című vándorkiállítása.
- g) Július 23 és 28. között a MÉM MDK roll-up kiállítással és beszélgetésekkel kísért bemutatkozása a Bálványos Nyári Szabadegyetem és Diáktábor rendezvénysorozatán.
- h) Július 31-én a MÉM MDK „Szecessziós térképek magyar és európai kontextusban” címmel szervezett szimpóziumot a Kőrössy-kiállítás kísérőkonferenciájaként a Ráth György-villában.
- i) Szeptember 6-án „A szecesszió sztereotípiái és kutatástörténete” című kerekasztal beszélgetést szervezett a MÉM MDK a „Díszítőérzékkel átszőtt tudás – Kőrössy Albert Kálmán építésze” című kiállításban Keserü Katalin akadémikus és Brunner Attila részvételével. Ugyanitt a Kulturális Örökség Napjai rendezvénysorozat keretében tárlatvezetésekre került sor.

- j) Szeptember 20-án „Díszítőérzékkel átszőtt tudás” – Körössy Albert Kálmán építésze címmel nyílt kiállítás a MÉM MDK szervezésében az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum épületében, a „Tündérpalotában”.
- k) Október 14-én a RÉKE (Régi Épületek Kutatóinak Egyesülete) szakmai estjén a FUGA Budapesti Építészeti Központban MÉM MDK munkatársai tartottak előadást.
- l) Október 22-én az MMA által támogatott, a MÉM MDK munkatársa által szerkesztett „Orlai Petrics Soma 1822–1880” című kötetet mutatták be az ELTE Művészettörténeti Intézetében.
- m) Október 21-én, 22-én és 28-án a MÉM MDK részt vett a Múzeumok Őszi Fesztiválja 2019 programjában.
- n) November 12-én a MÉM MDK munkatársa előadóként vett részt a „Gonda – Sanghaj ultramodern magyar építésze” című Gonda Károly monográfia megjelenése kapcsán Sanghajban rendezett könyvbemutatón.
- o) November 19-én a MÉM MDK szervezésében két programra is sor került. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban megnyílt a „Díszítőérzékkel átszőtt tudás” – Körössy Albert Kálmán építésze című kiállítás, és ugyanott került megtartásra a „Csak könyv kapcsol múltat a jövőbe” című konferencia.
- p) November 20-án megnyílt Mosonmagyaróváron a MÉM MDK Medgyaszay István építőművésznek emléket állító vándorkiállítása.
- q) December 2-án megnyílt a MÉM MDK műemlékvédelmi gyűjteményeinek kutatószolgálat.
- r) December 10-én „A műemlékvédelemtől az örökségvédelemig és tovább” címmel a MÉM MDK munkatársai konferenciát tartottak, amelynek az MTA Humán Tudományok Kutatóháza adott otthont.
- s) December 12-én a „Barokk freskófestészet Magyarországon” című sorozat első kötetét mutatták be a Pázmány Péter Katolikus Egyetem dísztermében.

Kutatások, publikációk, előadások, szakmai tevékenységek

A MÉM MDK munkatársai számos tanulmányt publikáltak, előadásokat tartottak, tudományos dokumentációkat készítettek, valamint tudományos konferencián vettek részt.

A MÉM MDK munkatársai a 2019-es esztendőben is részt vettek a Nemzeti Kastélyprogram és Nemzeti Várprogram feladatainak megvalósításában a Nemzeti Örökségvédelmi Fejlesztési Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság által kötött együttműködési megállapodás alapján. Ezzel összefüggésben nagy számban került sor a MÉM MDK művészettörténészei, régészei, földmérője, fotósai által szakértői vélemények, építéstörténeti tudományos dokumentációk és más szakmai dokumentumok elkészítésére.

A MÉM MDK szakembereinek műemléki topográfiai munkálatai az ország több területét is érintik. 2019-ben a legjelentősebbek: Veszprém város és Tállya község műemléki topográfiája, szakrális kismemlékek topográfiai gyűjtése Veszprém megyében, Fejér megye klasszicista templomainak topográfiája.

A MÉM MDK munkatársai több önálló, az intézmény keretei között zajló, valamint nagyszámú, más szervezetekkel együttműködésben megvalósuló kutatásban vesznek részt, pl. Johann Ignaz Czimbal életműve, Középkori falképfestészet Erdélyben és Felvidéken. A határon túli munkák keretében a kollégák műemléki értékek felderítését is folytatják Erdélyben és Kárpátalján. Mindezek mellett többéves kutatás lezárásaképpen megvalósult a „Barokk falképfestészet Magyarországon” című sorozat első kötetének kiadása.

Szervezet és személyi állomány

A korábbi igazgató megbízásának 2018. december 31-i lejártát követően 2019. január 1. és 31. között Engedi Éva volt a megbízott igazgató. Ezt követően a Titkárságot vezető Kőszegi Géza látta el az intézmény vezetését. 2019. november 1. napján pályázat útján, kinevezett igazgatóként került a MÉM MDK élére Almássy Kornél.

A MÉM MDK személyi állományát 2019 decemberében 33 fő alkotta.

A továbbképzésre a 2019-es esztendőben is figyelmet fordított az intézmény. A munkatársak közül többen PhD képzésben vesznek részt, míg mások szakmai továbbképzések résztvevői.

Működés

Az 1771/2017. (XI. 7.) Korm. határozat alapján az MMA a 2018. évben tulajdonba kapta a Budapest VII. kerület, Városligeti fasor 9–11. szám alatti, 33505 helyrajzi számú ingatlanegyüttest, amelynek a szerződéskötést követő birtokba adása is megtörtént 2018. szeptember 25-én. Ezt az ingatlanegyüttest azonban még alkalmassá kell tenni az építészeti-építészettörténeti gyűjtemény és a műemléki tudományos gyűjtemények védelmére, szakszerű restaurálására,

digitalizálására, feldolgozására, magyarországi és nemzetközi kiállításokra történő előkészítésére, kiállítások bemutatására, a MÉM MDK végleges elhelyezésére.

Ezen átmeneti időszak alatt a MÉM MDK a Budapest XIII. kerület Jász utca 33–35. szám alatt működik. Az MDK gyűjteményei és dolgozói az intézmény vezetőségével együtt 2018 végén költöztek erre az új helyszínre. Ezzel párhuzamosan megtörtént az épület alkalmassá tétele a gyűjtemények tárolására és használatára, így pl. megvalósult a klíma-, polc- és biztonsági rendszer kiépítése.

Az MDK költözését követően a MÉM MDK teljes személyi állománya részt vett a műemlékvédelmi tudományos gyűjtemények anyagának kicsomagolásában, amely mintegy 10 000 doboznyi gyűjteményi anyag mozgatását, polcrendszerre helyezését jelentette. A munkatársak ugyanígy kivették a részüket a költöztetés munkálataiból, valamint végezték a raktár- és irodahelyiségek kialakítását, a működéshez szükséges eszközök beszerzésének előkészítését, lebonyolítását, azaz a telephely tényleges üzemeltetését, de emellett pl. a honlap megalkotásának szervezését és tartalmi előállítását is.

Az intézmény mindezek mellett 2019-ben is a három évre (2018–2020) elkészített munkaterv alapján folytatta tevékenységét. A működés alapját, a megfelelő feltételeket megteremtő feladatok elvégzésével párhuzamosan zajlott a MÉM MDK összetett szakmai tevékenysége is, amelynek eredményeit a fentebb írtak tükrözik. A fentiekből, valamint az intézmény több profilt (múzeum és gyűjteménye, műemlékvédelmi tudományos gyűjtemények, valamint az ezekhez kapcsolódó szolgáltatások és tudományos munka, kutatások folytatása, szakértői tevékenység, topográfia, digitalizációs és fotós tevékenység stb.) képviselő jellegéből és sokirányú működéséből fakadóan a MÉM MDK egyre több szerződéses partnerrel dolgozik. Ugyancsak sok az intézmény saját szervezésben vagy partnerekkel együttműködésben megvalósuló rendezvényeinek száma, amely folyamatosan növeli a MÉM MDK szervezési feladatait és költségeit. Ezek a feladatok mind személyi állományi fejlesztéseket és forrásbővítést, mind szervezeti átalakításokat és újításokat is igényelnek.

Pesti Vigadó Nonprofit Kft.

2018

A Pesti Vigadó a 2018. évi üzleti évben is sikeresen megőrizte megkerülhetetlen piaci szereplő helyzetét a kulturális intézmények, valamint a rendezvényhelyszínek között, miközben az épület műemlék jellegéből adódó turisztikai szempontok is érvényesültek.

Az MMA, a köztisztület tagozatai és az MMKI továbbra is a Pesti Vigadóban tartotta több rendezvényét (közgyűlések, kiállítások, művészeti-kulturális sorozatok, koncertek, színpadi produkciók, konferenciák, együttműködési megállapodások aláírása, sajtótájékoztatók, könyvbemutatók).

Az év során sorra nyíltak meg az újabb tárlatok („A Kökénydombi Vénusztól a NASA-ig I Hódmezővásárhely kerámiaművészete és kerámiaipara”; „Mitikus képzetek” Bors István szobrászművész és Honty Márta iparművész emlékkiállítása; Paulovics László | Válogatás egy életműből 1960–2018; Maria De Faykod: A Lourdes-i Keresztút szobrainak kiállítása; Aknay János, ef Zámbo István és Tábori Csaba „Jézus élete, ... engedjétek hozzám a gyermekeket!”; Vinczeff László „Fénytörések”; Berki Viola életmű-kiállítása, Salamin Ferenc „Munkák, alkotótársak, tanítványok”; „Kert a városban” – kortárs képző- és iparművészeti kiállítás; Duncsák Attila „Szín-Játék”; A Magyar Művészeti Akadémia Képzőművészeti Tagozatának díjazottjai 2016–2017; „Téralakítás szabad kézzel”; Bogdándy Szultán és Toldi Miklós „A NYERS”, Kulisszatitkok I színház kívül – belül; Nagy B. István „Csendes áramlat”; „Panteon” - a Székely Nemzeti Múzeum képzőművészeti gyűjteményének bemutatása; a Keresztény Múzeum és a NEK2020 „Átlényegülés” - Az Eucharisztiairól a csodák és a művészet nyelvén; E. Szabó Margit „Égrenézők”; Illés Bódi Barbara Boba – Tükröm-tükröm; Véssey Gábor festményeinek és szobrainak kiállítása; Magyar Gábor, id. Guti József és Guti J. Soma „Generációk – Apa és fia”; Polgár Csaba „Jelhelyzetek”; a Lelkes család „Örökítés”; Kókay Krisztina „A vonal misztériuma”). A tárlatokhoz több esetben kíséző rendezvények is társultak. A fentiek mellett folyamatosan látogatható volt a Pesti Vigadó „Idővonal” című állandó épülettörténeti kiállítása, valamint a hozzá kapcsolódó „Redoute 185”, illetve a „Múlt-Idő” várta a ház történelme iránt érdeklődőket.

Az MMA szervezésében több koncertnek, gálának adott helyet az épület (az MMA ösztöndíjasainak hangversenysorozata: a Mester és tanítványai; Devich János növendékeinek hangversenyei; Tavasz Irodalmi Gála; a Magyar Hegedű Ünnepe; a Sound of Spirit; A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem különleges tehetségei című koncertek; „Rabok legyünk, vagy

szabadok?” ünnepi hangverseny; Őszi Irodalmi Gála; Mihályi Gábor „Úton”; Fókuszban a cselló I. és II.; „Hommage Á Erkel”; a Jánosi Együttes koncertsorozata: „Zene húros hangszerekre... dudára és furulyára”, „Magyar Rapszódia – Liszt források”, „Rondo All’ Ongarese”, „Régi magyar táncok”, „Az Óperenciás tengeren túl...”).

Folytatódtak az Akadémia előzetes online regisztrációhoz kötött, térítésmentesen látogatható kulturális sorozatai (Mozi a Vigadóban; Szó, szín, játék és Keddi kaleidoszkóp) is.

Az MMA és az MMKI konferenciáinak (A felsőoktatás nemzetköziesedése – különös tekintettel a művészeti felsőoktatásra; Csoóri Sándor emléknapi; Symphonia Ungarorum; Rodostója volt London; Élő műemlék; Sinkovits Imre születésnapjának megemlékezése; Fotóművészeti konferencia; Schubert 200; Székely János napok; Henn János előadói est; Hangszeres zene – Hangszer és zene; Sára Sándor 85; Élet kincsháza II.), sajtótájékoztatóinak (Csillagszeműek jubileumi rendezvénysorozata; a Zuglói Filharmónia 2018. évi szezonja; az MMA hároméves művészeti ösztöndíja) és az MMA, valamint az MMA Kiadó könyvbemutatóinak (Bárdosi József: Évek és képek; Hoppál Mihály: A kultúra mint emlékezet – Lükő Gábor munkássága; Palotai János: Benkő Imre Élet-Mű; Örizz az embert - Kósa 80 – Kósa Ferenc monográfiája; Talán mindenütt voltam – Huszárik Zoltán; Turnai Tímea: Tisztelet az elődöknek; Forray Gábor tervező; modellkészítő iparművész és az Operaház látványvilága; Kulisszatitkok, SZÍNHÁZ kívül-belül) is a Pesti Vigadó adhatott otthont.

A Pesti Vigadó Nonprofit Kft. májusban immár hetedik alkalommal szervezte meg „Nyitott Ház” programját, amelyen ezúttal fesztivál jelleggel és éjszakába nyúlóan érkezhettek a különböző nemzetek kultúrája iránt érdeklődők. A program során térítésmentesen látogathatta a közönség a Pesti Vigadó épületét, kiállításait és rendezvényeit, míg az ekkor megvalósuló programokat előzetes regisztráció mellett tekinthette meg a közönség. Ősszel az „Életre kel a Redoute!” címmel tematikus, interaktív időutazó sétákat lehetett tenni a házban, s a folyamatosan megvalósult épületlátogatások csatlakoztak a Kulturális Örökség Napokhoz és a Turizmus Világnapjához is.

A Pesti Vigadó Nonprofit Kft. saját szervezésű kulturális programjai (Liszt Ferenc Kamarazenekar újévi koncertje Meláth Andrea közreműködésével, Sárík Péter Trió fellépése, J’aime le Chanson! Francia sanzonest, Clara Schumann 1868. december 10-i hangversenyének megidézése, Budapest Jazz Orchestra Szilveszteri koncert), valamint a nagyóvodások-kisiskolások számára szervezett Vigarda Gyermekbérlet sorozat (Bíró Eszter: Állati zenés ABC, Maszk Bábszínház: A kis hagymafiú kalandjai, Kolompós Együttes: Én elmentem a vásárba) szintén nagy sikerrel zajlottak.

A korábbi évekhez hasonlóan a Pesti Vigadó csatlakozott a Budapesti Tavasz Fesztivál és a CAFé Budapest programsorozathoz.

A fenti adatok alátámasztják, hogy a Pesti Vigadó mind kulturális intézményként, mind rendezvény helyszíneként a 2018. esztendőben is megőrizte megkerülhetetlen piaci szereplő státuszát a fővárosban, köszönhetően az intézmény sokoldalúságának, valamint a legkülönbözőbb művészeti ágak számára biztosított megjelenési lehetőségnek. A megvalósult programok magas száma mellett a működés sikerességét jelzik a 2018. évben elnyert szakmai díjak is: a Best of Budapest & Hungary díj esetén ismét „Best conference and event locations (legjobb konferencia és rendezvényhelyszínek)” kategóriában, a több, mint negyven éves Magyar Utazási Irodák Szövetsége által első ízben átadott szakmai díj esetén pedig „Az Év rendezvényhelyszíne 2017-ben” kategóriában végzett az élen.

A látogatói létszám a 2017-es 111.108 főről 2018-ra 112.722 főre emelkedett. A rendezvények száma az előző évben tapasztaltak alapján alakult 2018-ban is. Az év során 26 időszakos kiállítás nyílt és 272 rendezvény valósult meg, utóbbiak közül 187 kulturális, 29 protokolláris, 56 üzleti programként. A korábbi években tapasztalt magas rendezvényszám mellett a nettó jegybevétel is kedvezően alakult: 2018-ban 30 072 737 forint bevétel keletkezett (2017-ben 29 853 472 forint), ebből hálózatos (online) értékesítés 14.796.782 forint (2017-ben 16 469 173 forint), amely eredmény hasonló arányt képez a korábbi években tapasztaltaltnál. A 2018. esztendőben minden eddiginél több, 473 vezetett túra valósult meg az épületben, ebből 181 idegen nyelven (2017-ben 314 vezetett túra, amelyből 103 volt idegen nyelvű).

A Pesti Vigadó saját kommunikációs felületeivel kapcsolatban elmondható, hogy – a nemzetközi trendek pozitív tendenciáinak hazai viszonyokba való átültetésének köszönhetően – 2018-ban is tartható volt a honlap évi 600 000-es oldal letöltése, valamint a Facebook profil elérte a 70 000 követői számot. Az itt megjelenő, forrással támogatott és érdeklődési körre targetált posztok jelentős mértékben támogatták a jegyértékesítést, valamint az ingyenes rendezvényeken való részvétel emelését. Az év során elindultak a kiállítás-szervezés új, látogatókat informáló felületei, melyek által az Instagram profilra feltöltött posztok beágyazásával élő hírfolyamként működik a honlap kiállításokat bemutató oldala.

2018 őszétől alakult ki és azóta folyamatosan kiküldi a társaság a Pesti Vigadó partnereinek visszajelzéseit gyűjtő elégedettségi kérdőív(et), amely a rendezvények során igénybe vett szolgáltatások és szolgáltatók értékelését teszi lehetővé.

A Pesti Vigadó Nonprofit Kft. 2018. évi működtetési feladatait elsősorban – a biztonságos üzemeltetésen túl – a rendezvények magas színvonalú szolgáltatási hátterének, szervezési körülményeinek biztosítása jellemezte, amelyet technikai fejlesztések és költségmegtakarítást eredményező beruházások szolgáltattak (épületvilágítás korszerűsítése, fény-, hang-, és színpadtechnikai eszközpark, valamint vizuáltechnikai berendezések fejlesztése).

A társaság gazdasági egyensúlyát – azon túl, hogy azt az egyértelműen kimutatható stabilitás jellemzi – továbbra is jelentős részben az alapító által juttatott működési célú támogatás biztosítja (2018. évben 455 millió forint), amely kompenzációként szolgál a közfeladatok átvállalása okán kieső potenciálisan elérhető árbevételnek.

A társaság korábbi években elért üzleti eredményei – az alapítói célokkal összhangban – fejlesztési tartalékban kerültek felhalmozásra. A 2018. évben a társaság folytatta a tartalékok felhasználását, amelyet az épület tartós és intenzív igénybevételel szükségszerűen járó amortizáció okozta felújítási szükséglet finanszírozására fordított. Az ingatlanban eszközölt beruházásokon túl a fejlesztések között megvalósult a Pesti Vigadó Nonprofit Kft. piaci jellegéből, méretéből adódóan is indokolt ügykezelési folyamatot támogató vállalatirányítási rendszer második fejlesztési üteme.

2019

A Pesti Vigadó a 2019. évi üzleti évben is megkerülhetetlen piaci szereplő maradt a kulturális intézmények, valamint a rendezvényhelyszínek között, miközben az épület műemlék jellegéből adódó turisztikai szempontokat is érvényesültek. A látogatói adatokat ugyanakkor negatívan érintették az épület közvetlen környezetében zajlott beruházások, útfelújítások, átalakítások.

Az MMA, a közttestület tagozatai, az MMA MMKI, valamint az MMA Kiadó is a Pesti Vigadóban tartotta több rendezvényét (közgyűlések, kiállítások, művészeti-kulturális sorozatok, koncertek, színpadi produkciók, konferenciák, sajtótájékoztatók, könyvbemutatók).

A 2019. esztendőben folyamatosan valósultak meg kiállítások a Pesti Vigadó különböző kiállítótermeiben (Dévényi Sándor építész kiállítása; „Gulliver a kertben – Badacsonyi Sándor képi világa”; Fodorné László Mária, szövő, a Népművészet Mestere, akadémikus jubileumi kiállítása: „Sárkőz, a szépség kertje”; „Grafikus design”; „Bauhaus 100” plakátkiállítás; Aranydiplomások kiállítása; „Mestermunkák” iparművészeti és tervezőművészeti kiállítás; Kárpáti Tamás „Credo”; „Napkelettől Napnyugatig” nemzetközi nemezművészeti kiállítás; a Magyar Művészeti Akadémia Képzőművészeti Tagozatának díjazottjai 2017–2018; „Textile Art of Today” – A ma textilművészete; „Iparművészet a belsőépítészetben” – Belső terek mesterei: 20 éves az Év belsőépítésze díj; M. Novák András „Őszi lehalászás”, „Agnus Dei – Az Oltáriszentség tisztelete Magyarországon”; „Csomópontok” – Turi Attila építész és alkotótársainak kiállítása; „Selyemút tükrében” fotókiállítás). Több tárlat is kísérőrendezvények mellett valósult meg (kuratori tárlatvezetések, finisszázs), lehetőséget biztosítva az alkotók és a közönség személyes találkozására. Az időszakos kiállítások mellett folyamatosan látogatható volt a Pesti Vigadó „Idővonal” című állandó épülettörténeti kiállítás is.

Az MMA szervezésében több koncertre, gálára, emlékestre is sor került (Ady Endre-emlékest; Fülei Balázs Schubert-est; Szőnyi Erzsébet akadémikus születésnapja alkalmából ünnepi koncert; Tavaszi Irodalmi Gála; Balázs János koncert; Magyar Hegedű Ünnepe; Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Előkészítő Tagozat hallgatóinak fellépése; Bozay Attila és Durkó Zsolt, az MMA posztumusz tiszteleti tagjai emlékére rendezett emlékhangverseny; Magyar Dal Napja; Juhász Zoltán és barátai „Furulyaszó” című hangversenye; Vujicsics 45 – Apáról fiúra koncert; az MMA Zeneművészeti Tagozatának hangversenye; Őszi Irodalmi Gála; török-magyar művészeti és tudományos nap zárásaként török-magyar koncert, Szabados György Nap részeként filmvetítés; Grensó Open Collective; Kóka Rozália akadémikus „Egy asszony két vétkeskéje” című előadást; Balassa Sándor zeneszerző, akadémikus műveiből lemezbemutató hangverseny; „Hatvan év tánc” címmel Stoller Antal koreográfus, akadémikus portréműsora; Lakatos György hangverseny „Fókuszban a fagott” címmel).

A „Mozi a Vigadóban | Akadémikusportrék” sorozat részeként András Ferenc filmrendező, Csáji Attila festőművész, Serfőző Simon költő, író, Miller Lajos operaénekes, Stoller Antal Huba koreográfus, Ferencz István építész, Szőnyi Erzsébet zeneszerző, Kunkovics László fotóművész, néprajzkutató és Katona Katalin ötvösművész portréfilmjét nézhették meg az érdeklődők. A Sinkovits Imre Kamaraszínpadon valósult meg a Ranódy László Emlékest.

A köztestület és tagozatai a konferenciáinak, köszöntéseinek, filmvetítéseinek („Rodostója volt London” című Szabó Zoltán emlékkonferencia és könyvbemutató; „Én vagyok” – Kodolányi János – emlékkonferencia; a 75 éves Gulyás Gyula, valamint a 80 esztendő Lugossy László köszöntése; a török-magyar művészeti és tudományos nap; a Szabados György-nap filmvetítése; „Párbeszéd a művészetkritikáról” és a „Nemzedékről nemzedékre” című konferencia; „A Szentföld varázslatos világa” című zárandókfilm) alkalmából is a Pesti Vigadót választották.

Az MMA MMKI a konferenciáin („Teljes dallamtérkép...” A népzenei monográfia műfaji vizsgálata; A művészet közege; Művészet, média, marketing, avagy a műalkotás helye és méltósága a marketing korában; Életet az énekbe – Bárdos Lajos-konferencia; Méregzöld – összművészeti konferencia a természetről, mint problémáról) túl az MMA ösztöndíjasainak találkozóját, valamint a Kortárs magyar irodalmi művek lexikona témájú sajtóbemutatóját is a házban tartotta.

Az MMA Kiadó kiadványainak bemutatója helyszínül választotta az MMA székházát („Közelképek írókról” című kismonográfia-sorozat, a Győri Balett elmúlt 40 évét bemutató kötet). Az év végén, rövid időn belül Fekete György, az MMA tiszteletbeli elnöke, Kucsera Tamás Gergely, az MMA főtitkára, valamint Jankovics Marcell, az MMA alelnöke is a házban tartotta kötetének bemutatóját.

A hiánypótló „Szó, szín, játék” sorozat 2019 márciusától a Pesti Vigadó Nonprofit Kft. szervezésében kerül megrendezésre, Oberfrank Pál akadémikus művészeti vezetése mellett (Pécsi Nemzeti Színház – Tom Ziegler: Grace és Glória; debreceni Csokonai Színház – Eric-Emmanuel Schmitt: Oszkár és Rózsa Mami; Isten nem szerencsejátékos – Gyurkovics Tibor emlékezte; a Soproni Petőfi Színház, a csallóközi Csavar Színház, a miházi Csúrszínház, a Forrás Színház és a Malom Színház koprodukciója – Ingmar Bergman: Jelenetek egy házasságból; Kodolányi János: Zárt tárgyalás; Zentai Magyar Kamaraszínház – Csurka István: Deficit; Pécsi Nemzeti Színház – Sharon Whitney: Eleanor; Szolnoki Szigligeti Színház – Aldo Nicolai: Hármán a padon; Karácsonyi Kaláka).

A Pesti Vigadó szervezésében nyolcadik alkalommal megvalósuló „Nyitott Ház” eseményen az épület valamennyi kiállítását és az aznapra szervezett valamennyi programot egész nap térítésmentesen látogathatta az érdeklődő közönség. A nagyóvodások-kisiskolások számára szervezett „Vigarda” sorozatot (Nektár Színház: A brémai muzsikások; Kolompos együttes Mikulásváró Kolompos) szintén nagy sikerrel rendezték meg.

Az intézmény a 10 évesnél idősebb gyermekek számára épületfelfedező kiadványt jelentetett meg, továbbá a közoktatásban tanuló korosztályok számára épületismertető, valamint az egyes tárlatokhoz kapcsolódó múzeumpedagógiai foglalkozásokat valósított meg. Ősszel tematikus nap keretein belül váltak megismerhetővé az épülethez kapcsolódó technikai újdonságok, valamint megszervezték az első workshopokat és tematikus túrákat is. A minden korcsoportnak szóló éves kiállítási bérlet 2018. évi bevezetését követően 2019-ben is érdeklődésre tartott számot.

A Pesti Vigadó szervezésében valósult meg a Liszt Ferenc Kamarazenekar újévi koncertje, valamint a 2018. évi fellépés nagy sikerére való tekintettel újra színpadra állt Csemer Bogi, Kárász Eszter és Tompos Kátya „J’aime le Chanson!” című francia sanzonestijével. Az év utolsó napján ezúttal a Group’n’Swing lépett a Díszterem színpadára.

A korábbi évekhez hasonlóan a Pesti Vigadó csatlakozott a Budapesti Tavasz Fesztivál (Jurij Basmet és a Moszkvai Szólisták, Ruka Yokoyama zongoraművész, Ránki Dezső és az Alba Regia Szimfonikus Zenekar, Janos Acs és a Concerto Budapest, valamint Mocsári Károly és Kocsis Krisztián zongoraművészek) és a CAFe Budapest (Mini-Fesztivál 4.4) programsorozathoz.

Az ismertetett programok is alátámasztják, hogy a Pesti Vigadó kulturális intézményként és rendezvényhelyszíneként is megőrizte fontos pozícióját a fővárosban; köszönhető ez az intézmény sokoldalúságának és a legkülönbözőbb művészeti ágak befogadásának. A biztonságos és magas színvonalú működést igazolják vissza a 2019. évben elnyert díjak is. A „Best of Budapest & Hungary” díjat sorrendben harmadszor érdemelte ki az intézmény, ezúttal is a „Best conference and event locations” (legjobb konferencia és rendezvényhelyszínek) kategóriában. Emellett a Tripadvisor, a világ legnagyobb utazási oldala „Kiválósági Tanúsítvánnyal” díjazta az intézmény munkáját.

A látogatói létszám 2019-ben 96 452 fő volt, mely év alatt 16 időszakos tárlat nyílt és további 243 rendezvény valósult meg, utóbbiak közül 163 kulturális, 29 protokolláris, 51 üzleti rendezvényként.

A korábbi években tapasztalt magas rendezvényszám mellett a nettó jegybevétel 2019-ben 30 205 000 forint volt, amely eredmény hasonló arányt képez a korábbi években tapasztaltná. A 2019. esztendőben 331 vezetett túra valósult meg az épületben, ebből 120 idegen nyelven.

A Pesti Vigadó rendezvényeiről történő tájékoztatások alapját továbbra is a negyedévente megjelenő Pesti Vigadó programmagazin adta. A rendezvények ismertetésén túl interjúkat, a Műcsarnok, az MMA Kiadó ajánlóit, valamint az épület múltját ismertető Múlt-Idő rovatot tartalmazó kiadvány megjelenéséhez igazítva valósult meg a programok kommunikációja (honlap, Facebook, Instagram, screen, programplakátok, havi kiállítási plakátok). A Pesti Vigadó honlapját felkereső látogatók száma megközelítette a 150 000 főt, jelentős részük rendszeres látogató, amit az oldalletöltések számában tapasztalható csökkenés is jelez: a rendszeres látogatók már csak az új tartalmakat keresik. A legnagyobb közösségi médián üzemeltetett profil követői létszáma eközben már a 80 000-t is meghaladta, Instagram oldala továbbra is hírfolyamként számol be a kiállítások életéről. A Pesti Vigadó saját eszközein túli egyéb megjelenéseket is biztosított a rendezvények mind többekhez történő eljuttatása, és így a jegyértékesítésük erősítése érdekében. A fenti eszközök eredményének is köszönhető, hogy a házban megvalósuló programokra szóló jegyek közel 75 %-át teljes áron sikerült értékesíteni.

A Pesti Vigadó Nonprofit Kft. 2019. évi működtetési feladatait elsősorban a biztonságos üzemeltetésen túl a rendezvények magas színvonalú szolgáltatási hátterének, szervezési körülményeinek biztosítása jellemezte: az épület karbantartási terv szerinti épületgépészeti technikájának és eszközeinek a fejlesztése, amely részben szükségszerű volt, részben az állagmegóvást és a tartós fennállást biztosította. 2019-ben hangsúlyt kapott a projektalapú turisztikai aktivitások, a múzeumpedagógiai foglalkozások kialakítása, valamint a rendezvényszervezéshez kapcsolódó költségnövekedések okán a Pesti Vigadó értékesítési árlistáinak áttekintése és aktualizálása.

A társaság gazdasági egyensúlyát – azon túl, hogy azt az egyértelműen kimutatható stabilitás jellemzi – továbbra is jelentős részben az alapító által juttatott működési célú támogatás biztosítja (2019. évben 551 millió Ft), amely kompenzációként szolgál a közfeladatok átvállalása okán kieső potenciálisan elérhető árbevételnek.

A Pesti Vigadó korábbi években elért üzleti eredményei – az alapítói célokkal összhangban – fejlesztési tartalékban kerültek felhalmozásra. A 2019. évben a társaság a tartalékok felhasználását folytatta, amelyet az épület tartós és intenzív igénybevételével szükségszerűen járó amortizáció okozta felújítási szükséglet finanszírozására fordított. Az ingatlanban eszközölt beruházásokon túl a fejlesztések között megvalósult a Pesti Vigadó Nonprofit Kft. piaci jellegéből, méretéből adódóan is indokolt ügykezelési folyamatot támogató vállalatirányítási rendszer harmadik, záró fejlesztési üteme.

Műcsarnok Közhasznú Nonprofit Kft.

2018

A társaság alapfeladata a magyar és a nemzetközi kortárs képzőművészet, valamint iparművészet, fotóművészet, építészet és intermedia értékeinek bemutatása, kiállítások és művészeti események hazai és külföldi rendezése, szakmai kiadványok megjelentetése, a vizuális kultúra terjesztése. A nemzetközi kortárs művészet magyarországi és a magyar kortárs művészet külföldi bemutatása érdekében a társaság feladata szakmai kapcsolatok kiépítése és fenntartása, együttműködési lehetőségek megteremtése, a magyar művészek nemzetközi megjelenésének és integrálódásának elősegítése és támogatása, nemzetközi nagyrendezvényeken a magyar művészet jelenlétének biztosítása.

A társaság gazdálkodása, likviditása kiegyensúlyozott.

Az épületet a társaság rendeltetésszerűen használta az év során; állagmegóvó és a működéshez nélkülözhetetlen kötelező karbantartásokat végzett.

A társaság által megvalósított beruházások, fejlesztések a tárgyi eszközök állományát növelték 32 670 ezer forint értékben.

A társaság stabil munkavállalói létszámmal rendelkezik. 2018-ban az átlagos statisztikai létszáma 55 fő (2017-ben 54 fő) volt. 2018-ban bruttó 12 %-os átlagos bérfelvezetés valósult meg a munkavállalók részére.

A társaság forrásait a működésre, projektfinanszírozásra kapott tulajdonosi támogatás, valamint a tevékenységéhez kapcsolódó saját bevételek alkotják. Az MMA, mint a társaság tulajdonosi joggyakorlója 2014 óta évente biztosít támogatást a Műcsarnok működtetéséhez. Az MMA által nyújtott szubvenció összege 2018-ban 450 millió forint volt, mely 9,7 %-kal magasabb az előző évi működési támogatás összegéhez (410 millió forint) képest. Emellett az MMA a 2018. évi Népművészeti Nemzeti Szalon kiállítás megrendezéséhez további 100 millió forint összegű támogatást biztosított a társaság részére.

A támogatások felhasználásáról a társaság – szerződésben vállalt kötelezettségeinek megfelelően – határidőre és hiánytalanul elszámolt.

A társaság saját bevételeinek jelentős része a jegyértékesítésből, a kiadványok értékesítéséből, valamint az ingatlan rendezvény- és programcélú bérbeadásából származó árbevételekből áll. 2018-ban az árbevételek összességében 20 %-kal csökkentek az előző évi árbevételekhez viszonyítva (2018-ban 90 652 ezer forint, 2017-ben 113 002 ezer forint). A jegyértékesítés árbevétele 57 546 ezer forint volt (2017-ben 78 712 ezer forint).

A saját, illetve bizományba átvett kiadványok értékesítésének árbevétele 14 452 ezer forint (2017-ben 16 263 ezer forint), míg az ingatlan rendezvény- és programcélú bérbeadásából származó árbevétele 16 654 ezer forint (2017-ben 17 538 ezer forint) volt.

Az árbevételek 2018. évi csökkenését döntő mértékben befolyásolta, hogy a Múcsarnokban megrendezett kiállítások és szakmai programok látogatottsága éves összesítés szerint 30 %-kal csökkent az előző évi adathoz képest. 2018 közepétől számos, a Múcsarnok épületének közvetlen környezetét jelentősen befolyásoló esemény, munkálat volt, amelyek korlátozták az épület megközelíthetőségét, nyitvatartását.

2018-ban a Múcsarnok kiállításait 89 342 fő tekintette meg (2017-ben 133 512 fő). Az év leglátogatottabb kiállítása a Népművészeti Nemzeti Szalon kiállítás volt, melyet 28 793 látogató tekintett meg (2017-ben a Nemzeti Szalont 27 307 fő látogatta).

2018-ban 24 kiállítás (2017-ben 23 kiállítás) valósult meg a Múcsarnok kiállítótereiben. Minden kiállításhoz katalógus készült, amely az adott tárlat megnyitójára meg is jelent. Azon tárlatok – például külföldi vendégkiállítások – esetén, amikor jó minőségű katalógus eleve rendelkezésre állt, illetve a kisebb, rövidebb ideig nyitvatartó tárlatok esetén nagyalakú, ingyenes „újság” készült a nézőknek. Összesen 8 katalógus (2017-ben szintén 8 katalógus), 11 ingyenes ismeretterjesztő kiadvány („újság”) jelent meg.

A kiállításokat hirdető kommunikációs felületeket átstrukturálva az online hirdetési felületek minél szélesebb körű elérése volt a cél. A mindennapokban jelen lévő „okos eszközök” alkalmazásain keresztül több tízezer érdeklődő kapott napi tájékoztatót, ajánlót a Múcsarnok kiállításairól, programjairól. Számos együttműködési megállapodást kötött a társaság partner intézményekkel, helyi önkormányzatokkal, nonprofit egyesületekkel, melyek alapján kölcsönös kedvezményeket vagy kedvezményes jegyvásárlásra jogosító együttműködéseket ajánlott annak érdekében, hogy minél szélesebb körben érje el a közönséget.

A Múcsarnok 2018. évi programjában hangsúllyal jelentek meg a hazai és külföldi alkotók, illetve külföldi katalógusszerzők, kurátorok. Az egyéni (Szemadám György, Gaál József, Haris László) és csoportos (Népművészeti Nemzeti Szalon) kiállításokon a Magyar Művészeti Akadémia számos tagja szerepelt.

A társaság tevékenységét éves periódusra elkészített szakmai program alapján folytatta, amelynek értékelését évente rendszeresen elvégzi.

2017-ről áthúzódó kiállítások:

- EGY/KOR – Különutak és kivonulás a konszolidáció idején
 - Képvilág – világkép Gvadányi Jenő művészetében
 - Józan szenvedéllyel | Karátson Gábor, a festő
 - A titok | Jakobovits Miklós groteszk és monokróm festményei
 - Törekvés az egyensúlyra | Blaskó János művei
 - Félárnyékban | Szemadám György félig elfeledett művészekre emlékszik

2018. évi kiállítások:

- Derkó 2018
- Kilenc műteremből
 - Bullás József
 - Baksai József
 - Faa Balázs

- Kapitány András
- Lajtai Péter
- Nagy Gabi
- Agnes von Uray
- Pázmándi Antal
- KÉZ | MŰ | REMEK – Népművészet Nemzeti Szalon 2018.
- MORPH csoport – Kalmár János – Mata Attila – Szabó Tamás
- Gaál József | Vezeklések kora
- Rejtett történetek | az életreform-mozgalmak és a művészetek
- Halmy Miklós | A motívum működése
- Demeter István – Haris László | Tulajdonság – energia - mezők
- Földi Péter kiállítása
- Talált és kitalált tárgyak | Böröcz András kiállítása
- Drozdik Orsolya | SzabadTánc
- Gellér B István kiállítása

A Múcsarnok#BOX kiállításai

- „Ez kit érdekel?” – Képzettársítások az iskoláról
- Elégia – Huszárik Zoltán rajzai
- Emigráns magyar művészek az 1956-os Forradalomról

A Múcsarnok Kamaratermi kiállításai

- Török Richárd emlékkiállítás
- Sandro Miller | Malkovich, Malkovich, Malkovich
- Szabó Réka | Az idő rögzíthető
- Kozma Klasszik | A Budapesti Műhely és Kozma Lajos

A kiállításokhoz sokszínű kísérőprogramok is kapcsolódtak: a Múcsarnok összesen 154 alkalommal zenei, színházi, irodalmi, film programokat, konferenciákat és múzeumpedagógiai foglalkozásokat rendezett közel 200 előadó közreműködésével. Ebből hat alkalommal zajlott az MMA Irodalmi Tagozatának „Élőfolyóirat” est programja.

A Múcsarnok saját kommunikációs felületeivel kapcsolatban elmondható, hogy mind a honlap (www.mucsarnok.hu), mind a Facebook profil (<https://www.facebook.com/Mucsarnok>) jelentős forgalommal bír. A Múcsarnok weboldalán 2018-ban 135 000 látogató járt, összesen 186.000 oldal letöltéssel. A Facebook profil oldal 23 000 követővel rendelkezik. A napi átlagos felhasználó elérés 10 000 fő. A múcsarnoki YouTube és Instagram oldalak követőinek száma folyamatosan nő: a YouTube-on 4.241 feliratkozó, az Instagramon 1 279 követő volt 2018 végén.

A társaság 2018-ban kulturális tevékenységi körében végzett működésének maradéktalanul eleget tett. Közhasznú feladatainak megvalósítását ez előzetesen meghatározott tervek szerint teljesítette.

2019

A társaság gazdálkodása, likviditása kiegyensúlyozott.

Az épületet a társaság rendeltetésszerűen használta az év során. Állagmegóvó és a működéshez nélkülözhetetlen kötelező karbantartásokat végzett.

A társaság által megvalósított beruházások, fejlesztések a tárgyi eszközök állományát növelték 32 256 ezer forint értékben.

A társaság stabil munkavállalói létszámmal rendelkezik. 2019-ben az átlagos statisztikai létszáma 55 fő volt és bruttó 5 %-os átlagos bérfejlesztés valósult meg a munkavállalók részére.

A társaság forrásait a működésre, projektfinanszírozásra kapott tulajdonosi támogatás, valamint a tevékenységéhez kapcsolódó saját bevételek alkotják. A Magyar Művészeti Akadémia, mint a társaság tulajdonosi joggyakorlója 2014 óta évente biztosít támogatást a Múcsarnok működtetéséhez. Az MMA által nyújtott szubvenció összege 2019-ben 460 millió forint volt, mely 2,2 %-kal magasabb az előző évi működési támogatás (450 millió forint) összegéhez képest. Emellett az

MMA a 2019. évi II. Építészeti Nemzeti Szalon kiállítás megrendezéséhez további 100 millió forint összegű támogatást biztosított a társaság részére.

A támogatások felhasználásáról a társaság – szerződésben vállalt kötelezettségeinek megfelelően – határidőre és hiánytalanul elszámolt.

A társaság saját bevételeinek jelentős része a jegyértékesítésből, a kiadványok értékesítéséből, valamint az ingatlan rendezvény- és programcélú bérbeadásából származó árbevételekből áll. 2019-ben az árbevételek összességében 5,7%-kal növekedtek az előző évi árbevételekhez viszonyítva (2019-ben 95 901 ezer forint, 2018-ban 90 652 ezer forint). A jegyértékesítés árbevétele 59 528 ezer forint volt.

A saját, illetve bizományba átvett kiadványok értékesítésének árbevétele 16 133 ezer forint, míg az ingatlan rendezvény- és programcélú bérbeadásából származó árbevétele 19 198 ezer forint volt.

Az árbevételek 2019. évi növekedését döntő mértékben befolyásolta, hogy a Múcsarnokban megrendezett kiállítások és szakmai programok látogatottsága éves összesítés szerint 3,8 %-kal nőtt az előző évi adathoz képest. 2019-ben számos, a Múcsarnok épületének közvetlen környezetét jelentősen befolyásoló attrakció és munkálat zajlott, melyek korlátozták az épület megközelíthetőségét, nyitvatartását.

2019-ben a Múcsarnok kiállításait 92 810 fő tekintette meg; az év leglátogatottabb kiállítása a II. Építészeti Népművészeti Nemzeti Szalon kiállítás volt, melyet 22 930 látogató tekintett meg.

A Múcsarnok kiállítótereiben 2019-ben 28 tárlat valósult meg. Minden kiállításához készült katalógus, amely az adott tárlat megnyitójára jelent meg. A rövidebb ideig nyitva tartó kiállítások esetén nagyalakú, ingyenes tárlat-kísérő kiadványt publikált a társaság. Az év során így összesen 9 katalógust, és 11 tárlat-kísérő kiadványt jelentetett meg. Egy kiállításához kapcsolódó további reprezentatív életmű-album a Múcsarnokkal való könyvkiadói együttműködésben látott napvilágot. A *mucsarnok.hu* elméleti kiadvány-sorozat is bővült egy újabb kötettel.

A kiállításokat hirdető kommunikációs felületeket átstrukturálva az online hirdetési felületek minél szélesebb körű elérése volt a cél. A mindennapokban jelen lévő „okos eszközök” alkalmazásain keresztül több tízezer érdeklődő kapott napi tájékoztatót, ajánlót a Múcsarnok kiállításairól, programjairól. A közösségi oldalak és alkalmazások felületein a Múcsarnok rendszeresen hirdeti kiállításait, szakmai programjait. Google Ads és YouTube reklámkampányok alkalmazásával érdeklődési körre, tartózkodási helyre és életkorra szűrt, targetált posztok jelentős mértékben támogatták programok látogatottságát, illetve a jegyértékesítést. 2019-ben a Google kampányokon a megjelenésszám: 12 100 155 darab, a kattintások száma: 10 621 darab, a videó-megtekintések száma: 983 298 darab volt. Az online felületeken megközelítőleg 1 000 000 felhasználót ért el negyedévente a társaság.

A Múcsarnok kommunikációs felületeivel kapcsolatban elmondható, hogy mind a honlap (www.mucsarnok.hu), mind a Facebook profil (<https://www.facebook.com/Mucsarnok>) jelentős forgalommal bír.

A Múcsarnok weboldalán 2019-ben 139 000 látogató járt, összesen 194 000 oldal letöltéssel. A Facebook profil oldal 23 500 követővel rendelkezik. Az éves felhasználói elérés 444 000 fő.

A múcsarnoki YouTube és Instagram oldalak követőinek száma folyamatosan nő: a YouTube-on 4 760 feliratkozó, az Instagramon 1 437 követő volt 2019 végén.

A társaság Számos együttműködési megállapodást kötött partner intézményekkel, helyi önkormányzatokkal, nonprofit egyesületekkel, melyek alapján kölcsönös kedvezményeket vagy kedvezményes jegyvásárlásra jogosító együttműködéseket ajánlott annak érdekében, hogy minél szélesebb körben érje el a közönséget.

A Múcsarnok 2019. évi programjában hangsúllyal jelentek meg a hazai alkotók: mintegy 250 művészt, illetve alkotói műhelyt mutatott be. Hét esetben külföldi művésznek rendezett tárlatot, akik közül négyen magyar származásúak vagy családi tradícióikban magyar gyökereket ápolnak, egy alkotót pedig művészi kiteljesedése Magyarországhoz köti. Az egyéni és csoportos tárlatokon a Magyar Művészeti Akadémia számos tagja állított ki vagy látott el kurátori feladatokat.

A társaság tevékenységét éves periódusra elkészített szakmai program alapján folytatta, amelynek értékelését évente rendszeresen elvégzi.

2018-ról áthúzódó kiállítások:

- Talált- és kitalált tárgyak / Böröcz András kiállítása
- Földi Péter
- Geller B. István
- Drozdik Orsolya – SzabadTánc
- Emigráns magyar művészek az 1956-os Forradalomról

2019. évi kiállítások:

- DERKÓ 2019
- David Lynch – Small stories / Kis történetek (Budapest Fotófesztivál)
- Különtér(m)ek
 - Bojti András – Más világ
 - Ördög Noémi – Vénusz születése
 - Horváth Éva Mónika – Kritikus tömeg
 - Milorad Krstić - Spirit of the Műcsarnok/Kunsthalle
 - Németh Marcell – Köztes térben / Heavy metal képek
 - Richter Sára – Ami személyes
 - Szabó Ábel - Látvány a dolgok mögött
- TÉR//ERŐ | II. Építészeti Nemzeti Szalon, 2019
- A II. Építészeti Nemzeti Szalon tematikus egységei
 - Keresztmetszet 2014–2019
 - Miskolci Építész Műhely
 - A jövő körvonalai
 - Közösség és építészet
 - Medgyaszay István, a modern
 - Műhely / A Hello Wood interaktív installációja
 - Építészet és oktatás
 - Fényarchitektúra
- Tiszta szívvel festeni
 - Szotyory László – A vágy titokzatos tárgyai
 - Kondor Attila – Szabadságtapasztalat
 - Konkoly Gyula / 68–78
 - Lajta Gábor / Az ajtón túl – Festmények 1985–2019
- Képpraxisok 2
 - François Fiedler (Fiedler Ferenc)
 - Jankovics Marcell
 - Sorskérdések / Lukács Andor videóinstallációja
 - Várady Róbert / A látszatok valósága
 - Alexander Gyenes / Boltozat
- ÉLET / KÉP – Keleti Éva retrospektív kiállítása

A Műcsarnok#BOX kiállításai:

- Kisképző 240 / Múlt és jelen összekapcsolása
- Az élet házai – Halhatatlan zsidó temetők – Klein Rudolf fotói
- Princípiumok - Bátaí Sándor kiállítása
- Máriási Masznyik Iván – Kozmikus léptékben

- EGYSZER VOLT, SOKSZOR VOLT / Serge Bloch rajzai és Frédéric Boyer szövege alapján megelevenednek az Őszövetség történetei

A Múcsarnok Kamaraterem kiállításai:

- Balázs János festményei a Horn gyűjteményből
- Frida országa – Guillermo Kahlo mexikói fotográfiái
- Dalok fekete-fehérben – Sylvia Plachy fotográfiái

A kiállításokhoz sokszínű kísérőprogramok is kapcsolódtak: több mint 150 alkalommal zenei, színházi, irodalmi, film programokat, konferenciákat és múzeumpedagógiai foglalkozásokat rendeztek mintegy 200 előadó közreműködésével. Ebből öt alkalommal valósult meg az MMA Irodalmi Tagozatának Élőfolyóirat est programja.

A társaság 2019-ben kulturális tevékenységi körében végzett működésének maradéktalanul eleget tett. Közhasznú feladatainak megvalósítását ez előzetesen meghatározott tervek szerint teljesítette.

MMA Kiadó Nonprofit Kft.

2018

A Magyar Művészeti Akadémia működésének és az akadémikusok művészeti jelenlétének hagyományos és digitális formában való teljes körű dokumentálása 2012-től a Magyar Művészeti Akadémia Titkárságán belül működő Művészeti Dokumentációs Főosztály és Szakkönyvtár feladata volt, 2017. október 31-ig. Szintén a főosztály gondozta a Magyar Művészeti Akadémia kiadványainak – könyvek, CD-k, DVD-k és a Magyar Művészet című periodikum – megjelenését.

2017 év végén az elnökség úgy határozott, hogy a főosztály által ellátott feladatokra önálló finanszírozásra és a működéshez szükséges források megszerzésére képes gazdasági társaságot alapít. 2017 októberében az MMA azzal a céllal hozta létre az MMA Kiadó Nonprofit Kft-t, hogy a humán erőforrás, a szakmai kompetenciák és a marketing összehangolásával a korábban az MMA Titkársága, mint költségvetési szerv által ellátott egyes feladatokat a kft. rugalmas működést biztosító szervezeti keretei között hatékonyabban, eredményesebben, átláthatóbban lássa el. A társaság stratégiájának alapja a szakmai színvonal emelése, egyes produktumok költséghatékonyabb előállítása és a jól szervezett kommunikációs tevékenység. A főosztály 2017. október 31-én megszűnt, a Művészeti Dokumentációs Osztály feladatait a 2017. októberben megalapított MMA Kiadó Nonprofit Kft. vette át, a Szakkönyvtár az MMKI-ba integrálódott.

A tulajdonos az MMA Kiadó két főtevékenységének a portréfilmgyártást és videószolgáltatást, valamint a könyvkiadást határozta meg. A filmgyártás és videószolgáltatás struktúráját a főosztály korábban kialakította, ez zökkenőmentesen folytatódott az MMA Kiadó keretein belül. A társaság a könyvkiadásban azonban nem hasznosíthatta a korábban rögzült munkafázisokat, a kiadói munkát gyakorlatilag teljesen újjá kellett szervezni. A tulajdonos elvárása volt, hogy az MMA Kiadó könyvei „láthatóak” és a kereskedelemben megvásárolhatóak legyenek. Az MMA Kiadó igen nagy hangsúlyt fektetett a hagyományos és a webes marketingre és a kommunikációra: kereskedelmi partnerekkel szerződéseket kötött, több honlapot is készített, állandó jelenlétet képvisel a közösségi platformon.

Az MMA Kiadó Kft. az első munkaévben megteremtette a szakmai és technikai hátteret, kialakította a munkastruktúrát és a munkafolyamatokat. Az első év megfeszített munkája után elmondható, hogy az MMA könyvei erőteljesen jelen vannak a magyarországi könyvkultúrában, a könyvek megvásárolhatóak a legfontosabb budapesti boltokban, a www.bookline.hu és a www.mmakiado.hu internetes könyvkereskedés portáljain. Az MMA akadémiai portréfilmjeit heti rendszerességgel, ismétlésekkel sugározza a közszolgálati televízió – az MMA Kiadó az egyéb videószolgáltatásai mellett évi mintegy 40-50 új minőségi portréfilm gyártását is biztosítja. Az MMA Kiadó első éve minden várakozást felülmúlóan sikeresnek tekinthető.

Külső intézményi kapcsolatok

Az MMA Kiadó a közös munka, illetve projektekben való együttműködés érdekében az első évben elkezdte kiépíteni külső intézményi kapcsolatait a következő intézményekkel: MÉM MDK (könyvkiadás); Magyar Könyvkiadók és Könyvkereskedők Egyesülete (szervezeti tagság); Magyar Nemzeti Filmalap (archívumok felhasználása, közös könyvkiadás és könyvbemutató); Magyar Zenetörténeti Társaság (közös zenetörténeti könyvkiadás); MMKI (közös könyvkiadás); Országos Széchényi Könyvtár (közös könyvkiadás); MTVA (az akadémiai portréfilmek heti, és más, az MMA Kiadó gyártásában készült filmek sugárzása; archívumok felhasználása); Külgazdasági és Külügyminisztérium (diplomáciai és reprezentációs célra könyvek átadása, közös könyvbemutatók).

Könyvkereskedelem

Az MMA Kiadó elkezdte a kereskedelmi hálózatának kialakítását és fokozatos bővítését. Kereskedelmi szerződést kötött több könyvkereskedelmi céggel (Írók Boltja, Fókusz Könyváruház, Bookline, Lyra Könyváruház Vác, Xante Könyvkereskedelmi Bt., Püski Könyvesház, Libri Kft.); az év végére 15 jelentős magyarországi és egy csíkszeredai könyvesboltban voltak megvásárolhatók az MMA Kiadó könyvei. Az MMA Kiadó a www.mmakiado.hu honlapon elindította a web-shopot. Az MMA Kiadó először vett részt önálló sátorral az Ünnepi Könyvhéten, ahol az új és az MMA korábbi kiadványaiból ötven címet forgalmazott.

Könyvkiadás

Építészet

GÖTZ ESZTER: ZALAVÁRY LAJOS (monográfia)

Zalaváry Lajos a XX. század egyik legmeghatározóbb építész, az MMA néhai tagja, munkássága híd múlt és jövő, Nyugat-Európa és Magyarország között. Pályája az egész korszakon átível: emblematisz épületei mellett tanítványai is hirdetik a „mester” sokoldalúságát. A könyv hiánypótló nemcsak Zalaváry, hanem a század társadalmi és építészettörténeti folyamatainak megismertetésében is.

Filmtörténet

ÖRIZD AZ EMBERT – KÓSA FERENC 80 (könyv + DVD)

Kósa Ferenc meghatározó szerepet játszott a magyar filmművészet megújításában. Főiskolai diplomamunkája, az 1956-os forradalmat forradalomnak nevező, ezért évekig betiltott „Tízezer nap” a legjobb rendezés díját nyerte el az 1967-es cannes-i nemzetközi filmfesztiválon. A könyv elemzések, visszaemlékezések, dokumentumok és interjúk révén mutatja be a rendező, az MMA néhai tagja pályáját.

HUSZÁRIK ZOLTÁN (könyv + DVD). Szerk: Gelencsér Gábor – Pintér Judit

Az „Elégia” című rövidfilm és első játékfilmje, a „Szindbád” a magyar filmművészeti kánon megingathatatlan darabjai. A kötetben Gelencsér Gábor tanulmánya, Huszárik Zoltán válogatott írásai és interjúi idézik föl a mindössze ötven évet élt rendező kiemelkedő életművét.

SZEKFÜ ANDRÁS: ÍGY FILMEZTÜNK

Szekfü András interjúválogatása számtalan eddig ismeretlen történetet, információt, filmtörténeti adalékot – menekít e könyv lapjaira. Az interjúkötet kettőzötten idézi meg a filmtörténeti múlt idét. Egyfelől a 2018-as megjelenés már egy közel ötvenéves restanciát orvosol, másfelől a '60-70-es évek fordulóján rögzített beszélgetéseken keresztül egy még korábbi éra sajátos világa elevenedik meg.

Láthatatlan filmtörténet

Az MMA Kiadó új sorozatában neves alkotóktól olyan forgatókönyveket ad közre, amelyekből valamilyen ok miatt nem születtek filmek, de árnyalhatják és gazdagíthatják egyes rendezők, illetve korszakok megítélését.

SZÓTS ISTVÁN: AZ UTOLSÓ NÁDOR

Az első kötet – az MMA posztumusz tiszteleti tagja – Szóts István „Tetemrehívás. Az utolsó nádor” című technikai forgatókönyve, a szerzőnek a terv keletkezéstörténetét és megíróulásának okait felidéző elő- és utószavával. A kötet az MMA Kiadó és a Magyar Nemzeti Filmarchívum közös vállalkozása.

SÁRA SÁNDOR – DOBAI PÉTER: DEAR INDIA + TRANSSZIBÉRIAI ÁLOM

A kötetben Sára Sándor akadémikus két megvalósulatlan forgatókönyve olvasható, a rendező bevezetőjével. A rendszerváltozás után pénz hiányában nem kerülhettek filmvászonra az Amrita Sher-Gil magyar-indiai festőnő életét feldolgozó „Dear India” és az egy tragikus gulág-történetet felidéző „Transzszibériai álmom” című irodalmi forgatókönyvei.

Fotóművészet

PALOTAI JÁNOS: BENKŐ IMRE

A Balázs Béla-díjas Benkő Imre fotóművész, az MMA tagja, a dokumentarista fotográfia megkerülhetetlen alakja. Palotai János monográfiája vizuális időutazásra hívja olvasóját, változatos földrajzi és kulturális tereken vezet át, miközben a fotóművész pályáivét is végigkövethetjük az első szárnypróbálgatásoktól napjainkig.

KINCSES KÁROLY: NORMANTAS PAULIUS

Normantas Paulius (Kalniskiu, 1948. június 8. – Nyíregyháza, 2017. január 7.) litván származású, de évtizedek óta haláláig Magyarországhoz is hazájaként kötődő utazó, költő és fotóművész, az MMA néhai tagja szinte minden szempontból szabálytalan életutat futott be.

Irodalom - Közelképek írókról, Irodalomtörténeti monográfia-sorozat

A Magyar Művészeti Akadémia Irodalmi Tagozatának irodalomtörténeti kismonográfia-sorozata, Ács Margit sorozatszerkesztésében; mindeddig feltáratlan életművek megismertetésére.

Kötetenként: táblaborítás, 240-350 oldal + 16-24 oldal fekete-fehér képmelléklet

DEMETER ZSUZSA: SIGMOND ISTVÁN

ELEK TIBOR: GRENDÉL LAJOS

JÁNOSI ZOLTÁN: OLÁH JÁNOS

MÁRKUS BÉLA: SZILÁGYI ISTVÁN

NAGY GÁBOR: UTASSY JÓZSEF

Irodalom - Cs. Szabó László művei sorozat

CS. SZABÓ LÁSZLÓ: HAZAJÁRÓ LÉLEK. Válogatott esszék. Szerk. Szakolczay Lajos

Az erdélyi származó író az emigráció szellemi életének egyik vezetőjeként összefogta a nyugati magyarság irodalmát. Cs. Szabó László a kezdetektől az Irodalmi Ujság egyik legtöbbet publikált szerzője volt. Számos műfajban alkotott, élelétész kritikusként számított. A kötetbe az irodalmi témájú, anekdotákkal és személyes jellegű történetekkel átitatott esszéit, portréit, kritikáit, glosszáit válogatta az MMA Kiadó.

Irodalom - Konferenciafüzet

CS. SZABÓ LÁSZLÓ-EMLEKKONFERENCIA. Szerk.: Ablonczy László

Iparművészek és tervezőművészek – kismonográfia sorozat

A sorozat bemutatja az MMA Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozatának tagjait és munkásságát. A kismonográfiák egyben albumok is, hiszen a köteteket a legfontosabb művekről készült fotók illusztrálják. A könyvek végén lévő Függelékek pedig segítik az életutak fontos állomásainak megismerését.

Kötetenként 96 oldal, színes illusztrációkkal

KERNÁCS GABRIELLA: MEZEI GÁBOR

Mezei Gábor munkásságára sorsdöntő hatást gyakorolt Makovecz Imre, főként Makovecz belső tereinek társalkotója, a magyar organikus belsőépítész, bútortervezés különös, szürrealizmusba hajló, egyéni hangú mestere. Az ő ülőbútorai díszítik többek között Makovecz Imre templomait, a budapesti Farkasréti temető ravatalozóját, a kecskeméti Kodály Intézetet, a piliscsabai Pázmány Péter Katolikus Egyetem épületeit.

CSENKEY ÉVA: P. BENKŐ ILONA

P. Benkő Ilona pályafutása a modern magyar kerámiaművészet felívelő periódusával párhuzamosan indult. Technikai téren a magas tűzön kiégő agyagok alkalmazása, kemencén belüli és külső redukálási módzataik terén ért el különleges eredményeket. Egyedi és egyéni jellegű műtárgyainak formai, esztétikai megoldásai is a tradíció és az újítás szerves kapcsolatáról tanúskodnak.

Képzőművészet - Kiállítási katalógusok

A kiadványok az akadémikusok kiállításainak anyagát tartalmazzák.

Kötetenként: A/4, 64-126 oldal, végig színes illusztrációkkal

MAKOVECZ – OROSZUL

MAKOVECZ – MONGOLUL

KÍNAI KIÁLLÍTÁS KATALÓGUSA: „LÉLEK-JELEN-LÉT” az MMA gyűjteményes kiállítása
VÉSEY GÁBOR ALBUM

Művészetelmélet

HOPPÁL MIHÁLY: A KULTÚRA MINT EMLÉKEZET

Lükő Gábor a magyar néprajztudomány eredeti gondolkodású, sokoldalú alakja volt. Népművészeti kutatásainak összefoglalásaként megteremtette a „művészetre vonatkozó jeltudományt” (Tűzcsiholó). Hoppál Mihály könyve bemutatja Lükő néprajzi munkásságának, gyűjtéseinek és elméleti megközelítéseinek időtálló voltát. A kötetet Lükő Gábor saját készítésű rajzai és fotográfiái illusztrálják.

Színházművészet

CSÍKSOMLYÓI PASSIÓ – Egy színházi előadás zárandokútja. Szerk.: Lukácsy György

2018. augusztus 18-án Csíksomlyón monumentális szabadtéri előadásként mutatták be Vidnyánszky Attila rendezésében a Csíksomlyói passiót. A bemutató a Nemzeti Színház és a Magyar Nemzeti Táncegyüttes közös produkciója volt, de sokkal több, mint egy színházi előadás szabadtéri feldolgozása. A szép kiállítású albumban az erdélyi ünnepi előadásból vett szemelvények mellett tanulmányt olvashatunk a ferences iskoladrámákról, és természetesen megszólalnak az előadás főbb alkotói is.

GALÁNTAI CSABA: MÁRKUS LÁSZLÓ

Galántai Csaba e hiánypótló munkában a magyar színháztörténet méltatlanul elfeledett alakját mutatja be. Márkus László (1881–1948) a XX. század első felének nagyformátumú művészegyénisége, a megszülető színpadművészetnek, mint önálló művészetnek az egyik megfogalmazója és reprezentánsa. 1923-tól főrendezője, 1935 és 1944 között igazgatója az Operaháznak, mely ezen időszakban világszínvonalon teljesített.

KÁVÁSI KLÁRA: NÉMETH ANTAL

Németh Antal (1903–1968) a magyar színháztörténet egyik legmostohább időszakában, 1935 és 1944 között igazgatta a „nemzet színházát”. A saját korában némaságra kárhoztatott Németh Antalt Kávási Klára könyve szólaltatja meg levelezésének, rendezői hitvallásának, elméleti munkáinak legizgalmasabb szövegeiből válogatva.

MENSÁROS LÁSZLÓ: ARANY (könyv + CD)

Mensáros László a magyar színművészet kimagasló alakja. Színpadi alakításai, filmes szerepei mellett versek előadójaként is maradandót alkotott. Arany-estje az 1983-as bemutatóval indult útjára, melynek az Egyetemi Színpad adott otthont. Később – 1959-ben – a politikai meghurcoltatás időszaka alatt és a börtönélet megpróbáltatásai során is vigaszt nyújtottak számára a költő sorai. Idősebb korában pedig a létösszegzés feladatában jelentettek számára kapaszkodót az általa választott és másorra tűzött versek.

A Mensáros Alapítvány támogatásával.

Egyedi kiadvány

WHAT IS THE HUNGARIAN? Masters of Hungarian Essay on Identity. Szerk. Márkus Béla

Az angol nyelvű esszékötet szerzői a művészet, a tudományok és a közélet legkülönbözőbb területén fejtettek ki jelentős tevékenységet. Egy a közös bennük: életművük egészében keresték a választ arra a kérdésre: mi a magyarság? A nyelvi-kulturális önazonosság megfogalmazása – Bartók, Babits vagy Bibó István szavaival – ma is érdekes lehet külföldi és hazai olvasónak egyaránt.

MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA 2017. ÉVKÖNYVE

A kiadvány a Magyar Művészeti Akadémia 2017. évének köztestülethez kötődő eseményeit, történéseit dokumentálja; a Magyar Művészeti Akadémia tagjainak arcképcsarnokával, fekete-fehér illusztrációkkal, DVD video-évkönyv melléklettel.

Periodikum – MAGYAR MŰVÉSZET 2018/1-4. száma

A Magyar Művészeti Akadémia lapja; megjelenik: negyedévente; lapindulás: I. évfolyam, 1. szám 2013. december.

A Szerkesztőbizottság tagjai: az MMA elnöke, a Szerkesztőbizottság elnöke, Kulin Ferenc főszerkesztő, Kucsera Tamás Gergely társfőszerkesztő, Turi Attila főszerkesztő-helyettes, Fabényi Julia, Farkas Ádám, Jankovics Marcell, Kelemen László, Mezei Gábor, Vigh Andrea, elhunytáig Albert Gábor.

színes és fekete-fehér illusztrációkkal

A periodikum 2018. évi tematikus lapszámai:

2018/1. Művészet és tudomány

2018/2. Művészet és történelem

2018/3. A kánon fogalma, problematikája

2018/4. Erdély

Video-dokumentáció, portréfilmgyűjtés

2018-ban gyártott akadémiai portréfilmek: Aknay János festőművész, Andrásfalvy Bertalan néprajztudós, Balla András fotóművész, Benedek György képzőművész, Benkő Imre fotóművész, Bereményi Géza író, Bertha Zoltán irodalomtörténész, Boráros Imre színművész (az egyetlen felvidéki Kossuth-díjas színművész), Buglya Sándor filmrendező, Császár Angela színművész, Forintos Kálmán ipari formatervező, Grendel Lajos író, Ittész Mihály zenetörténész, Katona Katalin ötvösművész, Kiss Benedek költő, Kodolányi Gyula író, Kollár Éva karmester, Kubik Anna színművész, Lelkes Péter iparművész, Makkai Ádám író, Murádin Jenő művészettörténész, M. Novák András festőművész, Nagy János szobrászművész, P. Benkő Ilona keramikusművész, Oravec Imre költő, Reviczky Gábor színművész, Sapszon Ferenc karmester, Szatyor Győző népművész, Szentkirályi Miklós Béla restaurátor, Szűcs Endre építész, Ternovszky Béla filmrendező, Vidák István népművész, Vinczeffy László festőművész, Zsigmond Dezső filmrendező, Zakariás Attila építész.

2018-ban in memoriam filmek: Cserny József ipari formatervező, Huszárik Zoltán filmrendező, Kokas Ignác festőművész, Nagy Gáspár költő, Nemeskürty István film- és irodalomtörténész, Schéner Mihály festőművész, Sinkovits Imre színművész.

Egyéb videoszolgáltatás

Az MMA Kiadó a www.mma.hu és a www.mma-tv.hu honlap videós tartalomszolgáltatója; a www.mma-tv.hu honlapot teljes körűen gondozza. Az MMA megrendelésére az MMA Kiadó videós stábjá, indokolt esetben külső szakember és/vagy stáb bevonásával rögzíti az MMA művészeti eseményeit, videós riportokat, helyszíni tudósításokat készít (székfoglaló előadások, Keddi kaleidoszkóp, Élőfolyóirat, Irodalmi Gála, kiállítások, könyvbemutatók, az MMA közgyűlései, a Nemzet Művésze díjátadó, koncertfelvétel stb.). Az elkészült felvételek felkerülnek az MMA honlapjaira, illetve azokat a jól kiépített archiváló rendszerben archiválják.

A www.mma-tv.hu honlapra, illetve az MMA Youtube csatornájára összesen 220 új videófelvétel feltöltése valósult meg (akadémiai portrék előzetesei, az MMA rendezvényei, riportfilmek, koncertfelvételek, az Arany János-émlékfilmjei).

Az MMA Kiadó Youtube csatorna látogatottsága: 2018. évi összes látogatás 1 052 822 (közel háromezer napi látogatás). A megtekintések átlagos időtartama: 5'41" (kiugróan magas a hazai és nemzetközi átlaghoz képest). A látogatók főbb megoszlása: Magyarország 67%, Románia 9,2%, Németország 3,6%, Szlovákia 3,1%, Szerbia 2,4 %.

Köztelevíziós tartalomszolgáltatás

2015-ben elkezdődött az MTVA DunaWorld csatornáján az akadémikusok portréfilmjeinek sugárzása. 2016 szeptemberétől, az MTVA M5 csatornája elindulásától hetente sugározza a Magyar Művészeti Akadémia megrendelésére készült akadémiai portréfilmeket – a filmeket a köztelevízió további nyolc alkalommal vetíti az M5 és a DunaWorld csatormán. 2018-ban is 53 új akadémiai portréfilmet vetített a köztelevízió (egy adás, nyolc ismétléssel).

Videó- és fotóarchívum, internetes megjelenés

A videófelvételeket, illetve más elektronikus dokumentumokat az MMA Kiadó saját fejlesztésű, jól kezelhető video- és fotóadatbázisban, archívumokban helyezi el, tárolja és használatra előkészíti.

A digitális fotóarchívum a köztestülethez és az akadémikusokhoz kapcsolható fotók, szkennelt dokumentumok szakszerűen feldolgozott gyűjteménye. Tartalmazza a művészeti események sajtófotóit, az akadémiai életművek fotózott vagy szkennelt műveit. A saját fejlesztésű ResourceSpace fotóarchívum 500 gyűjteménye – az archívum folyamatos bővülése mellett – mintegy 22 000 db feltárt és szerkesztett képet tárolt 2018-ban.

A videós hírek a köztestület honlapjain (www.mma.hu és www.mma-tv.hu) és közösségi portálokon (Facebook, YouTube) is megtekinthetők.

A www.mma-tv.hu internetes portál számára 2018-ban 150 új videó készült, így 2018. év végéig összesen 1.150 videó került föl a www.mma-tv.hu weboldalra, illetve 290 akadémikusról tekinthető meg videó (portréfilm-részlet, előadás, riport, interjú). A videók a közösségi portálokon is elérhetők – valamennyi film látható a YouTube-on, az új filmek és eseményhez kapcsolódva korábbi filmek a Facebook-on kerülnek aktivizálásra. Az MMA-videók internetes nézettsége folyamatosan emelkedik: 2018-ban egymillió-egyszázezren, így indulástól, 2012-től hárommillió-kétszázezren tekintették meg a filmeket.

Informatika- és honlapfejlesztés

2018-ban több új honlapot menedzselte az MMA Kiadó. Professzionális kiadói honlapot (www.mmakiado.hu) fejlesztett, és elindította a honlaphoz kapcsolódó e-boltot. A honlap a könyvleltár naprakész nyilvántartására éppúgy alkalmas és használható, ahogy a megrendelt könyvek számlázására. 2017/18. fordulóján elkészült a Magyar Művészet önálló honlapja (www.magyarmuveszet.hu) – erre az összes korábbi lapszám tartalma feltöltésre került (pdf, és ahol lehetett, word formátumban is). Az Arany János-émlék MMA-s programját tartalmazó www.hallgatniaranyt.hu honlapon 130 költemény és mintegy 70 levél, és az ezeket kiegészítő egyéb tanulmányok találhatók.

2019

Az MMA Kiadó második éve is várakozást felülmulóan sikeresnek mondható: az MMA könyvei erőteljesen észlelhetően és stabilan jelen vannak a magyarországi könyv kultúrában, azok megvásárolhatók a legfontosabb budapesti boltokban, a www.bookline.hu és a www.mmakiado.hu internetes könyvkereskedés portáljain. A köztestület tagjainak portréfilmjeit heti rendszerességgel, ismétlésekkel sugározza a közszolgálati televízió, a társaság az egyéb videószoftárgyalkatásai mellett évi mintegy 40–45 új minőségi portréfilm gyártását is biztosítja.

Intézményi együttműködések

Az alapító köztestülettel és az MMA Titkárságával folyamatos munkakapcsolatban áll az MMA Kiadó: a gazdasági, pénzügyi együttműködés mellett az egyes művészeti tagozatokkal is ütemezett az együttműködés.

2019-ben az MMA Kiadó tovább erősítette a különböző intézményekkel való együttműködéseit, illetve kibővítette az együttműködők körét: MMKI (könyvkiadás); MÉM MDK (könyvkiadás); Magyar Nemzeti Filmalap (archívumok felhasználása, közös könyvkiadás, közös könyvbemutató); Országos Széchenyi Könyvtár (archívumok felhasználása, közös könyvkiadás, könyvbemutató); Pázmány Péter Katolikus Tudományegyetem (könyvkiadás, könyvbemutató); Petőfi Irodalmi Múzeum (archívumok felhasználása, könyvbemutató); Hopp Ferenc Ázsiai Múzeum (könyvkiadás); 2020-tól a Hagyományok Háza (közös könyvkiadás); MTVA (az akadémiai portréfilmek heti, és más, az MMA Kiadó gyártásában készült filmek sugárzása, archívumok felhasználása); Magyar Nemzeti Filmalap (archívumok felhasználása); Magyar Könyvkiadók és Könyvkereskedők Egyesülete (szervezeti tagság, könyvvásárokon való részvétel).

Könyvkiadás

A 2019-es évben az MMA Kiadó nagy hangsúlyt fektetett a munkafolyamatok operacionalizálására, a cél az, hogy a kiadás teljes folyamata a társaság hatáskörébe kerüljön (a szerzői kézirat megbízási szerződésétől a kiadványok utógondozásáig).

Az MMA Kiadó a 2019. évben kiemelkedő művészettörténeti jelentőségű projektet indított a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központtal (MÉM MDK) és a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen (PPKE): a PPKE hároméves nemzetközi OTKA pályázat keretén belül földolgozta a magyarországi barokk falképeket. A tízezernél is több szakszerűen feldolgozott dokumentum négy reprezentatív kötetben kerül kiadásra, évente egy-egy kötet, a MÉM MDK és a PPKE szakmai együttműködésével. Az első kötet 2019. IV. negyedévében jelent meg, kiadását a Székesfehérvári Egyházmegye is támogatta. A kötetet Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek, Spányi Antal, Takács József művészettörténész és Kucsera Tamás Gergely, az MMA főtitkára mutatta be.

Szintén kiemelt szereppel bír a negyven éves Győri Balettről készülő reprezentatív kiadvány, mely a társulat impozáns rendezvénysorozatán több alkalommal is bemutatásra került, az MMA egész napos kiemelt rendezvényének idejére tervezett Szabados György-émlékkönyv (fotókkal, DVD-melléklettel, s részben külföldi szerzőkkel) és a Jankovics Marcell életművét bemutató reprezentatív album.

Az MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóközpont megbízásából „Pars pro toto” címmel új sorozatot indított az MMA Kiadó, kortárs, illetve XX. századi jelentős filozófiai művek fordításával.

Az MMA Kiadó, az MMA jóváhagyásával egyedi könyvgyártási megrendelések teljesítését is vállalja (például a Mensáros Alapítvány megbízásából a háromrészes Mensáros-sorozat, Dévényi Sándor építésze, a Kecskeméti Rajzfilmstúdió története).

A társaság a tárgyalt évben már elindította a 2020-ban megjelenteni kívánt könyvek munkálatait (megbízási szerződések, kapacitáslekötések, szövegalkészítések), illetve a 2021-es kiadói terv előkészítését is megkezdte.

Építőművészet

SULYOK MIKLÓS: BODONYI CSABA ÉPÍTÉSZE

A Nyíregyházán született, majd Miskolchoz mindmáig szorosan kötődő építész szakmai pályáját az 1970-es évek szigorúan konstruktív, funkcionalista szemléletétől kezdve a kétezres évek árnyaltabb, regionalista karakterű megközelítéséig Sulyok Miklós mutatja be.

DÉNES ESZTER: DÉVÉNYI SÁNDOR ÉPÍTÉSZE

A monográfia a Nemzet Művésze címmel kitüntetett, Kossuth- és Ybl Miklós-díjas építész életművét járja körbe a gyermekkortól az egyetemi tanulmányokon, a jelentős térrendezési feladatokon át a megvalósulatlan tervekig kapunk átfogó képet a pálya ívéről, amit bőséges képi és rajzi anyag, valamint a szerző saját gondolatai tesznek még plasztikusabbá.

Filmművészet

DOBAI PÉTER: MAGYAR KERESZT

Láthatatlan filmtörténet sorozat. A Magyar Nemzeti Filmalap – Filmarchívummal közös kiadás.

Az MMA Kiadó sorozatában neves alkotóktól olyan forgatókönyveket ad közre, amelyekből valamilyen ok miatt nem születtek filmek, de árnyalhatják és gazdagíthatják egyes rendezők, illetve korszakok megítélését.

JANKOVICS MARCELL

Album, Hoppál Mihály és Varga Zoltán tanulmányával.

A kötet a Nemzet Művésze címmel kitüntetett, Kossuth- és Balázs Béla-díjas alkotó hihetetlenül szerteágazó munkásságát, tevékenységének legfontosabb területeit, legérdekesebb részleteit és összefüggéseit igyekszik megragadni, bemutatni. Varga Zoltán filmtörténész írása az animációs filmes, vizuális művész portréját rajzolja meg: értő elemzése új dimenzióit nyitja meg a Sisyphus, a Prometheus vagy a Küzdők fémjelezte életműnek. Hoppál Mihály etnológus-folklorista esszéje pedig a közéleti embert, a népmesekutatót, a reneszánsz műveltségű gondolkodót méltatja, akinek nevéhez a Jelképtár című könyv mellett még számtalan érdekes és progresszív mű kapcsolódik.

SZEKFÜ ANDRÁS: ÍGY FILMEZTÜNK 2.

Válogatás fél évszázad magyar filmtörténeti interjúiból.

Szekfü András interjúválogatása számtalan eddig ismeretlen történetet, információt, filmtörténeti adalékot menekít e könyv lapjaira. Az interjúkötet kettőzötten idézi meg a filmtörténeti múlt időt. Egyfelől a 2019-as megjelenés már egy közel ötvenéves restanciát orvosol, másfelől a '60–70-es évek fordulóján rögzített beszélgetéseken keresztül egy még korábbi éra sajátos világa elevenedik meg.

VARGA ZOLTÁN: A KECSKEMÉTI ANIMÁCIÓS FILM

A magyar animációs film több mint 100 éves történetének egyik fontos helyszíne Kecskemét. Vízipók-csodapók, Magyar népmesék, Száz éve történt ... csak néhány a nagysikerű animációs filmek közül, melyek a Kecskemétfilm Kft. néven világhírűvé vált stúdióban születtek. Varga Zoltán kötete színes illusztrációkkal varázsolja elénk a műhely és az animációs filmek történetét.

Fotóművészet

FODOR GÁBOR - KARDOS TATJÁNA: LÁTOGATÁS AZ OSMÁN BIRODALOMBAN – Dr. Bozóky Dezső képei 1905–1906.

Album. Kétnyelvű, magyar-angol. A Hopp Ferenc Ázsiai Múzeummal közös kiadás.

Bozóky Dezső (1871–1957) kalandos utazások jeles krónikásaként, de még inkább remek fotográfusaként vonult be a magyar művelődéstörténetbe. Az Oszmán-Magyar Monarchia haditengerészetének katonaoorvosaként

1905–1906-ban a Földközi tenger keleti medencéjében szolgált. Így örökítette meg a látottakat első hosszabb szolgálati útján, melynek több mint 200 fényképfelvétele látható a kötetben.

PALOTAI JÁNOS: TÓTH GYÖRGY – TEST-TEREK

A lenyűgöző és merész képanyagot felvonultató album a Balogh Rudolf-díjas fotóművész, Tóth György multiexpoziációs technikával készült egyedülálló aktfotóit mutatja be, Palotai János értő elemzéseivel.

Iparművészek és tervezőművészek – kismonográfia sorozat

A sorozat bemutatja az MMA Iparművészeti és Tervezőművészeti Tagozatának tagjait és munkásságát. A kismonográfiák egyben albumok is, hiszen a köteteket a legfontosabb művekről készült fotók illusztrálják. A könyvek végén lévő „Függelékek” pedig segítik az életutak fontos állomásainak megismerését.

HOLLÓ SZILVIA ANDREA: FORINTOS KÁLMÁN

GÖTZ ESZTER: KÓTAI JÓZSEF

FELEDY BALÁZS – PÉNTEK IMRE: NÉMETH JÁNOS

Irodalomtörténet – kismonográfia sorozat

A Magyar Művészeti Akadémia Irodalmi Tagozatának irodalomtörténeti kismonográfia-sorozata, Ács Margit sorozatszerkesztésében; mindeddig feltáratlan életművek megismertetésére.

CS. NAGY IBOLYA: KIRÁLY LÁSZLÓ

FILEP TAMÁS: LIGETI ERNŐ – Egy urbánus transzilvanista

PAPP ENDRE: GÖRÖMBEI ANDRÁS

CSEKE PÉTER – BENEDEK ANNA: POMOGÁTS BÉLA – Egy irodalomtörténész portréja

Művészetelmélet

SCRUTON, ROGER: A SZÉPRŐL

ford.: Orosz István. *Pars pro toto* sorozat.

„A szépség lehet vigasztaló, fölzaklató, szent, profán; lehet fölemelő, megindító, ösztönző, borzongató. Számtalan formában lehet hatással ránk. Közömbösen szemlélni azonban nem lehet: a szépség követeli, hogy vegyék észre; közvetlenül szólít meg bennünket, mint egy bensőséges barát. Ha mégis vannak emberek, akik közömbösek a szépség iránt, ez bizonyára azért van, mert képtelenek azt érzékelni.” A világhírű angol filozófus monográfiája a szépség értelmezéseket járja körül.

ZELNIK JÓZSEF: AZ IDEGEN MEGVÁLTÁSA – Guberálás a világot formáló és deformáló gondolatok meddőhányóján.

Zelnik József tanulmányai, könyvei olvasmányosan, írói stílusban, a kutatók és mindennapi érdeklődők számára alkotott áttekintések a néprajz, a teológia, az irodalom, művészettörténet és a művelődéstörténet határmezsgyéjén, amelyek egyszerre tanítanak, ébresztik rá az olvasót saját magának és kultúrájának szellemi és erkölcsi állapotára, a körülöttünk lévő világ természeti és kulturális tendenciáira. Mindvégig megmarad írásai középpontjában a magyarság sorsának és kultúrájának védelme, az egészséges nemzeti öntudat táplálása, értékeink tudatosítása és középpontba helyezése.

Művészettörténet

BAROKK FRESKÓFESTÉSZET MAGYARORSZÁGON – I. Fejér, Komárom-Esztergom és Veszprém megye

Szerk.: Jernyei Kiss János.

A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Művészettörténeti Tanszékének kutatócsoportja több éven át futó programban kutatta és dolgozta fel a magyarországi barokk freskófestészet emlékeit. A művészettörténeti jelentőségű kutatás eredményeit az MMA Kiadó és a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ közös kiadásban, 2019–2022 között négy kötetben jelenteti meg. A kötetek a mai Magyarország barokk freskóemlékeinek teljes katalógusát tartalmazzák. Részletesen szólnak a műveket magukba foglaló épületekről, azok építéstörténetéről, a falképek festőjéről és megrendelőjéről, ismertetik a freskók keletkezéstörténetét, állapotát.

MEDGYESY. S. NORBERT: ISKOLADRÁMÁK

Színjátékok, énekek és ünnepek a XVII–XVIII. századi magyarországi iskolakultúrából.

A kötet a XVII–XVIII. századi magyarországi, közép- és alsófokú iskolakultúrát, kiemelten a színpadi és zenei életet, annak világi mecénásait és korabeli funkcióját vizsgálja, elsősorban a korabeli iskoladráma-színlapok alapján; emellett szövegeket és dallamokat nyújt a mai alkalmazás céljából.

Népművészet

ANDRÁSFALVI BERTALAN: JÖVŐNK GYÖKEREI – Írások a népművészetről.

A kötet Andrásfalvy Bertalan népművészeti tárgyú cikkei gyűjti egybe. A szerző a táncban, dalban, hímzésben megnyilvánuló önkifejezés módjait az emberi kapcsolatokon keresztül igyekszik leírni és bemutatni.

ALMÁSI ISTVÁN: „MOST JÖTTEM ERDÉLYBŐL ...” – Írások népzeneről és népdalkutatásról.

A kolozsvári születésű, városához mindmáig hű népzene-kutató írásait áthatja a magyar zenei anyanyelv tisztelete, és az a fáradhatatlan kutatószenvédély, aminek köszönhetően gazdag életművét szorgos szerénységgel építette és építi. Legyen szó Bartók vagy Kodály munkásságának fontosságáról, az erdélyi népzene-gyűjtés sokszor viszontagságos körülményeire való utalásról vagy éppen a költő Áprily Lajos népdalélményeinek bemutatásáról, Almási professzor mindig pontos, árnyalt mondatokban adja át hatalmas tudásának legjavát.

Szépirodalom

SZILÁGYI ISTVÁN: KATLANVÁROS

A kötet a máig gazdagodó Szilágyi-életmű igazi unikuma: a vallomások, a személyes sorsba és családtörténetbe is betekintést engedő szövegek a kiváló író eddig ismeretlen univerzumába kalauzolják az olvasót. A Katlanváros olyan írásokból válogat, amelyek külön-külön napvilágot láttak ugyan a kolozsvári hetilap, az Utunk évkönyveiben, együttes megjelenésük mégis a meglepetés erejével hat. A klasszikus értékű és érvényű regények, a Kő hull apadó kútba és a Hollóidő szerzője ugyanis a legkevesbé ismert arcát mutatja itt: a vallomások íróét.

A KAKUKKNŐVÉR – 76 ruszin és ukrán népballada.

A kakukknővér páratlanul gazdag gyűjteményt kínál a nem egyszer véres és kegyetlen, ugyanakkor érzelmekkel teli ruszin és ukrán balladakincs legjavából Vári Fábián László akadémikus értő és érzékeny fordításában.

CS. SZABÓ LÁSZLÓ: ÚTRAHÍVÓ – Képzőművészeti esszék. Szerk.: Szakolczay Lajos.

Az erdélyi származású író az emigráció szellemi életének egyik vezetőjeként összefogta a nyugati magyarság irodalmát. Cs. Szabó László a kezdetektől az Irodalmi Ujság egyik legtöbbet publikált szerzője volt. Számos műfajban alkotott, élelátású kritikusnak számított. A kötetbe az irodalmi témájú, anekdotákkal és személyes jellegű történetekkel átitatott esszéit, portréit, kritikáit, glosszáit válogatta az MMA Kiadó.

Színházművészet

BAKÓ ENDRE: KÓTI ÁRPÁD – A Nemzet Színésze.

Kóti Árpád a Nemzet Színésze címmel kitüntetett, Kossuth- és Jászai Mari-díjas magyar színművész, érdemes és kiváló művész, a debreceni Csokonai Színház örökös tagja, Debrecen díszpolgára. A legszebben, legtermészetesebben beszélő magyar színészek egyike. Mielőtt Debrecenben otthonra talált, Békéscsabán, Egerben, Veszprémben és Szolnokon is megfordult. Elsősorban drámai karakterszerepeket alakított. Első igazán jelentős sikerét a Kapaszkodj Malvin, jön a kanyar című színdarabban aratta, a magyar hősi halott katona szerepében.

GYŐRI BALETT 40

Major Rita tanulmányával, Bánkuti András képszerkesztésében.

A magyar tánc-történet legendás pillanata volt, amikor 1979-ben a Magyar Állami Balettintézet végzős osztálya úgy döntött: együtt maradnak és társulatot alapítanak. Ügyüknek megnyerték Markó Ivánt, aki búcsút mondott Maurice Béjart világhírű együttesének, Győrbe ment és alkotótársával, Gombár Judittal számos sikerdarabot készített. Az immáron 40 éves Győri Balett történetét és szellemiségét mutatja be az MMA Kiadó reprezentatív jubileumi kiadványa Major Rita tánc-történész nagyívű tanulmányán, illetve a társulat elmúlt négy évtizedének legfontosabb szereplőit megszólaltató huszonnyolc interjún keresztül, rendkívül gazdag fotóanyaggal illusztrálva.

MENSÁROS LÁSZLÓ – A XX. SZÁZAD

CD-melléklettel. A Mensáros László Alapítvány támogatásával.

A Mensáros Alapítvány támogatásával három kötetben jelennek meg a neves színművész legfontosabb színpadi és pódium-előadásainak dokumentációi. [1. kötet: Arany, megjelent 2018-ban.] Mensáros László a magyar színművészet kimagasló alakja, 1965-ben lépett először színpadra „A XX. század” címmel összeállított, hatalmas sikert arató műsorával, mely túlzás nélkül fordulópontot jelentett a magyar pódiumművészet történetében. A kötet visszaemlékezések és tanulmányok segítségével idézi fel a legendás előadás kulisszatitkait.

MENSÁROS LÁSZLÓ – HAMLET

CD- melléklettel. A Mensáros László Alapítvány támogatásával.

Méltatlanul keveset emlegetett Mensáros László 1956-os debreceni Hamlet-alakítása, pedig annak idején a fővárosból és az ország más részeiről is zarándokoltak a nézők, hogy láthassák a fiatal tehetséget a drámairodalom egyik legfontosabb szerepében. A Téri Árpád vezette Csokonai Színház nagy pillanata volt ez, amihez hozzájárult a kötetben is megszólaló Örkényi Éva Ophélia megformálásával, valamint a később világhírré szert tett Kurtág György is az általa szerzett zenei kommentárral. A kötet melléklete az 1956-os debreceni Hamlet-előadás egyetlen fennmaradt felvételét tartalmazó hanganyag.

Zeneművészet

SIPOS JÁNOS: BARTÓK ANATÓLIÁBAN – Írások Bartók Béla kis-ázsiai gyűjtéséről.

Bartók kulcsfontosságú anatóliai gyűjtéséről Sipos János könyve tanulmányokon, levelezéseken, elemzéseken keresztül ad sokoldalú és részletes beszámolót. Az olvasó megismerkedhet a török gyűjtéssel kapcsolatos levelekkel, Bartók úti beszámolójával és az amerikai kivándorlás előtti évek eseményeivel. Tudományos szempontból egy török konferencia előadásai mellett különösen jelentős a gyűjtőtárs, Ahmet Adnan Saygun magyarul először közölt tanulmánya is.

SZABADOS. Szerk.: Bicskei Zoltán

Szabados György igazi polihisztor, munkásságát lehetetlen kizárólag a jazz-zene, a keleti filozófiák vagy a színház oldaláról közelítve leírni. Talán ezért is van, hogy a szakma részéről ez az első könyv, amely (meg)értő és elfogadó módon, komoly szellemi megközelítéssel szól személyéről és művészetéről. A méltatlanul hosszú hallgatás (tisztelet a ritka kivételeknek) után éppen a merőben különböző szempontú tanulmányok bizonyítják, milyen nehéz akárcsak elkezdni is e rendkívüli életmű körüljárását.

Oktatási segédlet

SZUNYOGHY ANDRÁS: CERUZARAJZ – Minden, amit a ceruza használatáról tudni kell.

A világszerte tucatnyi országban és nyelven megjelenő oktatókönyvek – Művészeti anatómia, Rajz ABC, Nagy rajziskola – szerzője, Szunyoghy András grafikusművész legújabb munkája nélkülözhetetlen mindazok számára, akik most ismerkednek a ceruzarajzolás szépségeivel és nehézségeivel, de hasznos azoknak is, akik apró mesterfogásokkal szeretnék tökéletesíteni tudásukat. A részletes és szemléletes képanyagot jól érthető szöveges leírások egészítik ki, így a gyakorlati tanácsok és elméleti információk a legegyszerűbb térformáktól a legbonyolultabb alakrajzokig megbízható segítséget nyújtanak a tanulásban.

Konferenciafüzetek

„ANEKIFESZÜLT MENTŐ-ÁKARAT” – Kuncz Aladár-emlékkonferencia, az OSZK-val közös kiadás

FOTÓMŰVÉSZETI KONFERENCIA

KELETI HATÁSOK ÉS MOTÍVUMOK A MAGYAR MŰVÉSZETBEN. Szerk.: Sipos János

MEDGYASSZAY ISTVÁN-EMLÉKKONFERENCIA. Szerk.: Marosi Miklós

NAGY GÁSPÁR 70. – Emlékkonferencia

RODOSTÓJA VOLT LONDON – Szabó Zoltán-emlékkonferencia. Szerk.: Ablonczy László

Egyedi kiadványok

MAGYAR MŰVÉSZETI AKADEMIA 2018. ÉVKÖNYVE

A kiadvány a Magyar Művészeti Akadémia 2018. évének köztestülethez kötődő eseményeit, történéseit dokumentálja; a köztestület tagjainak arcképcsarnokával, fekete-fehér illusztrációkkal, DVD video-évkönyv melléklettel.

FEKETE GYÖRGY: HAZAFELÉ – Számadás a vándorútról.

Fekete György, az MMA tiszteletbeli elnökének fontosabb művészeti és közéleti írásából, valamint a vele készített interjúkból egy olyan válogatást nyújt át, amely az olvasót különleges módon, időben visszafelé haladva engedi a magánszférájába, és beavatja a meghatározó kulturális eseményekbe, miközben kirajzolódik a magyar művészeti élet rendszerváltozás előtti és utáni kultúrpolitikai helyzete.

Peridokum

MAGYAR MŰVÉSZET

A Magyar Művészeti Akadémia lapja; megjelenik: negyedévente; lapindulás: I. évfolyam, 1. szám 2013. december. A Szerkesztőbizottság tagjai: az MMA elnöke, a Szerkesztőbizottság elnöke, Kulin Ferenc főszerkesztő, Kucsera Tamás Gergely társfőszerkesztő, Turi Attila főszerkesztő-helyettes, Fabényi Julia, Farkas Ádám, Jankovics Marcell, Kelemen László, Mezei Gábor, Sturm László, Vigh Andrea.

2019. évi tematikus lapszámok:

2019/1. Populáris művészet – magas művészet

2019/2. Az Osztrák-Magyar Monarchia szellemi élete

2019/3. NAT: művészeti tárgyak oktatása

2019/4. NAT: Irodalom és nyelvtan oktatás

Könyvkereskedelem

Az MMA Kiadó kiemelt feladata volt 2019-ben – intenzív marketingmunkával és szervezéssel – a könyveinek széles körű megismertetése és kereskedelmi fogalmazásának megszervezése. Az eredményes munkát jelzi, hogy január 1. és november 30. közötti időszakban a megelőző évhez viszonyítva a társaság gyakorlatilag megháromszorozta a kereskedelmi bevételét.

A társaság 2019-ben összesen 11 saját könyvbemutatót szervezett, néhány kötet esetében pedig külső intézmény által szervezett eseményhez is kapcsolódott (Szilágyi István „Katlanváros” – Ünnepi Könyvhét, Margó Irodalmi Fesztivál és Könyvvásár, Petőfi Irodalmi Múzeum; Papp Endre „Görömbei András” – Hítel Szerkesztősége; Bakó Endre „Kóti Árpád” – debreceni Csokonai Színház; „Látogatás az oszmán Birodalomban” – Szépművészeti Múzeum). A könyvbemutatók 70–100 résztvevővel zajlottak. A rendezvényeken az MMA Kiadó kedvezményesen (ált. 20 %-os kedvezménnyel) árusította a bemutatott könyveit. Az könyvtérképzésből származó árbevétel a tárgyalt évben jelentősen meghaladta a 2018-as év árbevételét.

Az MMA Kiadó 2019-ben második alkalommal vett részt az Ünnepi Könyvhéten saját standdal, programokkal, dedikációkkal. Könyvheti sikerkönyvek voltak Szilágyi István „Katlanváros”, Cs. Szabó László „Útrahívó”, Andrásfalvy Bertalan „Jövnök gyökerei” Palotai János „Tóth György” című munkái. A társaság 2019-ben, az I. kerületi Önkormányzat meghívására, először vett részt a Budavári Könyvünnepen.

Az MMA Kiadó 2019-ben jelentősen bővítette a kereskedelmi partnerhálózatát. A több kiskereskedelmi cég (Írók Boltja, Fókusz Könyvárúháza, Bookline, Lyra Könyvesház Vác, Xante Könyvkereskedelmi Bt., Püski Könyvesház, Libri Kft.) mellett 2009 augusztusától több új viszonteladóval kötött bizományosi értékesítési szerződést (Könyvtárellátó, Book 24 Zrt., Tóthágas Plusz Kft., Pult Kft., Örkény István Könyvesbolt, Szépművészeti Múzeum ajándékboltja), illetve a legjelentősebb romániai magyar könyvkereskedelmi céggel, a négy erdélyi magyar könyvesbolt tulajdonosával is (Gutenberg Books).

A kereskedelmi kapacitás növelésével nyilvánvalóvá vált, hogy a 2018-as és 2019-es tervezett példányszámokkal nem lehet kiszolgálni a nagykereskedelmet, ezért szinte minden könyvnél történt példányszámemelés. Nagyobb és rendszeres kereskedés e területen fejlesztést igényel mind a tárgyi, mind a személyi feltételekben, mivel ezek nélkül hosszú távon nem teljesíthetők maradéktalanul a nagykereskedelmi elvárások.

A www.mmakiado.hu honlapon is elindult az online értékesítés, lassan élénkülő vásárlói érdeklődéssel. A webshop fejlődési lehetősége folyamatos önmagában is, a belső feltételrendszerek esetleges alakítása akár nagyságrendekkel nagyobb árbevétel növekedést is hozhat.

Video-dokumentáció, portréfilmgyártás

Az MMA Kiadó egyik alaptevékenysége az akadémiai oral history és portréfilmek gyártásának megszervezése és az elkészült filmek komplex utógondozása. 2019-ben negyvennél több portréfilm gyártását fejezte be az MMA Kiadó,

folyamatosan készíti elő és indítja a 2020-ban gyártandó filmek szerződéseit. Az elkészült filmek utógondozását képezik a strukturált és szakszerű archiválás, illetve az MTVA-nak sugárzásra előkészítésük és átadásuk. A portréfilmek adminisztrációs munkáját jelentősen megterheli az archív filmrészletek felhasználói jogainak a beszerzése. Az MTV mellett minden érdemi megkeresésre biztosít vetítési lehetőséget a társaság (akadémiai portréfilmek vetítése a Vigadóban, kiállításokon, vidéki helyszíneken).

2019-ben gyártott és befejezett akadémiai portréfilmek: Almásy Aladár képzőművész, Bocskay Vince képzőművész, Bogdán László költő, Callmayer Ferenc építész, Cseke Péter színművész, Dávid Gyula irodalomtörténész, Döbrentei Kornél költő, író, Erfán Ferenc képzőművész, Ferenczes István költő, író, Fodorné László Mária népművész, Földi Péter képzőművész, Gulyás Gyula filmrendező, Haáz Sándor karnagy, Hámory Judit belsőépítész, Huszár Lajos zeneszerző, Jankovics Tibor építész, Jánosi András népzene, Konok Tamás képzőművész, Kovács István író, költő, Kubik Anna színművész, Kuti Dénes képzőművész, Láng Gusztáv irodalomtörténész, Nagy Viktor színházi rendező, Pásztor Péter építész, Rohonyi Anikó operaénekes, Sipos János népzene, Szokolczay Lajos irodalomtörténész, Szarvas József színművész, Szecsődi Ferenc zongoraművész, Tamás Menyhért író, Tokody Ilona operaénekes, Tóth Erzsébet költő, Turányi Gábor építész, Vajda László népművész, Veszmás Péter építész, Zádori Mária operaénekes, Zsuráfszky Zoltán koreográfus.

In memoriam filmek 2019-ben: Bertha Bulcsu író, Gion Nándor író, Lázár Ervin író és Szabados György zeneszerző.

Egyéb videoszolgáltatás

A Kiadó a www.mma.hu és a www.mma-tv.hu honlapok videós tartalomszolgáltatója, a www.mma-tv.hu honlapot pedig teljeskörűen gondozza. Az MMA megrendelésére az MMA Kiadó videós stábja, indokolt esetben külső szakember és/vagy stáb bevonásával rögzíti a köztestület művészeti eseményeit, videós riportokat, helyszíni tudósításokat készít (Keddi kaleidoszkóp, Élőfolyóirat est, Irodalmi Gála, kiállítások, könyvbemutatók, az MMA közgyűlései, a Nemzet Művésze díjátadó koncertfelvétel stb.). Az elkészült felvételek fölkerülnek az MMA honlapjaira, illetve a jól kiépített archiváló rendszerben archiválják.

A www.mma-tv.hu honlapra, illetve az MMA YouTube csatornájára összesen 120 új videófelvétel feltöltése valósult meg fel (akadémiai portrék előzetesei, az MMA rendezvényei, riportfilmek, koncertfelvételek).

Az MMA Kiadó YouTube csatornája látogatottsága 2019-ben: egymillió (közel háromezer napi) látogatás; a megtekintések átlagos időtartama: 5'40 perc (kiugróan magas a hazai és nemzetközi átlaghoz képest). A látogatók főbb megoszlása: Magyarország 65,7 %, Románia 7,9 %, Szerbia 3,8 %, Kanada 3,7 %, Szlovákia 3,5 %.

Az MMA Kiadó az MMA Titkársága megrendelésére az MTVA számára a *Szerelmes földrajz* című nagysikerű sorozat 13 részének a felvételét is menedzseli (Ács Margit, Fekete Vince, Ferenczes István, Iancu Laura, Jakobovits Márta, Jahoda Maja, Kiss B. Attila, Márkus Béla, Orosz István, Rostoka László, Szócs Miklós Tui, Tamás Menyhért, Vörös Győző).

6. EGYÜTTMŰKÖDÉSEK A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA ÉLETÉBEN

2018

Együttműködés civil szervezetekkel

Az alábbi – megállapodásokkal is megerősített – együttműködések a köztestület 2012-2017 közötti társadalmi felelősségvállalásának, partnerkapcsolati tevékenységének eredményeként alakultak.

Nagycsaládosok Országos Egyesülete

A Nagycsaládosok Országos Egyesületével (NOE) még 2017. december 14-én írt alá stratégiai együttműködési megállapodást a köztestület képviselőjében az MMA elnöke.

A művészeti és művészettel nevelés támogatása nemcsak fontos feladata a Magyar Művészeti Akadémiának, de a működését szabályozó jogszabály alapján oktatási és nevelési ügyekben a közművelődésért is felel a művészetben. Az MMA folyamatosan tárgyal civil szervezetek képviselőivel a szervezetek közötti együttműködési lehetőségekről. Erre az együttműködésre is azért kerülhetett sor, mert a szervezetek közt a hosszú távú együttműködés lehetősége és közös célok fogalmazódtak meg. Ezek alapján, a két szervezet együttműködésének további erősítése érdekében kötött stratégiai megállapodást a Magyar Művészeti Akadémia a Nagycsaládosok Országos Egyesületével.

2018-tól – a stratégiai megállapodás alapján – a NOE tagsági kártyával rendelkezők számára a Magyar Művészeti Akadémia kedvezményes belépést biztosít az MMA intézményeiben (Pesti Vigadó, Műcsarnok) rendezett kiállításokra, egyéni vagy szervezett csoportos látogatásokra.

Tudományos Ismeretterjesztő Társulat

A megelőző években is folyamatos szakmai kapcsolat állt fenn a köztestület és a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat (TIT) között: a TIT művészeti témájú tematikus lapszámainak támogatása vagy a Budapesti Planetárium felújításához kapcsolódó szakmai egyeztetések voltak ezek.

Az MMA és a TIT közötti együttműködés elmélyítése érdekében 2018. március 9-én kötött együttműködési megállapodást.

A két szervezetet közös célkitűzéseik egyes területeken – például a művészeti ismeretterjesztés, művészeti és művészettel nevelés segítése – összekapcsolják, ezért a hosszú távú együttműködésben a két fél vállalja, hogy rendszeresen egyeztet és szorosan együttműködik a közös célok megvalósításában. Az MMA a TIT ismeretterjesztő folyóiratait támogatja és a TIT művészeti vonatkozású tevékenységének egyéb támogatásában a jövőben is közreműködik.

Helyi Televíziók Országos Egyesülete

2018. május 16-án hosszú távú együttműködési megállapodást írt alá a Magyar Művészeti Akadémia és a Helyi Televíziók Országos Egyesülete (HTOE). A megállapodásban a két szervezet rögzíti, hogy közös céljuk a művészeti ágak média megjelenési lehetőségének bővítése, az MMA tagjainak és tagozatainak a munkásságáról szóló tartalom előállítása.

A Magyar Művészeti Akadémia törvény által előírt közfeladatai közé tartozik többek között, hogy hozzájárul a magyar művészeti hagyomány gondozásához és közkinccsé tételéhez, támogatja a művészeti alkotások nyilvánosságra kerülését, együttműködik az országos audiovizuális közszolgálati médiaszolgáltatókkal.

A 90 taggal rendelkező Helyi Televíziók Országos Egyesülete vállalt feladata a helyi és körzeti tagtelevíziók, médiaszolgáltatók támogatása, érdekképviselése.

A két szervezet képviselői még 2015-ben szakmai koncepciót dolgoztak ki az MMA és a helyi médiumok szervezett együttműködésére, most pedig feladataik hatékonyabb ellátása érdekében fűzték szorosabbra együttműködésüket, melynek legfőbb célja a művészeti ágak médiamegjelenési lehetőségének bővítése. A megállapodás kiterjed a helyi médiumokon belül a helyi televíziókat, rádiókat, napi- és hetilapokat, hírportálokat, illetve az ezeket összefogó hírcentrumokra is; ez a széles felületkínálat garancia arra, hogy minden művészeti ág méltó minőségben és a számára megfelelő célcsoporthoz jusson el.

A két fél közös elvárása, hogy növeljék az MMA tevékenységének országos ismertségét, valamint, hogy a vidéki Magyarország művészeti eseményei, rendezvényei minél nagyobb számban jelenjenek meg a helyi médiumokban, akik térítésmentesen olyan szabad közlésű, magas minőségű tartalmat is kapnak a Magyar Művészeti Akadémiától, amely gazdagítja kínálatukat.

Magyar Bor Akadémia

2018. május 29-én az MMA és a Magyar Bor Akadémia keretmegállapodást írt alá a Pesti Vigadóban. A köztestület és a Magyar Bor Akadémia között már 2012 óta van együttműködés, az aláírt keretmegállapodás pedig ezt a kapcsolatot emeli magasabb szintre.

Az MMA törvényben rögzített feladata többek között az is, hogy elősegítse a magyar és az egyetemes kultúra értékeinek érvényesülését, megővését, a magyar művészeti élet hagyományainak tiszteletét. Az MMA ennek megfelelően a művészeti és művészettel nevelés segítését is célul tűzte.

A Magyar Bor Akadémia vállalt célja a magyar szőlészet és borászat tudományos fejlődésének szolgálata, a gazdasági életben elfoglalt helyének erősítése, a bor fogyasztási kultúrájának emelése, a magyar borok és a gasztronómia méltó egymásra találásának elősegítése, a magyar bor és a kultúra kapcsolatának megújítása. A Magyar Bor Akadémia törekvése továbbá a közönség nevelése, a borra vonatkozó valós ismeretek terjesztése, emellett igyekszik a jószomszédi viszonyt erősíteni a határon túli magyar borászokkal.

Az együttműködési keretmegállapodással a felek a fenti céljaik eléréséhez és feladataik hatékonyabb ellátása érdekében fűzik szorosabbra kapcsolatukat. Az együttműködés alapján az MMA támogatni kívánja a Magyar Bor Akadémia művészeti vonatkozású tevékenységét.

2019

2019-ben is több esemény kapcsán valósult meg támogatás és együttműködés, mint például folyamatos szakmai munka a Nemzeti Előadó-művészeti Érdekegyeztető Tanácsban, együttműködés a Színházi Dolgozók Szakszervezetével, a Magyar Táncművészeti Szövetséggel a Győri Balett 40. évfordulója kapcsán, az Előadó-művészeti Jogvédő Irodával, a Magyar Színházi és Magyar Teátrumi Társaságokkal, a Nemzetközi Színházi Intézettel, a Petőfi Irodalmi Múzeummal, a Pécsi Országos Színházi Találkozóval.

Magyar Mecenás Program Plusz

A Magyar Művészeti Akadémia és a MANK Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (MANK) között 2016. december 14. napján létrejött együttműködési megállapodás alapján az MMA Titkársága és a MANK 2018. november 13-án keretmegállapodást kötött, amit az eddigi együttműködés sikere okán a 2019-es évre is megújított. Az MMA Titkársága és a MANK vezetői megállapodtak a Magyar Mecenás Program Plusz (MMP Plusz) folytatását illetően, amelynek egyik kiemelt célja, hogy a MANK által üzemeltetett, közelmúltban megújult egyes alkotóházakra rátaláljon a célközönség, élvezze az alkotóházak nyújtotta előnyöket; 2019-ben az ún. MMP PLUSZ program III. ütemének megvalósítására került sor.

Országos Bírósági Hivatal

A Magyar Művészeti Akadémia és az Országos Bírósági Hivatal (OBH) kétoldalú együttműködési megállapodást kötött. A köztestület irodaházában Vashegyi György, az MMA elnöke és Handó Tünde, az OBH elnöke látták el kézjegyükkel a megállapodást rögzítő dokumentumot Kucsera Tamás Gergely, az MMA főtitkára, valamint Osztovits András Mihály, a Magyar Igazságügyi Akadémia (MIA) igazgatója jelenlétében.

Az együttműködés előzményeként 2019 márciusában az MMA támogatásával indult el a „Kulturális estek az Igazságügyi Akadémián” elnevezésű programsorozat. Az estek ötlete és a kezdeményezés Osztovits Andráséhoz, valamint Kucsera Tamás Gergelyhez fűződik.

Az OBH szervezeti egységeként működő MIA nemcsak korszerű képzési és konferenciaközpont, hanem művészeti, kulturális tér is egyben. A MIA klubjában személyes beszélgetéseken a jog és a művészet képviselői kerülhetnek közelebb egymáshoz, a résztvevők bepillantást nyerhetnek a Kurucz Éva újságíró meghívására érkező művészek, kulturális szereplők tevékenységébe. Ahogy a rendezvénysorozat alcíme, „Ismeretlen ismerősök – a magyar kultúra jeles képviselői, ahogy ritkán látjuk őket” is utal rá, a heti rendszerességgel megtartott esteken ismert és elismert művészekkel folytat beszélgetést az est háziasszonya kultúráról, művészetről, művészi hitvallásról, aktuális alkotói feladatokról, megismertette a közönséggel a magyar művészet jelenkori érdekességeit, nézőpontjait, feladatait. A portrébeszélgetéseket zenei, irodalmi vagy képzőművészeti alkotás színesíti, olyan alkotókat is vendégül látva, mint Jankovics Marcell, Marton Éva, Kiss B. Attila, Oberfrank Pál, Cseke Péter és Vidnyánszky Attila akadémikusok, Vashegyi György, az MMA elnöke és még sokan mások.

A 2019. április 29-én aláírt megállapodás célja a kiemelkedő kulturális értékek felmutatása, s a magas művészi minőséget képviselő programok további közös megvalósítása.

Magyar Polgári Együttműködés Egyesület

Hosszú távú együttműködési megállapodást írt alá október 22-én Vashegyi György, a Magyar Művészeti Akadémia elnöke és Vízkelety Mariann, a Magyar Polgári Együttműködés Egyesület elnöke.

Az együttműködés célja, hogy a felek kölcsönösen segítsék egymás kulturális, ismeretterjesztő, közösségteremtő, nemzeti értékeink feltárását, megismerését és megőrzését szolgáló tevékenységét. A két szervezet megállapodott, hogy tájékoztatják egymást a saját szervezésben megvalósuló programjaikról, kiadványaikban publikálási, szakmai-tudományos programjaikon részvételi lehetőséget biztosítanak egymásnak. Az együttműködés minél szélesebb körű megvalósulása érdekében közös jótekonysági eseményeket tartanak az együttesen meghatározott célok, társadalmi csoportok, határon belüli és kívüli szervezetek, közösségek javára.

Az együttműködés gyakorlati megvalósulásáról a két szervezet által delegált tisztségviselőkből felállított munkabizottság gondoskodik, a tapasztalatokat éves szinten közösen áttekintik.

A köztestület korábban már olyan állami és civil szervezetekkel kötött hasonló megállapodást, mint az MTVA, a Filmalap, a MANK, a Nagycsaládok Országos Egyesülete, a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat, a Helyi Televíziók Országos Egyesülete, a Magyar Bor Akadémia, vagy az Országos Bírósági Hivatal.

Makovecz Imre Alapítvány

Együttműködési keretmegállapodást kötött a Magyar Művészeti Akadémia és a Makovecz Imre Alapítvány (Alapítvány), amelyet a Vashegyi György, az MMA elnöke, illetve Kucsera Tamás Gergely, a köztestület főtitkára és Makovecz Pál, az Alapítvány elnöke írt alá a köztestület irodaházában november 29-én.

Bár az MMA már korábban is számos módon együttműködött az Alapítvánnyal – mint például a Makovecz Imre-díj alapításánál – most hivatalos dokumentumba foglalták a Makovecz Központ és Archívum használatba adásának és működésének kereteit. Ennek értelmében egyeztetve és összehangolva működnek együtt közös céljaik elérésében, különösen a Makovecz Központ és Archívum, mint közérdekű kiállítóhely fenntartásában és működtetésében, valamint az MMA és az Alapítvány közös programjainak megvalósításban.

A 2019-ben aláírt együttműködés értelmében az MMA vállalta, hogy az Alapítvány használatába adja a 1125 Budapest, Városkúti út 2. szám alatti ingatlant, valamint az itt található, általa felvásárolt Makovecz-hagyatékot a Makovecz Központ és Archívum működtetésére.

A Makovecz Imre Alapítvány pedig vállalta, hogy a Makovecz Központ és Archívumot működteti, közérdekű kiállítóhelyként mutatja be a közönségnek Makovecz Imre életművét. Itt olyan, kuriózumnak számító személyes emléktárgyakat is meg lehet tekinteni, mint például a Makovecz Imre rekonstruált irodájában található tárgyak, rajzasztala, egyedi művészeti alkotásai, kiállítások installációs elemei vagy a Makovecz Imre által tervezett bútorok.

Emellett az Alapítvány vállalta, hogy a Makovecz Központ és Archívumban rendezvényeket tart és programokat valósít meg; a Makovecz Imre munkásságával összefüggő albumokat, monográfiákat és kiadványokat a köztestülettel közösen megjelenteti; a Makovecz Imre életművét bemutató hazai és külföldi kiállításokat az MMA-val közösen megszervezi; a Makovecz Imre életéről és munkásságáról készült filmalkotásokat és audiovizuális műveket feltérképez és kutatási, ismeretterjesztő céllal történő nyilvánosságához közvetítési jogát megszerzi, valamint a Makovecz életművel kapcsolatos tudományos kutatói-elemzői tevékenységet támogatja.

Szakmai együttműködés az Országos Széchényi Könyvtár és a Magyar Művészeti Akadémia Művészetelmélet és Módszertani Kutatóintézet között

Az MMA Művészetelmélet és Módszertani Kutatóintézet (MMA MMKI) 2019 április 12-én megállapodást kötött az Országos Széchényi Könyvtárral (OSZK), mint kutatóintézettel, közös céljaik megvalósítása érdekében; az aláírók Dr. Boka László, az OSZK tudományos igazgatója és Kocsis Miklós, az MMA MMKI igazgatója voltak.

Az Országos Széchényi Könyvtár és a Magyar Művészeti Akadémia 2018 januárja óta fűzte szorosabbra együttműködését, mely több rétegű, így a könyvkiadástól a tematikus nagykiállításokig és a közös konferenciákig számos területre kiterjed. Mindezek alapja az OSZK részéről a páratlan gyűjtemény és a felkészült szakértői, kutatói gárda.

Az együttműködés első konkrét eredményeként 2018 őszén az MMA támogatásával zajlott az OSZK Tudományos Igazgatósága által szervezett Kuncz Aladár-emlékkonferencia, melynek tanulmánykötete (OSZK kiadó és az MMA Kiadó révén) is megjelent 2019-ben. A kötetet a tervek szerint a jövőben rendszeres közös kiadványok, díszalbumok és forrásközlések követik. A 2020-as tervek között szerepel továbbá egy közös Trianon-kiállítás megrendezése, valamint ehhez kapcsolódóan szakmai programok, kerekasztal-beszélgetések megszervezése. Mindezek mellett – a fotóművészet, a színház- és zenetörténet, plakátművészet és egyéb művészeti területekkel kapcsolatosan – évente egy-egy tematikus konferencia megszervezése is szerepel a tervek között, melyeket a most megkötött kutatóintézeti keret-megállapodás is megerősít.

A Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kara és az MMA MMKI közös zenepedagógiai kutatása

Az általános iskolás diákok tanórán kívüli művészeti lehetőségeit és az élménypedagógia hatásait vizsgálta a Debreceni Egyetem (DE) zenepedagógiai kutatócsoportja az MMA MMKI szakmai és pénzügyi támogatásával, az együttműködési megállapodást 2019. augusztus 5-én írták alá, az MMA MMKI részéről Kocsis Miklós igazgató.

A tanórán kívüli élménypedagógiai tevékenységek jelentőségét Nyugat-Európa országaiban már évek óta kutatják, Magyarországon ugyanakkor ilyen jellegű, átfogó vizsgálat eddig még nem készült. Ezt a hiányt pótolja a Debreceni Egyetem kutatócsoportja.

A DE Zeneművészeti Kara, a Jövő Művészetéért Alapítványa, a DE Humán Tudományok Doktori Iskolája és az MMA MMKI együttműködésében a szakértők közösen valósítják meg a többretegű felmérést. Vizsgálták egyrészt, hogy a gyerekeknek a kötelező oktatásban jelenlévő művészeti tárgyak mellett milyen lehetőségeik vannak tanórán kívüli művészeti tevékenységekre, másrészt a tanulók mennyire élnek a lehetőségekkel. Kérdőíves formában felmérték azt is, hogy az aktív művészeti tevékenység miképpen változtatja az általános iskolások kulturális attitűdjét és ízlését, mindezeket pedig a pedagógusok szerepére is kiterjed a kutatás.

A felmérés az Észak-Alföld régióban vette kezdetét, a három megye (Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Jász-Nagykun-Szolnok) különböző településtípusain, megyeszékhelyek, városok és községek különböző fenntartók által működtetett általános iskoláiban. Az érintett intézmények alsó és felső tagozatait is bevonták a vizsgálatba, amely az év elején kezdődött; a kiértékelés, az eredmények publikálása pedig 2020-ra várható. Ezt követően az egész országra kiterjesztik majd a kutatást.

Mivel a vizsgálat több művészeti ág helyzetének feltárására terjed ki, különböző zenei ágazatok képviselői, pszichológusok, szociológusok, andragógusok és statisztikusok is részt vesznek benne a Debreceni Egyetem több karáról, illetve a Magyar Művészeti Akadémia is delegált tagot a kutatócsoportba. A szakemberek célja objektív képet kívánnak adni arról, hogy a művészeti nevelés hogyan járul hozzá a tanulók kulturális attitűdjének kialakulásához, a magas kultúra értékeinek megismeréséhez, egy művelt, empatikus, magas érzelmi intelligenciával rendelkező ifjúság neveléséhez.

A köztisztület képviselte döntés-előkészítő, véleményező és egyéb testületekben, szervezetekben

A köztisztület MMA tv.-ben rögzített közfeladata szerint jogszabály vagy egyedi megkeresés, felkérés alapján képviseli a művészetek közfeladat ellátásában közreműködő különböző döntés-előkészítő, véleményező és egyéb testületekben, szervezetekben.

E testületek – különösen az egyedi megkeresést vagy felkérést érintően a teljesség igénye nélkül –, az említett feladat ellátásának körvonalazása érdekében az alábbiak:

1. Szent Korona Testület

A képviselő jogcíme: 2000. évi I. törvény Szent István államalapításának emlékéről és a Szent Koronáról; 5. § (1) bekezdés.

A testület feladata: a Szent Koronának és a hozzá tartozó jelvényeknek a védelme és megóvása, valamint a velük kapcsolatos intézkedések megtétele.

Az MMA-t a testületben az elnök képviseli.

2. Nemzeti Előadó-művészeti Érdekegyeztető Tanács

A képviselő jogcíme: 428/2016. (XII. 15.) Korm. rendelet az előadó-művészeti szervezetek támogatásának részletes szabályairól; 3. § (1) bekezdés c) pont.

A Nemzeti Előadó-művészeti Érdekegyeztető Tanács a hivatkozott törvény által szabályozott jogviszonyokat érintő szakmai, szakmapolitikai és támogatási kérdések érdekegyeztetési fóruma.

Az MMA-t a testületben Császár Angela akadémikus képviseli.

3. Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság

A képviselő jogcíme: 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról; 71. § (1) bekezdés.

A testület a felsőoktatásban folyó képzés, tudományos kutatás, művészeti alkotótevékenység minőségének és a felsőoktatási intézmény belső minőségbiztosítási rendszere működésének külső értékelésére létrehozott, független országos szakértői testület, amely a hivatkozott törvényben szabályozott módon szakértőként közreműködik a felsőoktatási intézményekkel kapcsolatos eljárásokban.

Az MMA-t a testületben 2018. februárjáig az MMA delegáltjaként Ferencz István akadémikus, március 1-től Dévényi Sándor akadémikus képviseli; a MAB Művészeti Bizottságának akadémikus tagjai 2018. március 29-től Hóna Gusztáv, és a köztestület delegáltjaként Tóth Péter, azt megelőzően Farkas Ádám voltak.

4. Hungarikum Bizottság

A képviselet jogcíme: 2012. évi XXX. törvény a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról; 14. § (2) bekezdés *n*) pont.

A testület a nemzeti értékek, kiemelkedő nemzeti értékek és hungarikumok megőrzése, fenntarthatósága, széles körű megismertetése és hasznosítása érdekében lát el a hivatkozott törvényben meghatározott feladatokat.

Az MMA-t a testületben Zelnik József akadémikus képviseli.

5. Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanács (NGTT)

A képviselet jogcíme: 2011. évi XCIII. törvény Nemzeti Gazdasági és Társadalmi Tanácsról.

Az NGTT a gazdaság és a társadalom fejlődését érintő átfogó ügyek, a kormányzati ciklusokon átívelő nemzeti stratégiák megvitatására, valamint a harmonikus és kiegyensúlyozott gazdasági fejlődés, illetve az ehhez illeszkedő szociális modellek kidolgozásának és megvalósításának előmozdítására létrejött, az Országgyűléstől és a Kormánytól független, konzultációs, javaslattevő és tanácsadó testület, konzultatív fórum.

A Művészeti Oldal képviselői:

- a) az MMA elnöke,
- b) az MMA által delegált két képviselő (Kucsera Tamás Gergely főtítkárs és Kiss János akadémikus),
- c) egy, a határon túli magyar művészeti élet MMA által delegált képviselője (Pásztor Péter akadémikus).

A művészet képviselői oldal adta a tanács soros elnökét 2019. december 17. napjától hat hónapnyi időtartamra (2020. június 16-ig); a feladatot Kucsera Tamás Gergely, a köztestület főtítkárs látta el.

6. Kossuth- és Széchenyi-díj Bizottság

A képviselet jogcíme: 271/2008. (XI. 18.) Korm. rendelet a Kossuth-díj, a Széchenyi-díj adományozásának rendjéről, valamint a Magyar Köztársaság Kiváló Művésze, a Magyar Köztársaság Érdemes Művésze, a Magyar Köztársaság Babérkoszorúja díj alapításáról és adományozásáról; 9. § (3) bekezdés *d*) pont.

A bizottságot a Kormány hozta létre a Kossuth-díj és a Széchenyi-díj, valamint egyes művészeti díjak – a Magyarország Kiváló Művésze, a Magyarország Érdemes Művésze, a Magyarország Babérkoszorúja díj – adományozására vonatkozó javaslatok értékelésére, a kitüntetésekre vonatkozó ajánlások megtételére.

Az MMA-t a bizottságban az elnök képviseli.

7. Art Bizottság

A képviselet jogcíme: 2004. évi II. törvény a mozgóképről; 26. § (3) bekezdés *a*) pont.

2012. január 1. napjától a filmalkotások „art” minősítésére irányuló eljárásban szakhatóságként az emberi erőforrások minisztere által működtetett öttagú Filmszakmai Bizottság járt el. (A Filmszakmai Bizottság 2011. december 31-ig a Filmiroda szervezeti keretein belül működött.) A szakhatósági eljárás elhúzódása miatt a Filmiroda nehezen tudta tartani a jogszabályokban meghatározott ügyintézési határidőket, így az eljárás egyszerűsítése és gyorsabbá tétele érdekében indokolt 2017. január 1-től volt a feladat visszahelyezése a Filmirodához: 2017. január 1-től a filmalkotások „art” minősítésére a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala által felállított és működtetett Art Bizottság tesz javaslatot.

Az MMA-t a testületben Pintér Judit filmkritikus képviseli.

8. Nemzeti Tankönyvtanács

A képviselet jogcíme: 501/2013. (XII. 29.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról, valamint a tankönyvellátásban közreműködők kijelöléséről; 2. § (2) bekezdés *e*) pont.

A tanács a nemzeti köznevelés tankönyvfejlesztése és tankönyvellátása minőségének értékelésére létrehozott független, országos testület.

Az MMA-t a testületben Farkas Ádám akadémikus képviseli.

9. Kulturális Javak Bizottsága

A képviselet jogcíme: 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról 4. § (13) bekezdés.

A Kulturális Javak Bizottsága a kulturális javakkal kapcsolatos hatósági és egyéb szakmai döntések előkészítésében segíti a kulturális javak hatóságának munkáját és a kulturális örökség védelméért felelős miniszter egyéb szakmai feladatait.

Az MMA-t a testületben Keserü Katalin akadémikus képviseli.

10. Szerzői Jogi Szakértői Testület

A képviselet jogcíme: felkérés a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 101. §-a alapján.

Szerzői jogi jogvitás ügyben felmerülő szakkérdésekben a bíróságok és más hatóságok szakvéleményt kérhetnek a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala mellett működő szakértő testülettől. A testület tagjait az igazságügyért felelős miniszter a kultúráért felelős miniszterrel egyetértésben ötéves időtartamra nevezi ki. A testület felkérésre peren kívül is adhat szakvéleményt a felhasználási jog gyakorlásával kapcsolatos kérdésekben.

Az igazságügyért felelős miniszter 2015. július 15-étől 2020. július 20-ig terjedő időszakra a következő akadémikusokat nevezte ki a Szerzői Jogi Szakértői Testületbe: Árendás József, Cseke Péter, Katona Katalin, Mezey Katalin, Mihályi Gábor, Sára Ernő, Scherer József, Szurcsik József.

11. Közzolgálati Testület

A képviselet jogcíme: 2010. évi CLXXXV. törvény 1. számú melléklet.

A Közzolgálati Testület a Médiatörvény és a Közzolgálati Kódex szelleme alapján alakult meg 2011-ben. A Közzolgálati Kódex a közzolgálati médiaszolgáltatásra vonatkozó alapvető elveket és a törvényben meghatározott közzolgálati célokat tartalmazza. A Kódex szabályainak érvényesülését a Közzolgálati Testület felügyeli. A Testület a társadalmi felügyeletet biztosítja a közzolgálati médiaszolgáltató felett és a közzolgálati érvényesülését folyamatosan figyelemmel kíséri, ellenőrzést gyakorol a közzolgálati médiaszolgáltató felett a törvényben foglaltak végrehajtása érdekében.

Az MMA-t a testületben 2019. augusztus 1-től Kucsera Tamás Gergely főtitkár képviseli.

12. Egyéb testületek

A köztestület részt vett, vesz továbbá – egyebek mellett – a MANK Magyar Alkotóművészeti Nonprofit Kft. útján fiatal alkotóművészeket támogató ösztöndíjak kuratóriumaiban, az emberi erőforrások minisztere által a kulturális ágazatban adományozható szakmai elismerések döntés-előkészítési eljárásában közreműködő bíráló bizottságok, a Duna Médiaszolgáltató által alapított Tókéczki László-díj Bizottság, az Európa Kulturális Fővárosa 2023 Bizottság, az Eszterházi operaház rekonstrukcióját vizsgáló bizottság, a Nemzeti Kulturális Alap egyes testületei, az Országos Köznevelési Tanács, Nemzeti Közzolgálati Egyetem (NKE) Bíráló Bizottság, valamint az MTVA Zenei Lektorátus munkájában.

III. A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA TITKÁRSÁGÁNAK MŰKÖDÉSE

A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA TITKÁRSÁGÁNAK SZERVEZETE

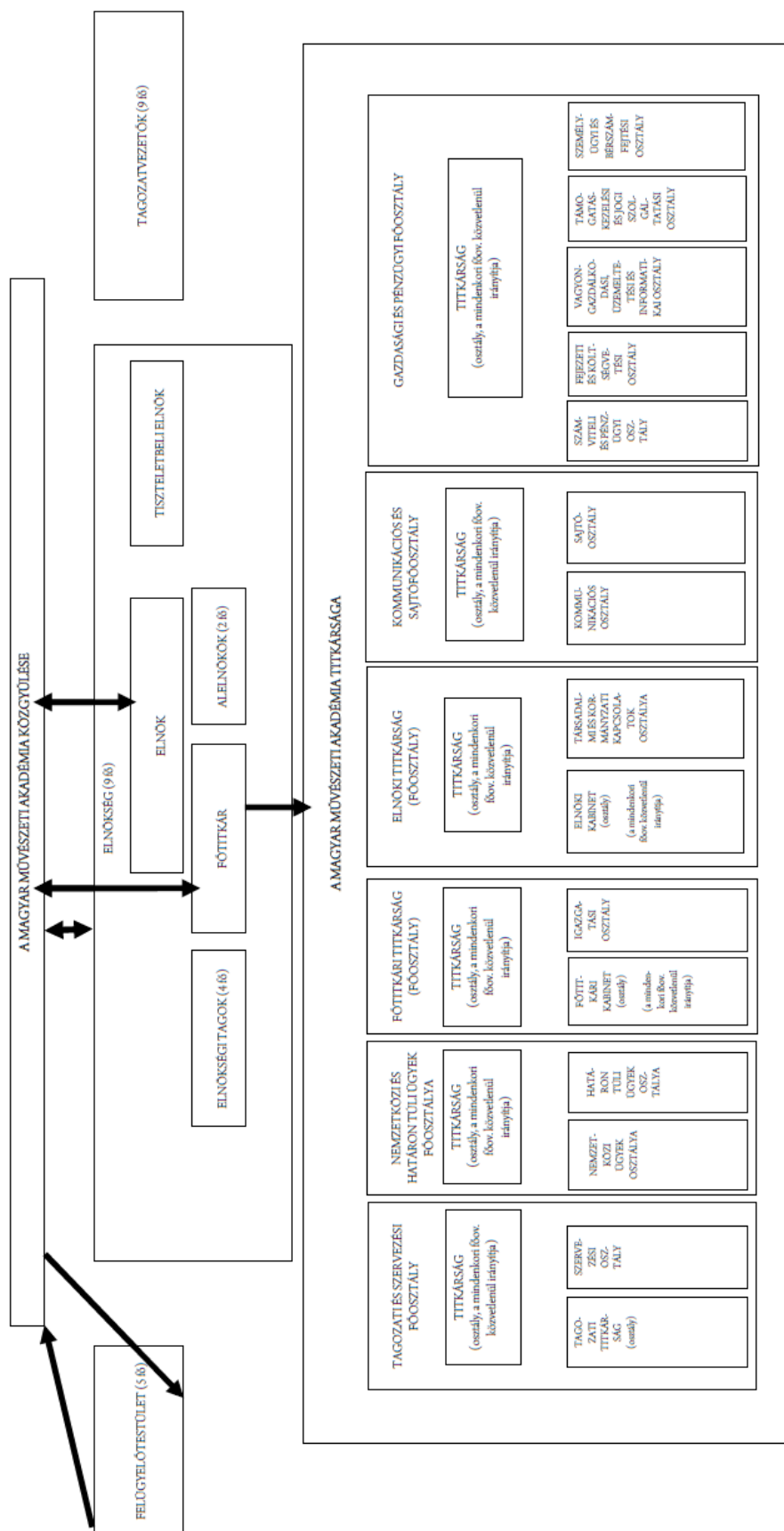
Az MMA Titkárságának szervezete 2018-ban – a megelőző évekre jellemző, a köztestület megalapítását követő kezdeti évek egyre bővülő feladatellátását megfelelően támogatni hivatott folyamatos struktúraváltás után – nem változott. Az intézményi feladatellátás fejlesztését 2018-ban a „finomhangolás” határozta meg, az egyes szervezeti egységek vezetésére irányuló feladatok telepítésének újrarendelése útján. Főosztályvezetői munkakörben már 2017 folyamán megszűnt a helyettesítéssel történő feladat-ellátás, majd a főtitkár 2018-ban több szervezeti egységnél nevezett ki munkatársat eredeti munkakörben főosztályvezető-helyettesi, osztályvezetői feladat ellátására, a főosztályvezetői munkakör ellátásának megerősítése érdekében.

Az elnökség jóváhagyásával 2019. július 1-jén megújult az MMA Titkársága struktúrája; a hatályba lépett SZMSZ módosítás eredményeképpen a Gazdasági és Pénzügyi Főosztály és a Főtitkári Titkárság szűkebb feladat- és hatáskörrel működött tovább, és a főosztályvezetők munkáját adott főosztály feladat- és hatáskörében – a főosztályvezető-helyettesen túl – az egyes érdemi területekért felelős osztályvezetők támogatják. E körülmény a főosztályvezető esetében a menedzseri feladatok ellátására a nagyobb hangsúly fektetése lehetőségét, a főtitkár számára pedig erősebb vezetői háttérrel biztosított. A szervezeti struktúra átalakításával új főosztály jött létre, amely a szervezet jogi szolgáltatási, támogatáskezelési és központi iratkezelési feladatainak ellátásáért felel. A jogi szolgáltatási és a központi iratkezelési terület egymás mellé rendelése biztosította a központi iratkezelési feladatok folyamatos jogi/igazgatási támogatását a továbbiakban is, s e terület önálló szervezeti egységhez (osztályhoz) telepítése alkalmasabb keretet teremtett a terület további ütemes fejlesztéséhez. A támogatáskezelési terület nem először lett önálló, ugyanakkor biztosított maradt jogi szolgáltatási területtel való közvetlen együttműködésének lehetősége az új főosztályon belül is.

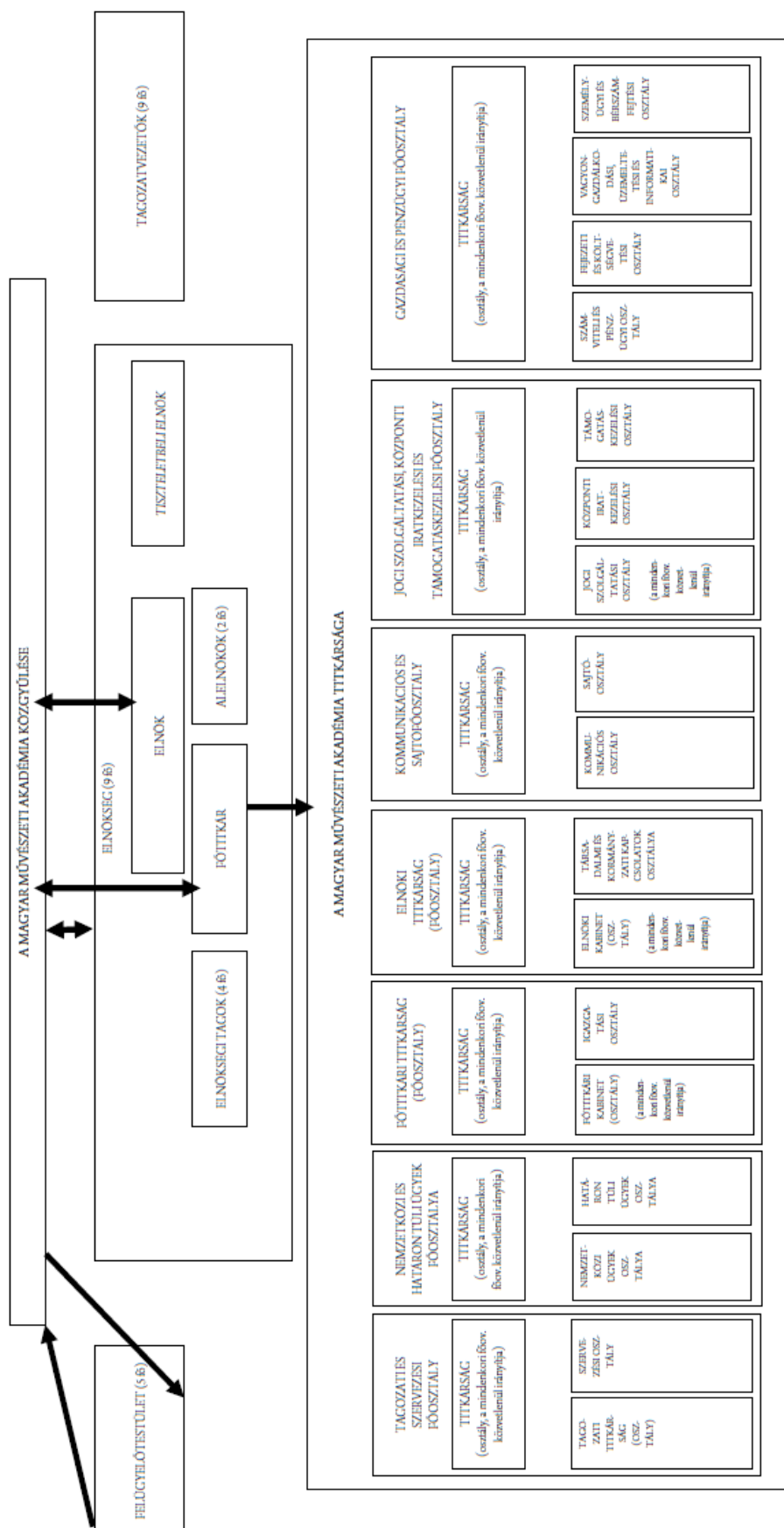
2019. november 1-jétől az MMA Titkársága belső ellenőre közvetlenül a főtitkárnak alárendelve, közszolgálati jogviszonyban látja el feladatait. Tevékenysége kiterjed a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Bkr.) 21. § (1) bekezdése alapján az MMA Titkársága minden tevékenységére, különösen a költségvetési bevételek és kiadások tervezésének, felhasználásának és elszámolásának, valamint az eszközökkel és forrásokkal való gazdálkodásnak vizsgálatára; szabályszerűségi, pénzügyi, rendszer- és teljesítmény-ellenőrzéseket, informatikai ellenőrzéseket, utóellenőrzéseket, valamint tanácsadási tevékenységet végez. Az MMA irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szerveknél a Bkr.-ben meghatározottak szerint ellátja az MMA irányítása vagy felügyelete alá tartozó költségvetési szervek belső ellenőrzései tevékenységének szakmai felügyeletét, a fejezeten belüli ellenőrzések koordinációját.

A folyamatos és biztos lábakon álló működés és működtetés, a változó körülményekhez való folyamatos és átgondolt alkalmazkodás biztos alapját képezte és képezi a mai napig a szervezet vezetésében az állandóság.

*A Magyar Művészeti Akadémia és a Magyar Művészeti Akadémia Titkársága szervezeti felépítése
(2018. december 31-i állapot)*

*A Magyar Művészeti Akadémia és a Magyar Művészeti Akadémia Titkársága szervezeti felépítése
(2019. december 31-i állapot)*

IV. GAZDÁLKODÁS ÉS VAGYONVÁLTOZÁS

1. 2018. ÉV

1. A költségvetés alakulása a 2018. évben

A Magyarország 2018. évi központi költségvetéséről szóló 2017. évi C. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 1. melléklet XXXIV. Magyar Művészeti Akadémia fejezetében a kiadási előirányzat 6 771,0 millió forintban, a költségvetési támogatás összege 6.771,0 millió forintban került megállapításra az 1., 2., 3. és 4. alcímkén.

A Kormány a 2018. év során – többlet feladathoz rendelt – további forrásokat bocsátott az MMA rendelkezésére az alábbiak szerint:

- Az építészettörténeti és a műemlékvédelmi tudományos gyűjtemények egységes kezelésének kialakításával, valamint ezzel összefüggésben a Magyar Építészeti Múzeum feladatellátásával és elhelyezésének biztosításával kapcsolatos egyes intézkedésekről, továbbá a Miniszterelnökség és az MMA fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításáról szóló 1771/2017. (XI. 7.) Korm. határozat 11. pontja és 2. melléklete alapján 124 625 500 forintot (2. cím Magyar Építészeti Múzeum).
- A Központi Maradványelszámolási Alapból történő átcsoportosításról, a 2017. évi költségvetési maradványok egy részének felhasználásáról, a IX. Helyi önkormányzatok támogatásai fejezeten belüli előirányzat-átcsoportosításról, a Szociális célú nem állami humánszolgáltatások támogatása fejezeti kezelésű előirányzat túllépésének jóváhagyásáról és egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1403/2018. (VIII. 31.) Korm. határozat 2. melléklete alapján 921 003 347 forintot. Ebből:
 - 1. cím MMA Titkárságának a művészeti ösztöndíj finanszírozására 96 000 000 forint;
 - 1. cím MMA Titkárságának a művészjáradék finanszírozására (első ütem) 470 000 000 forint; a Kormány az 1377/2018. (VIII.13.) Korm. határozatban döntött a Magyar Művészeti Akadémia részére többletforrás biztosításáról [a Korm. határozat 2. a) pontja alapján];
 - 2. cím Magyar Építészeti Múzeumnak 355 003 347 forint (2017. évi szabad maradvány visszahagyása).
- Az Országvédelmi Alapból történő átcsoportosításról, a fejezeti stabilitási tartalék előirányzat felhasználásáról, a Szociális célú nem állami humánszolgáltatások támogatása fejezeti kezelésű előirányzat túllépésének jóváhagyásáról és egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1603/2018. (XI. 27.) Korm. határozat 1. melléklete alapján 310 000 000 forintot; 1. cím MMA Titkárságának a művészjáradék finanszírozására (második ütem); a Kormány az 1377/2018. (VIII.13.) Korm. határozatban döntött a Magyar Művészeti Akadémia részére többletforrás biztosításáról [a Korm. határozat 2. b) pontja alapján].
- A Központi Maradványelszámolási Alapból és a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő átcsoportosításról, a fejezeti stabilitási tartalék előirányzatok felhasználásáról, a 2017. évi költségvetési maradványok egy részének felhasználásáról és egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1511/2018. (X.17.) Korm. határozat értelmében az Arany János-emlékév programjainak megvalósításához a XX. Emberi Erőforrások Minisztérium fejezet terhére 33 498 272 forintot (1. cím MMA Titkársága).
- A Központi Maradványelszámolási Alapból történő átcsoportosításról és egyes kormányhatározatok módosításáról szóló 1454/2018. (IX.21.) Korm. határozat alapján 6 000 000 forintot a Szent Korona emlékévkonferencia megrendezésére (3. cím MMA Kutatóintézet).

A 2018. évi kiadási előirányzatokat és a teljesítéseket alcímenként az alábbi táblázat mutatja be:

adatok millió Ft-ban

Cím	Alcím	Megnevezés	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés	Maradvány
1	1	MMA Titkárság Igazgatása, köztestületi feladatok	5 017,20	9 932,49	9 293,53	638,96
2	0	Magyar Építészeti Múzeum	0	703,18	635,6	67,58
3	0	MMA Kutatóintézet	241,8	377,64	272,26	105,38
4	0	Fejezeti kezelésű előirányzatok	1 512,00	5 101,71	5 072,36	29,35
		Összesen	6 771,00	16 115,02*	15 273,75	841,27

* A módosított előirányzat az alábbi elemekből áll össze: 2017. évi maradvány, 2018. évi költségvetési bevételek előirányzatosítása, 1. pontban részletezett, kormányhatározatokban biztosított többletforrások.

2. Gazdálkodás és vagyonváltozás összefüggései a 2018. költségvetési évben; a gazdálkodási környezet változásai

Az MMA Titkársága 2018. évben továbbra is folyamatosan biztosította és felügyelte az MMA gazdasági társaságai – a Múcsarnok Közhasznú Nonprofit Kft., az MMA Kiadó Nonprofit Kft. és a Pesti Vigadó Nonprofit Kft. –, valamint egyes költségvetési szervei – a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ és az MMA Művészettudományi és Módszertani Kutatóintézet – működését; illetve gondoskodott az intézmények működéséhez kötődő közbeszerzések kiírásáról, azok lebonyolításáról.

Az MMA és költségvetési szervei vállalkozási tevékenységet 2018. évben nem végeztek, a könyvek és a beszámoló kizárólag az alapfeladattal kapcsolatos eszközöket és forrásokat, valamint pénzügyi tranzakciókat tartalmazza. A gazdálkodást érintően olyan rendkívüli események vagy körülmények, amelyek a pénzügyi helyzetre, az eszközök nagyságára és összetételének alakulására hatással voltak, nem álltak fenn.

Többlet személyi és gazdasági kapacitást igényelt az MMA és az MMA Titkársága új, Andrassy úti irodaházának létrehozásával, illetve az annak jövőbeni üzemeltetésével, létesítménygazdálkodásával kapcsolatos feladatok ellátása, valamint a Makovecz Központ és Archivum első teljes évének koordinálása. Új kihívást jelentett a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ gyűjteményeinek és munkatársainak több telephelyről egy helyre való költöztetése egy olyan helyszínre, amelyen a múzeumi (dokumentumok, adattári anyag, könyvtár, műtárgyak) és az műemlékvédelmi gyűjtemény egyesítésével páratlan műemlékvédelmi és építészettörténeti komplex gyűjteményes anyag jön létre, illetve kutatóhely alakul ki addig is, amíg az intézmény elhelyezése az erre kijelölt, felújítandó épületegyüttesben méltó módon meg nem valósul.

Az 1771/2017. (XI. 7.) Korm. határozat alapján az MMA 2018. évben tulajdonba kapta a Budapest VII. kerület, Városligeti fasor 9-11. szám alatti, 33505 helyrajzi számú ingatlanegyüttest, amely alkalmassá tehető az építészeti-építészettörténeti gyűjtemény és a műemléki tudományos gyűjtemények védelmére, szakszerű restaurálására, digitalizálására, feldolgozására, magyarországi és nemzetközi kiállításokra történő előkészítésére, kiállítások bemutatására a MÉM MDK végleges elhelyezése céljából. Az ingatlanegyüttesben megoldható továbbá az MMA Titkársága, valamint a Múcsarnok raktározási tevékenysége is. Az épületegyüttest az MMA Titkársága 2018. szeptember 25-én vette birtokba. A terület felmérésére, valamint életveszélyelhárító és karbantartási munkáira a közbeszerzést 2018 decemberében írta ki a köztestület.

Az MMA Titkársága köztisztviselői és munkavállalói tárgyévként is magas színvonalon működtek közre – a folyamatosan változó jogszabályi és költségvetési környezet mellett – az MMA közfeladatainak ellátásával kapcsolatos programok, támogatások szervezésében, lebonyolításában. A személyügyi és gazdasági területnek minden évben komoly adminisztrációt jelent a köztestületi tagok és tisztviselők tiszteletdíjának, a Nemzet Művésze díjnak számfejtése, utalása. 2018-ban új igazgatási, pénzügyi feladatot jelentett a művészjáradék bevezetése és a folyósítások elindítása, valamint a hároméves művészeti ösztöndíjprogram megvalósításának előkészítése, az őszi programindítás.

Összefoglalóan elmondható, hogy 2018. évben az MMA Titkársága – mind emberi, mind anyagi erőforrásokkal hatékonyan gazdálkodva, a tovább növekedett feladatokat ellátva – megerősítette a tevékenységét, úgy is mint köztestületi költségvetési szerv, valamint úgy is, mint az akadémiai intézmények központi fenntartó, támogató szerve.

3. Az MMA vagyonának alakulása, beruházások

2018. évben több értéknövelő, valamint megtérülő beruházás történt a Múcsarnok és a Pesti Vigadó épületében. Az MMA Titkársága – mint minden évben – közbeszerzés útján lefolytatta az MMA tulajdonában lévő épületek energia beszerzését, párhuzamosan pedig folytatja az épületek energia racionalizálását.

2018. évben folyt a Múcsarnok energetikai és részleges építészeti felújításának előkészítése; az épület elavult gépészeti berendezéseinek megújítása céljából az MMA Titkársága jelenleg előrehaladott tárgyalásokat folytat a Kormánnyal.

A köztestület 2018 augusztusában birtokba vehette Andrássy úti irodaházát.

4. A fejezeti kezelésű előirányzatokkal történő feladatellátás bemutatása

A fejezeti kezelésű előirányzatokhoz az MMA tv. 4. § (2) bekezdése alapján rendelt forrásokat az MMA az alábbi alcímek szerint.

1. Országos művészeti társaságok, szövetségek támogatása alcím

Az előirányzat felhasználása során a köztestület megállapodásokba foglalt közös szakmai megvalósítás mellett a művészet műveléséért és fejlesztéséért kifejtett tevékenységét látta el, szolgálva a közérdeket, a közjót.

Az MMA az MMA törvény alapján működési és programtámogatás nyújtásával támogathatja a különböző művészeti ágak országos civil szervezeteit.

2. Magyar Művészetek Háza programok alcím

Az MMA köztisztviselői szervezeti létének alapját adó művészeti tagozatok javaslatai alapozzák meg az MMA éves programtervét, amelynek alapján a köztisztviselő ellátja az MMA törvény 4. § (2) bekezdése szerinti feladatokat, azaz felolvasó üléseket, kiállításokat, zenei rendezvényeket, szakmai találkozókat, konferenciákat és vitákat szervez; fórumot teremt a hazai művészeti élet számára. A fejezeti kezelésű előirányzat e feladatok ellátásának forrását tartalmazta.

3. Nemzetközi programok, konferenciák, nemzetközi tagdíjak alcím

A fejezeti kezelésű előirányzat az MMA törvény 4. § (2) bekezdés b) pontja alapján biztosította, hogy az MMA figyelemmel kísérhesse a művészeti élet kérdéseit és meghatározó szellemi folyamatait, illetve álláspontját, javaslatait a nyilvánosság elé tárhassa; az MMA törvény 4. § (2) bekezdés o) pontja szerint a köztisztviselő feladata, hogy együttműködjön a határon túli magyar művészeti szervezetekkel, és külföldi, hasonló rendeltetésű intézményekkel.

6. Kutatási tevékenység támogatása alcím

A fejezeti kezelésű előirányzat egyedi kérelem alapján, elnöki döntéssel kutatóintézzettel, illetve felsőoktatási intézménnyel vagy kutatási tevékenységet folytató civil szervezettel történő megállapodás alapján – kutatócsoportot létrehozva – művészeti tárgyú kutatási tevékenységhez nyújtott támogatást.

7. Pályázati alapok alcím

A fejezeti kezelésű előirányzat az MMA törvény 4. §-ában megfogalmazott közfeladatok elláthatóságát biztosította pályázatok kiírásával.

8. Pesti Vigadó művészeti programok alcím

A fejezeti kezelésű előirányzat az MMA törvény 4. § (2) bekezdés c) és g) pontja alapján a művészeti hagyomány gondozását és széles körben történő megismertetésének lehetőségét, művészeti alkotások nyilvánosságra kerülését biztosította a Pesti Vigadóban; a felhasználás az MMA Titkársága könyveiben került elszámolásra.

11. Gazdasági társaságok által ellátott kulturális feladatok támogatása alcím

A fejezeti kezelésű előirányzat a köztisztviselő tulajdonosi jogkörébe tartozó gazdasági társaságok egyedi támogatási igényei alapján a közgyűlés által elfogadott szakmai programterv, valamint az elnökség által jóváhagyott üzleti terv megvalósítására, az elnökség döntése alapján biztosított működési és szakmai feladatellátáshoz kapcsolódó támogatás.

A megfelelő szakmai tervezésnek köszönhetően a jogszabályok betartásával a 2018. évi költségvetés stabil működést biztosított mind a köztisztviselő, mind intézményei gazdálkodásának.

13. Nemzeti Szalon programjai alcím

2018-ban a Műcsarnokban megrendezésre került a Népművészeti Nemzeti Szalon.

14. MMA végleges elhelyezésére szolgáló irodaház rekonstrukciója alcím

A rendelkezésre álló előirányzat – átcsoportosítással – az MMA Titkárságán keresztül került felhasználásra az épületegyüttes rekonstrukciós munkáira.

20. Makovecz Emlékközpont alcím

A 2018. évi működéséhez szükséges forrás az 1303/2017. (VI. 7.) Korm. határozat alapján áll rendelkezésre, 106 millió forint összegben.

2. 2019. ÉV

1. A költségvetés alakulása a 2019. évben

Magyarország 2019. évi központi költségvetéséről szóló 2018. évi L. törvény (a továbbiakban: Ktv.) 1. melléklet XXXIV. Magyar Művészeti Akadémia fejezetében a kiadási előirányzat 9 432,6 millió forintban, a költségvetési támogatás összege 9 432,6 millió forintban került megállapításra az 1., 2., 3. és 4. alcímen.

A Kormány 2019-ben további forrást bocsátott az MMA rendelkezésére *A rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból és a Központi Maradványszámolási Alapból történő, illetve fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról, valamint egyes kormányhatározatok módosításáról* szóló 1591/2019. (X. 16.) Korm. határozat 1. melléklete alapján a művészjáradék finanszírozására 188 590 000 forint értékben (1. cím MMA Titkársága).

A 2019. évi kiadási előirányzatokat és a teljesítéseket alcímenként az alábbi táblázat mutatja be:

adatok millió Ft-ban

Cím	Alcím	Megnevezés	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat*	Teljesítés	Maradvány
1	1	MMA Titkárság Igazgatása, köztestületi feladatok	6 602,3	7 487,4	7 046,4	441,0
2	0	Magyar Építészeti Múzeum	941,7	638,6	615,2	23,4
3	0	MMA Kutatóintézet	278,4	399,9	397,9	2,0
4		Fejezeti kezelésű előirányzatok	1 610,2	1 966,2	1 957,1	9,1
		Összesen	9 432,6	10 492,1	10 016,6	475,5

* A módosított előirányzat az alábbi elemekből áll össze: 2018. évi maradvány, 2019. évi költségvetési bevételek előirányzatossítása, az 1. pontban részletezett, kormányhatározatban biztosított többletforrás.

2. Gazdálkodás és vagyonyváltozás összefüggései a 2019. költségvetési évben; a gazdálkodási környezet változásai

Az MMA Titkársága 2019. évben továbbra is folyamatosan biztosította és felügyelte az MMA gazdasági társaságai – a Műcsarnok Közhasznú Nonprofit Kft., az MMA Kiadó Nonprofit Kft. és a Pesti Vigadó Nonprofit Kft. –, valamint egyes költségvetési szervei – a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ, az MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet – működését; illetve gondoskodott az intézmények működéséhez kötődő közbeszerzések kiírásáról, azok lebonyolításáról.

Az MMA és költségvetési szervei vállalkozási tevékenységet 2019-ben nem végeztek, a könyvek és a beszámoló kizárólag az alapfeladattal kapcsolatos eszközöket és forrásokat, valamint pénzügyi tranzakciókat tartalmazza. A gazdálkodást érintően olyan rendkívüli események vagy körülmények, amelyek a pénzügyi helyzetre, az eszközök nagyságára és összetételének alakulására hatással voltak, nem álltak fenn.

Az MMA és az MMA Titkársága új, 2018-ban átadott Andrassy úti irodaházának üzemeltetésével, létesítménygazdálkodásával kapcsolatos feladatok ellátása, valamint a Makovecz Központ és Archivum első teljes évének koordinálása már zökkenőmentesen biztosított. Továbbra is kihívást jelentett a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központ gyűjteményeinek az utolsó telephelyről egy helyre való költöztetése egy olyan helyszínre, amelyen a múzeumi (dokumentumok, adattári anyag, könyvtár, műtárgyak) és az műemlékvédelmi gyűjtemény

egyesítésével páratlan műemlékvédelmi és építészettörténeti komplex gyűjteményes anyag jön létre, illetve kutatóhely alakul ki addig is, amíg az intézmény elhelyezése az erre kijelölt, felújítandó épületegyüttesben méltó módon meg nem valósul. A gyűjtemény jelenlegi – átmeneti – elhelyezése megnyugtató, 2019. évben a kutatószolgálat a nagyközönség számára is elindult.

A MÉM MDK végleges elhelyezésére szolgáló, Budapest VII. kerület, Városligeti fasor 9–11. szám alatti ingatlanegyüttes környezetében az életveszély-elhárítás, melléképületek bontása, valamint raktárak kialakítása megtörtént, a kialakítás első üteme 2020 első félévében a Fischer-villa rekonstrukciójával elindul.

Az MMA Titkársága köztisztviselői és munkavállalói tárgyévben is magas színvonalon működtek közre – a folyamatosan változó jogszabályi és költségvetési környezet mellett – az MMA közfeladatainak ellátásával kapcsolatos programok, támogatások szervezésében, lebonyolításában. A személyügyi és gazdasági területnek minden évben komoly adminisztrációt jelent a köztestületi tagok és tisztségviselők tiszteletdíjának, a Nemzet Művésze díjnak, a művészbérezetnek, valamint a hároméves művészeti ösztöndíjprogram számfejtése, utalása.

Összefoglalóan elmondható, hogy 2019-ben az MMA Titkársága – mind emberi, mind anyagi erőforrásokkal hatékonyan gazdálkodva, a tovább növekedett feladatokat ellátva – megerősítette a tevékenységét, úgy is mint köztestületi költségvetési szerv, valamint úgy is, mint az akadémiai intézmények központi fenntartó, támogató szerve.

3. Az MMA vagyonának alakulása, beruházások

A tárgyalt időszakban több értékmegőrző karbantartási munka történt a Múcsarnok, a Pesti Vigadó, a Hild-villa, valamint a Makovecz Központ épületeiben. Az MMA Titkársága – mint minden évben – közbeszerzés útján lebonyolította az MMA tulajdonában lévő épületek energia beszerzését, párhuzamosan pedig – a korábbi évek gyakorlatát követve – folytatta az épületek energia racionalizálását.

2019-ben folytatódott a Múcsarnok energetikai és építészeti felújításának további előkészítése; az épület elavult gépészeti berendezéseinek megújítása céljából az MMA Titkársága előrehaladott tárgyalásokat folytat a Kormánnyal. Az MMA Titkársága 2019. évben elkészítette az épület jóváhagyási tervdokumentációját, így – a Kormány támogató döntése esetén – a Múcsarnok felújítására közbeszerzési eljárás indítása sürgető fontosságú.

4. A fejezeti kezelésű előirányzatokkal történő feladatellátás bemutatása

A fejezeti kezelésű előirányzatokhoz az MMA tv. 4. § (2) bekezdése alapján rendelt forrásokat az MMA az alábbi alcímek szerint.

1. Országos művészeti társaságok, szövetségek támogatása alcím

Az előirányzat felhasználása során a köztestület megállapodásokba foglalt közös szakmai megvalósítás mellett a művészet műveléséért és fejlesztéséért kifejtett tevékenységét látta el, szolgálva a közérdeket, a közjót. A köztestület az MMA törvény alapján működési és programtámogatás nyújtásával támogathatja a különböző művészeti ágak országos civil szervezeteit.

Az Országos művészeti társaságok, szövetségek támogatása fejezeti kezelésű sorról a 2019. évi költségvetés terhére 91 szervezetnek 94 millió forint került kifizetésre, a soron maradvány nem keletkezett

2. Magyar Művészetek Háza programok alcím

Az MMA köztestületi-szervezeti létének alapját adó művészeti tagozatok javaslatai alapozzák meg az MMA éves programtervét, amelynek alapján a köztestület ellátja az MMA törvény 4. § (2) bekezdése szerinti feladatokat, azaz felolvasó üléseket, kiállításokat, zenei rendezvényeket, szakmai találkozókat, konferenciákat és vitákat szervez; fórumot teremt a hazai művészeti élet számára. A fejezeti kezelésű előirányzat e feladatok ellátásának forrását tartalmazta.

A Magyar Művészetek Háza programok előirányzatról a 2019. évi költségvetés terhére 98 szervezetnek 117,2 millió forint került kifizetésre. A támogatásban részesültek működési formájukat tekintve jellemzően civil szervezetek, illetve gazdasági társaságok voltak. A soron 3,4 millió forint kötelezettségvállalással terhelt maradvány keletkezett.

3. Nemzetközi programok, konferenciák, nemzetközi tagdíjak alcím

A fejezeti kezelésű előirányzat az MMA törvény 4. § (2) bekezdés b) pontja alapján biztosította, hogy az MMA figyelemmel kísérhesse a művészeti élet kérdéseit és meghatározó szellemi folyamatait, illetve álláspontját, javaslatait a nyilvánosság elé tárhassa; az MMA törvény 4. § (2) bekezdés o) pontja szerint a köztestület feladata, hogy együttműködjön a határon túli magyar művészeti

szervezetekkel, és külföldi, hasonló rendeltetésű intézményekkel. A fejezeti kezelésű sorról a 2019. évi költségvetés terhére 5 szervezetnek 5,6 millió forintkifizetése történt meg, a soron maradvány nem keletkezett.

6. Kutatási tevékenység támogatása alcím

A fejezeti kezelésű előirányzat – egyedi kérelmeken alapuló elnöki döntéssel – kutatóintézetekkel, illetve felsőoktatási intézménnyel vagy kutatási tevékenységet folytató civil szervezettel történő megállapodás alapján – kutatócsoportot létrehozva – művészeti tárgyú kutatási tevékenységhez biztosított támogatást. A fejezeti kezelésű sorról a 2019. évi költségvetés terhére 2 szervezetnek 8,5 millió forint kifizetése történt meg, a soron maradvány nem keletkezett.

7. Pályázati alapok alcím

A fejezeti kezelésű előirányzat az MMA törvény 4. §-ban megfogalmazott közfeladatok elláthatóságát biztosította pályázat kiírásával. A 2019. évi ún. *Művészeti program pályázati kiírás* 2019. február 25-én jelent meg a köztestület honlapján; a köztestület a közfeladatainak ellátása érdekében művészeti szakmai programok megvalósításának támogatására 200 millió forint keretösszeggel írt ki pályázatot.

A Pályázati alapok előirányzatának 2019. évi keretéből 353 szervezetnek összesen 180,7 millió forint került kifizetésre. A támogatásban részesültek működési formájukat tekintve jellemzően civil szervezetek, illetve gazdasági társaságok. A soron 2,6 millió forint kötelezettségvállalással terhelt maradvány keletkezett.

8. Pesti Vigadó művészeti programok alcím

A fejezeti kezelésű előirányzat az MMA törvény 4. § (2) bekezdés c) és g) pontja alapján a művészeti hagyomány gondozását és széles körben történő megismertetésének lehetőségét, művészeti alkotások nyilvánosságra kerülését biztosította a Pesti Vigadóban; a felhasználás az MMA Titkársága könyveiben került elszámolásra. Az előirányzaton maradvány nem keletkezett.

11. Gazdasági társaságok által ellátott kulturális feladatok támogatása alcím

A fejezeti kezelésű előirányzat a köztestület tulajdonosi jogkörébe tartozó gazdasági társaságok (Múcsarnok Közhasznú Nonprofit Kft., a Pesti Vigadó Nonprofit Kft. és az MMA Kiadó Nonprofit Kft.) egyedi támogatási igényei alapján a közgyűlés által elfogadott szakmai programterv, valamint az elnökség által jóváhagyott üzleti terv megvalósítására, az elnökség döntése alapján biztosított működési és szakmai feladatellátáshoz kapcsolódó támogatás.

A gazdasági társaságok 2019. évi eredeti előirányzata 825 millió forint volt, amely a társaságok stabil működésének biztosítása céljából kiegészítésre került a köztestület szakmai programjaira fordítható forrásokból 481,5 millió forinttal, fejezeti kezelésű sorról 54,9 millió forinttal, illetve 9,6 millió forint saját bevétel előirányzatosításával. A gazdasági társaságok részére 2019-ben így összesen 1371 millió forint támogatás állt rendelkezésre. A soron maradvány nem keletkezett.

13. Nemzeti Szalon programjai alcím

A Magyar Művészeti Akadémia létrehozta a különféle művészeti ágak Nemzeti Szalonját, azaz a különböző magyar kortárs művészeti területek keresztmetszetét bemutató reprezentatív kiállításokat, melyekkel legfőbb célja, hogy az aktuális, még csak alig publikált, friss művészeti alkotások, tevékenységek számára teremtsen nemzeti nyilvánosságot. 2019-ben a Múcsarnokban megrendezésre került a II. Építészeti Nemzeti Szalon, melyre támogatásként 86,3 millió forintot biztosított az MMA. A soron maradvány nem keletkezett.

20. Makovecz Emlékközpont alcím

A Makovecz Emlékházat működtető Makovecz Alapítvány részére 86,1 millió forint támogatás került kifizetésre. Az előirányzaton 3,7 millió forint kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány keletkezett.

V. TÁJÉKOZTATÁS A MAGYAR MŰVÉSZETI ÉLET ÁLTALÁNOS HELYZETÉRŐL

A beszámolási időszakban a művészképzés felsőfokú intézményeiben – a korábbi kormányzati döntések alapján – jelentős infrastrukturális fejlesztések zajlottak, vagy zárultak le, ilyenek voltak például: a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem zugligeti oktató- és kutatóbázisának fejlesztése, amelynek kiteljesedése egyszerre hordozza magában a hagyományos szakágak megmaradását és a jelen ismeretanyagának bővített átadását, vagy – az épület korábbi évekbeli megújítás-korszerűsítése után – a Zeneakadémia orgonájának restaurálása, avagy a Magyar Táncművészeti Egyetem megújuló campusa, új infrastruktúrájának kialakítása.

A vizsgált időszakban megindult felújítások közül 2019-ben a Szépművészeti Múzeum, illetve a Hagyományok Háza (Budai Vigadó) megújult épületei fogadhatták a látogatókat, továbbá a Nemzeti Táncszínház új otthona és a felújított Kaposvári Csiky Gergely Színház is megnyitotta kapuit; elmondható még, hogy az elmúlt években jelentős fejlesztések zajlottak-zajlanak Eszterházin vagy Szentendrén, a Szabadtéri Népajzi Múzeumban is.

Folytatódtak továbbá a már megkezdett jelentős kulturális beruházások, ezen belül is a művészeti területet érintő fejlesztések: az Operaház felújítása, ehhez kapcsolódóan megnyitásra kész – a színházi háttérszakmák helyzetének javítását is célzó beruházás – az Eiffel Műhelyház; zajlik a Városliget megújítása, továbbá az Iparművészeti Múzeum rekonstrukciója is.

Ezekben az években a Magyar Művészeti Akadémia (MMA) és a kultúráért felelős tárca együttműködése megalapozta a Kormány döntéseit, amelyekkel a nemzet művészei, Schrammel Imre és Varga Imre életművének elhelyezése, jövőbeni méltó bemutatása lehetővé válik. Ezeknek a kiállítóhelyeknek a kialakítása a vizsgált kettő esztendőben folytatódólagosan zajlott, elismerve ezzel a *képző- és iparművészet* nemzetközi értelemben is kimagasló magyar alkotóit.

2018-2019-ben a *filmügy* osztott kormányzati-nem kormányzati felügyelet alatt működött: kormánybiztos és Magyar Nemzeti Filmalap Zrt., Magyar Nemzeti Digitális Archívum és Filmintézet – MaNDA, valamint Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság. A kulturális tárca alapvetően a filmalkotások és mozik art minősítése, valamint az art mozik és az art besorolású filmalkotások forgalmazásának támogatásában rendelkezik meghatározó szereppel, valamint a hazai – döntően vidéki mozikat magában foglaló – mozihálózat eszközpark-korszerűsítésének támogatási programját koordinálta.

A vizsgált időszakban folytatódott a Filmalap keretei között – a művészeti köztestület együttműködése mellett – a nemzeti filmkincs digitalizált restaurálásának programja is.

A hazai filmtámogatás 2010–2012 között kialakult intézményrendszerének első jelentős – nemzetközi szinten is megjelenő – eredményei a Filmalap, valamint a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (NMHH) Média Mecenatúra Programja által támogatott filmalkotások fesztiválsikereinek – a más elismerések melletti két Oscar-, a Golden Globe-díjak utáni – folytatása a 2018-as Emmy-díj.

Kapcsolódóan az is megállapítható, hogy a hazai filmfesztiváloknak nemcsak számuk gyarapodott, illetve váltak még színesebbé a magyarországi filmművészeti találkozók rendezvényei, hanem nemzetközi megítélésük is folyamatosan erősödött. Ugyanakkor a filmszakmai rendezvények résztvevői rendszeresen javasolták a megszűnt filmszemlék újraindítását, amelyek a múltban szakmai találkozók, együttműködések lehetőségét biztosították.

A fenti sikerek mellett folyamatosan megjelenő igény – a hiány megfogalmazása okán sokszor kritika –, hogy a magyar filmgyártás és filmművészet egykori egységét megjelenítő, a szórakoztató, de művészeti értékeket is hordozó alkotások sokaságával kellene találkoznia a nézőnek. A kritika másik tárgya a nemzeti kultúránk és történelmünk értékeit bemutató – nem csupán közönséget vonzó, hanem közösséget is alkotó – filmek elkészítésének az elmaradása.

A filmigazgatást érintő országgyűlési döntés volt, amikor 2018 végén az Országgyűlés – a Médiatörvény módosításával – biztosította a hazai televíziós filmgyártás támogatásának megerősítését (Televíziós Film Mecenatúra és a Televíziós Filmkollégium).

A 2019 novemberében benyújtott – majd elfogadott – törvényjavaslat értelmében, a Magyar Nemzeti Filmalap jogutódaként, 2020. január 1-jétől a Nemzeti Filmintézet (NFI) működik. Az NFI létrehozásával – a módosítás indoklása szerint – „a magyar film érdekképviselete és nemzetközi versenyképessége is erősödhet”; megfogalmazott kormányzati cél továbbá, „hogy a filmipar a nemzeti identitásunk egyik kiemelt forrása legyen”.

A Nemzeti Filmintézetnek a gyártási és terjesztési támogatás melletti további feladata a filmgyártás, illetve filmterjesztési tevékenységet folytathat. A hatósági szerepkört – a mozgóképről szóló 2004. évi II. törvény 2020. január 1-jétől hatályos

módosítása szerint – továbbra is a Nemzeti Filmroda látja el (ami eddig a NMHH részeként működött), a Miniszterelnöki Kabinetiroda önálló szervezetei egységeként.

Az NFI – 2020 januárjától – a Televíziós Film Mecenatúra és a Televíziós Filmkollégium jogutódja is, ami létezésének bő egy esztendeje során érdemben nem működött, a szervezet alapító okiratát is csak 2019. októberben fogadta el a Médiatek. Ezzel a filmtámogatás, valamint a filmigazgatás ügye – az NMHH Média Mecenatúra Programjának filmes pályázati rendszerének közel nyolcesztendő, majd az átmenet több mint egyéves időszakát is lezárva – visszaintegrálódott a kormányzati igazgatási rendszerbe.

A *fotóművészeti területen* kiemelendő, hogy 2019-től már évenként kerül megrendezésre új kiállítóterek és galériák csatlakozása mellett a – mintegy 20 ezer fős látogatottsággal bíró – Fotóhónap fesztivál, amely fotóművészet legjelentősebb hazai rendezvényévé vált. Az országos fotófesztivál minden évben arra is törekszik, hogy a kortárs szcéna legismertebb magyar alkotóit állítsa reflektorfénybe a nemzetközi alkotókkal párhuzamosan.

2018–2019 fordulóján – az Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI) támogatása mellett – indította el hagyományteremtő céllal a Magyar Fotóművészeti Alkotócsoporthoz Országos Szövetsége az Év Magyar Fotója – az Év Magyar Fotósa pályázatot, amelyen mintegy 150 alkotó közel 3000 alkotással vett részt.

Az *előadó-művészeti területet* érintő alapvető változtatás a kulturális tao-támogatás kivezetése volt. Mindez nem volt előzmény nélküli, az elmúlt öt esztendőt áttekintve megállapítható, hogy több lépésben történt a változás. Elsőként – jogszabály-módosítás útján – az adóhatóság ellenőrző szerepe megnőtt, tiltottá lett a közvetítói jutalékok tao-forrásból való kifizetése, bár a taónak a jegybevétel-arányos forrásátadás és -fogadás torzító hatása így továbbra is fennmaradt.

Mindezek – azaz a „kulturális” tao-támogatás fenntarthatóságát veszélyeztető kialakult jutalékos közvetítói hálózatot – miatt a tao-rendszerből származó források hatékony felhasználását folyamatosan kételyek övezték, a kritikák alapját a közvetítói jutalékokon túl a jegyárbevétel-megállapítások, valamint a tao-forrás produkciós felhasználásai egyaránt adták; az elmúlt öt évben számos szakértői fórumon zajlott egyeztetés az előadó-művészeti tao „megtartásáról”, „tisztításáról”, „a megszüntetés utáni kiváltásáról”, az esetleges változtatások mellett a társulatok, zenekarok, együttesek és kórusok helyzetének rendezéséről.

2019 januárjával az úgynevezett „kulturális tao” megszűnt, az új (kiváltó) finanszírozási rendszer pedig költségvetési előirányzatra alapozottan működik.

A *komolyzene területéhez* kapcsolódik, hogy 2017 júliusában megkezdődött a koordináció az MMA és a kultúráért felelős tárca között a Szokolay Sándor-életmű gondozásának támogatása érdekében; a program a köztestületi-kormányzati források együttesére alapozottan még ugyanazon évben megindult, s a program gerincét a 2018 közepén lezajlott, a gyermek és ifjúsági zeneszerzőknek meghirdetett tehetségkutató verseny adta.

Szintén a területet érintő a hangszercsere program folytatása, amely a fiatalok zenei nevelésének támogatása céljából – a Kormány 2017. évi határozata alapján a Kodály Zoltán születésének 135., halálának 50. évfordulója alkalmából meghirdetett Kodály Programhoz kapcsolódóan – a 2018. és a 2019. évi központi költségvetésből jelentős forrást biztosított hangszercsere, valamint a Hangszercsere Programmal összefüggő köznevelési művészetoktatási feladatok támogatására, így az iskolák – az állami támogatás segítségével – lehetőséget kaptak megfelelő hangszerek beszerzésére.

Ugyancsak a komolyzene területével összefüggésben megemlítené, hogy 2019-ben megkezdődtek az egyeztetések egy átfogó komolyzenei stratégiáról; az egyeztetések a beszámolási időszakban nem zárultak le.

Az Országgyűlés a 2019. esztendő végén megalkotta a *Nemzeti Kulturális Tanácsról, a kultúrstratégiai intézményekről, valamint egyes kulturális vonatkozású törvények módosításáról* szóló 2019. évi CXXIV. törvényt. A testület későbbi megalapítása lehetőségének biztosítása mellett, a jogszabály deklaratív megállapítja a kulturális intézmények fenntartóinak felelősségét, amely az alapítói, illetve a fenntartói jogok rendezésére alapot adó jogszabályi rendelkezés.

A művészek életkörülményeinek javításához, a művészettámogatás területéhez kötődően kiemelendő: az MMA még 2013 őszén javaslatot tett egy hároméves futamidejű művészeti ösztöndíj, továbbá a 65 év feletti – állami művészeti elismeréssel bíró – művészek jövedelemkiegészítő művészjáradékának bevezetésére. Ezek jogintézményét, költségvetési forrásait a 2017 tavaszától őszéig terjedő egyeztetések, döntések, jogszabályváltozások alapozták meg; a kimagasló

teljesítményű – és állami elismeréssel rendelkező, 65. életévüket betöltött, a járadék megállapítását kérelmező – művészek elismerését, a művészáradékot 2018 márciusától folyósítja az MMA Titkársága.

Mindezek mellett 2017 őszén, annak érdekében, hogy minél több művész részesülhessen rendszeres havi ellátásban, a kultúráért felelős miniszter – az MMA vezetésével egyeztetetten – „Művészeti életpálya elismerés” megnevezéssel új elismerést alapított, s adományozásának nem feltétele olyan művészeti díj birtoklása, mint amelyet a művészáradék esetében a törvény előír. A bevezetett kulturális díj járadék jellegű, egy évre szóló, de meghosszabbítható időtartamú, amelynek adományozása egy országos szakmai szervezet ajánlása mellett kezdeményezhető írásban a kultúráért felelős miniszternél; a díjban és az azzal járó járadékban részesíthető személyek száma limitált; egyidejűleg legfeljebb száz tíz fő lehet.

Az MMA kezdeményezésére 2017 szeptemberében jelent meg az MMA és a MANK Magyar Alkotóművészeti Közhasznú Nonprofit Kft. (MANK) *művészeti ösztöndíjrendszerének* támogatásáról szóló kormányhatározat, amely a köztestület és az EMMI tulajdonosi joggyakorlása alatt álló, illetve az emberi erőforrások miniszterének szakmai felügyelete, közreműködői jogosítványa hatálya alá tartozó MANK számára jelentős forrást biztosít ösztöndíjprogramjának megújítására.

A biztosított forrásból a köztestület által 2018 szeptemberétől évente 100 új ösztöndíj odaítélésére kerülhet sor fiatal és középgenerációs művészek részére havi bruttó 200 ezer forint összegben, három év időtartamra, legfeljebb évi 300 fős létszámkeret eléréséig.

Mindezen sikeres fejlesztések miatt a művészeti köztestület átalakította a korábbi tagozati ösztöndíjrendszerét; tagozatonként két-két egyéves ösztöndíj volt adható a negyven év fölötti és a negyven év alatti személyi körnek. Az ösztöndíjrendszerhez idomulva 2019-től az 50 és 65 éves kor közöttiek számára, négy-négy egyéves ösztöndíjat ítéldhetnek meg az egyes tagozatok. Az előbbi felső korhatár fölött pedig az MMA 2020-tól – évente – tizenkilenc életút-díjat ítél oda (amely ugyancsak egy éven keresztül juttatást biztosít); ezzel az MMA-s életpálya-modell kiegészült, teljessé lett.

A MANK támogatási rendszerében lévő – és új elemeket is tartalmazó (például az MMA néhai tagjáról, Oláh Jánosról elnevezett szerkesztői ösztöndíj) – támogatások havi összege is megemelkedett a művészeti köztestület által biztosított támogatási összegre.

Ugyancsak itt – a tehetséggondozás témakörénél – említendő, hogy a Kormány a *népi kultúra* támogatására – az Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezetében elkülönítve – 2017-ben hozta létre a Csoóri Sándor-programot, amelynek az első teljes támogatási évét a 2018. esztendő jelentette.

2017 őszén a kultúráért felelős miniszter *könnyűzenéi és dzsesszzenéi* díjat alapított, Máté Péter-díj néven, amellyel első alkalommal 2018 márciusában méltattak művészeket.

2018 augusztusában Herczeg Ferenc-díjat alapított az emberi erőforrások minisztere, a díj fikciós vagy dokumentarista jellegű történeti irodalmi – történetírói, történelmi regény vagy történelmi dráma írói – teljesítmény elismerésére adományozható.

A 2019. évhez kötődik, hogy a kultúráért felelős miniszter a jelzett esztendőben – egyszeri módon – a miniszteri elismerések rendeletbe foglalt száma helyett, azoknak kétszeresét adományozta a kultúra területén.

Úgyszintén a kultúráért felelős miniszter 2019 őszén bejelentette – 2020 januárjában pedig megalapította – a Sára Sándorról elnevezett díjat, amely – az MMA néhai tagjának emlékére őrző – díj 40 év alatti rendezőknek, operatőröknek, illetve forgatókönyvíróknak adományozható.

Az *építészet* területéhez kötődően a Miniszterelnökséget vezető miniszter 2019-ben – Mócsényi Mihályról, az MMA néhai tiszteletbeli tagjáról elnevezett – tájépítészeti életműdíjat alapított.

Az utolsó esztendőben a *lap- és könyvkiadás* állami támogatásának rendszerében nem történt jelentős változás: a művészeti lapok, folyóiratok megjelenését egyaránt nehezíti az állami támogatás mértéke és a nemzeti „piac” néhány sajátossága, különösen a magyar nyelven olvasók létszámának csökkenése. A nyomtatott művészeti, művészetelméleti lapok és folyóiratok piaci értékesítésének esélyeit tovább rontja – a digitalizálás jelenségének következtében – az előfizetések és az eladott példányok visszaesése. A könyvkiadás esetében megállapítható, hogy a hazai kiadást és terjesztést mindössze néhány vállalkozás határozza meg, ezért is okozhatott jelentős mértékű zavart az egyik nem állami szereplő kiesése. A magyar kulturális – ezen belül művészeti – lap-, valamint könyvkiadás és -terjesztés jelentősebb állami szerepvállalás – úgy, mint a kiadói tevékenység támogatása, vagy a társadalmi elérést biztosító értékesítési hálózat kialakítása és fenntartása – nélkül nem

töltheti be lehetséges szerepét; mindezekért szükséges lenne egy, az irodalmi klubok, a műfordító-, író- és költőképzés helyszíneként is működő, Kárpát-medencei magyar könyvesbolt-hálózat kialakításának kormányzati támogatása.

Mindez 2019 májusát követően kiegészíthető azzal a ténnyel, hogy a Kormány elfogadta a Petőfi Irodalmi Múzeum hosszútávú fejlesztési és működési koncepciójáról szóló határozatát, illetve ezzel párhuzamosan – és ehhez kötődően – a 2020. évi központi költségvetés többletforrást biztosít az intézménynek, így a jövőbeni, eredményes kormányzati feladatellátással a leírt, évtizedes problémák feloldása a következő években megtörténhet.

A Külgazdasági és Külügyminisztérium irányításával a korábbi időszak intézményhálózat-fejlesztéseit követően megindult az intézetek szakmai és pénzügyi megerősítése.

Kedvező változásként leírható, hogy a korábbi kormányzati feladat-, illetékességi és hatásköri változások, valamint szervezeti átalakítások eredményeképpen az utóbbi esztendőben a *kultúr diplomáciai* tevékenység már hatékonyabb szakmai irányítással – s ezáltal a magyar kultúrának jelentősebb nemzetközi jelenlétet biztosítva – érvényesült a külügyi tárcán belül, amely 2019 decemberében a tokiói és a szöuli magyar kulturális intézetet is megnyitotta.

A hazai kulturális emlékek, valamint a külföldi magyar évadok jellemzően rövid előkészítéssel és kevésbé összefogottan valósultak meg, még azokban az esetekben is, amelyeknél a Kormány – akár időszakosan – a feladatellátásért felelős állami vezetőt nevezett ki vagy jelölt ki. Az alaposabb előkészítés, a kulturális emlékezet fenntartását célzó művészeti programok társadalmi üzenetének összekötése a jövőben erősebb kormányon belüli koordinációt igényel, a nem kormányzati szereplők hangsúlyosabb bevonásával; ezen megvalósítási mód pozitív példája volt a köztársasági elnöki koordinációval 2017-ben indult és 2018-ban megvalósult, zárult Arany János-emlékév.

2010-től a kormányzat több száz milliárd forintot fordított az oktatási-nevelési és kulturális infrastruktúra fejlesztésére, erre alapozottan, az egyeztetéseket követően – 2019 elejére – kialakította az iskolás gyermekeknek szánt kulturális-közművelődési programját.

2019 szeptemberétől, a kulturális értékek megismertetéséért, a kultúrafogyasztó emberré nevelést célzóan a Klebelsberg Központ mint lebonyolító mellett, a tanórai kereteken túli programkínálatként – a tavaszi kísérleti időszak után – elindult a Lázár Ervin Program, amelyet a kormányzat előadóművészeti, illetve őshonos állatok bemutatását ellátó szervezetek együttműködésével valósít meg, a felkínált programokra az általános iskolák novembertől jelentkezhetnek.

A kifejtett kormányzati cél, hogy Magyarországon az állami fenntartású több, mint ötven színház, bábszínház társulatai – amelyek eddig is rengeteg gyerekelőadást tartottak, közönségük évente mintegy 300 ezernyi gyermek volt – a jövőben a 700 ezer általános iskolás évenkénti, a Programhoz kötődő egyszeri színházlátogatását (színházi, tánc- vagy cirkuszi produkció megtekintését) biztosítsa; mindezzel a Kormány, 2019. évi döntése alapján, 2020-tól – beépülő jelleggel – jelentős költségvetési forrást biztosít. A Lázár Ervin Program közművelődési céljait a köznevelés központi hivatala koordinálja, a kulturális intézmények bevonásával; mindez az integrált humántárca elvi céljainak gyakorlatban megmutatkozó – a köznevelés, a közművelődés és a kultúra igazgatásának szinergikus – eredményeként is értelmezhető.

Továbbá az is rögzíthető, hogy 2019 decemberében a Déryné Program 2020 szeptemberétől történő elindítását is bejelentette a kultúráért felelős tárca, amelynek célja, hogy a legkisebb településekre – falvakba, kisvárosokba – is eljuthassanak színházi előadások.

Összefoglalóan – és a vizsgált időszakra vonatkoztatva – megállapítható, hogy a hazai művészeti intézményrendszer mellett – és ehhez kapcsolódóan –, a kultúráközvetítés és a közművelődés állami, valamint nem állami gyakorlatának lehetőségei egyaránt erősödtek.